30 ปี มูลนิธิคอลฟีลด์เพื่อคนตาบอด
ในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

30 ปี

มูลนิธิคอลฟีลด์เพื่อคนตาบอด

ในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

"งานของฉันยังไม่เสร็จ
ยังมีคนตาบอดอีกมาก
ที่ไม่มีโอกาสอย่างเธอ
โปรดอย่าลืมเขา"

มิสเจนีวีฟ คอลฟีลด์

ศิลปินภาพวาดปก : ผ.ศ.จักรพงษ์ แพทย์หลักฟ้า

ในพระราชูปถัมภ์

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

มูลนิธิคอลฟิลด์ เพื่อคนตาบอด

CAULFIELD FOR THE BLIND THAILAND FOUNDATION

๓๐ ปี

ครบรอบ ๓๐ ปี

มูลนิธิคอลฟีลด์เพื่อคนตาบอด

ในพระราชูปถัมภ์

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

วันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๕๓

สารบัญ

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา
เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธรรัฐสีมาคุณากรปิยชาติ สยามบรมราชกุมารี

ประธานมูลนิธิฯ

ขนิษฐา เทวินทรภักติ

มูลนิธิคอลฟีลด์เพื่อคนตาบอดในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ก่อตั้งขึ้นเพื่อเป็นอนุสรณ์แด่มิสเยเนวีฟ คอลฟีลด์ สตรีตาบอดชาวอเมริกัน ผู้นำแสงสว่างทางความคิดเพื่อเปิดโลกการศึกษา ซึ่งถือว่าการศึกษาเป็นรากฐานการพัฒนาคุณภาพชีวิตให้พบแสงสว่างในอนาคต โดยเฉพาะกับคนตาบอด เนื่องจากสถิติของจำนวนประชากรนับวันจะมีผู้ประสบปัญหาด้านความพิการทางการเห็นทวีจำนวนมากขึ้น ด้วยสาเหตุนานาประการ อาทิ ผลข้างเคียงจากการเจ็บป่วย ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่มีทั้งคุณอนันต์และโทษมหันต์ หากใช้โดยไม่รู้และขาดการตระหนักถึงการป้องกัน รวมทั้งสภาวะแวดล้อมและอุบัติภัยต่างๆ ที่เกิดขึ้นได้กับคนทุกเพศและทุกวัย หากเกิดปัญหาขึ้นกับผู้ใดและครอบครัวใด ในระยะเริ่มแรกถือได้ว่าเป็นความทุกข์ที่ยิ่งใหญ่ของชีวิต อนาคตจะต้องมืดมนเสมือนดวงตาที่มืดมิดนั้น

จากผลแห่งการพัฒนาคุณภาพชีวิตจากอดีตจนถึงปัจจุบันได้พิสูจน์ให้เห็นแล้วว่า ความพิการที่เราต่างเรียกเขาว่า “คนตาบอด” นั้น เป็นเพียงปัญหาการมองเห็นสิ่งรอบๆ ตัวเขาเท่านั้น แต่ศักยภาพและความสามารถทางด้านสติปัญญา จิตวิญญาณ คุณค่าของความเป็นมนุษย์ยังคงมีครบถ้วนบริบูรณ์ในเนื้อในตนของแต่ละบุคคล หากแต่ละบุคคลนั้นได้รับโอกาสในการพัฒนาและการฟื้นฟูสมรรถภาพ

มูลนิธิคอลฟีลด์เพื่อคนตาบอดจึงถือกำเนิดขึ้นด้วยเจตนารมณ์เพื่อสร้างโอกาส ฟื้นฟูสมรรถภาพทั้งร่างกายและจิตใจ ยกระดับความรู้และประสิทธิภาพทางการศึกษาและการประกอบอาชีพ เพื่ออยู่ร่วมกับคนในสังคมได้อย่างมีศักดิ์ศรีที่เท่าเทียมกับพลเมืองดีของสังคม

นับเนื่องจากวันก่อกำเนิดของมูลนิธิฯ เมื่อวันที่ 12 ธันวาคม พ.ศ. 2522 เป็นต้นมา ด้วยการรวมพลังของคณะกรรมการผู้ก่อตั้งและสืบต่อกันมาตามวาระที่

มุ่งเน้นการประสานความร่วมมือจากผู้มีจิตศรัทธา และหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนที่ช่วยเหลือเกื้อกูลกันมาจนสามารถทำให้มูลนิธิฯ ดำเนินงาน มุ่งมั่นพัฒนาคุณภาพชีวิตและการฟื้นฟูสมรรถภาพแก่คนตาบอดได้ทุกเพศทุกวัยโดยไม่ปิดโอกาสแม้แต่ประเทศเพื่อนบ้าน เช่น ลาว มาเลเซีย ด้วยวิธีการพิเศษและละเอียดอ่อนที่เน้นถึงความเหมาะสมเฉพาะตัวเป็นรายบุคคล เพื่อค้นหาศักยภาพที่มีอยู่ในเนื้อในตน ที่มีความสามารถ ความถนัด ตามความแตกต่างกันของแต่ละบุคคล ทั้งนี้เพื่อปรับเปลี่ยนบุคคลที่เราต่างคิดว่าเขาเป็น "ภาระ" ให้เป็น "พลังการผลิต" ที่มีคุณค่าต่อความมั่นคงของมนุษย์เทียบเท่ากับประชากรที่มีคุณภาพของสังคมและประเทศชาติ

จากผลงานอันเป็นที่ประจักษ์ต่อสังคมจนได้รับความร่วมมือและให้การสนับสนุนจากหน่วยงานต่างๆ และผู้มีจิตศรัทธา สืบทอดต่อเนื่องตลอดมาจนได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงรับมูลนิธิฯ เข้าอยู่ในพระราชูปถัมภ์ ซึ่งถือเป็นศิริมงคลที่ก่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพการดำเนินงานที่มั่นคงของมูลนิธิฯ จากวันนั้นถึงวันนี้ได้มีอายุยาวนานถึง 30 ขวบปีเต็ม สามารถผลิตบุคลากรที่ล้วนประสบความสำเร็จในชีวิตอย่างงดงาม หลายคนได้มีโอกาสศึกษาต่อในระดับวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยต่างๆ บางคนศึกษาจนถึงปริญญาเอก หลายคนประสบความสำเร็จในหน้าที่การงาน ประกอบกิจการนวดเป็นของตนเองเป็นจำนวนมาก สืบทอดเจตนารมณ์ของมูลนิธิฯ ขยายเครือข่ายช่วยคนตาบอดด้วยกันเอง โดยมูลนิธิฯ เป็นแม่ข่ายให้คำแนะนำ ปรึกษา เยี่ยมเยือน ให้กำลังใจศิษย์ในทุกภูมิภาค สนับสนุนให้ทำกิจกรรมเพื่อสาธารณประโยชน์ต่อสังคม ศิษย์ของมูลนิธิฯ หลายคนได้รับการประกาศเกียรติคุณเป็นคนพิการตัวอย่างจากองค์กรต่างๆ เช่นกัน

คณะกรรมการมูลนิธิคอลฟีลด์เพื่อคนตาบอด ในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ปรารถนาที่จะจัดงานฉลองครบรอบสามสิบปีและจัดพิมพ์หนังสือเพื่อวาระสำคัญนี้ เพื่อเผยแพร่ผลงาน แนวคิดที่จะเป็นสาระสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตเพื่อความก้าวทันต่อสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง จึงได้ขอความกรุณาจาก "ผู้หลัก" "ผู้ใหญ่" "ผู้อุปการะคุณ" เพื่อมูลนิธิฯ จักได้น้อมรับไว้เพื่อเป็นหลักชัยในการดำเนินงาน วางแผนงานเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อความก้าวหน้าที่มั่นคงที่จะส่งผลต่ออนาคตที่สว่างไสวของคนตาบอด สามารถอยู่ร่วมในสังคมได้อย่างมีศักดิ์ศรีและความมั่นคงของมนุษย์ด้วยความสันติสุขและสมานฉันท์

คณะกรรมการและศิษย์ของมูลนิธิคอลฟีลด์เพื่อคนตาบอด ในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ขอขอบพระคุณต่อหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน และผู้มีจิตศรัทธาทุกท่านที่ร่วมกันหยิบยื่นโอกาสอันงดงามให้มูลนิธิฯ สามารถดำเนินการได้ตามเจตนารมณ์และวัตถุประสงค์จนได้รับการประกาศจากกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นของมนุษย์ให้เป็นองค์กรมาตรฐานเพื่อคนพิการ ซึ่งถือได้ว่าเป็นผลงานของทุกท่านที่ให้การสนับสนุนเพื่ออนาคตอันสว่างไสวต่อจากเทียนเล่มแรกของ มิสเยเนวีฟ คอลฟีลด์ ผู้มีคุณูปการอันยิ่งใหญ่ต่ออนาคตของคนตาบอดไทย

(นางขนิษฐา เทวินทรภักติ)

ประธานมูลนิธิคอลฟีลด์เพื่อคนตาบอด

ในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

เลขาธิการมูลนิธิฯ

ออรอรา ศรีบัวพันธุ์

ระยะทางพิสูจน์ม้า กาลเวลาพิสูจน์คน

เขาว่ากันว่า "อดีตคือประวัติศาสตร์ การกระทำคือปัจจุบัน และความสำเร็จคืออนาคต" จะจริงหรือเปล่าแล้วแต่ท่านจะคิดเอา...

ระหว่างปีพ.ศ. 2503- 2510 ข้าพเจ้าถูกมิสเจนีวีฟ คอลฟีลด์ บรมครูแห่งการศึกษาคนตาบอดในประเทศไทย ให้ขึ้นไปบริหารโรงเรียนสอนคนตาบอดที่จังหวัดเชียงใหม่ ทั้งๆ ที่ข้าพเจ้าไม่มีความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับการบริหารจัดการโรงเรียนและสอนเด็กตาบอด ทั้งๆ ที่รู้ว่าทางราชการมีกฎ ก.พ. มาตรา 24 ห้ามผู้พิการ ทุพพลภาพ ผู้ไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถเข้ารับราชการหรือดำรงตำแหน่งใดๆ ที่จะต้องไปเกี่ยวข้องกับทางราชการ

อย่างไรก็ดี ในความรู้จักของสังคมที่นั่นในตัวข้าพเจ้า คือครูใหญ่โรงเรียนสอนคนตาบอดภาคเหนือ จังหวัดเชียงใหม่ สำหรับทางราชการครูใหญ่เป็นอีกบุคคลหนึ่งที่มีอาการครบ 32 เป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่ตามระเบียบทางราชการ

นับตั้งแต่ปีพ.ศ. 2482-2510 คนตาบอดได้รับการพัฒนาคุณภาพชีวิต ได้รับการศึกษาภาคบังคับ และมีจำนวนอีกส่วนหนึ่งที่จบปริญญาตรี แต่ไม่มีงานทำเป็นหลัก เนื่องจากทั้งหน่วยงานภาครัฐและเอกชนยังมิยอมรับเขาเหล่านั้นเข้าทำงาน งานที่คนตาบอดพอจะทำได้คือ ขอทานหรือเป็นวณิพก พ่อค้าแม่ค้าเร่ขายหมากฝรั่ง หรือสลากกินแบ่งของรัฐบาล เป็นครูสอนก็มีบ้างแต่เป็นลูกจ้างของมูลนิธิที่ให้บริการการศึกษาคนตาบอด เงินเดือนที่ได้รับต่างจากครูตาดีมากด้วยเหตุผลที่ว่าครูตาบอดทำงานได้น้อยกว่าครูทั่วไป และเพื่อเป็นการตอบแทนบุญคุณโรงเรียนที่ตนได้รับประโยชน์จากสถาบันนั้นๆ มากมาย

มิสคอลฟีลด์ เป็นแกนนำรณรงค์ให้รัฐบาลแก้ไขกฎ ก.พ. ซึ่งเป็นกฎหมายว่าด้วยระเบียบการเข้ารับราชการและคุณสมบัติของข้าราชการ เพื่อให้คนพิการมีสิทธิเสมอภาคในการสมัครเข้ารับราชการ

การรณรงค์เพื่อดำเนินการแก้ระเบียบก.พ. มาตรา 24 นี้ใช้เวลาไม่ต่ำกว่าสิบปี จนกระทั่งสามารถเอื้อประโยชน์แก่คนพิการ ซึ่งต้องการได้รับการบรรจุเป็นพนักงานรับโทรศัพท์ในรัฐวิสาหกิจ ลูกจ้างประจำของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งมีจำนวนน้อยและต้องพิจารณาเป็นรายบุคคลและสถานภาพเหล่านี้ก็ค่อยๆ เปลี่ยนดีขึ้นตามกาลเวลา

จำนวนคนตาบอดที่จบการศึกษาภาคบังคับและอุดมศึกษาทวีขึ้นเป็นลำดับแต่โอกาสที่จะหางานทำแสนจะยาก ปัญหาข้อนี้ทำให้บุคคลคณะหนึ่งเห็นความสำคัญที่จะต้องยื่นมือเข้าช่วยเหลือ โดยการก่อตั้งเป็น "มูลนิธิคอลฟีลด์เพื่อคนตาบอด" ขึ้นเมื่อปีพ.ศ. 2522 เปิดเป็นศูนย์ฝึกอาชีพแก่คนตาบอด อาชีพหลักคือนวดแผนโบราณ และวิชาโหราศาสตร์ ซึ่งคนตาบอดสามารถนำไปประกอบอาชีพนับได้ไม่ต่ำกว่าพันคน ยิ่งกว่านั้นยังมีคนตาบอดจากประเทศลาว มาเลเซีย สิงค์โปร์ และอินเดียได้รับอานิสงส์จากมูลนิธิคอลฟีลด์ฯ ด้วย

คนตาบอดที่มีการศึกษา แต่ยังไม่มีอาชีพ หรือคนตาบอดที่ถูกผู้ปกครองเก็บไว้ที่บ้าน จนอายุอยู่ในวัยสามสิบ สี่สิบ หรือแก่กว่านั้น (หรือผู้ปกครองสิ้นบุญไปแล้ว) จึงต้องขวนขวายหาทางช่วยตัวเองเข้ามาสู่ศูนย์ฝึกอาชีพของมูลนิธิคอลฟีลด์เพื่อคนตาบอด ในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้รับทั้งทักษะในการประกอบอาชีพที่มั่นคง ได้รับการพัฒนาคุณภาพชีวิต สามารถยืนอยู่บนขาของตนเองได้ สามารถสร้างครอบครัว สร้างประโยชน์แก่สังคมและประเทศชาติอย่างคนทั่วไป

(นางออรอรา ศรีบัวพันธุ์)
เลขาธิการมูลนิธิคอลฟีลด์เพื่อคนตาบอด
ในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ด้วยสำนึกใน
พระมหากรุณาธิคุณ

อันปกเกล้าฯคนตาบอดทั่วผืนแผ่นดินไทย

วันที่ 9 กรกฎาคม พ.ศ. 2535 มูลนิธิคอลฟีลด์เพื่อคนตาบอดได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงรับเข้าอยู่ในพระราชูปถัมภ์

ก่อนที่จะทรงรับมูลนิธิฯ เข้าอยู่ในพระราชูปถัมภ์นั้น คณะกรรมการบริหารและคนตาบอดได้ทำหนังสือกราบบังคมทูลพระกรุณาฯ ขอให้ทรงรับเป็นองค์อุปถัมภ์ เมื่อความทราบฝ่าละอองพระบาททรงมีรับสั่งให้ผู้แทนประจำพระองค์ไปเยี่ยมสถานที่ของมูลนิธิฯและพบปะกับคนตาบอด พร้อมกับสอบถามว่า **คนตาบอดต้องการอะไรเป็นพิเศษจากพระองค์ท่าน** คำตอบก็คือ **คนตาบอดไม่ขอรบกวนพระยุคลบาท เพียงแต่ขอพระบารมีปกเกล้าปกกระหม่อมเท่านั้น**

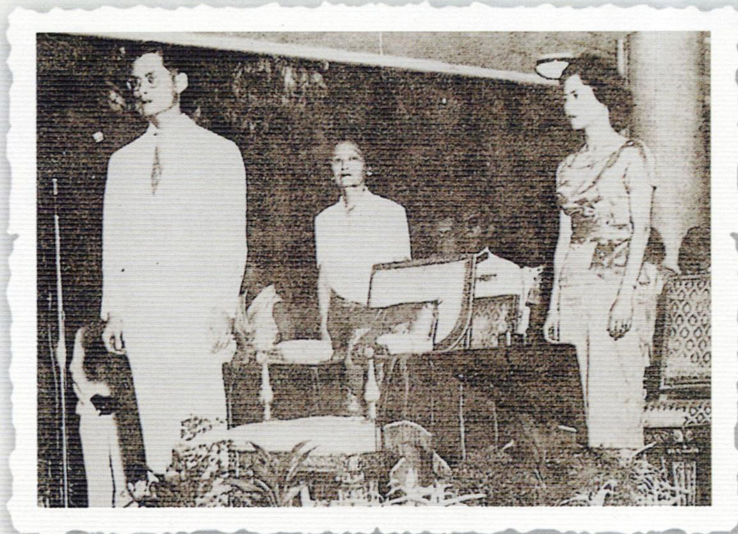
นับจากวันที่ผู้แทนพระองค์ไปเยี่ยม พวกเขาก็รอรับพระมหากรุณาธิคุณด้วยความหวังอย่างใจจดใจจ่อ และในที่สุดก็สมหวังเมื่อวันที่ 9 กรกฎาคม พ.ศ. 2535 ทางมูลนิธิฯ ได้รับหนังสือจากสำนักราชเลขาธิการแจ้งว่า สมเด็จพระเทพฯ ทรงรับมูลนิธิฯ เข้าอยู่ในพระราชูปถัมภ์ ซึ่งคณะกรรมการและคนตาบอดต่างปลื้มปีติในพระมหากรุณาธิคุณอย่างหาที่สุดมิได้จากพระองค์ท่าน

มูลนิธิฯ ได้ยื่นจดทะเบียนต่อนายทะเบียนกรุงเทพมหานครในชื่อที่สมบูรณ์คือ **"มูลนิธิคอลฟีลด์เพื่อคนตาบอด ในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี"** และได้ใช้โอกาสอันเป็นมหามงคลนี้จัดงาน "สีแสงแห่งศรัทธา" ทางสถานีวิทยุโทรทัศน์ช่อง 11 โดยมีผู้บัญชาการกองทัพอากาศกรุณารับเป็นประธาน ในวันที่ 26 มกราคม พ.ศ. 2536 ด้วยพระบารมีฯ ได้รับเงินบริจาคจากประชาชนผู้มีจิตศรัทธา หกล้านบาทเศษ นำมาเป็นทุนเพื่อให้บริการแก่คนตาบอดและสร้างความเจริญก้าวหน้าต่อไป

นับตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน พ.ศ. 2531 เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบัน คณะกรรมการบริหาร เจ้าหน้าที่และศิษย์เก่าตาบอดของมูลนิธิฯ ได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากสมเด็จพระเทพฯ ให้เข้าเฝ้าถวายพระพรในวโรกาสวันคล้ายวันพระราชสมภพทุกปี ทุกครั้งจะมีการทูลเกล้าฯ ถวายเอกสารรายงานการดำเนินงานของมูลนิธิฯ และคนตาบอดของมูลนิธิฯจะไปร่วมกันบริจาคโลหิตเพื่อถวายเป็นพระราชกุศล อีกทั้งส่งบทถวายพระพรเพื่ออ่านออกอากาศทางสถานีวิทยุและโทรทัศน์ต่างๆ หลายแห่ง ศิษย์เก่าที่จบหลักสูตรไปประกอบอาชีพได้ต่างร่วมใจกันทูลเกล้าฯ ถวายเงินสมทบทุนมูลนิธิสายใจไทยเพื่อโดยเสด็จพระราชกุศล เป็นการแสดงออกเพื่อถวายความรู้สึกในดวงใจที่สำนึกในพระมหากรุณาธิคุณเป็นล้นพ้น

คณะกรรมการมูลนิธิคอลฟีลด์เพื่อคนตาบอด

ในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

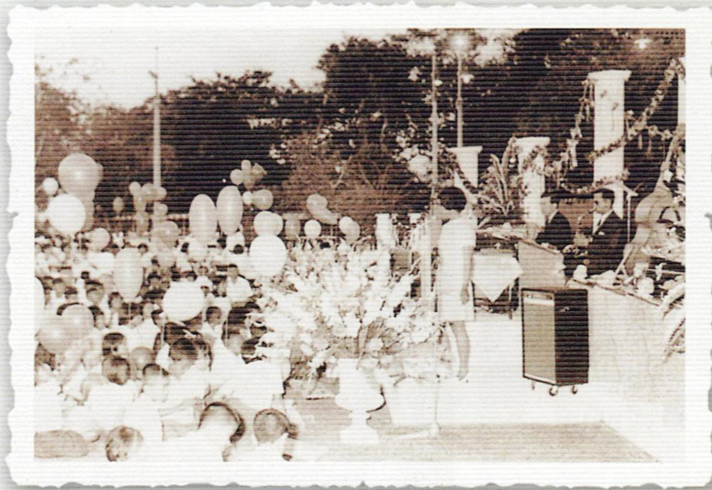

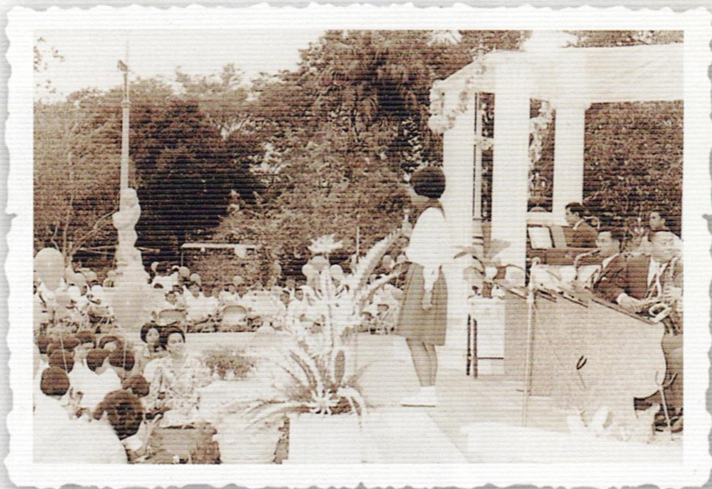
พ.ศ. 2494 เมื่อครั้งเสด็จพระราชดำเนินเป็นการส่วนพระองค์ ทรงเป็นประธานจัดงานของโรงเรียนสอนคนตาบอด ได้พระราชทานขนม ผลไม้ ของเล่น ทุกครั้งที่ทรงเสด็จ

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ สมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถฯ และเจ้าฟ้าทุกพระองค์ เสด็จพระราชดำเนินทรงเยี่ยมโรงเรียนสอนคนตาบอดแต่ละครั้ง พระองค์จะทรงใช้เวลาที่โรงเรียนอยู่นาน ทรงพระเมตตาคนพิการเป็นอย่างมาก ทรงจับมือเด็กๆทีละคนโดยไม่ถือพระองค์ พร้อมกับรับสั่งถามเด็กตาบอดว่า หิวข้าวไหม สบายดีหรือเปล่า ปวดท้องไหม เด็กๆ จะตื่นเต้นมาก

เมื่อทรงเสด็จกลับไปแล้ว เด็กๆ จะคุยกันว่า มือพระเจ้าอยู่หัวเย็นเหลือเกิน พระราชินีหอมน้ำอบเหลือเกิน เสียงเพราะจริงๆ ฯลฯ

(ภาพ-เรื่อง : หนังสือเกียรติคุณของประเทศไทยในการดำเนินงานด้านคนพิการ. ส.น.ร. พ.ศ. 2547)

สมเด็จพระเจ้าลูกเธอทั้งสองพระองค์เสด็จเป็นการส่วนพระองค์ ทรงขับร้องเพลง ในโอกาสพระราชทานเลี้ยงอาหารแก่เด็กตาบอด นำมาซึ่งความสุขและจิตใจเบิกบานที่สุดในชีวิตพวกเขา

(ภาพ : หนังสือเกียรติคุณของประเทศไทยในการดำเนินงานด้านคนพิการ, ส.น.ร. พ.ศ. 2547)

(ภาพ : แฟ้มภาพมูลนิธิคอลฟิลด์ฯ)

ทรงรับรางวัลนานาชาติด้านคนพิการจากนายโคฟี อันนัน เลขาธิการองค์การสหประชาชาติ
เมื่อ พ.ศ. 2544 ณ ประเทศสหรัฐอเมริกา

(ภาพ : สำนักข่าวไทย)

*(ภาพ : แฟ้มภาพ
โรงเรียนสอนคนตาบอด
พระมหาไถ่พัทยา)*

"เมื่อคณะของมูลนิธิคอลฟีลด์ฯ ได้เข้าเฝ้าสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เพื่อรับพระราชทานอุปกรณ์การศึกษาสำหรับคนตาบอดที่สถาบันวิทยาลัยเทคนิคต่างๆผลิตขึ้นด้วยทุนพระราชทาน พระองค์ทรงรับสั่งถึงการใช้เครื่องเขียนของคนตาบอด คือกระดานเขียนหนังสือกับดินสอเบรลล์ ซึ่งนางออรอราได้หยิบเครื่องเขียนออกมาสาธิตให้ทอดพระเนตร โดยยืนเขียนบนท้องแขน พระองค์ท่านรับสั่งให้ไปเขียนที่โต๊ะนิทรรศการ โดยทรงจูงข้อมือไป ความรู้สึกในขณะนั้นปลื้มปีติอย่างบอกไม่ถูก หัวใจพองโต ขาสั่นแทบก้าวขาไม่ออกเดินตามพระองค์ท่านไปยังโต๊ะนิทรรศการเพื่อแสดงวิธีเขียนอักษรเบรลล์ ทรงซักถามด้วยความสนพระทัย จากนั้นยังทรงพระเมตตาจับมือให้คลำอุปกรณ์การศึกษาของคนตาบอดที่วางอยู่บนโต๊ะ พร้อมกับทรงอธิบายว่าสิ่งนั้นสิ่งนี้คืออะไร ใช้อย่างไร การเข้าเฝ้าในเช้าวันนั้นเป็นพระมหากรุณาธิคุณยิ่งใหญ่นัก และจะไม่ลืมเลือนตลอดชีวิต"

"คณะจากมูลนิธิคอลฟีลด์ฯ เข้าเฝ้ารับเสด็จที่สถานเอกอัครราชทูตไทยในกรุงกัวลาลัมเปอร์ เมื่อพระองค์ทรงทอดพระเนตรเห็น ก็มีรับสั่งถามว่ามาทำอะไรที่นี่ ข้าพเจ้าจึงกราบทูลให้ทรงทราบว่ามาทัศนศึกษาและประเมินผลการประกอบอาชีพนวดแผนโบราณของชาวมาเลเซีย ที่เป็นศิษย์เก่าของมูลนิธิคอลฟีลด์ ได้ฟังพระสุรเสียงรับสั่งอย่างเป็นกันเองของพระองค์ท่าน ช่างเป็นความอิ่มเอมใจและเป็นสิริมงคลแก่พวกเราที่ได้รับพระมหากรุณาธิคุณในครั้งนั้น"

มูลนิธิคอลฟีลด์เพื่อคนตาบอด

ในพระราชูปถัมภ์

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ

สยามบรมราชกุมารี

มูลนิธิคอลฟีลด์เพื่อคนตาบอด ในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ก่อตั้งเมื่อวันที่ 12 ธันวาคม พ.ศ. 2522 (เป็นวันรำลึกวันถึงแก่กรรมของมิสเจเนวีฟ คอลฟีลด์) ได้รับใบอนุญาตเป็นมูลนิธิจากทางการ วันที่ 21 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2523 ได้รับพระมหากรุณาธิคุณโปรดเกล้าฯ ให้อยู่ในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เมื่อวันที่ 9 กรกฎาคม พ.ศ. 2535

วัตถุประสงค์ในการก่อตั้ง

1. เพื่อให้บริการคนตาบอดในประเทศไทย คือ
   1.1 การศึกษานอกระบบ
   1.2 ส่งเสริมและให้บริการฝึกวิชาชีพ

   ทั้งนี้ ให้บริการแก่คนตาบอดจากทั่วประเทศเป็นการกุศล โดยผู้เข้ารับการฝึกไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายใดๆ ทั้งสิ้น
2. เพื่อแบ่งเบาภาระขององค์กรทั้งภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องกับคนตาบอด
3. เพื่อเป็นอนุสรณ์แก่มิสเจเนวีฟ คอลฟีลด์ ผู้ให้กำเนิดการศึกษาคนตาบอดในประเทศไทย

วัตถุประสงค์ในตราสารที่ยื่นจดทะเบียน

1. ส่งเสริมวัฒนธรรมไทย
2. ส่งเสริมการศึกษาและอาชีพเพื่อคนตาบอด ไม่ว่าเขาจะมีเหล่ากำเนิดหรือศาสนาใด
3. ส่งเสริมการกุศลและสาธารณประโยชน์เกี่ยวกับคนตาบอด
4. ส่งเสริมและประสานงานกับองค์กรเกี่ยวกับคนตาบอด
5. ส่งเสริมและดำเนินการสำรวจและวิจัยปัญหาคนตาบอด
6. ให้ความร่วมมือกับองค์กรเกี่ยวกับคนตาบอดทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ
7. ให้ความร่วมมือกับองค์กรการกุศลอื่นๆ หรือสาธารณประโยชน์
8. ไม่ดำเนินการเกี่ยวกับการเมือง

คณะบุคคลผู้ก่อตั้ง

ที่ปรึกษา นายแพทย์ฝน แสงสิงแก้ว, คุณหญิงกนก สามเสน วิล

ผู้ดำเนินการก่อตั้ง
1. นายพูนสวัสดิ์ บุลยเลิศ
2. นายจิตร วัฒนเกษม
3. นางออรอรา ศรีบัวพันธุ์
4. นางสาวภิญโญ ณ นคร
5. นายเครื่อง ศรีบัวพันธุ์

สำนักงานปัจจุบัน เลขที่ 1424/268 ถนนประชาสงเคราะห์ ซอย 16 แขวงดินแดง เขตดินแดง กรุงเทพมหานคร
ลักษณะเป็นตึกแถว 5 คูหา เนื้อที่ 60 ตารางวาเศษ ใช้เป็นสำนักงาน, สถานศึกษา, สถานที่ให้บริการฝึกอบรม

การให้บริการ

ให้บริการคนตาบอด ทั้งอยู่ประจำและไปกลับ โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายใดๆ แบ่งผู้รับบริการเป็นสองประเภท คือ

ประเภทตาบอดเด็ก รับตั้งแต่อายุ 3-20 ปี ไม่จำกัดเพศ ฝึกให้ช่วยเหลือตนเองในชีวิตประจำวัน และให้ความรู้พื้นฐาน แล้วส่งไปเรียนต่อ ณ โรงเรียนสอนคนตาบอดพระมหาไถ่พัทยา ในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ประเภทตาบอดผู้ใหญ่ รับตั้งแต่อายุ 20 ปีถึงวัยสูงอายุ ไม่จำกัดเพศ

การศึกษาและฝึกอาชีพ

1. การฟื้นฟูสมรรถภาพและอบรมความรู้ทั่วไป
   1.1 ฟื้นฟูสภาพจิตใจและร่างกาย เพื่อปรับสภาพให้ดำรงอยู่อย่างปกติ
   1.2 ฝึกการช่วยตนเองในการดำรงชีวิตประจำวัน งานบ้าน งานครัว งานฝีมือ การเข้าสังคม
   1.3 ฝึกการเดินทางด้วยไม้เท้าขาวทั้งในและนอกสถานที่ การเดินทางด้วยยานพาหนะสาธารณะ
   1.4 ฝึกอ่าน-เขียน อักษรเบรลล์ภาษาไทย, อังกฤษ พิมพ์ดีดสัมผัส วิชาคอมพิวเตอร์
   1.5 เปิดสอบเทียบการศึกษานอกโรงเรียนของกระทรวงศึกษาธิการ
2. วิชานวดแผนโบราณ สอนวิชานวดแผนโบราณเพื่อการบำรุงรักษาสุขภาพ โดยใช้วิธีนวด ประคบ เข้ากระโจมและยาสมุนไพร

3. วิชาโหราศาสตร์ สอนวิชาโหราศาสตร์ แบบเลข 7 ตัว, แบบทักษามหายุคศาสตร์, ไพ่ยิปซี, หาฤกษ์ยามเพื่อประกอบพิธีมงคล

ผลงาน

มีคนตาบอดที่สำเร็จการศึกษาและอบรมวิชาชีพจากมูลนิธิฯ นับถึงปัจจุบัน (พ.ศ. 2553) กว่า 1,200 คน นับรวมถึงผู้ที่ผ่านการสอบเทียบวิชาสามัญ เข้ารับการศึกษาต่อระดับปริญญา ในมหาวิทยาลัย ถึงระดับปริญญาเอก มีผู้ผ่านการศึกษาและฝึกอาชีพที่กลับไปประกอบอาชีพในท้องถิ่นต่างๆ ทั่วราชอาณาจักร โดยประกอบอาชีพนวดแผนโบราณส่วนตัว และขอเปิดเป็นสาขาชมรมอนุรักษ์การนวดแผนโบราณและโหราศาสตร์มูลนิธิคอลฟิลด์ฯ อย่างเป็นทางการ ซึ่งมีในทุกภาคของประเทศไทย

อีกทั้งมีคนตาบอดจากต่างชาติ จากประเทศมาเลเซีย สิงคโปร์ ลาว และอินเดีย ขอรับทุนเพื่อฝึกวิชาการนวดแผนโบราณกับทางมูลนิธิฯ อีกจำนวน 22 คน

ชมรมอนุรักษ์การนวดแผนโบราณและโหราศาสตร์ มูลนิธิคอลฟิลด์เพื่อคนตาบอด ในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

มูลนิธิคอลฟิลด์เพื่อคนตาบอดฯ ได้จัดตั้งชมรมอนุรักษ์การนวดแผนโบราณและโหราศาสตร์ขึ้น เพื่ออนุญาตให้คนตาบอดที่จบหลักสูตรวิชานวดแผนโบราณและโหราศาสตร์ ซึ่งมีภูมิลำเนาอยู่ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ใช้สถานที่ของมูลนิธิฯเพื่อประกอบอาชีพ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2530 เป็นต้นมา

บุคคลเหล่านี้ นอกจากจะใช้เวลาประกอบอาชีพเลี้ยงตนเองและครอบครัวแล้ว ยังต้องศึกษาค้นคว้าหาประสพการณ์และความรู้เพิ่มเติมในขั้นสูง เมื่อประกอบอาชีพได้ 1 ปีแล้ว จะเป็นครูอาสาสมัครช่วยสอนคนตาบอดที่เข้ามารับการฝึกในมูลนิธิฯ อีกด้วย

ในกรณีคนตาบอดที่จบหลักสูตรดังกล่าว เข้าร่วมเป็นสมาชิกชมรมฯ จนเชี่ยวชาญและมีประสบการณ์เพียงพอที่จะบริหารงานได้ด้วยตนเองแล้ว สามารถขออนุญาตทางมูลนิธิฯ เพื่อออกไปดำเนินการจัดตั้งสาขา ชมรมอนุรักษ์การนวดแผนโบราณและโหราศาสตร์ฯ ในท้องถิ่นต่างๆ ได้ ซึ่งในปัจจุบันมีสาขาอยู่ทั่วทุกภาคของประเทศไทย

การดำเนินงาน

การดำเนินงานของมูลนิธิฯ อาศัยรายได้จากเงินบริจาคจากประชาชนผู้มีจิตศรัทธา, การรณรงค์หาทุนและดอกผลอันเกิดจากทรัพย์สินของมูลนิธิฯ

บริหารงานโดยคณะกรรมการมูลนิธิฯ ปัจจุบัน (พ.ศ. 2553) มีคณะกรรมการ 19 คน ประกอบด้วยคนตาดี 12 คน และคนตาบอด 7 คน

ได้รับอนุญาต ยกเว้นภาษีจากกรมสรรพากร กระทรวงการคลัง เลขทะเบียน 301

ได้รับอนุญาต ยกเว้นภาษีจากกรมสรรพสามิต กระทรวงการคลัง เลขทะเบียน 82

ได้รับอนุญาตจากกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน กระทรวงแรงงาน ให้เป็นที่ทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติ ระดับ 1 (การแพทย์แผนไทย ประเภทการนวดไทย)

ได้รับการรับรองมาตรฐานเป็นองค์กรมาตรฐานด้านคนพิการ จากกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

เป็นศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน (การศึกษาพิเศษ) และเป็นสถานที่สอบเทียบการศึกษานอกโรงเรียน (ก.ศ.น.)

ดำเนินการสนับสนุนกิจกรรมเพื่อสังคม

ส่งสมาชิกของมูลนิธิฯ ให้บริการการนวดแผนโบราณแก่หน่วยงาน โรงพยาบาล และงานในชุมชนตามที่ได้รับเชิญหรือร้องขอมา

ผู้ทรงคุณวุฒิของมูลนิธิฯ รับเชิญเป็นวิทยากร ผู้สอน ให้กับองค์กรและหน่วยงานอื่น

จัดการประชุม, สัมมนาทางวิชาการ เพื่อแก้ปัญหาหรือเพื่อการพัฒนาทางสังคมของคนตาบอดเป็นครั้งคราว

ส่งสมาชิกเข้าร่วมเป็นผู้บริจาคโลหิตแก่สภากาชาดไทยทุกปี

สนับสุนกิจกรรมกีฬา โดยส่งสมาชิกเข้าเป็นนักกีฬาแข่งขันในระดับต่างๆ อาทิ เฟสปิกส์เกมส์ กีฬาคนพิการแห่งประเทศไทย และระดับท้องถิ่นต่างๆ ได้รับรางวัลมาพอสมควร

โครงการอนาคต

มูลนิธิฯ ได้รับบริจาคที่ดินจากคุณยายประภาศรี พึ่งพรกุล เมื่อปี พ.ศ. 2523 เนื้อที่ 3 ไร่เศษ อยู่ที่ถนนสุขุมวิท กิโลเมตรที่ 49 ตำบลบางปูเก่า จังหวัดสมุทรปราการ เจตนาผู้บริจาคเพื่อทำประโยชน์แก่คนตาบอด

ทางมูลนิธิฯ มีดำริและปรารถนาที่จะจัดตั้งเป็นบ้านพักคนชราตาบอดที่ไร้ญาติ ต้องอยู่อย่างโดดเดี่ยว ถ้าได้มาอยู่ในบ้านพักคนชราตาบอด ก็เป็นการอยู่ร่วมในสังคม สามารถได้รับการฝึกให้ช่วยเหลือตนเองและอยู่ร่วมในสังคมได้

เนื่องจากทางมูลนิธิฯ ยังมีทุนทรัพย์ไม่เพียงพอ จึงเพียงตั้งไว้เป็นโครงการระยะยาวในอนาคต

คณะกรรมการมูลนิธิคอลฟีลด์เพื่อคนตาบอด

ในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

(พ.ศ. 2553 - พ.ศ. 2557)

คณะกรรมการบริหาร

นางขนิษฐา เทวินทรภักติ	ประธานกรรมการ
นางสาวนงลักษณ์ จินาวรกุล	รองประธาน
นางออรอรา ศรีบัวพันธุ์	เลขาธิการ
นางศิรินาถ ชาติการุณ	ผู้ช่วยเลขาธิการ
นางสาวยศวดี ณ นคร	เหรัญญิก
นายบุญมี บูรณะภักดี	ผู้ช่วยเหรัญญิก
นางศิรประภา อยู่สุข	ประชาสัมพันธ์
นายสมชาย ปัญญ์เอกวงศ์	กรรมการ
นายจรัญ จ้อยรุ่ง	กรรมการ
นายชูฤทธิ์ โกมลรุจินันท์	กรรมการ
นายเฉลิมชนม์ แน่นหนา	กรรมการ
นางสุนีย์ สายสุพัฒน์ผล	กรรมการ
นางประกายรัตน์ ต้นธีรวงศ์	กรรมการ
นางจารุนันท์ อึ้งอาภรณ์	กรรมการ
นางสาวจามจุรี สิทธิวรรณรักษ์	กรรมการ
นายเครื่อง ศรีบัวพันธุ์	กรรมการ
นายช่วง โพธิรัญ	กรรมการ
นายพิเชฐ ธัชศฤงคารสกุล	กรรมการ
นายสมพร ซ้ายขวัญ	กรรมการ
นายประสพพร ผ่องศรี	กรรมการ

คณะกรรมการกิตติมศักดิ์

พลอากาศเอกกันต์ พิมานต์ทิพย์

นายประกอบ จิรกิติ

นางสุจิตรา วัชรสินธุ์

นางวรรณา จิรกิติ

คณะกรรมการที่ปรึกษา

นางสาวอำนวย วัชรกิตติธาดา

นาวาอากาศเอกสมาคม สะอาดใจ

นายภิรมย์ จั่นถาวร

นายจารุพันธ์ สุวัตถิกุล

นางจิรววรรณ ฉัตรชัยโสภณ

นางอำไพ คงชนะกุล

นางกัณหา วิภากุล

Mr. Kirk Horton

นายพิชิต บูรพวงศ์

นายยงยุทธ อุดมก้านตรง

นางเปรมฤดี อุดมก้านตรง

นางพนิดา ตั้งกิจจารักษ์

นายวิชาญ ภู่พัฒน์

คณะกรรมการที่ปรึกษาโดยตำแหน่ง

ประธานสภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทย

เลขาธิการสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ

ผู้อำนวยการเขตดินแดง

ผู้กำกับการสถานีตำรวจนครบาลดินแดง

ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยเขตดินแดง

"ยิ้มสู้"

เพลงพระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชฯ
พระราชคีตนิพนธ์ต้นฉบับเป็นโน้ตเปียโน
คำร้องภาษาอังกฤษทรงแปลจากบทกลอนภาษาอังกฤษชื่อ SMILES
ในหนังสือชื่อ BEDTIME STORIES
พระองค์เจ้าจักรพันธุ์เพ็ญศิริ จักรพันธุ์ นิพนธ์คำร้องภาษาไทย
โปรดเกล้าฯ ให้อัญเชิญไปพระราชทานแดโรงเรียนสอนคนตาบอด
โดยทรงแนะนำการซ้อมบรรเลงและร้องให้ด้วย

ยิ้มสู้
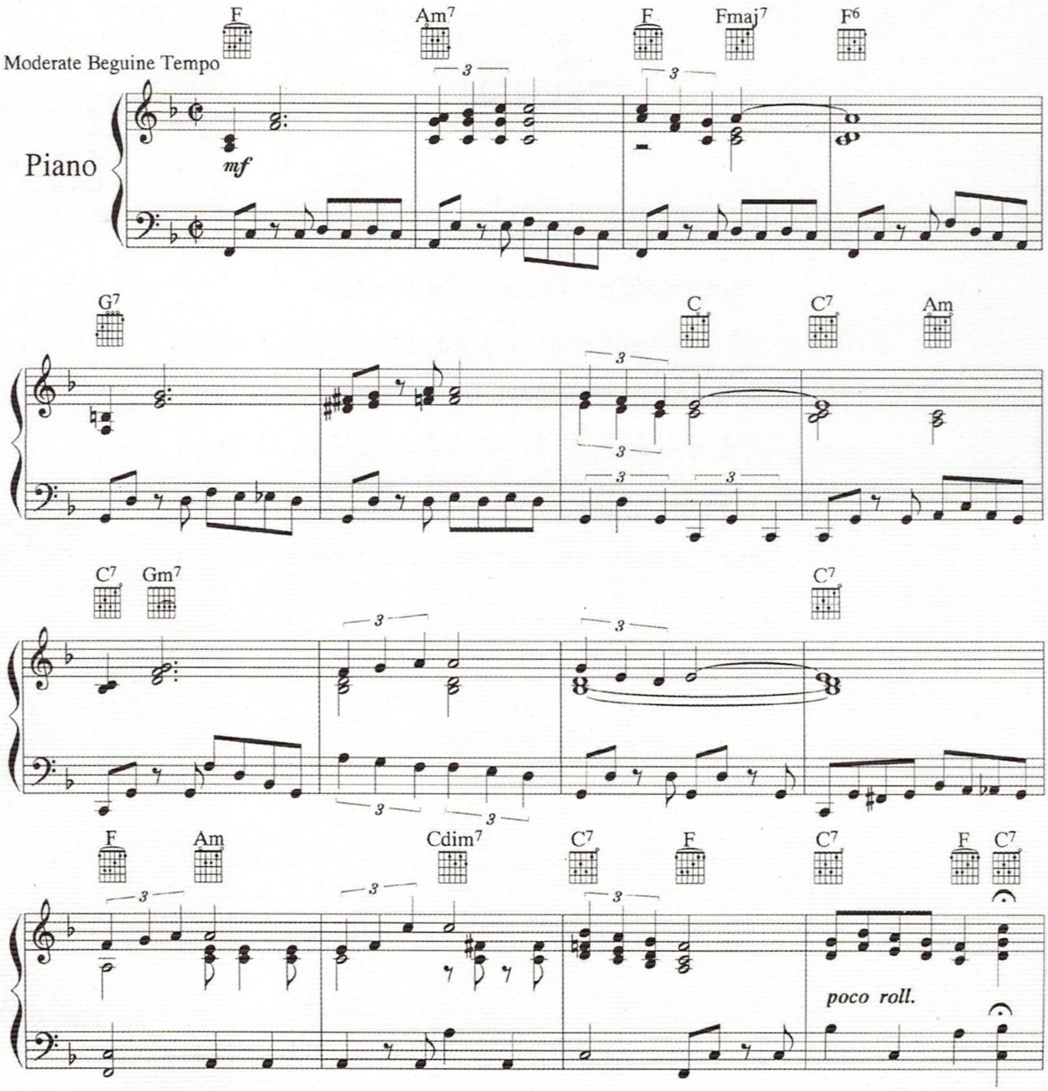
SMILES
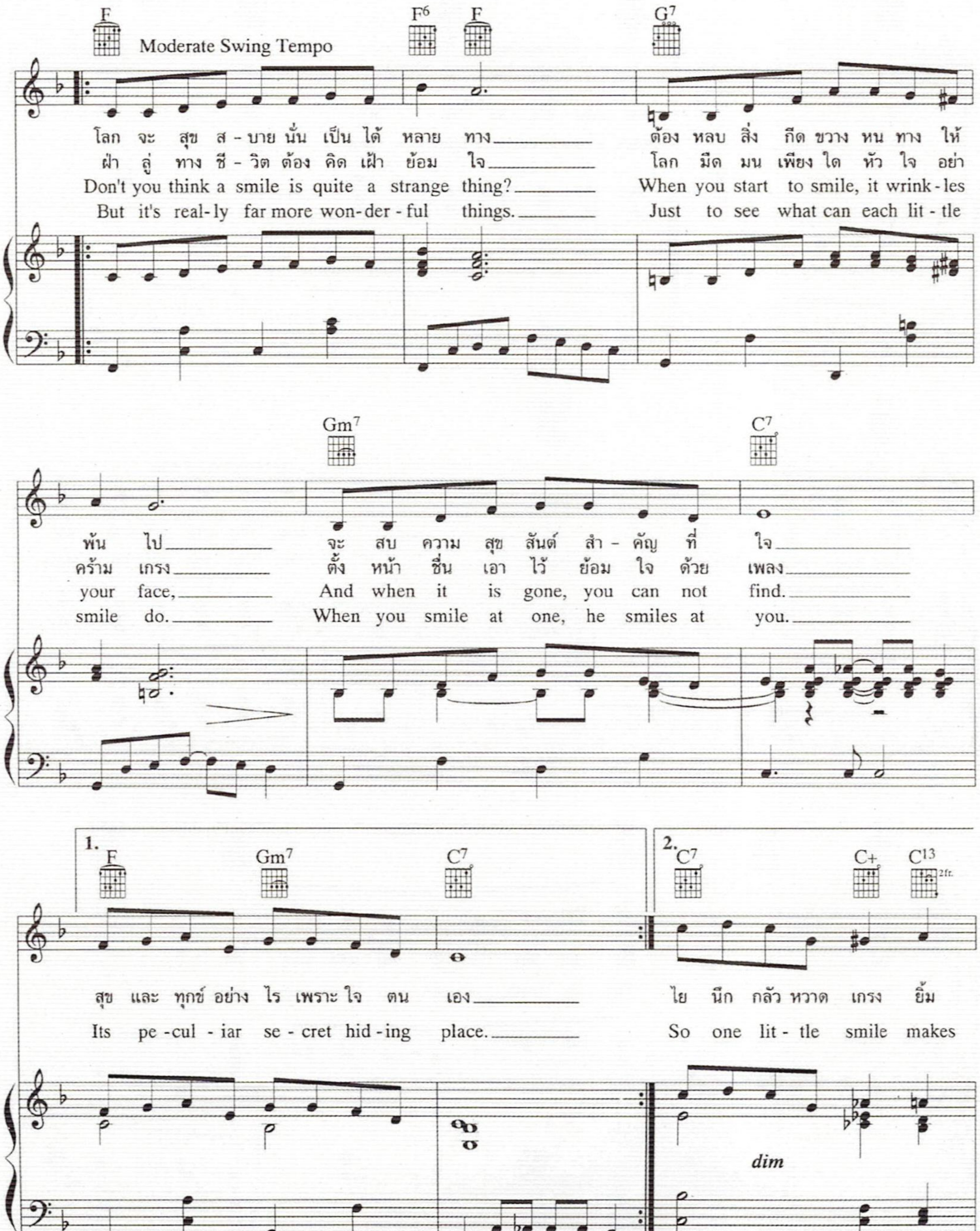
ทำนอง : พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดชฯ

Music : H.M. KING BHUMIBOL ADULYADEJ
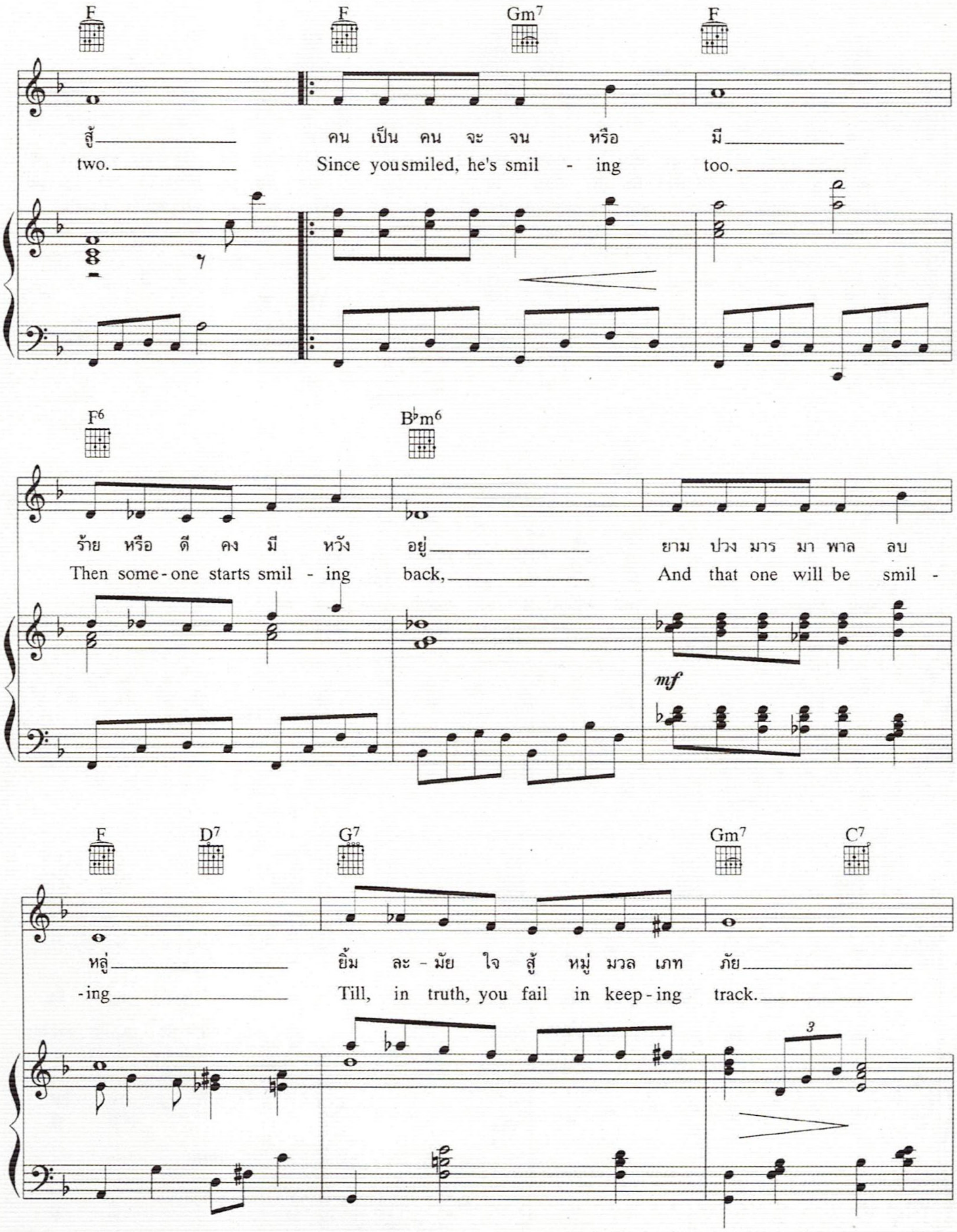
คำร้อง : พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าจักรพันธ์เพ็ญศิริ
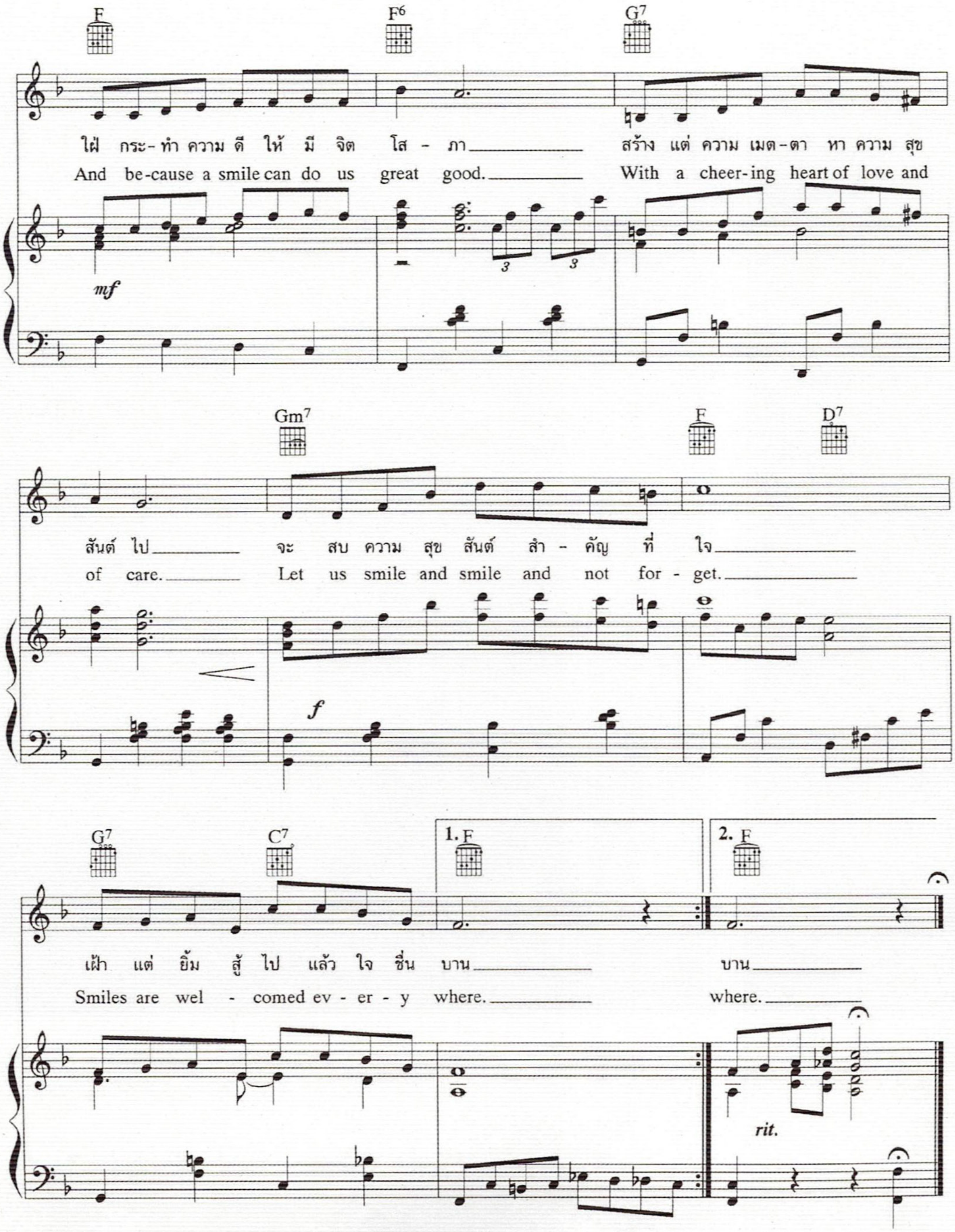
Lyric : H.H. PRINCE CHAKRABANDH PENSIRI

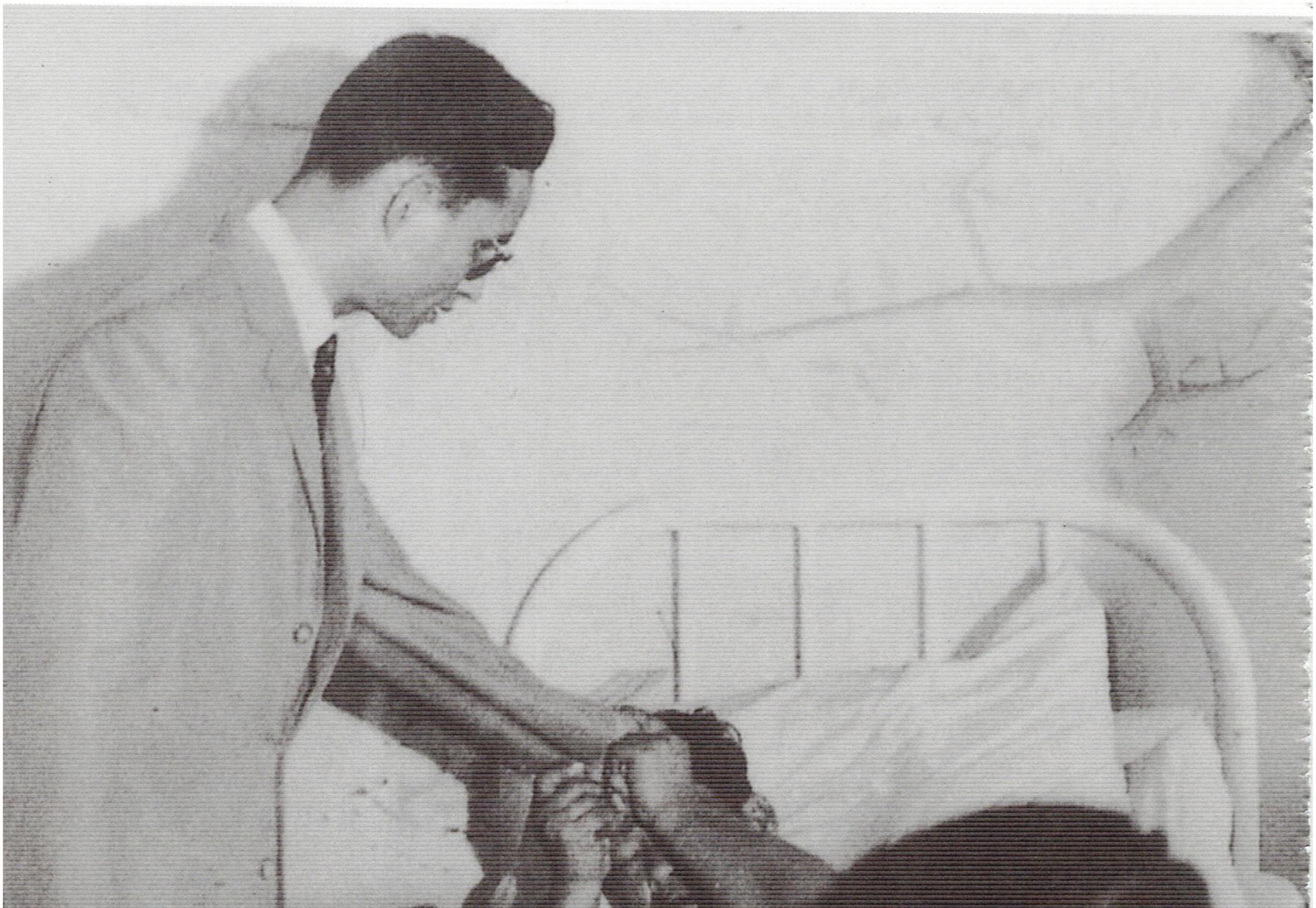

F
Moderate Swing Tempo
F6 F
G7
โลก จะ สุข ส - บาย นั่น เป็น ได้ หลาย ทาง
ฝ่า ลู่ ทาง ชี - วิต ต้อง คิด เฝ้า ย้อม ใจ
Don't you think a smile is quite a strange thing?
But it's real- ly far more won- der - ful things.
ต้อง หลบ สิ่ง กีด ขวาง หน ทาง ให้
โลก มืด มน เพียง ใด หัว ใจ อย่า
When you start to smile, it wrink - les
Just to see what can each lit - tle
Gm7
C7
พ้น ไป
คร้าม เกรง
your face,
smile do.
จะ สบ ความ สุข สันต์ สำ - คัญ ที่
ตั้ง หน้า ชื่น เอา ไว้ ย้อม ใจ ด้วย
And when it is gone, you can not
When you smile at one, he smiles at
ใจ
เพลง
find.
you.
1. F
Gm7
C7
2. C7
C+
C13
2fr.
สุข และ ทุกข์ อย่าง ไร เพราะ ใจ ตน เอง
Its pe - cul - iar se - cret hid - ing place.
ไย นึก กลัว หวาด เกรง ยิ้ม
So one lit - tle smile makes
dim

F F Gm7 F
สู้ คน เป็น คน จะ จน หรือ มี
two. Since you smiled, he's smil - ing too.
F6 B♭m6
ร้าย หรือ ดี คง มี หวัง อยู่ ยาม ปวง มาร มา พาล ลบ
Then some-one starts smil - ing back, And that one will be smil -
mf
F D7 G7 Gm7 C7
หลู่ ยิ้ม ละ - มัย ใจ สู้ หมู่ มวล เภท ภัย
-ing Till, in truth, you fail in keep-ing track.
3

F F6 G7
ใฝ่ กระ- ทำ ความ ดี ให้ มี จิต โส - ภา สร้าง แต่ ความ เมต-ตา หา ความ สุข
And be-cause a smile can do us great good. With a cheer-ing heart of love and
mf
Gm7 F D7
สันต์ ไป จะ สบ ความ สุข สันต์ สำ - คัญ ที่ ใจ
of care. Let us smile and smile and not for - get.
f
G7 C7 1. F 2. F
เฝ้า แต่ ยิ้ม สู้ ไป แล้ว ใจ ชื่น บาน บาน
Smiles are wel - comed ev - er - y where. where.
rit.

พระร่มเกล้าของคนตาบอด

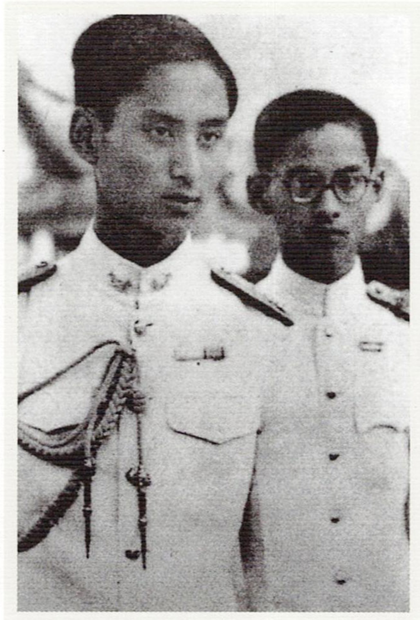
ออรอรา ศรีบัวพันธุ์

"เสียดายแต่มิได้ชมพระบารมี ด้วยวิถีจักษุข้าพิการ"

ข้าพเจ้าขอนำพระมหากรุณาธิคุณที่คนตาบอดทั่วประเทศได้รับในโอกาสต่างๆ มาเล่าสู่กันฟัง เพื่อท่านผู้อ่านจะได้รับรู้ถึงน้ำพระทัยอันล้ำเลิศขององค์พระประมุขของเรา ตลอดทั้งล้นเกล้าล้นกระหม่อมทุกพระองค์ที่มีต่อคนตาบอด

เชิญท่านมาร่วมกับคนตาบอดแซ่ซร้องสดุดี เฉลิมพระเกียรติพระองค์ท่านในโอกาสนี้

สมัยเมื่อข้าพเจ้าเป็นนักเรียนในชั้นประถมศึกษา ยังไม่ซาบซึ้งถึงความหมายของคำว่า "จงรักภักดี" เท่าใดนัก แต่ข้าพเจ้าก็รักและชอบฟังเรื่องราวเกี่ยวกับพระมหากษัตริย์ของไทย จะเป็นประวัติศาสตร์ก็ดี เกร็ดพงศาวดารก็ดี หรือแม้แต่คำบอกเล่าของผู้ใหญ่ ข้าพเจ้าก็สนใจและจดจำทุกเรื่อง ทุกเหตุการณ์ได้อย่างแม่นยำ ราวกับว่าตนเองอยู่ในเหตุการณ์นั้นๆ ด้วย

“ข้าพเจ้าตื่นเต้นนอนไม่หลับ ปีติที่จะได้มีโอกาสเข้าวังเพื่อขับร้องเพลงถวายพระพรและแสดงละครถวายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 8 และพระราชวงศ์ ตอนหนึ่งของบทถวายพระพรมีว่า ....เสียดายแต่มิได้ชมพระบารมี ด้วยวิถีจักษุข้าพิการ....”

เมื่อสมัยสงครามโลกครั้งที่ ๒ โรงเรียนของข้าพเจ้าได้มีอาจารย์สอนภาษาอังกฤษซึ่งเป็นพระน้องนางเธอของสมเด็จพระบรมราชินีในรัชกาลที่ ๗ ข้าพเจ้าจึงมีโอกาสรับฟังเรื่องราวเกี่ยวกับชีวิตในรั้วในวังจากพระโอษฐ์ท่าน ทำให้ข้าพเจ้าคิดอยากจะมีประสบการณ์แบบนั้นบ้าง แต่แล้วก็ต้องเตือนสติตัวเองว่า เป็นคนธรรมดาและไร้คุณค่าเพราะตามองไม่เห็น จะมีโอกาสเช่นนั้นได้อย่างไร

และแล้วในต้นเดือนมิถุนายน ๒๔๘๙ ขณะที่ข้าพเจ้าและเพื่อนร่วมโรงเรียน กำลังอยู่ในชุดละครในโรงละครกรมศิลปากร เพื่อรอเวลาที่จะออกไปแสดงบนเวทีนั้น ท่านจมื่นมานิตย์นเรศ (เฉลิม เศวตนันท์) กรรมการคนหนึ่งของมูลนิธิช่วยและให้การศึกษาแก่คนตาบอดแห่งประเทศไทยได้เข้ามาหาพร้อมกับบอกว่า ในวันที่ ๔ จะพาพวกข้าพเจ้าเข้าเฝ้าแสดงละครชุดนี้ต่อหน้าพระที่นั่งในพระบรมมหาราชวัง พร้อมกับได้มอบเนื้อเพลงถวายพระพร (ทำนองนางนาค) แก่ครู เพื่อนำไปฝึกพวกข้าพเจ้าให้ร้องถวายต่อหน้าพระที่นั่ง ข้าพเจ้าตื่นเต้นนอนไม่หลับ ปีติที่จะได้มีโอกาสเข้าวังเพื่อขับร้องถวายพระพรและแสดงละครถวายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๘ และพระราชวงศ์ ตอนหนึ่งของบทถวายพระพรมีว่า *“เสียดายแต่มิได้ชมพระบารมี ด้วยวิถีจักษุข้าพิการ”* ข้าพเจ้าเสียใจอย่างสุดซึ้งที่ไม่มีวาสนาจะได้ชมพระบารมี ได้แต่เพียงนึกภาพตามคำกระซิบของครูว่า พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพร้อมด้วยสมเด็จพระราชชนนี สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ และสมเด็จพระอนุชา (ทรงเสียสละเวลาเกือบ ๒ ชั่วโมง ทอดพระเนตรการแสดงของนักเรียนตาบอดอย่างสนพระทัย) ทรงน่ารักเหลือเกิน หลังจากแสดงแล้วในหลวงรัชกาลที่ ๘ เสด็จเข้ามาทรงมีปฏิสันถารกับพวกเราแต่ละคน

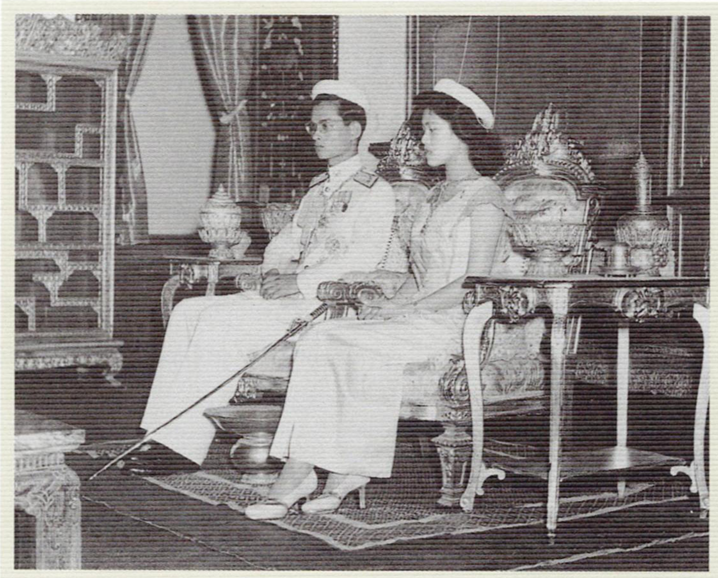

"ในวันที่ 2 กรกฎาคม ข่าวอันน่าปลื้มปีติก็ได้ถูกประกาศในวิทยุว่า ประเทศไทยได้มีพระเจ้าแผ่นดินพระองค์ใหม่สืบสันตติวงศ์ต่อไป"

ซึ่งเข้าแถวรอรับเสด็จ รับสั่งถามชื่ออะไร อยู่ชั้นไหน ชอบอยู่โรงเรียนไหม อาหารว่างที่พระราชทานนั้นรับประทานกันอิ่มไหม เป็นต้น ทำให้พวกข้าพเจ้าทุกคนปลาบปลื้มในพระมหากรุณาธิคุณในครั้งนั้นเป็นล้นพ้น

๔ - ๕ วันต่อมา ข้าพเจ้าก็ได้รับฟังข่าวจากสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยเกี่ยวกับการสวรรคตของในหลวงรัชกาลที่ ๘ แน่หละ ความอาดูรสุดซึ้งต่อพระองค์ท่านท่วมท้นหัวใจประดังกันเข้ามาแทนที่ความปลาบปลื้มปีติที่เพิ่งได้เข้าเฝ้าพระองค์ท่านเมื่อไม่กี่วันมานี้เอง และต่อมาในวันที่ ๒ กรกฎาคม ข่าวอันน่าปลื้มปีติก็ได้ถูกประกาศในวิทยุว่า ประเทศไทยได้มีพระเจ้าแผ่นดินพระองค์ใหม่สืบสันตติวงศ์ต่อไป

พสกนิกรทั่วประเทศที่กำลังอยู่ในความวิปโยคต่างหัวใจพองโต เมื่อได้รับข่าวอันเป็นมงคลนี้ ทุกคนยกมือขึ้นไหว้พระสยามเทวาธิราช ด้วยหัวใจที่เหมือนแผ่นดินแตกระแหงกลับฉ่ำชื่นด้วยน้ำฝน ทุกผู้ทุกนามต่างภาวนาขอให้พระเจ้าอยู่หัวพระองค์ใหม่ซึ่งมีพระชันษายังไม่สมควรที่จะมารับภาระหนักเช่นนี้ ให้พระองค์ท่านทรงสามารถนำนาวาของพระองค์ผ่านพ้นมรสุมที่กำลังประดังกันเข้ามาทั้งภายในและภายนอกพระราชอาณาจักร และในวันนั้นไม่มีผู้ใดสามารถจะล่วงรู้ได้ว่า ตลอดกาลข้างหน้าที่ทรงครองราชย์อยู่นั้น พระองค์ท่านทรงสามารถนำนาวาของพระองค์ฝ่าคลื่นลมและภยันตรายทั้งปวงในทะเลชีวิต ด้วยพระปรีชาสามารถอย่างมหัศจรรย์ พระบารมีแผ่ทั่วแคว้นแดนไทย ทำให้ทุกหนทุกแห่งนั้นร่มเย็น

สำหรับพสกนิกรตาพิการอย่างพวกข้าพเจ้า ซึ่งเมื่อต้นมิถุนายน ๒๔๘๙ มิได้มีโอกาสเข้าเฝ้าอย่างใกล้ชิด และได้ยินพระสุรเสียงก็ตาม พวกข้าพเจ้าต่างก็ยินดี ชื่นชมกับข่าวมหามงคลนี้ และคอยสดับตรับฟังข่าวต่างๆ ที่เกี่ยวกับสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวองค์ใหม่เรื่อยมา ข่าวเสด็จกลับไปศึกษาต่อ ณ ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ ข่าวทรงหมั้นกับหม่อมราชวงศ์หญิงสิริกิติ์ และข่าวจะเสด็จนิวัตสู่พระนคร เพื่อทรงประกอบพิธีอภิเษกสมรส และราชาภิเษกในเดือนเมษายน และเดือนพฤษภาคม ๒๔๙๓

หลังจากเสด็จสู่พระนครได้ไม่กี่วัน เพื่อนร่วมโรงเรียน ๒ คนและข้าพเจ้า ได้รับมอบหมายจากแม่ชีการฝีมือให้ลงมือทำของถวาย เพื่อนคนหนึ่งรับทำชุดรองเครื่องเสวยด้วยโครเชท์จำนวนครึ่งโหล เพื่อนอีกคนหนึ่งถักนิตติ้งเสื้อฉลองพระองค์กันหนาวสีเทา ลายปาท่องโก๋ เพื่อถวายสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ส่วนข้าพเจ้า แม่ชีมอบให้ถักเสื้อฉลองพระองค์กันหนาวด้วยไหมพรมสีแดงลาย ๓ จุด เพื่อถวายสมเด็จพระราชินี ข้าพเจ้าทั้ง ๓ คนต่างขะมักเขม้นทำของถวายกันด้วยความปลาบปลื้ม และทายกันว่าใครหนอจะมีบุญได้เข้าเฝ้า เพื่อทูลเกล้าฯ ถวายของร่วมกับคณะกรรมการมูลนิธิฯ ในวันเสด็จออกมหาสมาคม ซึ่งเป็นวันที่ ๖ พฤษภาคม ๒๔๙๓ นั้นบ้าง และเมื่อวันนั้นมาถึง ผู้ใหญ่ทางโรงเรียนได้จัดให้นักเรียนหญิง ๒ คน นักเรียนชาย ๒ คน ไปเข้าเฝ้าถวายพระพรร่วมกับคณะกรรมการ ข้าพเจ้าก็เป็นคนหนึ่งที่ได้มีโอกาสเข้าเฝ้าถวายพระพรร่วมกับคณะกรรมการด้วย เมื่อเสด็จออกทรงมีปฏิสันถารกับหัวหน้าของแต่ละคณะที่มาเข้าเฝ้า พอเสด็จมาถึงคณะของข้าพเจ้า ข้าพเจ้าได้ยินนายกมูลนิธิฯ กราบบังคมทูลถวายพระพรแล้วกราบทูลถามถึงสมเด็จพระบรมราชินี พระองค์ท่านทรงรับสั่ง

ตอบเบาๆ ว่า สมเด็จฯ ท่านทรงเหนื่อยมากไม่สามารถเสด็จออกได้ ทำให้ข้าพเจ้ารู้สึกผิดหวังที่มิได้มีโอกาสจะได้ยินพระสุรเสียงของสมเด็จพระบรมราชินีดังที่ใฝ่ฝันมาหลายเวลา อย่างไรก็ดีข้าพเจ้าก็ยังโชคดีที่ได้เข้าเฝ้าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และได้ยินพระสุรเสียงของพระองค์ท่าน แม้จะเพียงแผ่วเบา เสียดายอยู่นิดหนึ่งที่มองไม่เห็น จึงได้แต่ชมพระบารมีในใจด้วยจินตนาการ

ในวันที่ล้นเกล้าล้นกระหม่อมทั้ง ๒ พระองค์เสด็จกลับประเทศสวิตเซอร์แลนด์ ในเดือนมิถุนายนนั้น พวกข้าพเจ้าไม่มีโอกาสได้ไปส่งเสด็จ เพียงแต่รับฟังข่าวเสด็จกลับจากสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยเท่านั้น และต่อมาแม่ชีครูประจำชั้นได้นำข่าวอันเป็นมหามงคลมาบอกว่า สมเด็จพระบรมราชินีทรงรับมูลนิธิฯ เข้าอยู่ในพระราชินูปถัมภ์ พร้อมกับได้พระราชทานเงินหลายพันบาทให้ ข่าวนี้ทำให้คนตาบอดทุกคนปลาบปลื้มปีติในพระมหากรุณาธิคุณเป็นล้นพ้น แต่นี้ไปคนตาบอดไทยก็เป็นพสกนิกรเต็มตัวอย่างคนไทยทั่วไป และยังได้รับพระราชทานโอกาสให้เข้าอยู่ใต้เบื้องพระยุคลบาทโดยทรงเป็นพระร่มเกล้าของคนตาบอด

ข้าพเจ้ามีโอกาสได้สนองพระเดชพระคุณอีกครั้งหนึ่ง เมื่อต้นปี ๒๔๙๔ ก่อนที่จะไปศึกษาต่อ ณ ประเทศสหรัฐอเมริกาเป็นเวลา ๔ ปี ข้าพเจ้าได้รับมอบหมายให้ถักชุดกันหนาวเด็กอ่อนสีฟ้า มีหมวก เสื้อ และถุงเท้า ส่วนเพื่อนอีกคนหนึ่งถักชุดสีชมพูเตรียมไว้เพื่อส่งไปถวายพระราชโอรสหรือพระราชธิดา ซึ่งจะประสูติ ณ เมืองโลซาน สวิตเซอร์แลนด์ ประมาณเดือนเมษายน หลังจากนั้นข้าพเจ้าก็จากประเทศไทย โดยไม่มีโอกาสจะได้รับพระมหากรุณาธิคุณอื่นๆ อาทิเช่น เมื่อทั้ง ๒ พระองค์เสด็จกลับสู่เมืองไทย หลังจากที่ได้ทรงสำเร็จการศึกษาแล้ว วันหนึ่งผู้ปกครอง ครู และนักเรียนของโรงเรียนได้รับเสด็จสมเด็จพระบรมราชินีที่โรงเรียน โดยไม่มีหมายกำหนดการมาก่อน เสด็จมาเยี่ยมโรงเรียนเป็นการส่วนพระองค์ ทำให้ทุกคนตื่นเต้นเป็นพิเศษในวันนั้น

คนตาบอดมิได้รับพระมหากรุณาธิคุณครั้งนั้นเพียงครั้งเดียว หลังจากนั้นมาในวันเฉลิมพระชนมพรรษา วันที่ ๑๒ สิงหาคม และ ๕ ธันวาคม จะมีมหาดเล็กและนางพระกำนัลนำของพระราชทานมาเลี้ยงที่โรงเรียนสอนคนตาบอดเป็นประจำทุกปี เช่น เค้ก ไอศกรีม และต่อมาก็มีเป็ดย่างบ้าง อาหารโต๊ะจีนบ้าง ทั้งนี้ก็เนื่องจากนักเรียนตาบอดที่เคยได้เข้าเฝ้าใจกล้าพอที่จะกราบบังคมทูลเมื่อทรงรับสั่งถามว่า ชอบทานอะไร

เป็นเวลาหลายปีที่ล้นเกล้าล้นกระหม่อมทรงจัดงานเลี้ยงปีใหม่ในวังแก่เด็กพิการ ซึ่งขณะนั้นมีเพียงไม่กี่ร้อยคน ล้นเกล้าล้นกระหม่อมทุกพระองค์และพระราชวงศ์ประทับอยู่กับคนพิการตลอดเวลาของงาน ทรงนำอาหารและของขวัญมาพระราชทานแก่พวกเขาด้วยพระองค์เอง โดยเฉพาะกับคนตาบอดแล้ว จะทรงนำอาหารมาให้ถึงมือ และถ้าเป็นเด็กเล็กก็จะทรงป้อนให้ด้วย ทรงมีปฏิสันถารกับคนพิการทุกคนอย่างไม่ถือพระองค์ ก่อนจะกลับทุกคนจะได้รับพระราชทานของขวัญปีใหม่กันทั่วหน้า เช่น ของเล่น ของใช้ส่วนตัว วิทยุ และเครื่องดนตรี แล้วแต่ใครจะโชคดีได้รับอะไรในปีนั้นๆ นอกจากนี้

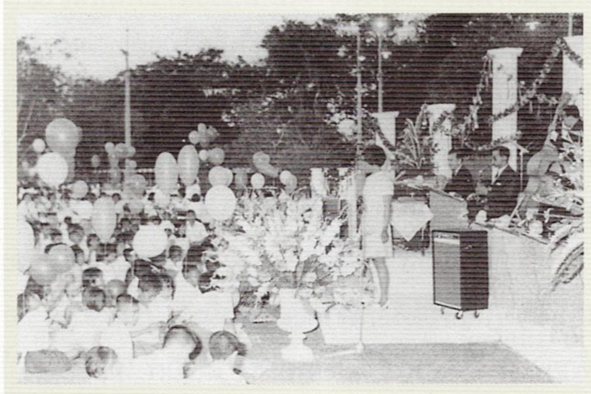

พ.ศ. 2495 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้พระราชทานโอกาสให้นักเรียนตาบอดมาร่วมขับร้องเพลง บันทึกเสียงเพื่อออกอากาศทางวิทยุกระจายเสียง อ.ส. พระราชวังดุสิต ทรงบรรเลงเครื่องดนตรีหลายชนิด เช่น กีต้าร์ แซ็กโซโฟน คลาริเน็ต และทรงบันทึกเสียงนักเรียนตาบอดร้องเพลงด้วยพระองค์เอง

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวยังทรงพระมหากรุณาให้นักเรียนตาบอด ๒-๓ คนเข้าไปฝึกแซ็กโซโฟนในพระบรมมหาราชวัง โดยทรงสอนด้วยพระองค์เอง พร้อมกับได้พระราชทานแซ็กโซโฟนไว้เป็นสมบัติของโรงเรียนอีกด้วย ยิ่งไปกว่านั้นยังทรงพระราชนิพนธ์เพลง *"ยิ้มสู้"* พระราชทานแก่โรงเรียน

เมื่อข้าพเจ้ากลับจากต่างประเทศมาเป็นครูสอนอยู่ที่โรงเรียนสอนคนตาบอด ความหวังที่จะได้เข้าเฝ้าเบื้องยุคลบาทเช่นนักเรียนตาบอดอื่นๆดูจะไกลสุดเอื้อม เพราะตอนนี้ตนเองได้เปลี่ยนสภาพจากนักเรียนเป็นครูเสียแล้ว เหมือนกับรุ่นพี่คนหนึ่งที่เป็นครูเช่นกัน มีความจงรักภักดีในสมเด็จท่านมากเหลือเกิน และอยากเข้าเฝ้าเบื้องยุคลบาทยิ่งนัก ถึงกับยอมไปสละโลหิตถึง ๗ ครั้ง ทั้งที่เป็นคนอ้วนและหาเส้นเลือดเจาะยาก ทำให้เจ็บมากและเขียวเป็นจ้ำๆ เขาสู้ทนเจ็บเพื่อที่จะได้เข้าเฝ้าอย่างใกล้ชิดด้วยวิธีเข้าไปรับเข็มพระราชทานจากพระหัตถ์ของพระองค์ท่าน รุ่นพี่คนนี้เขาทำสำเร็จและเหตุการณ์นี้จะประทับใจของเขาไปตลอดชีวิต แต่ข้าพเจ้าสิ ไม่สามารถจะทำอย่างเขาได้ ทั้งๆ ที่หัวใจร่ำร้องอยากเข้าเฝ้าเช่นกัน แต่ข้าพเจ้าตัวเล็ก น้ำหนักต่ำกว่าที่ทางโรงพยาบาลกำหนด ดังนั้น ทุกปีใหม่เมื่อเห็นคณะครูตาดี และนักเรียนตาบอดตื่นเต้นกับการเตรียมตัวเพื่อเข้าวังกัน ข้าพเจ้าก็ได้แต่เตือนสติตนเองว่า "จงทำใจให้ได้"

เมื่อต้นเดือนกรกฎาคม ๒๕๐๐ โรงเรียนสอนคนตาบอดกรุงเทพฯ มีพิธีเปิดตึกมัธยม คณะกรรมการมูลนิธิฯ ได้อัญเชิญเสด็จล้นเกล้าฯ ทั้ง ๒ พระองค์เป็นองค์ประธานในพิธีเปิดตึก วันนั้นพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จมาเพียงพระองค์เดียว ท่ามกลางสายฝนที่โปรยปรายลงมา ตึกที่จะ

สมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถและเจ้าฟ้าทุกพระองค์ พระราชทานเลี้ยงนักเรียนตาบอด

ทำพิธีเปิดอยู่ห่างจากที่รถพระที่นั่งจอดมากพอสมควร ส่วนสมเด็จพระบรมราชินีมิได้เสด็จมา เพราะทรงมีพระสูติการได้เพียง ๒-๓ วัน ทำให้ความฝันของข้าพเจ้าที่จะเข้าเฝ้าล้นเกล้าฯ ทั้ง ๒ พระองค์ไม่สมบูรณ์นัก

ในรายการบันเทิงอันดับสุดท้าย ข้าพเจ้าได้รับหน้าที่ให้แสดงเป็นเทพีสันติภาพในชุดขาวโปรยข้าวตอกดอกไม้ ขณะที่โปรยข้าวตอกดอกไม้ผ่านไปมาต่อหน้าพระที่นั่งบนเวทีนั้น ได้แต่นึกถึงคำร้องในบทถวายพระพรตอนหนึ่งว่า *"เสียดายแต่มิได้ชมพระบารมี ด้วยวิถีจักษุข้าพิการ"*

สมัยนั้นเครื่องบันทึกเสียงยังไม่แพร่หลายนัก หากเป็นสมัยนี้แล้ว ข้าพเจ้าคงได้บันทึกพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ได้พระราชทานแก่คณะกรรมการมูลนิธิฯ ครู และนักเรียน ก่อนที่จะทรงตัดริบบิ้นไว้เป็นประวัติศาสตร์แห่งชีวิต

วันหนึ่งประมาณ ๒ สัปดาห์ ก่อนวันเฉลิมพระชนมพรรษา วันที่ ๑๒ สิงหาคม ในปี ๒๕๐๑ หรือ ๒๕๐๒ ข้าพเจ้าจำไม่ได้แน่ ขณะที่กำลังเดินผ่านตึกธุรการในโรงเรียนสอนคนตาบอดกรุงเทพ คุณหญิงผู้จัดการเรียกข้าพเจ้าขึ้นไปบนตึกพร้อมกับแนะนำให้รู้จักกับคุณหลวงราชเลขาฯในสมเด็จฯ คุณหญิงเล่าให้คุณหลวงฟังว่า บรรดาครูตาบอดรู้สึกน้อยใจที่ไม่มีโอกาสได้เข้าเฝ้าเบื้องยุคลบาทอย่างนักเรียนตาบอด ไม่ทราบว่าอะไรดลใจทำให้ข้าพเจ้ากราบเรียนท่านทั้งสองว่า แท้จริงล้นเกล้าล้นกระหม่อมทั้ง ๒ พระองค์ทรงเป็นพระร่มเกล้าของคนตาบอดทุกคน ทางโรงเรียนอาจเห็นว่าครูตาบอดโตแล้ว ไม่จำเป็นจะต้องไปด้วยก็ได้

เช้าวันที่ ๑๒ สิงหาคมของปีนั้น ข้าพเจ้ากำลังยืนรอรถเมล์ที่หน้าโรงเรียน เพื่อออกไปทำกิจธุระส่วนตัว ข้าพเจ้าได้ยินเสียงแม่ชีคนหนึ่งวิ่งกระหืดกระหอบออกมาเรียกชื่อข้าพเจ้าด้วยเสียงอันดังให้กลับเข้าไปในโรงเรียน ไปเตรียมตัวเข้าเฝ้ากับคณะกรรมการมูลนิธิฯ ซึ่งมีเวลาเตรียมตัวเพียงไม่ถึงชั่วโมง ข้าพเจ้าไม่เชื่อหูตนเอง เพราะข่าวนี้ไม่มีวี่แววมาก่อน ราวกับฝนตกกลางแดดจ้า แต่ครั้นแม่ชีพูดซ้ำพร้อมกับคว้าข้อมือข้าพเจ้าครึ่งลากครึ่งจูงกลับเข้าไปในโรงเรียน จึงแน่ใจว่าความฝันที่จะได้เข้าเฝ้าได้เกิดเป็นจริงขึ้นแล้ว

ขณะที่คณะบุคคลต่างๆ กำลังรอรับเสด็จสมเด็จพระบรมราชินีอยู่นั้น คุณหลวงราชเลขาฯ เดินเข้ามาทักทายข้าพเจ้าด้วยเสียงยิ้มๆ กระเซ้าว่า "ครูว่าจะไม่มีโอกาสเข้าเฝ้าไงล่ะ วันนี้ก็ได้มาแล้ว" ด้วยความตื่นเต้น ข้าพเจ้าพูดอะไรไม่ออก ได้แต่ยกมือไหว้คุณหลวงนึกขอบพระคุณท่านในใจ ท่านต้องมีส่วนทำให้ความฝันของข้าพเจ้าเป็นความจริง เมื่อคุณหลวงนำเสด็จสมเด็จพระบรมราชินีนาถมายังคณะกรรมการมูลนิธิฯ ข้าพเจ้าได้ยินคุณหลวงกราบบังคมทูลว่า "เป็นครูจากโรงเรียนสอนคนตาบอดกรุงเทพฯ แต่มองไม่เห็น" ข้าพเจ้าถอนสายบัวด้วยความประหม่าสั่นไปทั้งตัว ประหม่าจนกราบบังคมทูลอะไรไม่ออก ได้แต่ทำปากขมุบขมิบ ในใจอยากกราบทูลว่า *ดีใจเหลือเกินที่ได้เข้าเฝ้าพระองค์ท่าน* โชคดีที่ข้าพเจ้ามีมิสคอลฟีลด์ (ผู้ให้กำเนิดการศึกษาแก่คนตาบอดในประเทศไทย) ยืนอยู่ข้างขวาพร้อมกับเกาะบ่าข้าพเจ้าไว้ทำให้ทรงตัวอยู่ได้มิฉะนั้นคงเซไม่เป็นท่าด้วยความประหม่า ขณะถวายบังคมสมเด็จฯ ทรงยื่นพระหัตถ์แตะอยู่บนต้นแขนซ้ายของข้าพเจ้าตลอดเวลา ขณะที่ทรงมีปฏิสันถารกับมิสคอลฟีลด์ ตรัสถามมิสคอลฟีลด์ว่า กลับจากต่างประเทศเมื่อใด และทรงดีพระทัยที่ทรงพบท่านอีกในวันนั้น โอ้...เป็นบุญอย่างยิ่งที่ข้าพเจ้าได้เข้าเฝ้าและได้ยินพระสุรเสียงเป็นครั้งแรกในชีวิต พระสุรเสียงนั้นแจ่มใส อ่อนหวาน เปี่ยมไปด้วยพระเมตตา เสียดายที่มองไม่เห็น จึงมิได้ชมพระบารมีพระองค์ท่านอย่างสมบูรณ์

เย็นวันนั้น หลังจากที่คณะครูและนักเรียนตาบอดได้แสดงละครถวายพระพร ณ สถานีวิทยุ อส. ในพระราชวังดุสิต แล้วออกมานั่งที่ระเบียงหน้าห้องส่งเพื่อรับพระราชทานเลี้ยงอาหารเย็น ซึ่งมีขนมจีนแกงไก่ ปลาเค็มทอด ของหวาน ไอศกรีม เค้ก วุ้น และลำไยอยู่นั้น คุณปุ้ย โรจนบุรานนท์ กรรมการคนหนึ่งของมูลนิธิฯ ได้ไปร่วมถวายพระพรในรายการแสดงด้วย ได้บอกกับพวกข้าพเจ้าว่าสมเด็จพระบรมราชินีกำลังทอดพระเนตรพวกข้าพเจ้าด้วยกล้องส่องทางไกล และคุณปุ้ยยังได้ปรารภแก่ข้าพเจ้าว่า เมื่อตอนเช้าที่เข้าเฝ้าถวายพระพรนั้น คณะคนไทยทั้งปวงต่างนั่งลงกราบถวายบังคมและหากข้าพเจ้าได้รับคำแนะนำให้ทำเช่นเดียวกันมาก่อน ก็จะเป็นที่ซาบซึ้งในพระราชหฤทัย คำปรารภของท่านผู้นี้ข้าพเจ้าถือเป็นคำแนะนำอันล้ำค่าที่สุด แต่นั้นมาจนทุกวันนี้ หากมีโอกาสได้เข้าเฝ้าล้นเกล้าฯ พระองค์ใด ข้าพเจ้าก็จะนั่งลงกราบถวายบังคมทุกครั้ง ไม่ว่าที่ตรงนั้นจะเฉอะแฉะ หรือเป็นกรวดทราย

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ สมเด็จพระบรมราชินีนาถ
สมเด็จพระราชาธิบดีเฟรเดริคที่ 9 แห่งประเทศเดนมาร์ก พร้อมด้วยพระราชินี

เป็นซีเมนต์ ข้าพเจ้าก็ไม่คำนึงถึง จะคุกเข่ารอรับพระราชดำรัส มีอยู่ ๒ ครั้งที่ข้าพเจ้าจะไม่มีวันลืมจนตราบเท่าชีวิตจะหาไม่ ครั้งหนึ่งที่วัดเจดีย์หลวง จังหวัดเชียงใหม่ และอีกครั้งที่สนามบินดอนเมือง ขณะรอเฝ้ารับเสด็จอยู่นั้น สมเด็จพระบรมราชินีนาถเสด็จพระราชดำเนินเข้ามายังข้าพเจ้า หลังจากที่ข้าพเจ้ากราบถวายบังคมแล้วพร้อมกับคุกเข่ารอพระราชดำรัส สมเด็จฯทรงรับสั่งให้ยืนขึ้นพร้อมกับทรงแตะพระหัตถ์บนต้นแขนของข้าพเจ้าพยุงให้ลุกขึ้น ตรัสว่า ที่ขรุขระ ยืนขึ้นสบายกว่า

โอ น้ำพระทัยของพระองค์ท่านช่างเปี่ยมด้วยพระมหากรุณา สมแล้วที่เป็นพระร่มเกล้าของคนตาบอด

ในเดือนมกราคม ๒๕๐๕ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระบรมราชินีนาถทรงพาพระราชอาคันตุกะ คือพระเจ้ากรุงเดนมาร์กและพระราชินี เสด็จเยือนจังหวัดเชียงใหม่ มีการรับเสด็จอย่างมโหฬาร ในหมายกำหนดการจะมีคณะโรงเรียนต่างๆจากภาคเหนือขึ้นไปเฝ้าบนพระตำหนักภูพิงค์ราชนิเวศน์ ขณะนั้นข้าพเจ้าได้ขึ้นไปช่วยบริหารและสอนที่โรงเรียนสอนคนตาบอดภาคเหนือ จังหวัดเชียงใหม่ ได้เสนอคณะกรรมการมูลนิธิคนตาบอดภาคเหนือ เพื่อทำหนังสือถึงผู้ว่าราชการจังหวัด ขอให้โรงเรียนสอนคนตาบอดภาคเหนือมีส่วนร่วมในกิจกรรมเช่นโรงเรียนอื่นๆ บ้าง ปรากฏว่าทางจังหวัดไม่สามารถจัดให้ได้ เพราะอีก ๙ วันก็จะถึงหมายกำหนดการเสด็จขึ้นเชียงใหม่แล้ว ดังนั้นเพื่อมิให้นักเรียนของข้าพเจ้าเสียใจ เพราะพวกเขากำลังฝึกซ้อมดนตรีเพลงชาติเดนมาร์กและเพลงสรรเสริญพระบารมีอย่างขะมักเขม้น และเพื่อให้ล้นเกล้าฯ ทั้ง ๒ พระองค์ทรงทราบว่า บัดนี้

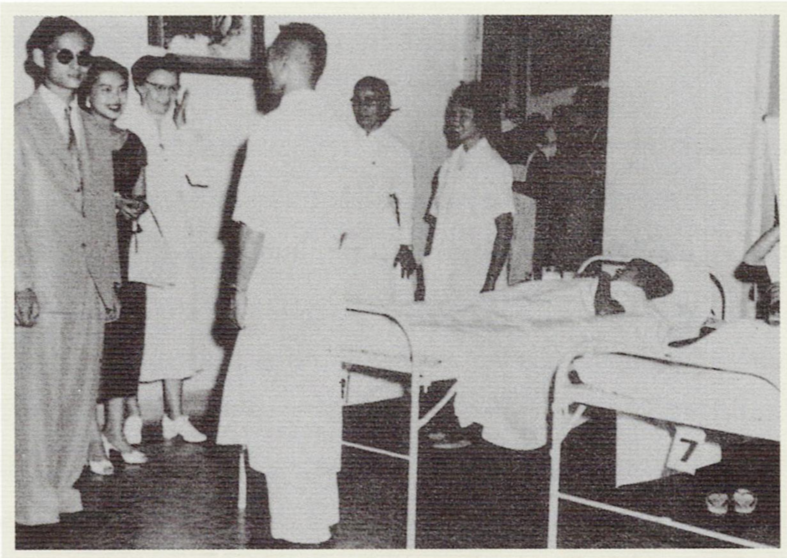
ได้มีโรงเรียนสอนคนตาบอดขึ้นอีกแห่งหนึ่งแล้วในประเทศ เช้าวันที่ขบวนเสด็จจากสนามบินเชียงใหม่ไปยังพระตำหนักภูพิงค์ราชนิเวศน์ ข้าพเจ้าจึงได้นำคณะครูและนักเรียนโรงเรียนสอนคนตาบอดภาคเหนือไปยืนรอรับเสด็จตรงหน้าวัดชัยพระเกียรติ ซึ่งเป็นทางผ่านของขบวนเสด็จ เมื่อขบวนเสด็จมาถึง นักเรียนตาบอดได้ถวายบังคมพร้อมกับบรรเลงเพลงชาติเดนมาร์กและเพลงสรรเสริญพระบารมี ครูคนหนึ่งได้พานักเรียนคนหนึ่งไปยังรถพระที่นั่งเพื่อทูลเกล้าฯถวายสิ่งของซึ่งเป็นการฝีมือของคนตาบอดแด่พระราชินีกรุงเดนมาร์ก ส่วนข้าพเจ้ากับนักเรียนอีกคนหนึ่งทูลเกล้าฯถวายของแด่สมเด็จพระบรมราชินีนาถ เมื่อสมเด็จฯทรงทอดพระเนตรเห็น ได้ทรงเปิดประตูรถพระที่นั่งพร้อมกับจะทรงก้าวพระบาทลงมาหาพวกข้าพเจ้า แต่แล้วก็มิสามารถทรงทำได้ เพราะฝูงชนที่รอรับเสด็จต่างกรูกันเข้ามาหารถพระที่นั่ง ทำให้นักเรียนตาบอดรู้สึกเสียใจที่ไม่มีโอกาสได้ยินพระสุรเสียงดำรัสกับพวกเขา ดังนั้นในตอนบ่ายของวันแรกที่เสด็จมาถึง ข้าพเจ้าจึงไปพบท่านเจ้าคุณวินัยโกศล เจ้าอาวาสวัดเจดีย์หลวง กราบขออนุญาตพานักเรียนตาบอดไปรับเสด็จที่วัดในวันรุ่งขึ้น พร้อมกับเล่าให้ท่านเจ้าคุณฟังว่า เด็กๆ อยากเข้าเฝ้าอย่างใกล้ชิด ถึงแม้ว่าพวกเขาจะไม่สามารถชมพระบารมีด้วยตาได้ ขอเพียงได้ฟังพระสุรเสียงรับสั่งก็จะได้เป็นบุญหูแก่พวกเขา ท่านเจ้าคุณออกปากอนุญาตทันทีด้วยความเห็นใจ และเข้าใจความรู้สึกของเด็กตาบอด ถึงกับอนุญาตให้พาเด็กๆขึ้นไปรอรับเสด็จบนระเบียงหน้าโบสถ์จะได้ไม่มีผู้อื่นมารบกวน ข้าพเจ้ากราบลาท่านเจ้าคุณพร้อมกับกล่าวขอบคุณที่ท่านเมตตาและเชื่อว่าลูกศิษย์ของข้าพเจ้าคงดีใจที่ได้รับความกรุณาจากท่านเช่นนี้

บ่ายวันรุ่งขึ้น คณะครู นักเรียน และเจ้าหน้าที่โรงเรียนสอนคนตาบอดภาคเหนือ ก็ได้ไปยืนรอรับเสด็จบนระเบียงโบสถ์วัดเจดีย์หลวง ขณะที่กำลังเสด็จขึ้นบันไดมายังระเบียงโบสถ์ วงดนตรีกระจ้อยร่อยของโรงเรียน ซึ่งมีหีบเพลงปาก ๕-๖ อัน เมโลดิก้า ๒ ตัว แอ๊คคอร์เดียนมือสอง ๑ อัน และกลองตีจังหวะใบเล็กๆ ๑ ใบ ก็บรรเลงเพลงชาติเดนมาร์กขึ้น และตามด้วยเพลงสรรเสริญพระบารมี

เมื่อเพลงจบลง ข้าพเจ้าได้ยินเสียงคนครัวของโรงเรียนร้องขึ้นด้วยความตื่นเต้น พร้อมกับเขย่าแขนข้าพเจ้า “คุณครู สมเด็จฯ สวยเหลือเกิน เดินผ่านเราไปแล้ว”

“โธ่ มาบอกอะไรตอนนี้ รู้ว่ามองไม่เห็น ทำไมไม่บอกตอนเสด็จเข้ามาใกล้ จะได้ก้มลงกราบ”

เสียโต้ตอบของเราคงได้ยินไปถึงพระกรรณแน่ สมเด็จฯจึงเสด็จกลับมายังที่ข้าพเจ้ายืนอยู่ พร้อมกันนั้นข้าพเจ้าก็ได้ยินเสียงเรียกชื่อของข้าพเจ้ามาแต่ไกลจากพระโอษฐ์ของพระวรวงศ์เธอพระองค์เจ้าวิภาวดีรังสิต ซึ่งสมัยนั้นเป็นเพียงหม่อมเจ้าหญิง นางสนองพระโอษฐ์ของสมเด็จฯ และทรงเคยเป็นอาสาสมัครสอนหนังสือที่โรงเรียนสอนคนตาบอดกรุงเทพ เคยทรงคุ้นเคยกับข้าพเจ้า พวกข้าพเจ้าที่โรงเรียนสอนคนตาบอดกรุงเทพ เรียกพระนามท่านติดปากว่า “ท่านหญิงวิภาฯ” เมื่อท่านหญิงวิภาฯทรงเรียกข้าพเจ้าแล้ว ยังรับสั่งต่อไปว่า “สมเด็จฯ เสด็จมาแล้ว” ข้าพเจ้าจึงก้มลงกราบ

ถวายบังคม แล้วคุกเข่ารอรับพระราชดำรัส สมเด็จฯทรงยื่นพระหัตถ์มาแตะที่ต้นแขนของข้าพเจ้า รับสั่งให้ลุกขึ้นยืน ตรัสว่ายืนขึ้นจะสบายกว่า

ทุกครั้งเมื่อคนตาบอดจะรับเสด็จหรือส่งเสด็จ หากมีท่านหญิงวิภาฯตามเสด็จด้วยแล้ว และเมื่อเสด็จเข้ามาใกล้ท่านหญิงจะทรงตรัสเรียกชื่อข้าพเจ้า ตามด้วยประโยคที่ว่า "ในหลวงกับสมเด็จฯ เสด็จมาแล้ว" ข้าพเจ้าก็จะบอกให้นักเรียนถวายบังคมเป็นการให้เขารู้ตัว เพื่อถวายบังคมถูกทิศทาง ถูกจังหวะอย่างไม่เคอะเขิน

มีทหารผ่านศึกยศจ่าโทตาบอดสนิท แขนซ้ายด้วน และหูต้องใช้เครื่องฟัง เนื่องจากไปเหยียบกับระเบิดเข้า จ่าโทผู้นี้อยู่ในความอุปถัมภ์ของมูลนิธิสายใจไทย ทุกปีเมื่อครบรอบวันสายใจไทย เขาจะเข้าเฝ้าสมเด็จพระเทพฯ เมื่อพระองค์ท่านเสด็จเข้ามาใกล้ จะทรงเรียกชื่อจ่าโทผู้นี้ เพื่อให้เขาได้ยินพระสุรเสียงว่าเสด็จมาแล้ว เพราะทรงทราบในพระทัยว่า จ่าผู้นี้มองไม่เห็นจึงประทานพระสุรเสียงมาก่อน

ข้าพเจ้าเองก็เคยได้รับพระมหากรุณาธิคุณอย่างนี้นับครั้งไม่ถ้วนจากล้นเกล้าล้นกระหม่อมฯ ตลอดจนสมเด็จพระเทพฯ พระองค์ท่านจะทรงเรียกชื่อก่อนทรงมีปฏิสันถารด้วย ทำให้ผู้ถูกเรียกปลื้มปีติที่ทรงจำชื่อได้อย่างแม่นยำ พระสุรเสียงนั้นก็เปี่ยมด้วยพระเมตตาและความเป็นกันเอง พระมหากรุณาธิคุณเหล่านี้ ข้าพเจ้าได้จารึกไว้กับดวงใจซึ่งจะไม่มีวันลบเลือนไปได้

หลายวันต่อมา เป็นเวลาสายของวันเสด็จกลับจากเชียงใหม่สู่พระนครของพระเจ้ากรุงเดนมาร์กและพระราชินี โดยมีพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระบรมราชินีนาถนำเสด็จ

มีข้าราชการ นักเรียน ประชาชน และชาวต่างประเทศต่างไปส่งเสด็จอย่างคับคั่ง คณะครูและนักเรียนโรงเรียนสอนคนตาบอดภาคเหนือก็ไปยืนรอส่งเสด็จ ณ มุมหนึ่งของทางที่ขบวนเสด็จจะผ่านไปยังสนามบินเชียงใหม่

ข้าพเจ้าได้จัดให้ครูพานักเรียนไปทูลเกล้าฯ ถวายชุดรองเครื่องเสวยทำด้วยใบลาน ประดิษฐ์โดยนักเรียนแด่พระเจ้ากรุงเดนมาร์ก ส่วนข้าพเจ้ากับนักเรียนอีกคนหนึ่งถวายแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวของเรา เมื่อรถพระที่นั่งจอด ข้าพเจ้ากับนักเรียนเดินเข้าไปคลำหาประตูรถพร้อมกับพูดว่า "หน้าต่างอยู่ไหน" ในหลวงท่านทรงได้ยินข้าพเจ้าพูดกับเด็กอย่างนั้น จึงทรงเปล่งพระสุรเสียงรับสั่งถามว่า "มองไม่เห็นเลยหรือ" ข้าพเจ้ากราบบังคมทูลว่าตนเองตาบอดสนิท ส่วนเด็กนักเรียนเห็นเพียงลางๆ ครั้นเมื่อทรงรับของถวายแล้ว ยังทรงกล่าวคำขอบใจด้วย ทำให้เราทั้งสองปีติเป็นล้นพ้นในพระราชดำรัส พระสุรเสียงนั้นนุ่มนวลเต็มไปด้วยพระมหากรุณา ถึงแม้ว่าจะมองไม่เห็นและไม่สามารถชมพระบารมีพระองค์ท่านได้ แต่ด้วยจินตนาการ พระพักตร์ของพระองค์ท่านทรงเปี่ยมด้วยพระเมตตาธิคุณ และพระราชทานยิ้มแก่เราทั้งสองเมื่อตอนรับสั่งขอบใจ

ข้าพเจ้ากลับเข้าโรงเรียนด้วยหัวใจพองโต มิเสียแรงที่พยายามหาโอกาสพาเด็กๆ เข้าเฝ้าล้นเกล้าฯ ทั้งสองพระองค์ และยิ่งกว่านั้นของที่ทูลเกล้าถวายในหลวงนั้น ข้าพเจ้าได้แนบหนังสือ (พิมพ์อักษรตาดีด้วยตนเอง) ไปด้วย การถวายหนังสือมิได้หวังผลอะไร ไม่มีความประสงค์ที่จะรบกวนเบื้องพระยุคลบาท เพียงแต่อยากให้ทรงทราบถึงความทุกข์ของคนพิการเท่านั้น ที่ขาดสิทธิตามกฎหมายโดยเฉพาะเรื่องรับราชการ แม้แต่คนที่เคยรับราชการมาก่อน เช่น ทหาร ตำรวจ หากเกิดพิการแม้แต่เสียนิ้วเพียงนิ้วเดียวก็ตาม เขาก็ต้องออกจากราชการตามระเบียบข้อบังคับที่กฎหมายระบุไว้ว่า ผู้พิการและทุพพลภาพไม่มีสิทธิเข้ารับราชการ คนตาบอดก็เป็นพลเมืองของชาติ มีการศึกษา มีความรู้ตามความถนัดของเขา แต่ขาดโอกาสที่จะเข้าทำงานตามหน่วยราชการ เพราะกฎหมายมีระเบียบห้ามไว้เช่นนั้น

เพียงไม่กี่ปีต่อมาหลังจากที่ได้ถวายหนังสือไป ปรากฏว่ามีคนพิการได้เข้าทำงานตามหน่วยงานของรัฐ โดยเฉพาะคนตาบอดซึ่งมีหลายคนเป็นนักกายภาพบำบัด นักล้างฟิล์มเอ็กซเรย์ในโรงพยาบาลหลายแห่ง พนักงานรับโทรศัพท์ในกองสลากฯ กรมประชาสงเคราะห์ และกรมตำรวจ รวมทั้งในกรมสามัญศึกษาก็มีคนตาบอดเป็นลูกจ้างประจำอยู่ ๔ คน ๓ คนเป็นครูไปสอนที่โรงเรียนสอนคนตาบอดกรุงเทพ และมีคนตาบอดอีกหลายคนทำงานอยู่กับภาคเอกชน จนกระทั่งบัดนี้มีข้าราชการครู ๒ คน สังกัดกระทรวงศึกษาธิการคนหนึ่ง และทบวงมหาวิทยาลัยอีกคนหนึ่ง

สิทธิเสมอภาคของคนพิการเกี่ยวกับการทำงานในหน่วยงานของรัฐและเอกชน เคยเป็นความมืดสนิทของพวกเขา แต่แล้วความมืดนั้นก็ค่อยๆ สว่างขึ้นเป็นลำดับ ทั้งนี้ในส่วนลึกของหัวใจของข้าพเจ้าทราบดีว่ามาจากพระบารมีของพระร่มเกล้าของคนตาบอดนั่นเอง

ในเดือนตุลาคม ในปี ๒๕๐๕ ล้นเกล้าฯ ทุกพระองค์ได้เสด็จแปรพระราชฐานเป็นการส่วนพระองค์ ณ พระตำหนักภูพิงค์ราชนิเวศน์ บ่ายวันหนึ่งได้เสด็จไปยังน้ำตกแม่สา ข้าพเจ้าได้นำคณะครูและนักเรียนพร้อมการฝีมือเล็กๆ น้อยๆ เพื่อทูลเกล้าฯ ถวายพระราชโอรสและพระราชธิดา การรับและส่งเสด็จที่เชียงใหม่สมัยนั้นสะดวกมาก หากผู้ใดประสงค์จะเข้าเฝ้าอย่างใกล้ชิดเพื่อชมพระบารมี แม้แต่พวกชาวบ้านธรรมดาๆ เตรียมช่อดอกไม้หรือพวงมาลัยถวายตามรายทางของขบวนเสด็จ รถพระที่นั่งก็จะจอดและทรงรับของถวายพร้อมกับมีพระราชปฏิสันถารด้วยทุกครั้ง ดังนั้นเพื่อให้นักเรียนตาบอดได้เข้าเฝ้าอย่างใกล้ชิด ข้าพเจ้าจึงได้จัดของให้เด็กๆ ได้ทูลเกล้าฯ ถวายบ้างตามความเหมาะสม

เมื่อเสด็จกลับจากน้ำตกแม่สา ทรงทอดพระเนตรเห็นคณะของเรายืนรอรับเสด็จอยู่ ทรงให้รถพระที่นั่งจอดเพื่อรับของถวายจากนักเรียนตาบอด มีลูกศิษย์คนหนึ่งกล้าพอที่จะกราบบังคมทูลว่าอยากขึ้นไปเฝ้าบนพระตำหนักภูพิงค์ราชนิเวศน์ เพราะได้ยินแต่ชื่อ ไม่เคยขึ้นไปเลย สมเด็จพระบรมราชินีนาถทรงเข้าพระทัยถึงความรู้สึกของเด็ก และด้วยพระมหากรุณาธิคุณได้นำเรื่องขึ้นกราบบังคมทูลพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระองค์ทรงรับสั่งว่าหากว่างพระราชกรณียกิจวันใดแล้วจะทรงพระราชทานให้เข้าเฝ้าบนพระตำหนัก

ครั้นแล้วนักเรียนคนนั้นยังได้กราบทูลถามสมเด็จพระลูกยาเธอฯ “ฟ้าชายครับ ไปเที่ยวสนุกไหมครับ” ข้าพเจ้าได้ยินสมเด็จท่านรับสั่งกับพระราชโอรส ทรงแนะนำให้ดำรัสแทนการพยักหน้าเพราะคนถามมองไม่เห็น ศิษย์ผู้นี้ปลื้มปีติสุดประมาณ เล่าเรื่องนี้แก่เพื่อนๆที่ไม่มีโอกาสได้ยินกับหูและคนอื่นๆ ฟังอยู่หลายวัน

๔-๕ วันต่อมา คณะกรรมการมูลนิธิคนตาบอดภาคเหนือ ครูและนักเรียนได้รับพระบรมราชโองการให้ขึ้นเฝ้าบนพระตำหนักได้

เมื่อทุกพระองค์เสด็จเข้ามาในห้องรับรอง นักเรียนได้บรรเลงเพลงสรรเสริญพระบารมีและร้องเพลงถวายพระพร หลังจากนั้นนักเรียน ๔ คนได้นำของขึ้นทูลเกล้าฯ ถวายแด่พระราชโอรสและพระราชธิดา ของทูลเกล้าฯ สำหรับพระราชธิดาทั้ง ๓ พระองค์เป็นพระมาลาถักด้วยไหมพรมมีพู่ห้อย ซึ่งกำลังเป็นที่นิยมของเด็กเล็กและวัยรุ่น เรียกกันว่าหมวกซานตาคลอส สำหรับของถวายแด่พระเจ้าลูกยาเธอฯ คือลูกกระสุนดิน ปั้นโดยเด็กนักเรียน ตากแดดอยู่ ๒-๓ วันพร้อมกับหนังสติ๊กเพราะพวกเขาทราบว่าพระองค์ท่านโปรดเล่นของอย่างนี้มาก มีการกระซิบบอกจากพวกคนตาดีว่าทุกพระองค์ยิ้มอย่างพอพระทัย เมื่อเด็กตาบอดคลานเข้าไปทูลเกล้าฯ ถวายของ เป็นภาพที่น่าประทับใจมาก ส่วนคนมองไม่เห็นก็รับรู้ได้ด้วยความปลื้มปีติ หลังจากนั้นก็มีการแสดงดนตรีและร้องเพลงพระราชนิพนธ์ถวาย เมื่อเสร็จการแสดงแล้วทรงโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้นำคณะกรรมการ ครู

และนักเรียนเข้าห้องน้ำชา เพื่อรับพระราชทานเลี้ยงอาหารว่าง นักเรียนโรงเรียนสอนคนตาบอดภาคเหนือก็ได้รับพระมหากรุณาธิคุณเช่นเดียวกับนักเรียนสอนคนตาบอดกรุงเทพ คือ ทั้ง ๒ พระองค์เสด็จเข้าหาแต่ละคน ทรงมีพระราชปฏิสันถารกับเขา บางคนก็ได้รับพระราชทานอาหารจากพระหัตถ์โดยตรง พร้อมกับรับสั่งให้ทานมากๆ ทรงใช้เวลาอยู่กับพวกเขาจนได้เวลาเสด็จขึ้น สำหรับข้าพเจ้าในวันนั้น สมเด็จพระบรมราชินีนาถทรงเมตตาเป็นพิเศษ ประทับอยู่กับข้าพเจ้านานพอสมควร รับสั่งถามถึงเรื่องต่างๆ หลายเรื่อง พร้อมกับวางพระหัตถ์อยู่บนต้นแขนของข้าพเจ้าตลอดเวลา นอกจากทรงพระกรุณาให้คณะกรรมการ ครู และนักเรียนเข้าเฝ้าบนพระตำหนักเป็นการส่วนพระองค์แล้ว สมเด็จฯ ท่านยังทรงรับโรงเรียนสอนคนตาบอดภาคเหนือไว้ในพระราชินูปถัมภ์ด้วย

หลังจากวันนั้นเรื่อยมา ทุกครั้งเมื่อเสด็จจังหวัดเชียงใหม่ ไม่ว่าจะเป็นทางการหรือส่วนพระองค์ ข้าพเจ้าจะนำนักเรียนไปทั้งรับและส่งเสด็จเป็นประจำ ข้าพเจ้าเคยได้รับคำติงจากคณะกรรมการมูลนิธิฯ บางคนว่า ไม่ควรนำเด็กตาบอดไปทรมานอย่างนั้น และเป็นที่สังเวชใจของคนที่ได้พบเห็น แต่สำหรับนักเรียนตาบอดและครูตาบอดนั้น การไปรับและส่งเสด็จเป็นสิ่งที่พวกเขาภาคภูมิใจและเต็มใจกระทำ เพราะเป็นทางเดียวที่พวกเขามีโอกาสแสดงความจงรักภักดี อันเป็นสิ่งน้อยนิด เทียบกับพระมหากรุณาธิคุณของพระองค์ท่านไม่ได้เลยแม้แต่เท่าปีกริ้น

ทุกครั้งเมื่อเสด็จเยี่ยมเยียนราษฎรทั่วพระราชอาณาจักร หากทรงพบเห็นคนตาบอดที่ใดก็จะทรงรับไว้ในพระราชูปถัมภ์ แล้วทรงส่งฝากเรียนที่โรงเรียนสอนคนตาบอดกรุงเทพฯ หรือโรงเรียนสอนคนตาบอดภาคเหนือ ทรงมอบหมายให้นางพระกำนัลไปดูแลเยี่ยมเยียน นำสิ่งของพระราชทานไปให้และเป็นธุระจัดการรับ-ส่งเด็กเหล่านั้นเมื่อยามเปิด-ปิดภาคเรียน ส่วนผู้ใหญ่ที่กำลังประสบปัญหาโรคตาก็ทรงให้หน่วยแพทย์ดูแลรักษาทำการผ่าตัดให้ หากไม่หายทันใดก็ทรงรับไว้เป็นคนไข้หลวงต่อไป ส่วนรายที่ไม่หายขาดก็ทรงรับไว้ในพระบรมราชูปถัมภ์ แม้แต่เหล่าทหารผ่านศึกที่พิการก็ได้รับพระมหากรุณาธิคุณเป็นล้นพ้น ดังเช่นจ่าโทจรัล คงได้ นอกจากตาบอดสนิทแล้ว แขนซ้ายด้วน และหูตึง ได้รับพระมหากรุณาธิคุณอย่างใหญ่หลวงจากสมเด็จพระบรมราชินีนาถอยู่นานพอสมควร แล้วสมเด็จพระเทพฯ ก็ทรงรับพระราชภาระนี้สืบมา ทั้ง ๒ พระองค์พระราชทานความเมตตาและสนับสนุนจนเขามีโอกาสได้ศึกษาจากการสอบเทียบ ป.๖ จนถึง ม.๖ และบัดนี้กำลังเรียนนิติศาสตร์ในมหาวิทยาลัยรามคำแหง ทหารผ่านศึกอีกคนหนึ่งคือ จ่าสิบเอกทองทิว กลั่นทิพย์ นอกจากจะตาบอดสนิทแล้ว แขนซ้ายด้วนเช่นกัน มือขวาก็เหลือนิ้วเพียงสี่นิ้ว หลังจากได้เรียนอ่าน-เขียนเบรลล์แล้วก็สามารถเข้าสอบเทียบ ม.๖ ยังมีทหารผ่านศึกตาบอดและพิการซ้ำซ้อนอีกหลายรายที่ได้รับพระมหากรุณาธิคุณเหมือนคนอื่นๆ แต่เขาเหล่านั้นใช้ชีวิตอยู่กับครอบครัวในต่างจังหวัด จึงไม่เป็นที่ประจักษ์แก่สังคมเท่าใดนัก แต่สำหรับข้าพเจ้าแล้วทราบดีว่าเขาเหล่านั้นได้รับพระมหากรุณาธิคุณไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าคนตาบอดอื่นๆ เพราะพวกเขาก็ได้อยู่ภายใต้พระร่มเกล้าเช่นกัน

ก่อนเดือนพฤษภาคม ๒๕๐๗ โรงเรียนสอนคนตาบอดภาคเหนือได้ย้ายที่ทำการไปตั้งอยู่ในซอยวัดพระสิงห์ และคณะกรรมการมูลนิธิฯ ได้อัญเชิญสมเด็จพระบรมราชินีนาถเป็นองค์ประธานเปิดป้ายในวันที่ ๗ พฤษภาคม วันนั้นข้าพเจ้ามิได้อยู่ในพิธี เพราะได้ลาออกจากการเป็นครูและผู้บริหารไปแล้ว หลังพิธีเปิดป้าย เพื่อนสนิทคนหนึ่งรีบไปหาข้าพเจ้าที่บ้านพัก เล่าความให้ฟังว่า สมเด็จฯ ท่านรับสั่งหาข้าพเจ้า และผู้ใหญ่ของโรงเรียนได้กราบบังคมทูลว่าข้าพเจ้าป่วยไม่สามารถมารับเสด็จได้ ข้าพเจ้าจึงบอกแก่เพื่อนคนนั้นว่า หากข้าพเจ้ายังอยู่ในหน้าที่แล้ว แม้นหากป่วยไข้เพียงไร และด้วยพระบารมีปกเกล้าฯแล้ว ข้าพเจ้าจะต้องมีแรงไปรับเสด็จและทำหน้าที่สนองพระเดชพระคุณได้อย่างไม่มีปัญหา แต่นี่จนใจเพราะตนเองหมดหน้าที่แล้ว ถึงอยากจะไปเฝ้าใจแทบขาดก็ไม่บังควร และการที่ทรงรับสั่งหาข้าพเจ้าแสดงว่าพระองค์ท่านทรงมีพระเมตตาแก่ข้าพเจ้าอย่างสุดซึ้ง ทำอย่างไรหนอ ข้าพเจ้าจะได้มีโอกาสสนองพระเดชพระคุณท่านได้อีกเล่า

คืนนั้นข้าพเจ้านอนไม่หลับทั้งคืนด้วยความปลื้มปีติระคนกับความเสียใจที่จะไม่มีโอกาสได้เข้าเฝ้าอย่างใกล้ชิดดังแต่ก่อน

๒ อาทิตย์ผ่านไป และเมื่อข้าพเจ้าทราบหมายกำหนดการเสด็จกลับสู่พระนครของพระองค์ท่าน วันนั้นข้าพเจ้าได้ไปรอส่งเสด็จ ณ มุมหนึ่งของทางที่ขบวนเสด็จจะผ่านไปพร้อมกับกระเป๋าถือทำด้วยเชือกกล้วยซึ่งกำลังเป็นที่นิยมในสังคมใบหนึ่ง เป็นฝีมือของคนตาบอด เมื่อขบวนเสด็จมาถึงตรงที่ข้าพเจ้าได้ไปรอส่งอยู่ ข้าพเจ้าตรงไปยังรถพระที่นั่งเพื่อถวายบังคมและทูลเกล้าฯ ถวายของที่นำมาแด่สมเด็จพระบรมราชินีนาถ สมเด็จฯ ทรงเรียกชื่อข้าพเจ้าพร้อมกับทรงรับสั่งถามถึงความป่วยไข้ของข้าพเจ้า ข้าพเจ้ากราบถวายบังคมบนขอบประตูรถพระที่นั่งอีกครั้ง พร้อมกับน้ำตาแห่งความปีติซาบซึ้งในพระมหากรุณาธิคุณพรั่งพรูออกมาจนชุ่มขอบประตูรถพระที่นั่ง พลางกราบบังคมทูลว่าได้ลาออกจากหน้าที่แล้ว ทรงพระเมตตารับสั่งถามถึงเหตุผล ยิ่งทำให้น้ำตาของข้าพเจ้าไหลพรากอย่างมิอายผู้ใด ข้าพเจ้ากราบบังคมทูลต่อไปว่า ได้ทำหนังสือกราบบังคมทูลเรื่องราวถวายท่านหญิงวิภาฯ แล้ว เพื่อท่านหญิงจะได้นำขึ้นกราบบังคมทูลพระองค์ท่านในภายหลัง ก่อนจะเสด็จจากไป ทรงอวยพรให้ข้าพเจ้าโชคดี ขบวนเสด็จจากไปนานแล้ว แต่ข้าพเจ้าก็ยังคงยืนอยู่ตรงนั้นด้วยน้ำตานองหน้า ซึ่งเป็นน้ำตาแห่งความตื้นตันปีติที่ได้รับพระมหากรุณาธิคุณอย่างใหญ่หลวงเช่นนั้น อย่างไม่เคยคาดฝันมาก่อน แม้แต่คนที่ยืนอยู่ใกล้ๆ ก็ยังอดน้ำตาไหลไม่ได้ที่ได้ชมพระบารมีและเห็นพระองค์ท่านทรงพระเมตตาแก่ข้าพเจ้าปานนั้น

จากวันนั้นมาเป็นเวลา ๒ ปีที่ล้นเกล้าล้นกระหม่อมทุกพระองค์มิได้แปรพระราชฐาน ณ จังหวัดเชียงใหม่ เนื่องด้วยทรงมีพระราชกรณียกิจมากมาย เสด็จเยี่ยมเยียนราษฎรในต่างจังหวัดตามภาคต่างๆ เสด็จเป็นพระราชอาคันตุกะของหลายประเทศในทวีปเอเชีย และประเทศออสเตรเลีย ถ้า

ข้าพเจ้าจำไม่ผิดดูเหมือนจะเป็นต้นฤดูหนาวของปี ๒๕๐๙ เสด็จจังหวัดเชียงใหม่เป็นการส่วนพระองค์ วันนั้นเครื่องบินพระที่นั่งถึงสนามบินเชียงใหม่บ่ายมากแล้ว กว่าขบวนเสด็จจะถึงทางที่จะขึ้นดอยก็พอดีพลบค่ำ ข้าพเจ้ายืนรอรับเสด็จตรงทางที่จะขึ้นดอยเย็นวันนั้น ข้าพเจ้าไม่มีของทูลเกล้าฯ ถวายเลยนอกจากกุหลาบเพียงช่อเดียว แต่ล้นเกล้าฯ ทั้ง ๒ พระองค์ก็ทรงให้รถพระที่นั่งจอดเพื่อทรงรับดอกไม้จากข้าพเจ้า

ขณะที่ข้าพเจ้าก้าวออกไปยังรถพระที่นั่งนั้น สมเด็จพระบรมราชินีนาถทรงเรียกชื่อ พร้อมกับรับสั่งขอบใจที่ข้าพเจ้าได้ส่งผ้าฉลองพระอังสาไปถวายในวันเฉลิมพระชนมพรรษา วันที่ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๐๗ ทรงชมว่าสวยมากและทรงใช้อยู่เสมอ โอ้ พระองค์ท่านทรงมีความจำเป็นเลิศแท้ ผ้าฉลองพระอังสาผืนนั้นข้าพเจ้าบรรจงถักด้วยไหมพรมสีมะปราง (มีคนเล่าให้ฟังว่าทรงโปรดฉลองสีนี้) ลายใบไม้ร่วง เป็นลายที่ถักยากพอสมควร และต้องอาศัยสมาธิมาก ซึ่งข้าพเจ้าได้ส่งเข้าไปถวายในวัง ๒ ปีมาแล้ว อย่างนี้แล้วจะมิให้ข้าพเจ้าเพิ่มพูนความจงรักภักดีในล้นเกล้าล้นกระหม่อมได้อย่างไร

สี่ปีผ่านไป ข้าพเจ้าไม่มีโอกาสได้รับหรือส่งเสด็จอย่างใกล้ชิดอีก เพราะได้ย้ายกลับเข้ากรุงเทพฯ โอกาสและสถานที่ในกรุงเทพฯที่จะทำเช่นนั้นย่อมไม่สะดวกเหมือนครั้งที่อยู่เชียงใหม่ อย่างไรก็ดี ในเดือนกรกฎาคม ๒๕๑๒ ประธานาธิบดีนิกสันแห่งสหรัฐอเมริกาและภริยาได้มาเยี่ยมเยือนประเทศไทยโดยเป็นพระอาคันตุกะของล้นเกล้าล้นกระหม่อมฯ มาดามนิกสันได้ไปเยี่ยมโรงเรียนสอนคนตาบอดกรุงเทพ ที่ถนนราชวิถี ซึ่งทางโรงเรียนได้จัดกิจกรรมต่างๆ แสดงให้ท่านชม ข้าพเจ้าเข้าใจว่ามาดามคงจะให้ความช่วยเหลือโรงเรียน เพราะในวันที่จะเดินทางกลับ คณะกรรมการมูลนิธิช่วยคนตาบอดแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชินูปถัมภ์และครูได้ไปส่งที่สนามบินดอนเมือง ข้าพเจ้า (ซึ่งได้กลับเข้ามาสอนอีกครั้งหนึ่ง) ก็ได้ร่วมไปในคณะนั้นด้วย

เช้าวันนั้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระบรมราชินีนาถเสด็จนำประธานาธิบดีและภริยาผ่านแถวคณะของข้าพเจ้า ทรงมีพระราชปฏิสันถารและทักทายกับมิสคอลฟีลด์ ข้าพเจ้าซึ่งยืนอยู่ท้ายสุดต้องตื่นจากภวังค์ เมื่อได้ยินพระสุรเสียงอ่อนหวานรับสั่งเรียกข้าพเจ้า เมื่อข้าพเจ้าก้มลงกราบถวายบังคมและคุกเข่ารอพระราชดำรัส สมเด็จฯ ท่านรับสั่งว่า ที่ขรุขระยืนขึ้นจะสบายกว่า พร้อมกับทรงแตะที่ต้นแขนพยุงให้ข้าพเจ้าลุกขึ้นพร้อมกับรับสั่งต่อไปว่า ทรงดีพระทัยที่ทรงทราบว่าข้าพเจ้าได้กลับเข้ามาสอนที่กรุงเทพฯ พระเมตตาครั้งนี้ ทำให้เพื่อนครูประหลาดใจที่ทรงพระราชทานแก่ข้าพเจ้าถึงเพียงนั้น ข้าพเจ้าชี้แจงด้วยความภาคภูมิใจว่า ทั้งสองพระองค์มีน้ำพระทัยเปี่ยมด้วยพระมหากรุณาธิคุณสุดพรรณา ไม่ทรงเลือกชั้นวรรณะ คนจนหรือมี คนปกติหรือพิการ หากทรงมีโอกาสก็จะพระราชทานให้แก่ทุกผู้ทุกนามและทุกเมื่อ

ระหว่างปี ๒๕๑๘ - ๒๕๒๑ ขณะที่ข้าพเจ้าเป็นนิสิตภาคค่ำของ มศว.ประสานมิตร เพื่อน

ร่วมชั้นมักจะแซวข้าพเจ้าว่า ในวันรับพระราชทานปริญญาบัตรท่ามกลางบัณฑิตจำนวนหลายพันคน ข้าพเจ้าจะเป็นคนเดียวที่ในหลวงและสมเด็จฯ คงจะทรงซาบซึ้งในพระราชหฤทัยที่มีคนตาบอดเป็นบัณฑิต ข้าพเจ้าเองก็นับวันนับคืนให้วันนั้นมาถึงโดยเร็ว เพราะมิได้มีโอกาสเข้าเฝ้าร่วม ๑๐ ปีมาแล้ว ข้าพเจ้าเตรียมถักไหมพรมชุดเด็กอ่อน ๓ ชุด เพื่อทูลเกล้าฯ ถวายสมเด็จฯ ท่าน สำหรับทรงนำไปแจกแก่เด็กยากจนในชนบท หรือจะพระราชทานแก่มูลนิธิศิลปาชีพนำไปจำหน่ายเพื่อนำรายได้บำรุงมูลนิธิฯ เป็นการโดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัย แต่บังเอิญวันที่ข้าพเจ้ารับพระราชทานปริญญาบัตรนั้นโอกาสไม่อำนวยให้เข้าเฝ้า อาจารย์ผู้ใหญ่ทางมหาวิทยาลัยจึงได้อนุญาตให้ข้าพเจ้านำของขึ้นทูลเกล้าถวายฯ ในวันรุ่งขึ้น หลังจากทรงเสร็จจากพระราชกรณียกิจพระราชทานปริญญาบัตรเมื่อเสด็จออกจากหอประชุม ข้าพเจ้าก็ได้เข้าเฝ้าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี พร้อมกับนำของขึ้นทูลเกล้าฯ ถวาย ซึ่งสมเด็จพระเทพฯ ทรงรับ ข้าพเจ้าไม่แน่ใจว่าตอนกราบถวายบังคมนั้นได้ถวายตรงพระพักตร์ของทั้งสองพระองค์ท่านหรือไม่ เพราะมิได้ยินพระสุรเสียงดำรัสประการใด แต่ครั้นเมื่อนำของขึ้นทูลเกล้าฯ แล้ว สมเด็จพระเทพฯ จึงได้รับสั่งถามว่าจบสาขาอะไร และทรงแสดงความยินดีในความสำเร็จของข้าพเจ้า

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมิได้พระราชทานพระราชดำรัสสิ่งใด ทำให้ข้าพเจ้านึกถึงข่าวที่เล่ากันว่า ครั้งเมื่อเสด็จเยี่ยมราษฎรตามชนบทมีชาวบ้านกราบบังคมทูลว่าอยากเห็นพระองค์ท่านทรงยิ้ม พระองค์รับสั่งว่าพระองค์ท่านมีผู้ยิ้มแทนอยู่แล้ว พระราชดำรัสนี้ทำให้ผู้ได้ยินอดหัวเราะมิได้

เพราะทรงหมายถึงสมเด็จฯ พระบรมราชินีนาถ ผู้ทรงมีพระพักตร์ยิ้มแย้มอยู่เสมอ และทรงประทานยิ้มให้แก่ประชาชนตลอดเวลา ข้าพเจ้าก็เลยบอกกับตนเองว่าแม้มิได้ยินพระสุรเสียงของพระองค์ท่านโดยตรง แต่สมเด็จพระเทพฯ ทรงประทานพระดำรัสแทนอยู่แล้วเช่นกัน

หลังจากนั้น ข้าพเจ้าก็ได้มีโอกาสเข้าเฝ้าสมเด็จพระเทพฯ อีกหลายครั้ง ในวันที่ล้นเกล้าฯ ทุกพระองค์เสด็จพระราชทานธงประจำรุ่นแก่ลูกเสือชาวบ้าน (ซึ่งข้าพเจ้าก็เป็นลูกเสือชาวบ้านคนหนึ่ง) ที่สนามศุภชลาศัยในเดือนมีนาคม ๒๕๒๒ สมเด็จพระเทพฯ ทรงน่ารักมาก ทรงประทับนั่งบนพื้นหญ้ารับสั่งกับทุกคนที่นั่งเรียงเป็นแถวรับเสด็จ พอถึงข้าพเจ้าทรงรับสั่งถามว่า เคยอยู่เชียงใหม่และสอนที่โรงเรียนคนตาบอดภาคเหนือหรือมิใช่ เพราะทรงได้ยินมาเช่นนั้น ข้าพเจ้าเองได้ทราบว่าพระองค์เสด็จฯ เยี่ยมโรงเรียนสอนคนตาบอดภาคเหนือทุกปีแทนสมเด็จฯพระบรมราชินีนาถ และประทานความช่วยเหลืออยู่เป็นนิจ ทำให้ข้าพเจ้าปลื้มปีติในพระมหากรุณาธิคุณที่ทรงเป็นพระร่มเกล้าของคนตาบอด

อีกครั้งหนึ่ง เมื่อสมเด็จพระเทพฯ เสด็จเยือนประเทศเยอรมันนีในเดือนมิถุนายน ๒๕๒๕ โดยทรงเป็นพระราชอาคันตุกะของรัฐบาลเยอรมัน บังเอิญข้าพเจ้ามีโอกาสได้ไปที่นั่นเช่นกัน โดยสมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทยเลือกข้าพเจ้าเป็นผู้แทนจากประเทศไทยไปประชุมสัมมนาร่วมกับผู้แทนตาบอดอีก ๓ ประเทศเป็นเวลา ๖ สัปดาห์

สถานที่สัมมนาอยู่ไกลจากกรุงบอนน์มาก แต่ข้าพเจ้าได้รับความกรุณาจากเจ้าภาพให้ไปรับเสด็จโดยเขาจัดผู้ติดตามและยานพาหนะให้ การเข้าเฝ้าครั้งนั้น เฝ้า ณ บ้านท่านเอกอัครราชทูตไทยประจำกรุงบอนน์ หลังจากเสด็จออกให้คนไทยและเทศเข้าเฝ้าในห้องรับรองแล้ว ยังเสด็จฯออกให้คนไทยได้เข้าเฝ้าอย่างใกล้ชิดเพื่อรับฟังพระดำรัสบรรยายเล่าถึงการเสด็จเยือนเมืองและสถานที่ต่างๆ ที่รัฐบาลเยอรมันจัดถวาย สำหรับผู้ติดตามของข้าพเจ้าซึ่งเป็นชาวเยอรมันทั้ง ๓ คน ต่างชื่นชมพระบารมีของสมเด็จพระเทพฯ ถึงกับออกปากว่า หากไม่ใช่เพราะข้าพเจ้าแล้วพวกเขาจะไม่มีโอกาสได้ชมพระบารมีใกล้ชิดอย่างนี้เลย และยังซักถามข้าพเจ้าว่าทรงรับสั่งอะไรบ้างขณะที่ข้าพเจ้าก้มลงกราบถวายบังคม ซึ่งเป็นวัฒนธรรมที่งามเลิศอย่างไม่เคยเห็นมาก่อน ข้าพเจ้าเล่าให้เขาฟังว่า ทรงรับสั่งถามว่าข้าพเจ้ามาทำอะไรในประเทศเยอรมันนี ซึ่งข้าพเจ้าได้กราบทูลว่าองค์การทหารผ่านศึกตาบอดแห่งประเทศเยอรมันนีได้จัดให้มีการประชุม สัมมนา และดูงานที่เกี่ยวกับกิจการของคนตาบอด พระองค์ทรงสนพระทัยมาก ทำให้พวกเขาพลอยปลื้มปีติไปด้วย

การเข้าเฝ้าสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ กับการเข้าเฝ้าล้นเกล้าล้นกระหม่อมทั้งสองพระองค์ ข้าพเจ้าได้รับประสบการณ์แตกต่างกัน สมัยเข้าเฝ้าหรือรับ-ส่งเสด็จล้นเกล้าฯ ทั้ง ๒ พระองค์ ข้าพเจ้ามักจะยืนอยู่กับที่ แต่สำหรับเข้าเฝ้ารับเสด็จพระเทพฯ นั้น มักจะมีอุปสรรคคละเคล้ากับการเคลื่อนไหวหวุดหวิดจวนๆ จะผิดหวังมิได้เข้าเฝ้าเกือบทุกที อาทิเช่น ในวันที่ลูกเสือชาวบ้านรับพระราชทานธงหรือ

เฝ้าที่ในกรุงบอนน์ ประเทศเยอรมันนี และในวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๒๙ ซึ่งเป็นงานสัปดาห์วิสาขบูชา มีพิธีที่ท้องสนามหลวง สมเด็จพระเทพฯ เสด็จเป็นองค์ประธานในพิธี ข้าพเจ้าก็ไปรับเสด็จเช่นกัน ตั้งใจจะทูลเกล้าฯ ถวายเงินส่วนตัวเพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัย และเอกสารเกี่ยวกับกิจการของมูลนิธิคอลฟีลด์เพื่อคนตาบอดให้ทรงทราบฝ่ายละอองพระบาทว่า มูลนิธิฯได้ให้บริการฝึกอ่านเขียนเบรลล์ และวิชาชีพแก่คนตาบอดผู้ใหญ่ที่มิได้มีโอกาสเข้าไปเรียนในโรงเรียนสอนคนตาบอดปกติ ตลอดเวลาที่รอรับเสด็จอยู่นั้นข้าพเจ้าและผู้ติดตามพยายามหาสถานที่ที่จะเข้าเฝ้าได้อย่างใกล้ชิดที่สุด แต่แล้วก็ถูกตำรวจให้ย้ายที่ยืน พร้อมกับให้ข้อมูลว่าไม่ทรงมีเวลาเสด็จลงเยี่ยมประชาชนในวันนั้น ข้าพเจ้ารู้สึกผิดหวังมาก ทำอย่างไรจะได้เข้าเฝ้าใกล้ชิดเหมือนอย่างท่านที่อยู่บนปะรำพิธี แต่แล้วด้วยพระบารมีพระร่มเกล้าของคนตาบอด หลังพิธีพระองค์เสด็จลงชมนิทรรศการตามเต๊นท์ต่างๆ และบรรดาประชาชนต่างก็วิ่งกันเพื่อหาจุดที่จะเข้าเฝ้าอย่างใกล้ชิด ข้าพเจ้าเองก็วิ่งไปทางนี้บ้าง ทางโน้นบ้าง แล้วแต่ผู้นำทางจะพาไปที่ที่เขาคิดว่าจะได้เข้าเฝ้าอย่างใกล้ชิดที่สุด ทำเอาทั้งคนพาและคนถูกพาวิ่งกันหอบฮั่กๆ แทบจะหมดกำลังใจ และหมดหวังที่จะได้เข้าเฝ้า เพราะท้องสนามหลวงเป็นบริเวณกว้างใหญ่ และตำรวจมักจะไม่ยอมให้ประชาชนเลือกที่ยืนรอรับเสด็จ ข้าพเจ้าจึงได้อธิษฐานของพระบารมีของพระร่มเกล้าของคนตาบอดดลบันดาลให้ได้เข้าเฝ้าในวันนั้น ในที่สุดคนพาและข้าพเจ้าก็ได้มาหยุดที่จุดหนึ่ง แน่ใจว่าจะเสด็จผ่าน ที่ตรงนั้นเป็นที่ชื้นแฉะแต่ก็ไม่มีใครคำนึงถึง เบื้องหลังข้าพเจ้ามีประชาชนอีกมากนั่งรอรับเสด็จชมพระบารมี เสียงตำรวจไล่อีกแล้ว แต่ทุกคนดูเหมือนจะทำเป็นไม่ได้ยินและปักหลักอยู่กับที่ไม่เขยื้อนไปไหน ข้าพเจ้าเองค่อยๆ ขยับออกไปทางที่จะเสด็จ และเมื่อถูกตำรวจดุก็ขยับถอย หากมีโอกาสก็จะขยับออกไปอีกสักหน่อย เพราะเกรงว่าหากเสด็จฯ แล้วมิได้ทอดพระเนตรเห็นข้าพเจ้า ความหวังของการรอรับเสด็จเป็นเวลาหลายชั่วโมงก็จะปลาสนาการไปอย่างสิ้นเชิง

บัดดล ข้าพเจ้าก็ได้ยินเสียงตำรวจนำเสด็จดุลูกน้องดังมาแต่ไกลว่า ทำไมให้ผู้คนมานั่งอยู่แถวนี้ เสียงของนายตำรวจคงจะดังไปถึงพระกรรณ สมเด็จพระเทพฯ ทรงหันพระพักตร์มายังเบื้องขวา และเมื่อทอดพระเนตรเห็นข้าพเจ้าก็เสด็จเข้ามาทรงปฏิสันถาร ทั้งตำรวจและประชาชนต่างแปลกใจที่เห็นข้าพเจ้าได้รับพระมหากรุณาธิคุณปานนั้น

เมื่อวันที่ ๑๙ สิงหาคม ศกนี้ก็เช่นกัน ท่านผู้อำนวยการโรงเรียนสอนคนตาบอดพระมหาไถ่พัทยาและข้าพเจ้า ได้นำนักเรียนตาบอดเล็กๆ ๖ คน พร้อมทั้งครูอีก ๒ คนไปรับเสด็จพระเทพฯ ณ วัดญาณสังวราราม ข้าพเจ้าได้เตรียมให้เด็กนักเรียนหญิงคนหนึ่งถวายช่อดอกไม้ เพื่อให้ทรงทราบฝ่าละอองพระบาทว่า บัดนี้มีโรงเรียนสอนคนตาบอดขึ้นอีกแห่งหนึ่งในภาคตะวันออก คณะของข้าพเจ้ารอรับเสด็จปะปนอยู่กับประชาชน ทุกคนคะเนว่าหลังพิธีแล้วคงจะเสด็จลงเยี่ยมประชาชนเช่นเคย แต่แล้วมิได้เป็นเช่นนั้น เพราะทรงมีหมายกำหนดการที่จะเสด็จไปทำพิธียังเขาวงกตอีก ทำให้ประชาชนและพวกข้าพเจ้า โดยเฉพาะนักเรียนตาบอดเสียใจมากที่ไม่มีโอกาสได้เข้าเฝ้าอย่างใกล้ชิด แต่แล้วมีผู้

ให้ข้อมูลว่า เมื่อเสร็จพระราชกรณียกิจแล้วจะเสด็จเป็นการส่วนพระองค์ไปเสวยพระกระยาหาร ณ โรงแรมรอยัล คลิฟ ซึ่งทำให้ข้าพเจ้าเกิดความหวังใหม่ขึ้นมา จึงขอให้ท่านผู้อำนวยการพาคณะของเราไปรอรับเสด็จที่นั้น และด้วยพระบารมีร่มเกล้าของคนตาบอด นักเรียนโรงเรียนสอนคนตาบอดพระมหาไถ่พัทยาก็มีโอกาสได้เข้าเฝ้าสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สมดังความปรารถนา ทรงมีพระราชปฏิสันถารและรับสั่งถามเกี่ยวกับกิจการของโรงเรียนนานพอสมควร ซึ่งเป็นพระมหากรุณาหาที่เปรียบมิได้แก่คณะครูและนักเรียนตาบอด โดยเฉพาะกับข้าพเจ้าแล้ว รับสั่งเรียกชื่อเมื่อเสด็จเข้ามาและก่อนเสด็จจากไปจะทรงรับสั่งให้คนตาบอดรู้ตัวว่าจะเสด็จจากไปแล้ว ทรงเจริญรอยตามพระยุคลบาทของสมเด็จพระชนกชนนีในการประทานพระราชดำรัส ความเข้าพระทัยดีและพระมหากรุณาแก่คนตาบอด ขอทรงพระเจริญยิ่งยืนนาน

หลายปีมาแล้ว มีผู้หญิงตาบอดกับพี่สาวกำลังได้รับความทุกข์ใจอย่างใหญ่หลวงเกี่ยวกับความเป็นอยู่ในบ้าน ท่ามกลางญาติพี่น้อง เขาได้เขียนหนังสือเป็นอักษรเบรลล์ (ซึ่งตนเองไม่เคยเข้าโรงเรียนมาก่อน แต่ได้หัดอ่านเขียนเบรลล์จากเพื่อนคนตาบอด) ทูลเกล้าฯ ถวายสมเด็จพระเทพฯ พระองค์ทรงสนพระทัยในหนังสือฉบับนี้มาก แต่ไม่สามารถทรงอ่านด้วยพระองค์เองได้ ข้าพเจ้าจึงมีโอกาสได้สนองพระเดชพระคุณโดยอ่านทุกคำพูดของหนังสือเบรลล์ฉบับนั้นแก่คุณหญิงราชเลขาฯ ฟัง เพื่อถอดเป็นหนังสือตาดีนำขึ้นทูลเกล้าฯ ถวายอีกครั้งหนึ่ง แล้วแต่จะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม

ณ โอกาสนี้เอง ข้าพเจ้าได้ทราบว่าในวันหนึ่งๆ ล้นเกล้าฯ ทรงได้รับหนังสือ (ฎีกา) มากมาย และทรงสนพระทัยในทุกเรื่อง และส่วนใหญ่มักจะเกี่ยวกับการขอพระทานพระมหากรุณาช่วยเหลือเรื่องนี้บ้าง เรื่องโน้นบ้าง ซึ่งทุกพระองค์รวมทั้งสมเด็จย่า น้ำพระทัยดุจพระมหาสมุทรก็ไม่ปาน พระองค์ทรงพระเมตตาพระราชทานความช่วยเหลือตามแต่กรณี แม้แต่พระราชทรัพย์ส่วนพระองค์ก็พระราชทานให้ ดังนั้นจึงมีคณะบุคคลอีกกลุ่มหนึ่งที่เล็งเห็นความสำคัญข้อนี้ จึงจัดหาทั้งเงินและสิ่งของทูลเกล้าฯ ถวายเพื่อที่จะแบ่งเบาพระราชภารกิจของพระองค์ท่าน เป็นการโดยเสด็จพระราชกุศลเพื่อให้โครงการช่วยเหลือราษฎรของพระองค์ท่านบรรลุเป้าหมาย ข้าพเจ้าเองครั้งหนึ่งด้วยความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ก็เคยคิดที่จะรบกวนเบื้องยุคลบาทเกี่ยวกับทุนการศึกษา แต่ครั้นได้ทราบว่าทรงมีพระราชภารกิจอันหนักเกี่ยวกับการพระราชทานความช่วยเหลือแก่ราษฎร ทั้งในเรื่องการเกษตร อาชีพ ฯลฯ ข้าพเจ้าก็ต้องเลิกล้มความคิดอันเหลวไหลและหันมาประกอบกิจโดยเสด็จพระราชกุศลตั้งแต่นั้นมา แม้ว่าการประกอบกิจโดยเสด็จพระราชกุศลของข้าพเจ้าเทียบเท่ากับหยดน้ำหรือเมล็ดทรายก็ตาม ข้าพเจ้าก็ภูมิใจกระทำเพื่อแสดงความจงรักภักดีและซาบซึ้งในพระมหากรุณาธิคุณที่ข้าพเจ้าได้รับทางด้านจิตใจตลอดเวลาที่ผ่านมา ดังที่ได้พรรณนามาแต่ต้น และก่อนที่จะจบข้อเขียนนี้ขอเล่าถึงพระมหากรุณาธิคุณอันใหญ่หลวง ซึ่งจะหาค่าอันใดมาเปรียบมิได้นั้นคือ การได้รับผ้าผูกคอพระราชทานลูกเสือชาวบ้าน และผลที่ตามมาภายหลัง

ในวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๒๑ ข้าพเจ้าหิ้วกระเป๋าเสื้อผ้าเข้าไปในค่ายอบรมลูกเสือชาวบ้าน ณ วัดบพิตรพิมุข ถนนจักรวรรดิ ซึ่งกำลังจะเปิดอบรมลูกเสือชาวบ้านรุ่นที่ ๑๑ และก่อนหน้านั้นไม่กี่วัน อาจารย์วิทยาลัยบพิตรพิมุขซึ่งเป็นเพื่อนร่วมมหาวิทยาลัยเดียวกันกับข้าพเจ้าได้โทรศัพท์แจ้งให้ข้าพเจ้าไปเข้ารับการอบรมลูกเสือชาวบ้าน ซึ่งเขามีส่วนร่วมจัดการอบรมครั้งนั้น และเขาได้เตรียมที่ทางให้ข้าพเจ้าได้เข้าอบรมแล้ว เพื่อนคนนี้รู้ดีว่าข้าพเจ้าอยากเป็นลูกเสือชาวบ้านมาตั้งแต่เหตุการณ์วันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๑๙ ครั้นเมื่อแบ่งคนเข้าอบรมออกเป็นหมวดหมู่ตามสีต่างๆ แล้ว ชื่อของข้าพเจ้าอยู่ในหมู่สีชมพู เอาละสิ ปัญหาตามมาแล้ว ผู้ใหญ่เขตสัมพันธวงศ์และผู้ใหญ่ที่เกี่ยวข้องกับการอบรมไม่ยอมรับข้าพเจ้า ถึงแม้ว่าเพื่อนของข้าพเจ้าได้รับรองว่าข้าพเจ้ามีความสามารถไม่แพ้คนปกติทั่วไปก็ตาม ขณะที่รอท่านเหล่านั้นประชุมกันเรื่องนี้ ข้าพเจ้าก็ได้แต่ภาวนาขอพระบารมีพระร่มเกล้าของคนตาบอดช่วยดลบันดาลอย่าให้ข้าพเจ้าต้องหิ้วกระเป๋าเสื้อผ้ากลับบ้านด้วยความผิดหวังและอับอายที่ตาบอดแล้วยังไม่เจียมสังขาร

และแล้วก็มีท่านผู้หนึ่งเดินเข้ามาหาพร้อมกับนำผ้าพันคอสีชมพูประจำหมู่มาคล้องคอข้าพเจ้าพลางบอกว่าขอแสดงความยินดีที่ข้าพเจ้าได้รับอนุญาตให้เข้าอบรม และท่านผู้นั้นก็เป็นผู้บังคับบัญชาหมู่สีชมพูรวมทั้งเป็นวิทยากรด้วย ข้าพเจ้ารับการฝึกและร่วมกิจกรรมทุกอย่างโดยมีพี่ที่ร่วมหมู่ด้วยกัน

คอยให้คำแนะนำช่วยเหลือ สี่คืนกับห้าวันแห่งการฝึกได้สิ้นสุดลง (วันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๒๑) ตามด้วยพิธีรับผ้าผูกคอพระราชทานและพิธีปิดการอบรม ทุกคนจากกันด้วยน้ำตาแต่หัวใจเต็มตื้นด้วยความภาคภูมิที่จะได้รับใช้ชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ข้าพเจ้ากลับบ้านด้วยหัวใจพองโต มีผ้าผูกคอพระราชทานคล้องคอ และเข็มกลัดประจำค่ายและรุ่นติดอยู่ที่หน้าอก เมื่อกลับถึงบ้านก็บรรจงถอดเครื่องเหล่านี้ไว้ในที่สูง และจะนำมาสวมใส่เป็นครั้งคราวเมื่อเวลาไปร่วมกิจกรรม และวันหนึ่งก่อนข้าพเจ้าจะเดินทางไปต่างประเทศ มีผู้หวังดีแนะนำให้นำผ้าผูกคอพระราชทานติดตัวไปด้วยเพราะจะช่วยคุ้มครองภัย ข้าพเจ้าฟังแล้วก็ไม่เชื่อสนิทใจนักแต่ก็ปฏิบัติตาม ตั้งแต่วันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๒๕ ซึ่งเป็นวันออกเดินทางข้าพเจ้าได้นำผ้าผูกคอพระราชทานบรรจุใส่กระเป๋าถือติดตัวไปทุกหนทุกแห่ง และจากวันนั้นมาจนถึงวันนี้ รวมทั้งวันต่อไปผ้าผูกคอพระราชทานผืนนี้ยังคงอยู่ในกระเป๋าถือเสมอ เป็นที่น่าอัศจรรย์ตลอดเวลาที่เดินทางด้วยเครื่องบิน รถไฟบนดินหรือใต้ดิน หรือรถโดยสารขณะที่เดินทางรอบโลก แม้แต่ปัจจุบันนี้ก็ตามข้าพเจ้าต้องเดินทางระหว่างกรุงเทพฯ ต่างจังหวัดเป็นกิจวัตร อุบัติเหตุก็ดี มิจฉาชีพก็ดี ตลอดทั้งภยันตรายอื่นๆ ดูจะแคล้วคลาด ตรงกันข้าม ข้าพเจ้าได้รับแต่ความสะดวกและเมตตาจากผู้ร่วมเดินทางหรือผู้พบเห็น ทั้งนี้คงเป็นเพราะพระบารมีปกเกล้าปกกระหม่อมจากผ้าผูกคอพระราชทานนั้นเอง

ข้าพเจ้านำเรื่องทั้งหมดนี้มาเล่าสู่ท่านผู้อ่านด้วยวัตถุประสงค์ *เพื่อที่จะเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และเพื่อแสดงความจงรักภักดี รำลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณที่คนตาบอดได้รับ ทั้งในรูปส่วนรวมและส่วนตัวจากพระองค์ท่านและพระราชวงศ์* หากมิใช่เป็นปีมหามงคลสมัยแล้ว เรื่องทั้งหมดนี้ก็คงจะเก็บไว้เป็นการส่วนตัว หรือบางเรื่องก็คงจะรู้กันบ้างไม่กี่คน และอาจจะรู้ไม่ละเอียดชัดแจ้งเท่าใดนัก...

ข้าพระพุทธเจ้าในนามคนตาบอดไทยทั่วประเทศ ขอพระราชทานพระบรมราชวโรกาส ถวายพระพรซึ่งสมัยหนึ่งคนตาบอดได้เคยขับร้องถวายหน้าพระที่นั่ง

ขอเดชะฝ่าละอองธุลีพระบาท
บงกชมาศปกเกล้าเกศา
ที่ได้ทรงพระกรุณา
ให้เหล่าข้าได้เฝ้าฝ่าธุลี
เป็นพระเดชพระคุณอุ่นล้นเกล้าฯ
ปวงข้าเจ้าปลื้มเปรมเกษมศรี
เสียดายแต่มิได้ชมพระบารมี
ด้วยวิถีจักษุข้าพิการ
ถึงอย่างไรดวงใจจ่อจงรัก
สวามิภักดิ์ปิ่นผไทอันไพศาล
ขอถวายพระพรชัยสี่ประการ
เสด็จสำราญเถลิงรัฐพิพัฒน์เทอญ

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม
ข้าพระพุทธเจ้า นางออรอรา ศรีบัวพันธุ์
ขอเดชะ

ศักดิ์ศรีและคุณค่าแห่งความเป็นคน ศักยภาพแห่งความสร้างสรรค์ของคนพิการ

ประเวศ วะสี *

๑
สัมมาทิฏฐิเกี่ยวกับคนพิการ

ทิฏฐิหรือทฤษฎีหรือทรรศนะเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่งเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมหรือการปฏิบัติที่ตามมา ถ้าทรรศนะคับแคบหรือผิด การกระทำที่ตามมาก็จะคับแคบหรือผิด และถ้าการกระทำนั้นหมายถึงนโยบาย นโยบายที่ผิดๆมีโทษมาก ในมรรคมีองค์ ๘ ท่านจึงเริ่มด้วยสัมมาทิฏฐิ เพราะสัมมาทิฏฐิทำให้เกิดสัมมาปฏิบัติ ในทางตรงกันข้ามมิจฉาทิฏฐินำไปสู่มิจฉาปฏิบัติ ฉะนั้นในเรื่องเกี่ยวกับคนพิการนั้นควรเริ่มต้นที่ทิฏฐิหรือทรรศนะหรือแนวคิดหรือบางท่านก็เรียกว่ามโนทัศน์

เริ่มต้นคำว่า “คนพิการ” ก็น่าจะผิดแล้ว เพราะความพิการนั้นเป็นเฉพาะส่วน เช่น แขน ขา ตา หู เขายังเหลือส่วนอื่น ๆ ที่ยังดี

หรือดีมากกว่าคนอื่นเสียอีก ความเป็นคนของเขายังสมบูรณ์หรือมีมากกว่าคนที่เรียกว่าปรกติเสียอีก คำว่า "คนพิการ" ทำให้ฟังดูเหมารวมเสมือนเขาพิการไปทั้งคน ซึ่งไม่ตรงต่อความเป็นจริง ผู้พิการเฉพาะส่วน แขน ขา ตา หรือหูเหล่านี้จะมีการเพิ่มสมรรถนะในส่วนอื่นๆขึ้นทดแทนถึงขั้นเหนือกว่าคนปรกติ เช่น คนตาบอด สามารถรับฟังข้อมูลข่าวสารทางการได้ยินมากกว่าคนทั่วไป และอาจรู้ข้อมูลข่าวสารมากกว่าคนตาดีเสียอีก เป็นแหล่งข้อมูลข่าวสารได้ ผู้พิการเฉพาะส่วนเหล่านี้จะเป็นผู้ที่เผชิญความทุกข์หรือผ่านทุกข์มา จึงมักเป็นผู้มีจิตใจดีมีน้ำใจ สามารถแนะนำคนอื่นได้ว่าจะผ่านทุกข์ได้อย่างไร ถ้าใครเคยอยู่ท่ามกลางผู้พิการจำนวนมาก จะสัมผัสสนามพลังบางอย่างที่เกิดขึ้นเสมอ ถ้าอยู่ท่ามกลางผู้ที่มีน้ำใจเพื่อเพื่อนมนุษย์ การมีน้ำใจเพื่อเพื่อนมนุษย์เป็นพลังทางบวกของสังคม

ทรรศนะที่เผยแพร่อย่างหนึ่งก็คือ **ผู้พิการเป็นภาระ (Burden) ของสังคม** ทรรศนะเช่นนี้จะไปกำหนดท่าทีความรู้สึกนึกคิดของสังคมตลอดจนแนวทางที่จะปฏิบัติต่อคนพิการ ตลอดจนงบประมาณต่าง ๆ ซึ่งคิดไปในทางสูญเสีย

แต่ถ้ากลับคิดว่าผู้พิการเป็นทรัพยากรอันมีค่า (Asset) สามารถเป็นผู้พัฒนาหรือสร้างสรรค์สิ่งดี ๆ ขึ้นได้ในสังคม ท่าทีและแนวทางต่อผู้พิการก็จะเปลี่ยนไปโดยสิ้นเชิง แทนที่จะมองผู้พิการในแง่ที่ว่าจะต้องรับความช่วยเหลืออย่างเดียว แต่ผู้พิการมีศักยภาพและมีบทบาทเป็นผู้พัฒนาได้ด้วย

๒
ศักดิ์ศรีและคุณค่าแห่งความเป็นคน

ศีลธรรมพื้นฐานทางสังคมที่ลึกซึ้งที่สุดคือ การเคารพศักดิ์ศรีและคุณค่าความเป็นคนของคนทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน ศีลธรรมพื้นฐานนี้เป็นรากฐานของสิ่งดีงามต่าง ๆ เช่น ประชาธิปไตย สิทธิมนุษยชน ความยุติธรรม การเคารพศักดิ์ศรีและคุณค่าความเป็นคนของคนทุกคน โดยเฉพาะของคนเล็กคนน้อย คนยากคนจน คนด้อยโอกาส เป็นจิตสำนึก ส่วนประชาธิปไตย สิทธิมนุษยชน ความยุติธรรม เป็นโครงสร้าง จิตสำนึกกับโครงสร้างต้องเชื่อมโยงกัน

สังคมไทยเป็นสังคมอำนาจมาแต่โบราณ จึงขาดศีลธรรมพื้นฐานแห่งการเคารพศักดิ์ศรีและคุณค่าแห่งความเป็นคน คนไทยอาจจะมีใจสงสารผู้ที่ลำบากยากแค้น แต่ยังขาดการเคารพศักดิ์ศรีและคุณค่าความเป็นคน จึงขาดโครงสร้างแห่งความเป็นธรรม การขาดความเป็นธรรมนำไปสู่ความขัดแย้งและความรุนแรง การที่จะเกิดศานติสุขได้สังคมต้องมีความเป็นธรรม สังคมเป็นธรรมไม่ได้ถ้าขาดการเคารพศักดิ์ศรีและคุณค่าความเป็นคนของคนทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน โดยเฉพาะของคนเล็กคนน้อยคนยากคนจนคนด้อยโอกาส ในการร่วมสร้างประเทศไทยให้เป็นประเทศที่น่าอยู่ **การสร้างจิตสำนึกใหม่** จึง

เป็นเรื่องสำคัญ จิตสำนึกใหม่เป็น **จิตสำนึกใหญ่** ที่เห็นความเป็นหนึ่งเดียวของทั้งหมด เห็นความสำคัญของมนุษย์และธรรมชาติทั้งหมด

สำนึกแห่งศักดิ์ศรีและคุณค่าแห่งความเป็นคนจะก่อให้เกิดความสุขอย่างลึกล้ำ อำนาจ มายาคติและโมหาคติทำให้มนุษย์ขาดสำนึกในศักดิ์ศรีและคุณค่าความเป็นคน ขอให้ลองดูได้ด้วยตนเองโดยสำนึกถึงศักดิ์ศรีและคุณค่าความเป็นคนของตัวเราเอง ว่าเราเป็นคน เรามีศักยภาพที่จะทำอะไรดี ๆ จะเกิดความสุขท่วมท้นขึ้นมาทั้งเนื้อทั้งตัว ขอให้คนไทยทุกคนสลัดตัวไปสู่ความเป็นไท หลุดพ้นจากอำนาจครอบงำของมายาคติ สำนึกในศักดิ์ศรีและคุณค่าความเป็นคนของตัวเอง และเคารพศักดิ์ศรีและคุณค่าความเป็นคนของคนทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน

สำหรับผู้พิการก็เช่นเดียวกัน อาจถูกมายาคติและโมหาคติในสังคมครอบงำ ทำให้รู้สึกต่ำต้อยด้อยค่า ต้องปลุกสำนึกในศักดิ์ศรีและคุณค่าความเป็นคน และศักยภาพในการสร้างสรรค์ของตนเอง ทำให้เป็นอิสระมีความสุขและมีพลังชีวิต สังคมก็ต้องเคารพศักดิ์ศรีและคุณค่าความเป็นคนของคนพิการทุกคน เคารพสิทธิมนุษยชนของคนพิการ เคารพความยุติธรรมที่จะต้องมีต่อคนพิการ

ถ้าสังคมมี*สัมมาทรรศนะ*และมีจิตสำนึกดังกล่าว ก็จะสามารถร่วมสร้างประเทศไทยให้เป็นประเทศที่น่าอยู่ที่สุดได้

๓
การเป็นสังคมที่ไม่ทอดทิ้งกัน

สังคมที่น่าอยู่คือ สังคมที่อบอุ่น เป็นสังคมที่ไม่ทอดทิ้งกัน การเป็นสังคมไม่ทอดทิ้งกันเชิงระบบสามารถเกิดขึ้นได้ทุกพื้นที่ทั่วประเทศ นั่นคือทุกชุมชนทุกตำบลทำการสำรวจว่ามีใครที่อยู่ในข่ายอาจถูกทอดทิ้งบ้างเช่น คนแก่ คนจน คนพิการ เด็กกำพร้า แล้วจัดให้มีการช่วยเหลือสงเคราะห์ สำหรับคนพิการควรจำแนกว่ามีความพิการเรื่องใดบ้าง และจัดให้มีอาสาสมัครช่วยเหลือดูแลทุกคน ทุก**อบต.** และทุก**เทศบาล**ควรมีโครงการสุขภาพคนพิการ อันจะทำให้คนพิการในทุกพื้นที่ได้รับการดูแลอย่างทั่วถึง ควรมีการเชื่อมต่อทางวิชาการเพื่อให้การดูแลหรือแก้ไขความพิการมีคุณภาพดีขึ้น เบื้องต้นคือสถานีอนามัย ถัดมาคือโรงพยาบาลชุมชน โรงพยาบาลจังหวัด มหาวิทยาลัย องค์กรทางวิชาการอื่น ๆ มูลนิธิทุกจังหวัดน่าจะมีมูลนิธิเพื่อสุขภาพคนพิการ มูลนิธิควรทำงานเชิงวิชาการคือ มีข้อมูลเกี่ยวกับคนพิการทั้งหมดในจังหวัด ตลอดจนมีความรู้ที่ทันสมัยว่ามีความรู้และเทคโนโลยีอะไรบ้างเพื่อคนพิการประเภทใด จะได้อยู่ในฐานะที่จะเชื่อมโยงให้มีการใช้ความรู้แลเทคโนโลยีที่เหมาะสมในการช่วยเหลือหรือแก้ไขความพิการของคนพิการทุกคนในจังหวัด ในทุกจังหวัดควรมีสถานสงเคราะห์คนพิการสำหรับ

ผู้ที่ช่วยตัวเองไม่ได้หรือได้น้อยมาก มูลนิธิเพื่อสุขภาพคนพิการในจังหวัดควรจะเป็นผู้ประสานงานให้มีอาสาสมัครไปดูแลคนพิการ เพื่อเป็นการพัฒนานักเรียน นักศึกษา รวมทั้งคนทั่วไปให้มีจิตใจเพื่อเพื่อนมนุษย์และเพื่อเรียนรู้จากคนพิการ ใช้เรื่องความพิการเป็นแหล่งเรียนรู้ เพื่อพัฒนาจิตใจของคนทั้งหมด การมีจิตใจเพื่อเพื่อนมนุษย์จะก่อให้เกิดความสุขและความดีงามทั้งหลายทั้งปวง นี้คือการพลิกความทุกข์ให้เป็นความสร้างสรรค์ได้อย่างสุด ๆ

๔
หัวใจของความเป็นมนุษย์กับความสร้างสรรค์

มาถึงบัดนี้เรามาไกลแล้ว จากทรรศนะว่าผู้พิการเป็นภาระ มาไกลจนกระทั่งว่าพลิกความพิการให้เป็นความสร้างสรรค์ ความสร้างสรรค์สูงสุดคือ การมีคนไทยที่มีหัวใจของความเป็นมนุษย์ การมีประเทศไทยหัวใจมนุษย์ ถ้าคิดได้ดังนี้เราจะสามารถคิดอย่างเป็นระบบในมิติต่าง ๆ เช่น

ระบบโครงสร้างทางกายภาพ เช่น ถนนหนทาง ไฟจราจร รถยนต์ รถไฟ ตึกรามบ้านช่อง ห้องน้ำ ห้องส้วม ลิฟท์ ฯลฯ ทั้งหลายทั้งปวง ทำด้วยหัวใจของความเป็นมนุษย์ที่คำนึงถึงคนพิการ **ระบบการศึกษา**ที่เหมาะสมกับคนพิการทุกประเภท ทั้งทั่วไปและพิเศษ **ระบบอาชีพ** ระบบเศรษฐกิจจะต้องเอาคนเป็นตัวตั้ง ไม่ใช่จีดีพี การที่คนทุกคนมีสัมมาชีพที่มั่นคงทำให้เกิดความร่มเย็นเป็นสุขมากกว่าจีดีพีเฉยๆ คนพิการทุกคนควรมีงานทำมีรายได้ ทุกองค์กรทุกระบบควรคิดถึงการมีงานทำของคนพิการ ที่สหรัฐอเมริกาเมื่อ ๕๐ ปีก่อนตามโรงพยาบาลต่างๆ เขาจะจ้างคนพิการพิมพ์รายงานผู้ป่วย ถ้าเราส่งเสริมการนวดแผนไทยคนตาบอดจะมีอาชีพกันได้มากมาย แทนที่จะเสียเงินไปซื้อยาจากต่างประเทศกันลูกเดียว วัดวาอารามควรจะคิดจ้างคนพิการทำงานให้มากที่สุด แทนที่หลวงพ่อจะเก็บเงินไว้องค์เดียวซึ่งอาจชักนำไปทำบาปกรรมได้มาก ควรมีการจัดที่ดินให้ผู้ที่ต้องการทำเกษตรยังชีพให้มากที่สุดรวมทั้งให้คนพิการด้วย โดยสรุปทุกองค์กรทุกภาคส่วนควรคิดถึงการมีงานทำมีรายได้ นี้เรียกว่าเป็นระบบเศรษฐกิจที่เอาคนเป็นตัวตั้ง **บทบาทของคนพิการต่อสังคม** ถ้าคิดว่าคนพิการเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่า (Asset) ก็ต้องคิดว่าคนพิการสามารถทำประโยชน์ต่อสังคม จึงควรสำรวจศักยภาพของคนพิการทุกคน ว่าใครมีความรู้ความชำนาญและความสนใจด้านใด แล้วส่งเสริมบทบาทของคนพิการต่อสังคม บางคนถนัดงานศิลปะบางคนถนัดงานสื่อสาร บางคนถนัดในการรณรงค์เรื่องที่มีประโยชน์ต่าง ๆ เช่น ต่อต้านยาเสพติด การป้องกันโรคเอดส์ คนพิการบางคนบรรลุธรรมะอาจสอนวิธีแก้ทุกข์ให้ผู้อื่น ในสังคมปัจจุบันคนมีความทุกข์มีมาก คนพิการได้เผชิญความทุกข์มาด้วยตนเอง จึงมีทักษะในการเผชิญทุกข์ จึงเหมาะที่จะเป็นผู้ให้คำปรึกษาหารือ (Counseling) กับผู้มีปัญหาชีวิต คนมีทุกข์มาเห็นคนพิการไม่มีทุกข์ก็อาจจะหายทุกข์ได้แล้ว ถ้าคนพิการไปเป็นนักการเมืองเขาน่าจะ

เป็นนักการเมืองที่สุจริตและเห็นแก่ส่วนรวมมากกว่าคนไม่พิการ ประธานาธิบดีที่ดีที่สุดคนหนึ่งของสหรัฐอเมริกาคือ แฟรงคลิน รูสเวลท์ ก็เป็นคนพิการ

ลองสำรวจศักยภาพในการสร้างสรรค์ของคนพิการดูเถิด อาจพบความสร้างสรรค์อันไม่มีที่สิ้นสุด ความรู้สึกว่าตัวเองเป็นประโยชน์ต่อผู้อื่นทำให้ชีวิตมีศักดิ์ศรีและมีความสุข คนทั้งหมดไม่ว่าพิการหรือไม่พิการควรมีความรู้สึกว่ามีศักดิ์ศรีเพราะชีวิตมีประโยชน์ต่อผู้อื่น

๕
ระบบการศึกษาที่เอาชีวิตและการอยู่ร่วมกันเป็นตัวตั้ง

ระบบการศึกษาเป็นระบบที่ใหญ่มาก ซึ่งควรจะเป็นพลังสร้างสรรค์ชีวิตและการอยู่ร่วมกัน

แต่ที่ระบบการศึกษาไม่เป็นพลังการสร้างสรรค์ชีวิตและการอยู่ร่วมกัน เพราะการศึกษาไม่ได้เอาชีวิตและการอยู่ร่วมกันเป็นตัวตั้ง แต่เอาวิชาเป็นตัวตั้ง จึงลอยตัวจากความเป็นจริงของชีวิตและการอยู่ร่วมกัน อะไรๆ ที่ไม่เอาชีวิตและการอยู่ร่วมกันเป็นตัวตั้งจะพลาดเสมอ เช่นการพัฒนาไปเอาเศรษฐกิจเป็นตัวตั้ง เศรษฐกิจมีความสำคัญก็จริงแต่ไม่ใช่ตัวตั้ง เมื่อเอาเงินเป็นตัวตั้ง เงินก็จะไปเปลี่ยนสิ่งอื่นๆ ทั้งหมดเพื่อทำให้ตัวมันใหญ่ขึ้น เช่น ทำลายวิถีชีวิต ทำลายวัฒนธรรม ทำลายสิ่งแวดล้อม ก่อให้เกิดวิกฤติการณ์ไปทุกด้าน ไม่เป็นไปเพื่อการอยู่ร่วมกันด้วยสันติระหว่างมนุษย์กับมนุษย์และระหว่างมนุษย์กับธรรมชาติแวดล้อม

ระบบการศึกษาควรปรับไปเอาชีวิตและการอยู่ร่วมกันเป็นตัวตั้ง

ชีวิตต้องมีสัมมาชีพ ชีวิตต้องไม่ทอดทิ้งกัน การอยู่ร่วมกันต้องอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ การอยู่ร่วมกันต้องทำนุบำรุงวัฒนธรรม การอยู่ร่วมกันต้องมีความเป็นธรรม ชีวิตและการอยู่ร่วมกันต้องมีหัวใจของความเป็นมนุษย์

ระบบการศึกษาต้องปรับจากการถ่ายทอดความรู้ในตำรา ไปสู่การเรียนรู้จากการปฏิบัติจริงและได้ผลจากการปฏิบัติจริง (ปฏิเวธ) แล้วจึงย้อนมาเรียนทฤษฎี

นั่นคือระบบการศึกษาควรร่วมสร้างสัมมาชีพเต็มพื้นที่ ร่วมสร้างสังคมที่ไม่ทอดทิ้งกัน ร่วมอนุรักษ์และเพิ่มพูนสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ ร่วมทำนุบำรุงวัฒนธรรม ร่วมสร้างความเป็นธรรม ร่วมสร้างความมีหัวใจมนุษย์ ไม่ใช่ส่งเสริมโลภะ โทสะ โมหะ เช่นทุกวันนี้

ในการปฏิบัติดังกล่าวให้ได้ผลจริง ทุกคนจะมีการเรียนรู้อย่างมโหฬารและในความพยายามปฏิบัติให้ได้ผล วิชาความรู้หรือเทคโนโลยีใดที่จำเป็นก็ขวนขวายไปหามาใช้อย่างเหมาะสมกับการปฏิบัติ นั่นคือเอาวิชามารับใช้การปฏิบัติ ไม่ได้เอาวิชาเป็นตัวตั้งแบบลอยตัว

ถ้าระบบการศึกษาปรับตัวไปเอาชีวิตและการอยู่ร่วมกันเป็นตัวตั้งแบบนี้ ระบบการศึกษาก็จะเป็นพลังอันยิ่งใหญ่เพื่อชีวิตและการอยู่ร่วมกันของคนทั้งมวล

จะไม่มีการแยกกันระหว่างคนพิการกับคนไม่พิการ เพราะชีวิตคือการอยู่ร่วมกัน จะไม่มีการว่างงานเพราะการทำงานเป็นส่วนหนึ่งของชีวิต จริงๆแล้วในระบบเดิมคนส่วนใหญ่ที่ว่าไม่พิการ นั่นแหละพิการ พิการในโลกทรรศน์และวิธีคิด

ในระบบที่เอาชีวิตและการอยู่ร่วมกันเป็นตัวตั้งจะไม่มีคนพิการอีกต่อไป

ทุกคนเป็นเพื่อนมนุษย์
ทุกคนมีศักดิ์ศรีและคุณค่าแห่งความเป็นคน
ทุกคนมีศักยภาพในการสร้างสรรค์
สร้างสรรค์ชีวิตและการอยู่ร่วมกัน
ด้วยหัวใจของความเป็นมนุษย์ยิ่งๆ ขึ้นไป

** ศาสตราจารย์เกียรติคุณ นายแพทย์ประเวศ วะสี*

PHOTO : TAO

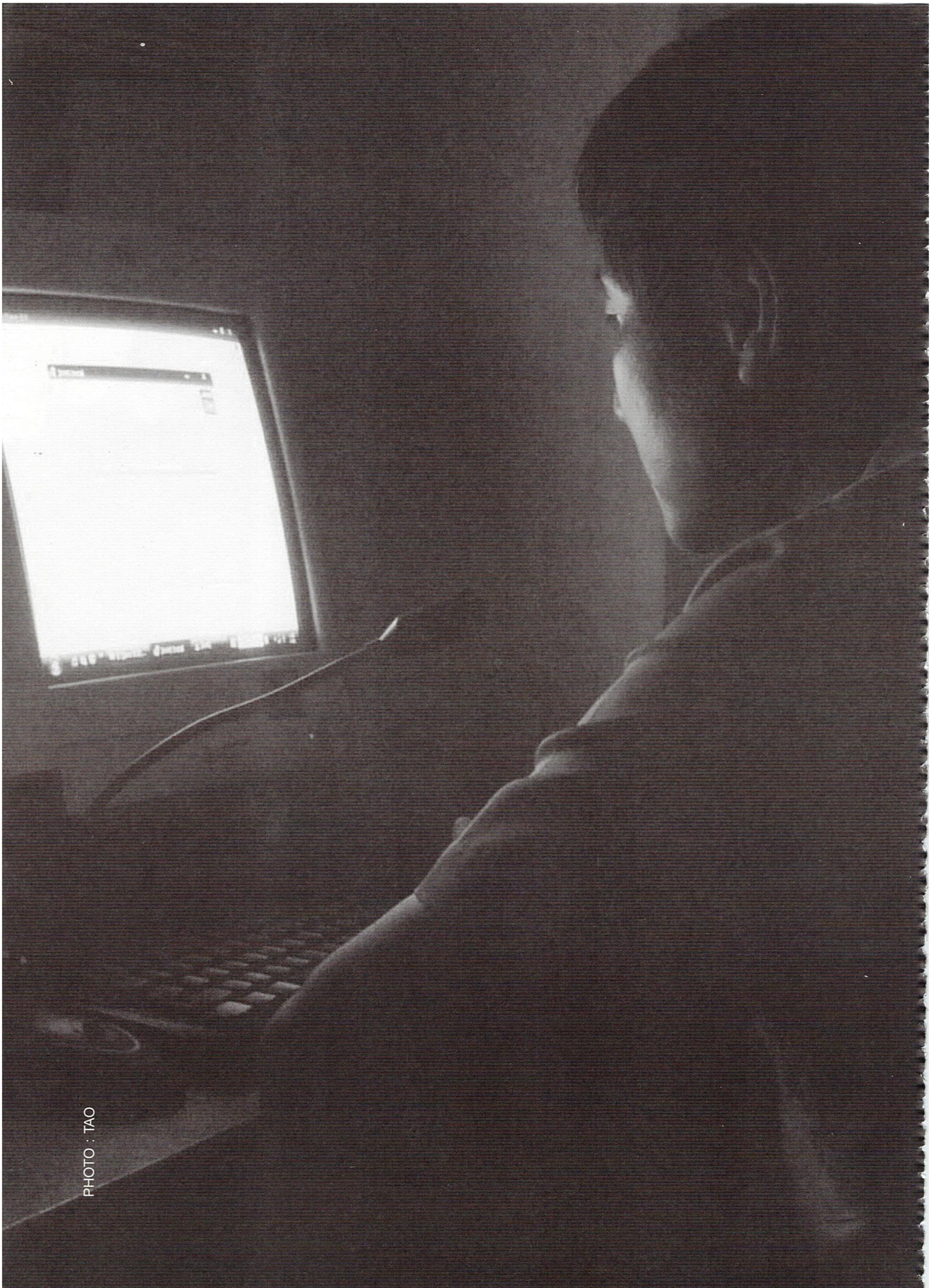

PHOTO : TAO

สู่ความสัมฤทธิ์ผล
ของการศึกษาพิเศษคนพิการ

บทสัมภาษณ์ศาสตราจารย์ วิริยะ นามศิริพงศ์พันธุ์

ศาสตราจารย์วิริยะ นามศิริพงศ์พันธุ์ อาจารย์ประจำคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เป็นผู้พิการทางสายตาที่มีบทบาทสูงยิ่งในฐานะตัวแทนของประชาชนผู้พิการในประเทศไทย ในฐานะที่เป็นนักกฎหมายและนักการศึกษา ท่านเป็นผู้นำในการรณรงค์ให้คนพิการมีสิทธิได้รับการศึกษาโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายตั้งแต่แรกเกิดหรือแรกพบความพิการ ด้วย พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542, รณรงค์ให้มีกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการให้คนพิการมีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา, มีส่วนในการจัดตั้งกองทุนการศึกษาเพื่อคนพิการ และให้กระทรวงศึกษาธิการ ประกาศตั้งศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด เป็นต้น

และจากประสพการณ์ที่เคยดำรงตำแหน่งสำคัญของชาติมากมาย ทั้งด้านสิทธิคนพิการและด้านการศึกษา ทำให้ความคิดเห็นของท่านในเรื่องการศึกษาพิเศษจำเป็นต้องได้รับความใส่ใจในทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาของคนพิการ

หมายเหตุบรรณาธิการ

ศาสตราจารย์วิริยะ นามศิริพงศ์พันธุ์ ได้กรุณาปรับปรุงบทสัมภาษณ์ความคิดเห็นในเรื่องการศึกษาพิเศษของประเทศไทยให้กับหนังสือ 30 ปีมูลนิธิคอลฟีลด์เพื่อคนตาบอดฯ ในครั้งนี้ เนื้อหาของบทสัมภาษณ์นี้น่าสนใจยิ่ง ยังคงความทันสมัย และเป็นแนวทางไปสู่การปฏิบัติ เพื่อความสัมฤทธิ์ผลในปัจจุบัน

บทสัมภาษณ์เดิม เคยลงพิมพ์ในหนังสือสื่อพลัง (ปีที่ 12 ฉบับที่ 1) ของบริษัท ป.ต.ท. จำกัด (มหาชน) ซึ่งขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

บรรณาธิการ

อาจารย์มองภาพรวมเกี่ยวกับการศึกษาพิเศษในบ้านเราว่าเป็นอย่างไรบ้าง?

สังคมเรายังไม่เชื่อมั่นในความสามารถของคนพิการ ในระดับผู้ปกครองเอง พ่อแม่ไม่กระตุ้นพัฒนาการของเด็กเท่าที่ควร ส่วนในระดับโรงเรียน ครูก็ยังไม่อยากให้เด็กเหล่านี้เข้าเรียนร่วมกับเด็กคนอื่น ถึงเรียนก็ปล่อยไปตามยถากรรม เมื่อโรงเรียนเชื่อว่าคนพิการพัฒนาการไม่ได้ก็ไม่ให้เรียน เกรงว่าจะเป็นภาระ เมื่อคิดว่าเป็นภาระก็จะกลายเป็นภาระจริงๆ ส่วนในสังคมการทำงาน ก็ยังไม่รับคนกลุ่มนี้เข้าทำงาน เขาจึงต้องไปขอทาน จึงต้องมีสถานสงเคราะห์ หรือปล่อยให้เป็นภาระของครอบครัวและสังคมตลอดไป

เรื่องการศึกษาพิเศษ ในอันดับแรกต้องสร้างความตระหนักรู้ในศักยภาพของคนพิการขึ้นก่อน พยายามให้ครู พ่อแม่ และผู้เกี่ยวข้องเชื่อและศรัทธาว่าเด็กทุกคนมีพรสวรรค์ ไม่แบ่งแยก เพราะแม้แต่เด็กปัญญาอ่อนก็มีความสามารถพิเศษในตัว เพียงแต่ว่าเราต้องค้นหาและนำมาพัฒนาให้เขาช่วยเหลือตัวเองได้ พึ่งตัวเองได้ ช่วยคนอื่นได้ ไม่เป็นภาระกับสังคม มองหาจุดดีๆ ของเขามาพัฒนาให้ดียิ่งขึ้นและดึงมาใช้ประโยชน์ ไม่ใช่มองเฉพาะจุดอ่อนจนกลายเป็นปัญหา

นับแต่ปี 2542 ซึ่งเป็นปีการศึกษาเพื่อคนพิการ จนถึงทุกวันนี้มีการเปลี่ยนแปลงอย่างไรบ้าง?

ตอนนั้นเรายังไม่ได้พัฒนาระบบรองรับให้เด็กทุกกลุ่มเรียนร่วมกัน พอเด็กไปเรียนร่วมโดยที่ยังไม่พร้อม ระบบที่จะไปช่วยก็ไม่มี เลยทำให้โรงเรียนรู้สึกเป็นภาระมาก ค่อนข้างเป็นภาพลบ แต่ก็ประสบความสำเร็จระดับหนึ่ง คือทำให้มีความคิดถึงเรื่องสิทธิของคนพิการ เรารู้ว่าสังคมยังไม่พร้อม แต่ก็พยายามแสดงให้เห็นว่า สำหรับโรงเรียนที่มีความตั้งใจจะทำ เขาก็ทำได้ดี แต่หลังจากปีการศึกษา 2547 เป็นต้นมาคงไม่เป็นแบบนี้ เพราะเริ่มมองเห็นแล้วว่ามีระบบเข้าไปรองรับ

จริงๆแล้วทุกวันนี้ยังมีเด็กเรียนร่วมอยู่ แต่ก็มีบ้างที่เป็นในลักษณะขอไปที เราจึงต้องเข้าไปทำให้ดี มีมาตรฐาน โดยเริ่มจากโรงเรียนที่มีความตั้งใจจะทำก่อน เราเข้าไปต่อยอดตรงนี้ ประเมินออกมามีตัวชี้วัดให้เห็น

อีกอย่าง เราจะขอให้ปีต่อๆ ไปเป็นปีแห่งการสร้างความตระหนักรู้ในศักยภาพของคนพิการ มีกิจกรรมหลายอย่างที่คิดไว้ เช่น หาเครื่องหมายการค้า สินค้าคนพิการ หาสถานที่ขายของให้ พยายามทำกิจกรรมที่แสดงถึงศักยภาพของคนพิการให้ชาวบ้านได้เห็น เช่น การเรียนของเด็กพิการที่ได้ทุน ก.พ. หรือผลงานเด่นๆของเด็กพิการ คือนำเรื่องราวของคนพิการมาประชาสัมพันธ์ให้เกิดแรงบันดาลใจ เพราะเราหวังว่าวันหนึ่งเขาก็จะเหมือนคนอื่น ทุกวันนี้เพราะเขาไม่ได้รับโอกาสจึงพัฒนาตัวเองไม่ได้ ส่วนคนพิการเองก็ต้องให้กำลังใจตัวเองว่า เราสามารถทำอะไรได้มากกว่าที่ใครๆคาดคิด และมุ่งมั่นพัฒนาฝีมือตัวเองให้คนอื่นเห็น ที่ลำบากอยู่ทุกวันนี้ก็เพราะสิ่งแวดล้อมไม่เอื้อ ถ้าเราปรับสภาพ

แวดล้อมให้เอื้อแล้วความพิการก็ไม่เป็นปัญหา เป็นเพียงความไม่สะดวกเล็กๆ น้อยๆเท่านั้นเอง ซึ่งก็ย้อนไปถึงเรื่องการสร้างความเชื่อและความเข้าใจในตอนต้น

เมื่อมีรัฐธรรมนูญและพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติที่ระบุชัดเจน เกี่ยวกับสิทธิในการได้รับการศึกษาอย่างเท่าเทียมกันโดยภาครัฐ มีแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงใหม่ๆที่เป็นประโยชน์โดยตรงต่อคนกลุ่มนี้อย่างไรบ้าง?

กระทรวงศึกษาธิการกำลังจัดทำนโยบายเพื่อรับรองสิทธิในการเข้ารับการศึกษา ปัจจุบันมีพระราชบัญญัติที่ออกกฎกระทรวงมารองรับในรายละเอียดเพื่อนำไปใช้จริง กำลังเตรียมนโยบายให้เป็นไปตามกฎกระทรวงอยู่ คงจะเริ่มใช้ได้ในเร็วๆ นี้

เราพยายามสร้างเจตคติให้คนเชื่อว่าคนพิการมีความสามารถ แล้วเราต้องให้สิทธิเขา ถ้าไม่ได้ตามสิทธิ คนพิการก็เรียกร้องได้ ในอดีตเราไม่เคยคิดเรื่องสิทธิ คิดแต่เรื่องนโยบาย ซึ่งนโยบายอยู่ที่ผู้ให้ส่วนใหญ่ก็ทำกันแบบผักชีโรยหน้า ไม่ได้นึกถึงผู้รับ เราจึงต้องเปลี่ยนเป็นเรื่องสิทธิและมีการเรียกร้องสิทธิตั้งแต่การฟื้นฟูทางการแพทย์และให้ได้รับการศึกษาตั้งแต่แรกเกิด ให้หมอกับครูมาช่วยกระตุ้นพัฒนาการของเด็ก

เรานำเรื่องของระบบคูปองมาใช้ คือ การให้เด็กพิเศษมาทำโปรแกรม การศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP : Individual Education Program) เพื่อระบุความต้องการพิเศษเฉพาะราย แล้วมอบคูปองมูลค่า 2,000 บาทต่อคนต่อปีให้ เมื่อครูหรือผู้ปกครองเห็นว่าควรจะพัฒนาเด็กด้านไหน ก็นำคูปองไปแลกสิ่งที่คิดว่าสำคัญที่สุดสำหรับเด็กคนนั้นๆ ได้ที่หน่วยบริการในแต่ละจังหวัดหรือกับองค์กรเอกชนที่สามารถให้บริการตามระบบคูปองได้ ระยะแรกรับได้ที่ศูนย์การศึกษาพิเศษหรือในอำเภอเมือง แล้วค่อยๆ ขยายต่อไปอีก

นี่คือค่าใช้จ่ายต่อหัวสำหรับเด็กพิการเกี่ยวกับการศึกษาและนโยบายขยายโอกาสทางการศึกษา เงินจำนวนนี้ยังน้อยไป แต่สำนักงบประมาณก็บอกว่าเยอะ ต้องค่อยๆทำไปให้เห็นผลก่อนแล้วขยับขยายเพิ่มขึ้น ผู้ปกครองเองก็น่าจะพอใจเพราะอย่างน้อยก็ลดภาระไปได้ 2,000 บาท ยังดีกว่าไม่ได้เลย เมื่อทำแล้วมีคุณภาพเราก็สามารถเรียกร้องเพิ่มขึ้นได้

มีการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงหรือไม่?

ในด้านบุคลากร เริ่มมีการผลิตบุคลากรออกมารองรับแล้ว สำนักงานการศึกษาพิเศษเริ่มรับรองหลักสูตรและอบรมบุคลากร โดยนำครูทั้งในระบบการศึกษาและการศึกษาพิเศษมาฝึก เพราะเป็นคนที่ใกล้ชิดกับเด็ก ซึ่งจะได้รับค่าตอบแทนด้วยเมื่อให้การบริการกับเด็ก มีหลักสูตรทั้งระยะสั้น 15 วัน

หลังจากอบรมระยะสั้นพอใช้งานได้แล้วก็มีโครงการอบรมระยะยาวต่อไปอีก โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย แล้วยังมีหลักสูตรอบรมพ่อแม่โดยตรงด้วย เพื่อให้ผู้ปกครองดูแลลูกตั้งแต่ก่อนเข้าเรียน จะได้ไม่ต้องฝากความหวังไว้กับโรงเรียนเท่านั้น ต้องช่วยกันหลายๆ ฝ่าย เมื่อเราช่วยเหลือเตรียมความพร้อมตั้งแต่เด็กยังเล็กได้ดี เด็กพิการก็มีความพร้อมคล้ายเด็กทั่วไป พอถึงเวลาก็นำเข้าระบบเรียนร่วมได้

ในระบบการเรียนร่วม กระทรวงศึกษาธิการดูแลอยู่ มีโครงการ “หนึ่งโรงเรียนเรียนร่วมมาตรฐานต่อหนึ่งอำเภอ” เราจะทดลองทั้งหมด 365 อำเภอนำร่องในโรงเรียนที่ยินดีรับเด็กพิการเข้าเรียนก่อนแล้วค่อยสร้างกิจกรรมในโรงเรียนและเพิ่มเติมให้เมื่อเด็กเข้าเรียน เพื่อเตรียมความพร้อมกระบวนการการช่วยเหลือเด็กโดยสร้างความตระหนักรู้ก่อน เมื่อกำหนดโรงเรียนแล้วเราจะมีทีมไปประเมิน เริ่มกันจริงๆ จังๆ ตั้งแต่ปีการศึกษา 2547 โรงเรียนใดที่มีความพร้อมก็ทำไปก่อน ส่วนโรงเรียนที่ยังไม่แน่ใจก็ต้องมีการคัดเลือกและเตรียมบุคลากรที่จะเข้าไปช่วยเหลือ ซึ่งจะมีมาตรฐานในการประเมินทั้งระบบคูปองและสื่อจะเข้าไปช่วยเด็กในโรงเรียนด้วย เช่น ถ้าเด็กเรียนอ่อนวิชาคณิตศาสตร์ก็สามารถใช้คูปอง โดยระบุว่าต้องการเรียนเสริมคณิตศาสตร์ ครูที่จะสอนได้ก็ต้องผ่านการอบรมโดยเข้าคอร์สอบรมอย่างน้อย 15 วันก่อน และจะได้รับค่าตอบแทนตามระบบคูปอง สิ่งเหล่านี้จะช่วยให้เด็กเรียนร่วมมีคุณภาพและเรียนได้เหมือนเด็กทั่วไป ทั้งหมดนี้เริ่มได้จริงจังตั้งแต่ปีการศึกษา 2547 ปัจจุบันก็เริ่มเห็นผลแล้ว

นอกจากนี้เด็กยังสามารถยืมเครื่องมือราคาแพงไปใช้ได้ด้วย เช่น เครื่องพิมพ์ดีดอักษรเบรลล์ เราต้องสร้างความพร้อมให้เด็ก อะไรที่เป็น special needs อะไรที่จะทำให้เด็กเข้าถึงองค์ความรู้ได้เหมือนเด็กทั่วไปเราจะให้พวกเขา

ความพยายามดำเนินตามนโยบาย “ผู้พิการจะเรียนต้องได้เรียน” ของรัฐบาลเริ่มเป็นจริงแค่ไหน?

เรากำลังเร่งรัดเรื่องการพัฒนาเทคโนโลยีร่วมกับเนคเทค เช่น พัฒนาซอฟต์แวร์อ่านภาษาไทยสำหรับคนตาบอด ซึ่งก็แล้วเสร็จไปบางส่วน หมายความว่าคนตาบอดจะสามารถใช้คอมพิวเตอร์ทั่วไปได้ เครื่องจะอ่านทุกตัวหนังสือที่ปรากฏบนหน้าจอออกเป็นเสียง ส่วนด้านอื่นก็มีหนังสือเดซี่หนังสือสำหรับคนตาบอดในอนาคต เป็นหนังสือเสียงระบบดิจิทัล ใช้ได้ทั้งฟังเพลงและบันทึกได้ 10-50 ชั่วโมง ใช้สะดวกกว่าเทป ที่สำคัญคือมีทั้งเสียงและตัวหนังสืออยู่ในตัว ถ้าเอาจอมาต่อก็ใช้เป็นคอมพิวเตอร์ได้ ทุกวันนี้ราคาต่อเครื่องยังแพงอยู่ เรากำลังพัฒนาให้อยู่ในรูปแบบ mp3 ถ้าสำเร็จราคาจะถูกลงมาก คิดว่าจะเสนอให้คนตาบอดยืมได้ในระดับมหาวิทยาลัยก่อนเพราะมีความจำเป็นค่อนข้างมาก

แผนการรองรับในระยะยาวมีอะไรบ้าง?

เราเร่งในเรื่องการพัฒนาบุคลากรเพื่อรองรับแผนการระยะยาว คือทำโครงการปริญญาโทร่วมกับมหาวิทยาลัย ตอนนี้ที่เรียบร้อยแล้วคือมหาวิทยาลัยศิลปากร ซึ่งเริ่มเมื่อเดือนพฤศจิกายน 2546 เป็นปริญญาโทจิตวิทยาครูการศึกษาพิเศษสำหรับเด็กออทิสติกกับเด็ก LD ที่ผ่านมาเรายังไม่มีครูที่เชี่ยวชาญความรู้ด้านนี้เฉพาะ มีบางมหาวิทยาลัยที่เปิดสอนด้านนี้อยู่แต่ก็ไม่เชื่อมโยงกับศูนย์การศึกษาพิเศษ เราพยายามจะให้มหาวิทยาลัยกับศูนย์ฯ เป็นพาร์ตเนอร์กัน คือเรียนที่ศิลปากรแต่ต้องมาฝึกงานที่ศูนย์ เราจัดทุนให้ครูทุกคนที่ดูแลเด็กออทิสติกและ LD ไปเรียน เป็นโครงการพัฒนาบุคลากร ต่อไปเราจะทำร่วมกับมหาวิทยาลัยเชียงใหม่เรื่องกิจกรรมบำบัด ส่วนที่มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์เป็นเรื่องการบริหารการศึกษาพิเศษ ข้อเสียในอดีตของเราคือ มหาวิทยาลัยก็ส่วนมหาวิทยาลัย โรงเรียนก็เป็นส่วนของโรงเรียน เราไม่ได้พยายามนำโรงเรียนมาเป็นโรงเรียนสาธิต แต่กลับไปตั้งโรงเรียนสาธิตต่างหาก มันก็เลยแยกไปจากโรงเรียนอื่นๆ ต่อไปเราจะไม่ทำอย่างนั้น เราจะให้มหาวิทยาลัยเชื่อมโยงกับโรงเรียนการศึกษาพิเศษ เป็นลักษณะการเรียนรู้ร่วมกันและพยายามให้มาจัดการเรียนการสอนที่ศูนย์ฯ หรือโรงเรียนให้มากขึ้น เพราะมหาวิทยาลัยไม่มีเด็กออทิสติกมากมาย แต่ศูนย์ฯ ดูแลเด็กออทิสติกทั่วจังหวัดครอบคลุมกว่า ครูเองก็จะได้วิทยายุทธ์ ถ้าจะต้องมีเครื่องมือก็ซื้อไว้ที่ศูนย์ฯ ส่วนกลาง จัดการให้เป็นระบบมากขึ้น ต้องเอามหาวิทยาลัยกับสถานให้บริการมาเชื่อมกัน พยายามจัดให้มีการเรียนการสอน ณ หน่วยปฏิบัติการ คือเมืองไทยมักเป็นลักษณะไปเรียนที่ที่พร้อมทุกอย่าง แต่ในความเป็นจริงไม่พร้อมสักอย่าง

นอกจากนี้คนพิการยังได้ทุน ก.พ. ไปเรียนต่อต่างประเทศด้วย ด้านการศึกษาพิเศษโดยตรงได้ไปหลายรุ่นแล้วจำนวนหลายคน

เรายังร่วมมือกับประเทศญี่ปุ่นจัดตั้งศูนย์ APCD (Asia Pacific Center Development for Disabled) หลักการคือจะนำคนพิการในเอเชียแปซิฟิกมาพัฒนาในเมืองไทย ทำให้บ้านเราเป็นศูนย์กลางด้านการเรียนรู้ จะได้พัฒนาคนของเราด้วย การพัฒนาคนต่างประเทศญี่ปุ่นรับผิดชอบ ในส่วนของการพัฒนาคนไทยเรารับผิดชอบ คือทำทุกทางให้มันมารวมกัน จะได้เร็วขึ้นและเสริมกันไปมา

หลังจากปรับโครงสร้างกระทรวงศึกษาธิการใหม่แล้ว หน่วยงานไหนที่ดูแลเกี่ยวกับเด็กพิเศษโดยตรง?

ต้องแยกเป็นสองส่วนคือ นโยบายกับการให้บริการ ส่วนนโยบาย จะมีคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาพิเศษ (ตามกฎหมาย) ดูแลส่วนของนโยบายที่จะเข้าไปอยู่ในนโยบายแห่งชาติ คือสภาการศึกษาและกระจายไปตามส่วนต่างๆ ในส่วนระดับนโยบายนี้มีสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษกับกรรมการ เดิมคือกองการศึกษาเพื่อคนพิการ อยู่ภายใต้คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาพิเศษ

ส่วนการให้บริการ จะมีเขตพื้นที่การศึกษา 175 แห่งเป็นตัวหลักที่จะดูแลให้เด็กพิการทุกคนได้รับการศึกษาในเขตพื้นที่ตัวเอง ก็ต้องดูว่าเด็กพิการสามารถไปเรียนร่วมได้ไหม ถ้าไม่ได้ก็ต้องประสานกับศูนย์การศึกษาพิเศษเพื่อเข้าเรียนในโรงเรียนเฉพาะ หรืออาจจัดบริการให้เรียนอยู่ที่บ้านกรณีเด็กพิการมีมากเกินไปหรือโรงเรียนเฉพาะไม่เพียงพอ

ฉะนั้น เขตพื้นที่การศึกษาสามารถคิดอะไรได้หลายวิธีที่จะทำให้เด็กได้รับการศึกษาในส่วนที่เป็นความจำเป็นพิเศษ ศูนย์การศึกษาพิเศษที่มีอยู่ทุกจังหวัดก็จะเข้าไปช่วยเสริม ซึ่งอาจไม่ต้องไปช่วยเองแต่จัดระบบคูปองให้ เร่งพัฒนาสร้างเครือข่าย คือนำผู้ปกครองมาอบรมจะได้ช่วยเหลือลูกตัวเองได้และหากช่วยลูกคนอื่นด้วยก็จะได้รับคูปองตอบแทน เพราะศูนย์ฯมีบุคลากรไม่มาก ก็ต้องใช้วิธีจัดหลักสูตรระยะสั้น ระยะยาว สร้างเครือข่าย เพื่อกระตุ้นพัฒนาการของเด็กให้พร้อมเข้าโรงเรียน พอเข้าเรียนร่วมก็ให้บริการระบบคูปอง ในส่วนที่เป็นความต้องการจำเป็นพิเศษของเด็กในโรงเรียนเรียนร่วมซึ่งเป็นการศึกษาหลักของเด็กพิเศษทั่วโลก

หน่วยบริการส่วนกลางมีหน่วยเดียว คือระบบให้ยืมของหรือระบบกระจายสื่อ เหตุผลที่ให้สังกัดส่วนกลางเพราะจะได้ใช้ประโยชน์อย่างคุ้มค่าและกระจายทั่วถึงมากขึ้น จึงจัดให้เป็นทรัพย์สินส่วนกลางที่ทุกคนสามารถยืมใช้ได้ หมุนเวียนกันไป ส่วนของอุปกรณ์ในช่วงแรกคงไม่พอ เรากำลังเร่งสำรวจต่อไป เมื่อมีความต้องการมากขึ้นก็ต้องตั้งงบประมาณ

ศูนย์การศึกษาพิเศษส่วนกลางรับผิดชอบดูแลและรวบรวมความต้องการของเด็กพิการในกรุงเทพฯ เป็นหน่วยบริการและเป็นเครือข่ายของศูนย์กระจายสื่อในเรื่องการกระจายสื่อและสถานที่สาธิตการใช้เครื่องมือเทคโนโลยีใหม่ๆ ส่วนศูนย์ฯ เขตทุกจังหวัดจะแยกเป็นกลุ่มๆ เพื่อเสริมสร้างซึ่งกันและกัน มี 13 เขต เป็นศูนย์ฯ ที่มีมาก่อนแล้ว พร้อมมากกว่าทั้งบุคลากรและสถานที่ ก็จะเป็นสถานที่ฝึกอบรม เป็นแกนหลักในจังหวัดใกล้เคียง โดยแยกเป็นเขตการศึกษาแต่มุ่งส่งเสริมโรงเรียนเฉพาะ

อยากเห็นแนวทางการศึกษาพิเศษเป็นไปในทิศทางใด?

อยากให้เด็กทุกคนได้มีโอกาสเรียนร่วมกับคนอื่นอย่างเป็นปกติ ถ้าเขาไม่เหมาะจะเรียนร่วมก็ให้เรียนในโรงเรียนเฉพาะหรือเรียนอยู่ที่บ้าน อยากให้คิดถึงผลประโยชน์ของเด็กเป็นหลัก โดยเฉพาะในเรื่องการเรียน เราต้องจัดระบบให้หลากหลายเอื้อต่อเด็กแต่ละคนให้มากที่สุด เพราะเราไม่สามารถบอกได้ว่าอะไรเหมาะหรือไม่เหมาะกับเด็ก มันเป็นทฤษฎีสัมพัทธ์ของปัจเจกบุคคลไม่ใช่ทฤษฎีสัมพัทธ์ระดับแมคโคร

การสร้างบุคลากรเป็นเรื่องใหญ่ที่สำคัญ รวมทั้งเทคโนโลยีก็ต้องเร่ง ถ้าเร่งสองปัจจัยนี้ได้เร็วเท่าไรความคืบหน้าของเรื่องคนพิการก็เร็วขึ้นเท่านั้น เราจึงต้องทุ่มไปในทางนี้ทั้งหลักสูตรระยะสั้น ระยะยาว และการศึกษาต่อต่างประเทศ

หมายเหตุ

ในปี พ.ศ. 2551 ได้มีการออกกฎหมายสำหรับการศึกษาของคนพิการ โดยเฉพาะมาตรา 5 พรบ.การจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551 กำหนดให้คนพิการมีสิทธิได้รับการศึกษาตั้งแต่แรกเกิดหรือตั้งแต่พบความพิการไปจนตลอดชีวิต ต่อมาได้มีระเบียบว่าด้วยการจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2552 กำหนดให้มหาวิทยาลัยทุกแห่งจัดสรรโควต้าพิเศษสำหรับนักศึกษาหรือนิสิตพิการ และให้นักศึกษาหรือนิสิตพิการไม่ต้องเสียค่าเล่าเรียนหรือค่าธรรมเนียมใดๆ ให้กับมหาวิทยาลัย โดยให้มหาวิทยาลัยไปเรียกเก็บค่าใช้จ่ายจากสำนักงานการอุดมศึกษาแทน รวมทั้งการศึกษาในระดับ ปวส. และปริญญาตรีของสถาบันอาชีวศึกษาด้วย นอกจากนี้มาตรา 8 ของกฎหมายดังกล่าว ให้ถือว่าผู้ที่ถูกสถานศึกษาปฏิเสธสามารถร้องขอให้มีการขจัดการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อคนพิการ ต่อคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ ซึ่งมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธานได้ ตามมาตรา 15-17 ของ พรบ.ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 กฎหมายเหล่านี้ออกในสมัยที่ผมเป็นสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติระหว่าง พ.ศ. 2549-2551

สี่แนวทางสู่ความสำเร็จ

กมลวรรณ อินอร่าม *

การศึกษาสำหรับคนพิการในประเทศไทย เริ่มขึ้นครั้งแรกเมื่อปี พ.ศ.2482 โดยสตรีตาบอดชาวอเมริกัน ซึ่งคนตาบอดส่วนใหญ่รู้จักในนามอาจารย์ เยเนวีฟ คอลฟีลด์ อาจกล่าวได้ว่าท่านคือบุคคลผู้ซึ่งเป็นแบบอย่างที่ดีของคนตาบอด เราทุกคนควรพิจารณาและดำเนินตามเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ดังเจตนารมณ์ที่ท่านหวังไว้ ผู้เขียนเป็นหนึ่งในศิษย์ของอาจารย์เยเนวีฟ คอลฟีลด์ ซึ่งมีความเชื่อว่าคนตาบอดสามารถเรียนได้ มีความเชื่อว่าคนตาบอดสามารถทำงานได้ หรือสิ่งอื่นใดที่ปรารถนาจะกระทำ แม้นว่าอาจจะเกิดอุปสรรคบ้างเป็นบางครั้ง แต่ทุกหนทางย่อมมีทางเลือกและสามารถหาทางออกได้ทุกเรื่อง บทความต่อไปนี้ผู้เขียนขอคัดเลือกแนวทางเพียง 4 ข้อที่ผู้เขียนได้ถือปฏิบัติและทำให้ชีวิตมีความสุขนำมาแบ่งปันแก่ผู้อ่านทุกท่าน ตามตัวอย่างที่เกิดขึ้นจริงเพื่อเล่าให้รุ่นน้องๆ หรือผู้อ่านได้อ่านหากจะเกิดประโยชน์แก่ท่าน

เมื่อปี พ.ศ.2529 ผู้เขียนกำลังศึกษาอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งเป็นการเรียนชั้นสุดท้ายของมัธยมปลาย ณ โรงเรียนวัดสังเวชวิสยาราม เพื่อนๆในชั้นเรียนต่างมุ่งเป้าหมายที่จะเอ็นทรานส์เข้ามหาวิทยาลัยของรัฐ เช่น มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และ มหาวิทยาลัยมหิดล เป็นต้น ผู้เขียนก็เช่นกัน ใช้เวลาส่วนใหญ่เพื่ออ่านหนังสือตำราฉบับอักษรเบรลล์ ซึ่งกว่าจะได้อ่านหนังสือนั้นจะต้องผ่านกระบวนการหลายขั้นตอน ดังนี้ เริ่มต้นจะต้องคัดสรรหนังสือตำราที่จะนำมาบันทึกเสียงเพื่อให้เป็นหนังสือเสียง บนข้อจำกัดนี้เอง ด้วยระยะเวลาและโอกาสที่จะเลือกหนังสือเองมีน้อย จึงทำให้ต้องขอรายชื่อหนังสือจากเพื่อนหรือครูบาอาจารย์แนะนำ เมื่อได้หนังสือมาแล้วจึงนำไปให้อาสาสมัครผู้ใจดีอ่านบันทึกเสียงให้ จากนั้นจึงนำมาฟัง ถอดใจความสำคัญ และนำมาอ่านทบทวนภายหลัง ทุกๆวิชาจะต้องทำตามกระบวนการข้างต้น ในเวลานั้นผู้เขียนเองยังเป็นวัยรุ่นอยู่ก็ย่อมอยากจะเล่น อยากจะเที่ยวเช่นเดียวกับเด็กคนอื่นๆ แต่เมื่อนึกถึงการสอบเข้ามหาวิทยาลัยแล้วก็ต้องนำหนังสือมาอ่านและฟังซ้ำๆ เพราะมีความเชื่อว่าหากเราใช้เวลาทุ่มเทไปกับการเรียน ผลสัมฤทธิ์ย่อมปรากฏเป็นที่น่าพอใจ ผู้เขียนตั้งเป้าหมายไว้ว่าอยากจะสอบเข้ามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์และเลือกเรียนนิติศาสตร์ แต่ก็ไม่ได้เป็นอย่างที่คิด เพราะมีเหตุการณ์หรืออาจเรียกได้ว่าเป็นโอกาสที่ดี แต่ ณ ขณะนั้นรู้สึกเกิดความสับสนมาก เช้าวันหนึ่งหลังจากเข้าแถวเคารพธงชาติเช่นทุกๆ วัน คุณครูประกาศว่าวิทยาลัยครูสวนดุสิต (ปัจจุบันนี้ คือ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต) เปิดรับนักศึกษาที่มีผลการเรียนเฉลี่ยตั้งแต่ 2.80 เป็นต้นไป เข้าศึกษาต่อในโครงการ “ช้างเผือก” รับนักศึกษาเรียนในสาขาวิชาการศึกษาพิเศษ คณะครุศาสตร์ หลังจากฟังแล้วก็ครุ่นคิดทั้งวันว่า หรือจะเลือกเรียนเป็นครูการศึกษาพิเศษดี จะได้นำความรู้มาถ่ายทอดให้ลูกศิษย์ หรือจะเลือกเรียนนิติศาสตร์ดี คิดทบทวนครั้งแล้วครั้งเล่า แต่ก็ไม่สามารถตัดสินใจเองได้ จึงไปปรึกษาคุณครูอัญชลิกา ตนานนท์ ซึ่งผู้เขียนรักและศรัทธาท่านมาก ท่านได้ชี้แนะว่าหากเราสามารถเข้าวิทยาลัยครูสวนดุสิตได้ก็จะเป็นการดี ขณะนั้นยังไม่เคยมีนักศึกษาตาบอดเข้าเรียนร่วมในวิทยาลัยครูแห่งนี้เลย ถ้าเลือกเรียนก็จะเป็นรุ่นบุกเบิก คุณครูจึงได้ร่วมกับคุณครูสอนเสริมไปเจรจากับผู้บริหารฝ่ายวิชาการของวิทยาลัยครูสวนดุสิต ซึ่งเปิดโอกาสให้นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการมองเห็นเข้าเรียนร่วมในสาขาวิชาการศึกษาพิเศษ ณ ขณะนั้นผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายวิชาการคือ ผศ.ดร. ศิโรจน์ ผลพันธิน ได้ให้โอกาส ท่านกล่าวว่าหากเรียนได้ก็ให้เรียน เมื่อผู้ใหญ่ดำเนินการประสานงานจนได้รับโอกาสนั้นแล้ว ดังนั้นก็คงไม่มีสิทธิ์ไปสอบเข้ามหาวิทยาลัยอื่น เพราะหากว่าสอบเข้ามหาวิทยาลัยได้ก็จะเป็นที่ลำบากใจของคุณครูที่ได้ช่วยประสานให้เบื้องต้น นี่คือทางเลือกหนึ่งที่ผู้เขียนมีความเชื่อว่าจะสามารถเรียนสำเร็จและเป็นครูการศึกษาพิเศษได้ เมื่อเรามีความเชื่อและหาแนวทางเพื่อจะนำไปสู่ความสำเร็จ

แนวทางที่สองที่จะก่อให้เกิดความสำเร็จได้ก็คือ “ความพยายาม” สุภาษิตไทยกล่าวไว้ว่า ความ

พยายามอยู่ที่ไหน ความสำเร็จอยู่ที่นั่น ผู้เขียนขอแบ่งบันในประสบการณ์ที่ได้ใช้ความพยายามในการเรียนร่วมชั้นปกติกับเพื่อนๆ บางรายวิชาคะแนนผลสอบก็ไม่สู้ดีนัก เช่น วิชาการประเมินผลเบื้องต้น ซึ่งเนื้อหามีการคิดคำนวณเป็นส่วนใหญ่ ผู้เขียนต้องใช้ความพยายามเป็นหลายเท่าของเพื่อนๆ และจำเป็นต้องเรียนเสริมนอกเวลา โดยมีพี่ชายของเพื่อนซึ่งเป็นครูคณิตศาสตร์ช่วยสอนให้ การคบเพื่อนในระดับอุดมศึกษาก็เป็นการใช้ความพยายามที่จะปรับตัวโดยถ้อยทีถ้อยอาศัยซึ่งกันและกัน ผู้เขียนอยากให้น้องๆ ที่เรียนร่วมได้คิด หากคนใดที่เข้าเรียนร่วมชั้นแล้วสามารถหาเพื่อนสนิทและมีเพื่อนช่วยอย่างสม่ำเสมอ ถือว่าบุคคลนั้นมีความพยายามที่จะปรับตัวให้สามารถเข้ากับผู้อื่นได้ นี่คือหัวใจหลักของการเรียนร่วม “คนพิการสามารถอยู่ร่วมในสังคมได้อย่างมีความสุข” เราคนตาบอดมักมีโอกาสได้รับสิทธิพิเศษต่างๆ แต่ไม่ได้หมายความว่า เป็นผู้รับอย่างเดียว ควรจะฝึกตนเป็นผู้ให้ด้วยเช่นกัน การที่ใช้ความพยายามฝึกตนเป็นผู้ให้นั้น ควรเริ่มจากสิ่งที่ง่ายไปหาสิ่งที่ยากขึ้นไปเรื่อยๆ การให้สิ่งของแก่เพื่อนๆ เพราะเห็นว่าเพื่อนเกิดความเดือดร้อน เราสามารถแบ่งปันความสุขเล็กๆ น้อยๆ ให้กับเพื่อนๆ ได้ การให้อภัยย่อมเป็นการให้ที่ประเสริฐ ควรฝึกให้เป็นนิสัย การพยายามทำในสิ่งที่ดีไม่ยากอย่างที่คิด

แนวทางที่สามที่จะก่อให้เกิดความสำเร็จก็คือการมีความอดทน ในสมัยที่ผู้เขียนยังเล็กซิสเตอร์มักจะสั่งสอนและให้โอวาทก่อนเข้านอนตามระเบียบปฏิบัติของโรงเรียนประจำ ข้อหนึ่งที่ท่านมักจะนำมาสอนอยู่สม่ำเสมอคือ นักเรียนต้องมีความอดทน อดทนในทุกๆ เรื่อง บางคนมีความฉลาด ความเก่ง แต่ขาดความอดทนก็อาจทำให้ไม่ประสบผลสำเร็จได้ จะเห็นว่าปัจจุบันมีกฎหมายหลายฉบับ เช่น พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551 เป็นต้น ซึ่งเน้นความเสมอภาคของทุกคน แต่สิ่งที่เปลี่ยนแปลงได้ยากและได้ช้าก็คือ การเปลี่ยนแปลงทัศนคติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งหากผู้นั้นเป็นนักบริหาร บางท่านแก่กว่าเราก็จะชี้แจงเพื่อขอโอกาสให้นักเรียนที่มีความบกพร่องในด้านต่างๆ ได้เรียนร่วมชั้นนั้น ต้องใช้ยุทธวิธีหลากหลาย อาจต้องใช้ความอดทนในการอธิบาย และอดทนรอที่ท่านเหล่านั้นจะให้โอกาสได้เรียน กลับมาที่ตัวของคนตาบอดเอง เมื่อสังคมเปิดโอกาสให้การยอมรับแล้ว เราจึงต้องรู้จักคำว่า “อดทน” อดทนที่จะเรียน ในทุกๆ ระดับตั้งแต่ระดับอนุบาลจนถึงระดับอุดมศึกษา และเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วก็ต้องมีความอดทนในการประกอบอาชีพ อดทนที่จะทำงานหาเลี้ยงตนเองได้โดยไม่เป็นภาระต่อครอบครัวและสังคม

แนวทางที่สี่ คือ การคิดในเชิงบวก หากมีเรื่องใดๆที่เกิดขึ้นผ่านมาในชีวิต อาจจะเป็นเรื่องดีหรือเรื่องร้ายๆ ก็ให้คิดเสมอว่า ทุกสิ่งทุกอย่างที่เกิดขึ้นเป็นการดี ใครจะคิดบ้างว่า การเกิดมาเป็นคนตาบอดแล้วจะกลายเป็นผู้ที่โชคดี ท่านอาจไม่เชื่อ ลองอ่านเรื่องเล่าต่อไปนี้

เมื่อผู้เขียนอายุได้แปดปี เกิดอุบัติเหตุร้ายแรง ปูนขาวชนิดที่คนแก่นำมาทาพลูในการเคี้ยวหมาก เกิดระเบิดขึ้นใส่หน้าเพราะผู้เขียนกำลังจ้องมองด้วยความสนใจ วิธีทำปูนขาวนั้น จะต้องนำเปลือกหอยแครงล้างให้สะอาดแล้วนำมาเผา แล้วจึงบดให้ละเอียด หลังจากนั้นผสมน้ำเล็กน้อยและเก็บไว้ในภาชนะที่เปิด เช่น ใช้ใบตองห่อหรือกระป๋อง แต่ในวันนั้น บังเอิญคุณป้าผู้ทำท่านใส่ปูนขาวลงในกระป๋องแล้วปิดฝา เพื่อไม่ให้สิ่งสกปรกตกลงไปเจือปน เป็นสาเหตุให้กระป๋องเกิดการระเบิดขึ้นได้

หลังจากนั้นผู้เขียนเข้ารับการรักษาเป็นระยะเวลาที่ยาวนานมาก ท้ายที่สุดคุณหมอจึงบอกผลการรักษากับคุณแม่ว่าลูกของท่านหมดทางรักษา นับแต่นั้นเป็นต้นมาผู้เขียนจึงมีความบกพร่องทางการเห็น เมื่อทุกคนในครอบครัวทราบ เขาเหล่านั้นรู้สึกเสียใจมาก ผู้เขียนมักได้ยินเสียงร้องไห้ของบรรดาญาติๆเมื่อมาเยี่ยม แต่สำหรับผู้เขียนนั้นรู้สึกเพียงว่าอยากจะออกจากโรงพยาบาล อยากจะเล่นกับเพื่อนๆ อยากไปโรงเรียน โดยมองข้ามความมืดมิดในดวงตา คุณหมอได้แนะนำให้คณแม่พาผู้เขียนมาเรียนที่โรงเรียนสอนคนตาบอดกรุงเทพ โดยเริ่มต้นจากชั้นอนุบาล หากคิดในเชิงบวกจะพบว่าถ้ายังคงเป็นเด็กที่มีสายตาปกติ ก็คงต้องเรียนอยู่ที่จังหวัดศรีสะเกษซึ่งเป็นบ้านเกิดของผู้เขียน แต่เมื่อกลายมาเป็นคนตาบอดจึงได้เข้าเรียนในกรุงเทพฯ จนได้รับทุน ก.พ. ไปเรียนจนสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทจากประเทศออสเตรเลีย และประกอบอาชีพรับราชการเป็นอาจารย์สอนในมหาวิทยาลัย

ทุกๆวันก่อนนอน ผู้เขียนจะกล่าวคำขอบคุณพระที่ท่านได้อนุญาตให้โอกาสพบประสบการณ์ที่ก่อให้เกิดความสุขบ้าง ความทุกข์บ้าง แต่เมื่อหันกลับไปนึกทบทวนภายหลัง ก็จะเข้าใจเหตุการณ์ต่างๆ และจำไว้เป็นบทเรียน การเรียนรู้ในชีวิตหากคิดเชิงบวก ก็จะกลายเป็นผู้ที่มีแต่ความสุข

จากแนวทางที่หนึ่ง ซึ่งเรามีความเชื่อ เชื่อว่าทำได้ เชื่อว่าเป็นไปได้ หรือเชื่อว่าสำเร็จได้ ก็จะนำไปสู่แนวทางที่สอง การมีความพยายาม พยายามศึกษาหาความรู้ พยายามเสาะหาแนวทางซึ่งจะนำไปสู่ความสำเร็จ แต่เพื่อให้เกิดความสำเร็จนั้นจะต้องถือปฏิบัติแนวทางที่สามคือการมีความอดทน อดทนในทุกๆเรื่อง เพราะหากคิดเสมอว่าทุกสิ่งทุกอย่างที่เกิดขึ้นถือว่าเป็นโอกาสดีเราก็จะมีแรงในการดำเนินชีวิตต่อไปด้วยกำลังใจอันเต็มเปี่ยม ซึ่งนี่ก็คือแนวทางที่สี่นั่นเอง เพียงสี่แนวทางง่ายๆ เท่านี้ก็อาจทำให้ท่านผู้ปฏิบัติมีความสุขได้ ผู้เขียนขอขอบคุณมูลนิธิคอลฟีลด์เพื่อคนตาบอดฯ ที่เปิดโอกาสให้ได้แบ่งปันประสบการณ์ตรง ดังข้อความข้างต้น

** ผู้ช่วยศาสตราจารย์กมลวรรณ อินอร่าม อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ (การศึกษาพิเศษ) มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต*

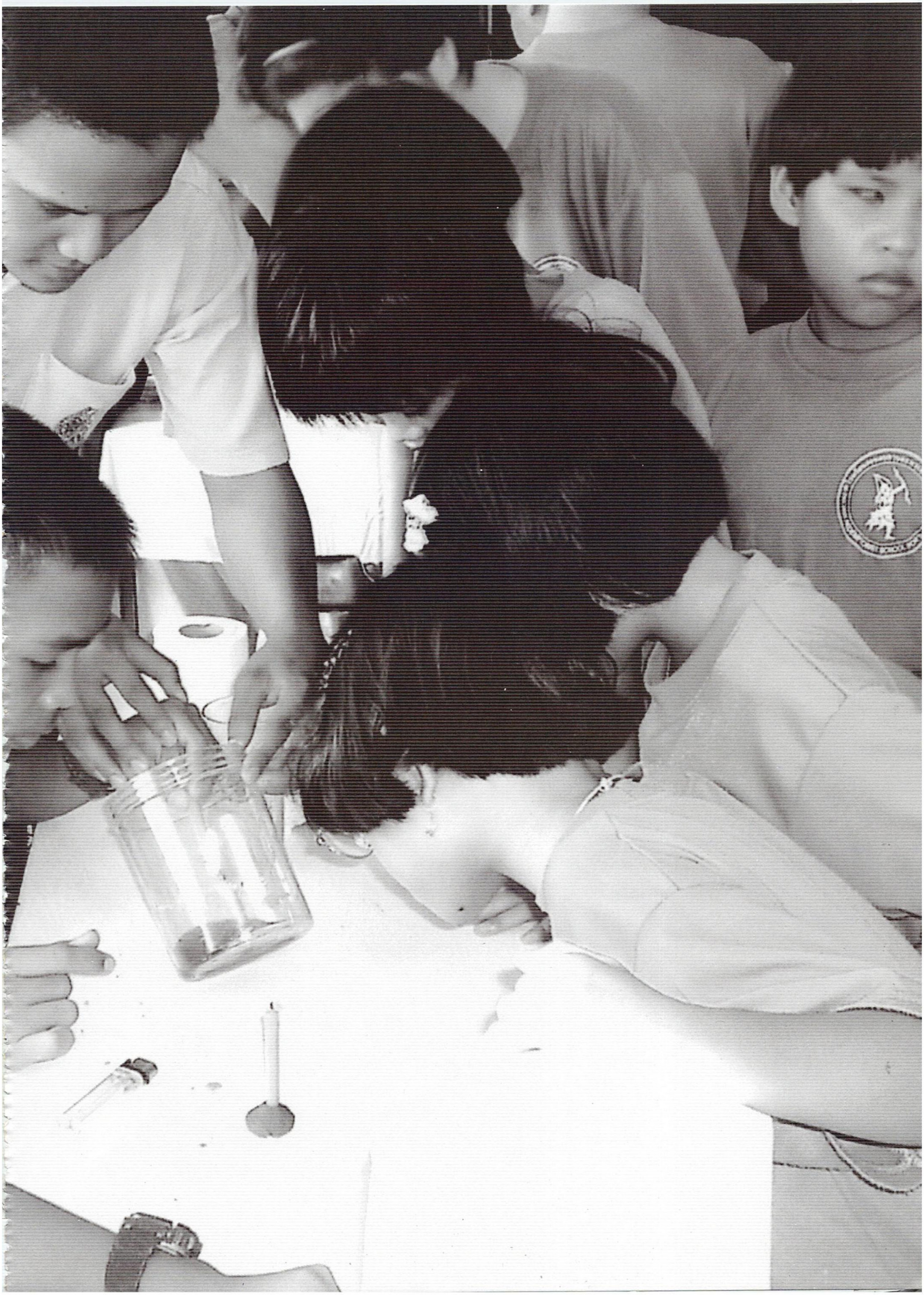

PHOTO : TAO

องค์กรเอกชนด้านคนตาบอด : หุ้นส่วนสำคัญในการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอดไทย

กิติพงศ์ สุทธิ *

ย้อนหลังไปเมื่อปี พ.ศ.2482 ในครั้งที่มิสเจเนวีฟ คอลฟีลด์ สตรีตาบอดชาวอเมริกันได้ก่อตั้งโรงเรียนสอนคนตาบอดขึ้นที่กรุงเทพมหานคร ซึ่งถือเป็นโรงเรียนสอนคนตาบอดแห่งแรกของประเทศไทยนั้น เบื้องหลังความสำเร็จที่ถือเป็นจุดเริ่มอันมีความสำคัญยิ่งในงานด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอดในประเทศไทยที่มิสคอลฟีลด์ เปิดเผยด้วยความภาคภูมิใจตลอดมาก็คือ การที่ท่านได้รับความช่วยเหลือและสนับสนุนอย่างดียิ่งจากเพื่อนชาวไทยหลายท่าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งบรรดาเพื่อนที่อยู่ในภาคเอกชน รวมทั้งผู้ที่อยู่ในภาคราชการในส่วนที่ไม่ได้เกี่ยวข้องกับงานด้านการศึกษาของประเทศ และภายหลังที่ได้ดำเนินกิจการของโรงเรียนสอนคนตาบอดกรุงเทพมาระยะหนึ่ง มิสคอลฟีลด์ก็ได้ร่วมกับผู้มีชื่อเสียงและฐานะทางสังคมจำนวนหนึ่งจัดตั้ง "มูลนิธิช่วยและให้การศึกษาคนตาบอด" เพื่อให้เป็นองค์กรสนับสนุนการ

ดำเนินงานของโรงเรียนสอนคนตาบอดกรุงเทพในระยะยาว ต่อมามูลนิธิแห่งนี้เปลี่ยนชื่อเป็น "มูลนิธิช่วยคนตาบอดแห่งประเทศไทยในพระบรมราชินูปถัมภ์"

จากจุดเริ่มของงานด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอดข้างต้น มีองค์ประกอบอย่างน้อย 2 ประการที่ถือว่ามีอิทธิพล และเป็นเสมือนต้นแบบของงานด้านนี้ในระยะต่อๆมาจนถึงปัจจุบัน องค์ประกอบที่กล่าวถึงนี้ได้แก่

1. งานด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอดในประเทศไทยเริ่มต้นจากการทำงานร่วมกันของคนตาบอดกับคนสายตาปกติ โดยมีเป้าหมายที่การสร้างโอกาสเพื่อให้คนตาบอดสามารถพัฒนาและพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน ซึ่งต่างจากจุดเริ่มในหลายประเทศที่คนสายตาปกติมักเป็นผู้จัดทำให้แก่คนตาบอดในลักษณะของการสงเคราะห์ช่วยเหลือหรือการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า

2. องค์กรเพื่อคนตาบอด (Organization for the Blind) องค์กรแรกของประเทศไทยมีคนตาบอดเป็นแกนนำก่อตั้ง โดยได้รับการยอมรับและการสนับสนุนจากผู้มีชื่อเสียงและผู้มีฐานะทางสังคม ในส่วนนี้จะมีความแตกต่างกับการจัดตั้งองค์กรในหลายประเทศ ซึ่งคนตาบอดจะจัดตั้งองค์กรของคนตาบอด (Organization of the Blind) เช่น ชมรม สมาคม หรือสหพันธ์ต่างๆ ขณะที่นักวิชาชีพที่มีสายตาปกติหรือบุคคลทั่วไปที่ปรารถนาจะช่วยเหลือคนตาบอดก็จะจัดตั้งองค์กรเพื่อคนตาบอด เช่น มูลนิธิหรือสถาบันต่างๆ จึงคล้ายกับว่าเป็นการแบ่งแยกกันมาตั้งแต่ต้น อีกทั้งบทบาทและวิธีการทำงานที่เกือบจะเป็นเส้นขนานระหว่างการจัดบริการโดย *องค์กรเพื่อคนตาบอด* และการติดตามตรวจสอบโดย *องค์กรของคนตาบอด* โดยการมีปฏิสัมพันธ์เชิงบวกต่อกันค่อนข้างน้อยนั้นทำให้เกิดความขัดแย้งทั้งในเชิงแนวคิดปรัชญาและระดับของการปฏิบัติงานอยู่เสมอ

อิทธิพลต่อองค์ประกอบทั้งสองประการข้างต้น ได้ส่งผลในแง่บวกและสร้างจุดแข็งให้แก่งานด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอดของไทย โดยเฉพาะในส่วนที่เป็นการดำเนินงานของภาคเอกชน โดยจะเห็นได้จากงานที่ดำเนินการเกือบทั้งหมดจะเป็นงานที่มุ่งไปสู่เป้าหมายของการให้คนตาบอดสามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืนและมั่นคง เช่น งานด้านการศึกษา การฝึกอาชีพและการสนับสนุนการประกอบอาชีพ ตลอดจนการส่งเสริมให้คนตาบอดเข้าถึงและสามารถใช้ประโยชน์จากข้อมูลข่าวสารต่างๆได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยแทบจะไม่ปรากฏว่าภาคเอกชนได้ดำเนินงานด้านการสงเคราะห์คนตาบอดเลย ขณะเดียวกันองค์กรเพื่อคนตาบอด (มูลนิธิต่างๆ) ที่ดำเนินบทบาทสำคัญด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอดอยู่ในขณะนี้เกือบทั้งหมดได้รับการจัดตั้งขึ้นโดยคนตาบอด บางองค์กรมีคนตาบอดเป็นผู้นำสูงสุด ขณะที่หลายองค์กรมีคนตาบอดเป็นคณะกรรมการบริหารตลอดจนเป็นกำลังสำคัญทั้งในระดับนโยบายและการดำเนินงาน อันเรียกได้ว่าเป็นการพัฒนาแบบมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง จากการที่แกนนำในองค์กรของคนตาบอดและองค์กรเพื่อคนตาบอดล้วนเป็นคนตาบอดนั้น นอกจาก

จะช่วยส่งเสริมให้เกิดบรรยากาศในการทำงานร่วมกันแบบองค์กรพันธมิตรแล้ว ปรัชญาและหลักการสำคัญๆ ซึ่งเป็นตัวกำหนดแนวทางการดำเนินงานส่วนใหญ่แล้วยังเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

จากจุดแข็งของการดำเนินงานข้างต้นควรจะส่งผลให้งานการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอดในประเทศไทยเจริญก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็ว หากแต่ความเป็นจริงนั้นแม้องค์กรเอกชนด้านคนตาบอดจะทุ่มเทกำลังกาย กำลังสติปัญญาและทรัพยากรต่างๆ ให้กับการทำงานอย่างเต็มที่แล้วก็ตาม แต่สถานการณ์ที่ปรากฏอยู่ในปัจจุบันกลับมีคนตาบอดจำนวนเพียง 20-25 เปอร์เซ็นต์ของคนตาบอดทั้งหมดทั่วประเทศเท่านั้นที่มีโอกาสได้เข้าถึงสวัสดิการและบริการต่างๆ ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต ตลอดจนการพัฒนาตนเอง ซึ่งในหลายกรณีบรรดาคนตาบอดที่สามารถเข้าถึงโอกาสดังกล่าวนี้ก็เข้าถึงเพียงบางส่วน ไม่เป็นไปอย่างครบถ้วนตามกระบวนการ เช่น ได้รับโอกาสทางการศึกษาแต่ขาดการส่งเสริมและสนับสนุนให้ได้ประกอบอาชีพ หรือได้รับการฝึกทักษะด้านการประกอบอาชีพแต่ขาดโอกาสในการฝึกทักษะด้านการช่วยเหลือตนเองในชีวิตประจำวัน ทำให้ไม่สามารถเดินทางไปประกอบอาชีพได้

เมื่อคำนึงถึงข้อจำกัดที่ทำให้ระบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอดของไทยในปัจจุบันยังขาดการเป็นกระบวนการที่สมบูรณ์ และไม่สามารถขยายตัวให้ครอบคลุมคนตาบอดอีก 75-80 เปอร์เซ็นต์ได้นั้น ทำให้องค์กรเอกชนด้านคนตาบอดต้องผนึกกำลังกันใช้จุดแข็งที่มีอยู่สร้างการเปลี่ยนแปลงอย่างก้าวกระโดด โดยอาจพิจารณาจากข้อเสนอแนะเบื้องต้นดังนี้

1. ร่วมกันสื่อสารความชัดเจนในประเด็นที่เกี่ยวกับปัญหาความต้องการ ตลอดจนแนวทางและตัวอย่างอันเป็นรูปธรรมของงานด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอดทั้งกระบวนการสู่สาธารณชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งต่อหน่วยงานและกลุ่มบุคคลที่มีอำนาจหรือมีส่วนเกี่ยวข้องด้านการกำหนดนโยบาย การจัดสรรงบประมาณ การควบคุมการปฏิบัติงานด้านการดูแลคุณภาพชีวิตของประชาชน

2. ส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น สมาชิกในครอบครัวของคนตาบอด นักวิชาชีพและบุคคลในชุมชน ได้เข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอด รวมทั้งปรับปรุงให้ขั้นตอนต่างๆ ในกระบวนการมีลักษณะเปิด ง่ายต่อการเรียนรู้ทำความเข้าใจและเข้ามามีส่วนร่วม ทั้งนี้เพื่อขยายเครือข่ายของการดำเนินงานให้มีความกว้างขวางและครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายให้มากขึ้น

3. ร่วมกันเรียกร้องและกดดันให้รัฐบาลเข้ามาร่วมเป็นหุ้นส่วนของการดำเนินงานด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอดให้มากขึ้น ทั้งในด้านของการกำหนดนโยบายที่ชัดเจน การวางโครงสร้างพื้นฐานในการให้บริการ การกำหนดบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของภาครัฐต่อการมีส่วนร่วมกระบวนการ ภายใต้หลักการที่ว่ารัฐมีหน้าที่และความรับผิดชอบโดยตรงต่อการดูแลช่วยเหลือและส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอด ขณะเดียวกันก็ต้องกำหนดระบบหรือรูปแบบที่ชัดเจนเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้องค์กรเอกชนด้านคนตาบอดยังสามารถปฏิบัติภารกิจต่างๆ ในฐานะหุ้นส่วน

สำคัญของกระบวนการ โดยเฉพาะในประเด็นที่เกี่ยวกับการสร้างสรรค์พัฒนาการใหม่ๆ และการสนับสนุนให้เกิดความสมบูรณ์ครบถ้วนในทุกกระบวนการ

กล่าวโดยสรุปแล้ว งานด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอดในประเทศไทยยังต้องการการพัฒนาในหลายด้านเพื่อให้บรรลุเจตนารมณ์สูงสุดเช่นเดียวกับที่มิสเจเนวีฟ คอลฟีลด์ได้ตั้งไว้ กล่าวคือการส่งเสริมและสนับสนุนให้คนตาบอดสามารถช่วยเหลือและพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืนมั่นคง อีกทั้ง มีความพร้อมต่อการเป็นทรัพยากรบุคคลที่มีคุณค่า เพื่อร่วมพัฒนาสังคมและประเทศชาติ ซึ่งภารกิจในการพัฒนากระบวนการดังกล่าวนี้เป็นเรื่องที่จะต้องได้รับความร่วมมืออย่างจริงจังจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะหน่วยงานในภาคราชการ องค์กรเอกชนด้านคนตาบอดคือแกนนำที่จะประสานและผลักดันให้เจตนารมณ์ดังกล่าวสามารถบังเกิดผลอย่างเป็นรูปธรรมต่อไป

** กิติพงศ์ สุทธิ ผู้อำนวยการสถาบันคนตาบอดแห่งชาติเพื่อการวิจัยและพัฒนา*

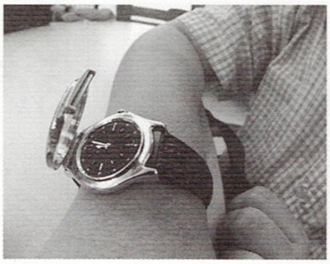
คนตาบอดกับเทคโนโลยีใกล้ตัว *

สุศิ วิจิตรพจนการ

ถ้าเราทดลองหลับตา แล้วรินน้ำจากเหยือกลงแก้วน้ำ โอกาสที่จะทำน้ำล้นออกจากแก้วมีสูงมาก นอกจากจะใช้นิ้วของอีกมือหนึ่งคอยจุ่มตรวจสอบระดับน้ำในแก้วว่าเกือบเต็มแล้วหรือยัง ความไม่มั่นใจในการรินน้ำลงแก้วเมื่อเราหลับตาก็คือความไม่สะดวกอย่างหนึ่ง เป็นความรู้สึกเดียวกับที่คนตาบอดไม่สะดวก เช่นนี้ก็ไม่ใช่เรื่องเล็กน้อยสำหรับเขา

มีการคิดค้นและประดิษฐ์สิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนตาบอดแล้วหลายอย่าง ทั้งเพื่อใช้ในชีวิตประจำวัน เช่นตามตัวอย่างข้างต้น มีการประดิษฐ์ลูกลอยขนาดเล็กที่ใช้เหน็บข้างแก้วน้ำ เมื่อรินน้ำลงในแก้วถึงระดับใกล้เต็ม ก็จะมีเสียงสัญญาณดัง น้ำก็จะไม่ล้นจากแก้ว ผู้รินน้ำก็ไม่ต้องใช้นิ้วมือสัมผัสน้ำในแก้วให้สกปรกด้วย

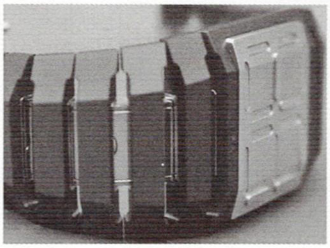
เครื่องใช้ไม้สอยในชีวิตประจำวันของคนตาบอดก็เหมือนกับที่คนทั่วไปใช้อยู่เป็นปกติ เช่น นาฬิกาจะเป็นแบบพก นาฬิกาข้อมือ นาฬิกาพวงกุญแจ ฯลฯ จะแตกต่างตรงที่การบอกเวลาจะเป็นเสียงพูด หรือเข็มและตัวเลขบนหน้าปัดเป็นอักษรเบรลล์ เครื่องชั่งน้ำหนักที่แจ้งค่าน้ำหนักเป็นเสียงพูด มีดทำครัวที่มีเครื่องช่วยกะระยะ หรือเครื่องช่วยตัด เป็นต้น

นาฬิกาสัมผัส

นาฬิกาแจ้งเวลาด้วยเสียง

นาฬิกาแสดงตัวเลขผ่านทางแป้นตัวเลข แบบ 7-Segment เหมือนนาฬิกา Digital ทั่วไป เพียงแต่ตัวเลขนั้นจะนูนขึ้นมาจากผิวประมาณ 1 mm ซึ่งทำให้ผู้ใช้งานสามารถรู้เวลาได้จากการสัมผัสที่หน้าปัทด์นาฬิกา

การเดินทาง

ไม้เท้าขาว

อุปกรณ์ที่เป็นสิ่งประดิษฐ์พื้นฐาน แต่จำเป็นสำหรับการเดินทางของคนตาบอดมากที่สุดที่จะเน้นกล่าวถึงก็คือ ไม้เท้าขาว ไม้เท้าขาวเป็นเครื่องนำทางของคนตาบอดที่ผู้ถือเป็นผู้บังคับใช้งานด้วยตนเอง มีราคาไม่สูงและหาซื้อง่าย ไม่ต้องใช้คนจูงหรือสุนัขนำทางซึ่งมีค่าใช้จ่ายสูงในการจัดหา ไม้เท้าขาวถือเป็นสัญลักษณ์สากลของคนตาบอดทั่วโลก

ในทางเทคนิค ไม้เท้าขาวคืออุปกรณ์เชื่อมเพื่อใช้สัมผัสกับสิ่งแวดล้อมที่กั้นระหว่างผู้ใช้กับสิ่งกีดขวางและส่งข้อมูลกลับไปยังผู้ถือ ทั้งนี้เพื่อบอกให้ทราบถึงลักษณะสภาพพื้นที่กำลังเดินอยู่ เพื่อป้องกันไม่ให้กระทบกับสิ่งที่อยู่ข้างหน้าและตกหลุมบ่อ

ผู้ที่จะใช้ไม้เท้าขาวโดยลำพังจะต้องได้รับการฝึกฝนจากครูฝึกอย่างถูกวิธี ซึ่งทุกองค์กรที่ให้บริการฟื้นฟูสมรรถภาพคนตาบอดจะมีการฝึกวิธีใช้ไม้เท้าขาว ไม้เท้าขาวมาตรฐานเป็นอุปกรณ์ที่จัดหา

ไม้เท้าขาวชนิดธรรมดาและไม้เท้าขาวติดอุปกรณ์เซ็นเซอร์

ให้แก่คนตาบอดโดยหน่วยงานของรัฐหรือองค์กรเอกชน หรือซื้อหาได้เอง แต่ก็มีบางรุ่นที่ประดิษฐ์จากวัสดุราคาแพงและไม่เป็นสีขาวอย่างชื่อ บางรุ่นมีอุปกรณ์เสริมไฮเทค เช่น มีเลเซอร์เป็นตัวเซนเซอร์ส่งสัญญาณเสียง หรือมีไฟกระพริบเพิ่มเข้าไปเพื่อความปลอดภัยในยามค่ำคืน หรือบางชนิดก็พับได้เพื่อสะดวกในการจัดเก็บ เป็นต้น

สถิติของสมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทยบันทึกไว้ว่า ในจำนวนคนตาบอดเฉพาะที่ได้ขึ้นทะเบียนไว้กว่า 90,000 คนนั้น มีเพียง 10% เท่านั้นที่เป็นผู้มีไม้เท้าขาวใช้

จี.พี.เอส. ช่วยการเดินทางของคนตาบอด

เมื่อคนตาบอดต้องเดินทางโดยลำพังไปยังสถานที่แปลกใหม่ไม่คุ้นเคย แม้จะมีไม้เท้าขาวอยู่ในมือ ก็ย่อมต้องเกิดความวิตกหรือไม่มั่นใจในตัวเองบ้าง ต้องอาศัยการสอบถามทางจากผู้อื่น ซึ่งอาจช่วยได้บ้างแต่ก็ยังมีความคลาดเคลื่อนจากการคาดเดา ซึ่งจินตนาการคำบอกเล่า

เทคโนโลยี จี.พี.เอส. (Global Positioning System) ที่เรียกกันง่ายๆ ว่า ระบบติดตามตัวผ่านดาวเทียม การทำงานคือการสร้างแผนที่ดิจิตัล กำหนดตำแหน่งสถานที่โดยกำหนดพิกัดจากดาวเทียม ซึ่งถูกนำมาใช้อย่างกว้างขวางขึ้นเพื่อเพิ่มความสะดวกด้านการคมนาคม ผู้รับสัญญาณจะมีเครื่องรับทำหน้าที่ทวนสัญญาณว่าตำแหน่งเครื่องรับในขณะนั้น อยู่ที่ตำแหน่งใดบนแผนที่ เครื่องรับนี้

มีขนาดเล็กที่จะติดตั้งไว้ในยานพาหนะหรือพกพาติดตัวไปได้

ปัจจุบันได้มีการนำระบบ จี.พี.เอส. มาใช้เพื่อเป็นเครื่องช่วยอำนวยความสะดวกในการเดินทางสำหรับคนตาบอดแล้ว ผู้เดินทางจะพกพาอุปกรณ์รับสัญญาณที่เรียกว่า ทอล์คกิ้ง จี.พี.เอส. (Talking G.P.S.) เป็นตัวรับสัญญาณจากดาวเทียมได้โดยตรง เครื่องนี้จะทำหน้าที่รายงานจุดที่ตนเองอยู่ บอกสิ่งหรือตำแหน่งที่ต้องสังเกตรอบตัวที่ปรากฏบนแผนที่ ระยะห่าง ระยะทาง ออกมาเป็นเสียงพูด

อีกไม่นาน เมื่อระบบการสื่อสารสมบูรณ์กว่านี้ และแผนที่ดิจิตัลได้รับการปรับปรุงให้ปราศจากความคลาดเคลื่อน ทอล์คกิ้ง จี.พี.เอส. จะถูกนำมาใช้แพร่หลายขึ้น เชื่อว่าในอนาคต ระบบ จี.พี.เอส. จะถูกนำมาบรรจุไว้ในโทรศัพท์มือถือด้วย

คอมพิวเตอร์

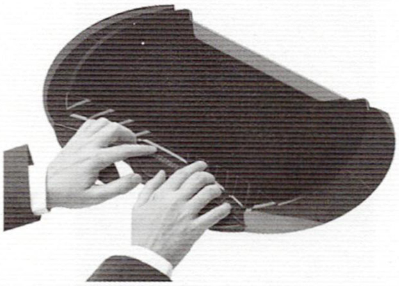
เครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับคนตาบอด

วันนี้ คนตาบอดสามารถใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ได้สะดวกและง่าย บางคนอาจใช้งานแทนสเลทและสไตลัสไปแล้วด้วยซ้ำ นั่นเป็นเพราะมีอุปกรณ์และซอฟแวร์โปรแกรมมากมายหลายชนิดถูกคิดค้นและสร้างขึ้นมาเพื่อการใช้งานของคนตาบอดให้เป็นไปได้เช่นเดียวกับคนทั่วไป

เครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับคนตาบอดจะมีโปรแกรมที่จำเป็นอย่างแรกคือ โปรแกรมเครื่องอ่าน (Screen Reader) เครื่องนี้จะทำหน้าที่อ่านการทำงานของแป้นพิมพ์ขณะถูกใช้งานออกมาเป็นเสียงพูดและทำหน้าที่อ่านข้อความตัวอักษรที่ปรากฏบนจอภาพให้ผู้ใช้งานได้ทราบ เป็นการตรวจสอบการใช้งานของตัวเองได้โดยไม่ต้องพึ่งบุคคลอื่นๆ เครื่องคอมพิวเตอร์นี้ต้องติดอุปกรณ์เสริมอีกอย่างหนึ่งเพิ่มคือ เครื่องแปลงสัญญาณเสียงที่เรียกว่า Speech Synthesizer ทำหน้าที่แปลงข้อมูลที่ Screen Reader อ่านเป็นสัญญาณเสียงให้เราได้ยิน สามารถบรรยายออกมาทั้งทวนข้อความ บรรยายภาพและสิ่งที่ปรากฏบนจอภาพให้ได้ทราบ การสั่งงานและควบคุมการใช้คอมพิวเตอร์ต่างๆ จะออกแบบให้ใช้แป้นพิมพ์แทนเมาส์ได้ทุกคำสั่ง

ส่วนการพิมพ์งาน (Print) จากเครื่องคอมพิวเตอร์ของคนตาบอด ก็สามารถพิมพ์ออกมาเป็นอักษรเบรลล์ได้ โดยใช้โปรแกรมการแปลเป็นเบรลล์ (Braille Translation) แล้วนำข้อมูลที่แปลเป็นโค้ดแล้วไปเข้าเครื่องพิมพ์อักษรเบรลล์ได้

โปรแกรมแปลเป็นเบรลล์นี้มีประโยชน์มาก คนตาบอดยังใช้โปรแกรมนี้ในการท่องอินเตอร์เนทได้ด้วย โปรแกรมจะแปลข้อมูลภาพและอักษรเป็นอักษรเบรลล์ ผู้ใช้งานก็จะอ่านอักษรเบรลล์ได้บนจอแสดงผล (Brailler Display) ได้ในเวลาอันรวดเร็ว

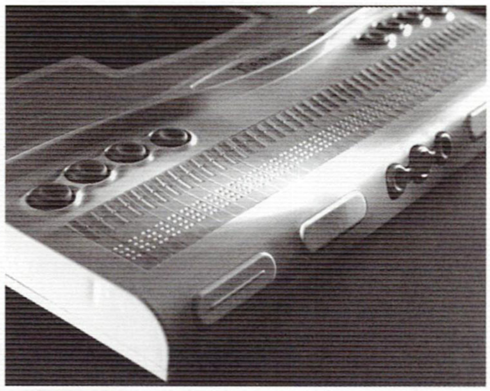

คอมพิวเตอร์ที่มีระบบ microphone ในตัว ทำงานร่วมกับโปรแกรมประเภทแปลงสัญญาณเสียง หากผู้ใช้ไม่ต้องการพิมพ์ก็ใช้พูดได้เลย

ปุ่มแปลงสัญญาณที่พิมพ์ออกมาเป็นอักษรเบรลล์ ทำให้เข้าใจได้ว่าผู้ใช้พิมพ์อะไรออกมา

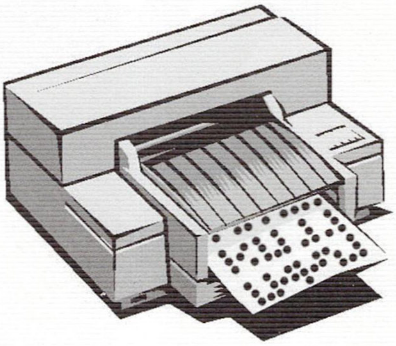

Screen Reader

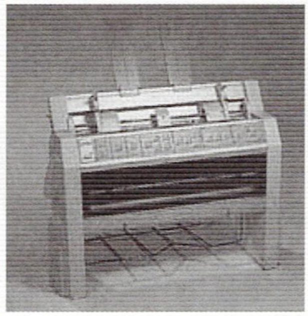

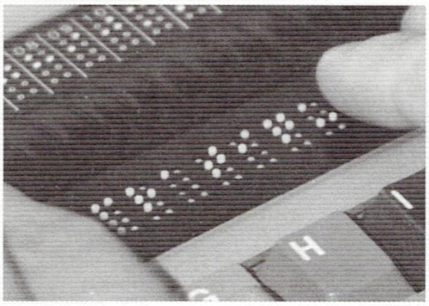
Speach Synthesizer

เครื่องพิมพ์อักษรเบรลล์แบบตั้งโต๊ะ

เครื่องพิมพ์อักษรเบรลล์ขนาดใหญ่

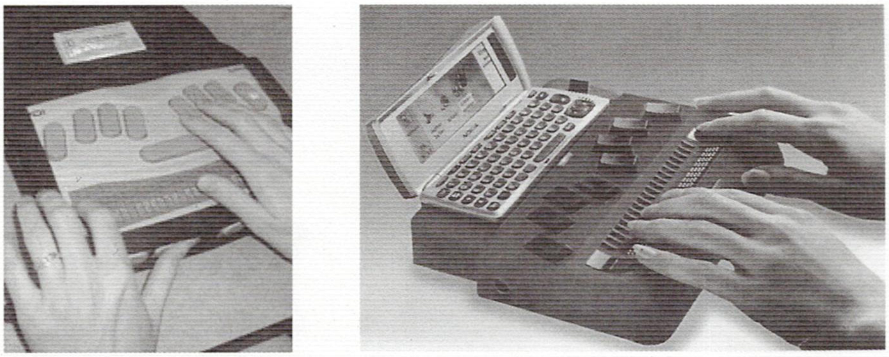
Braille Display มีหลายรูปแบบ

คนตาบอดที่เรียกว่าระดับสายตาเลือนลาง คือผู้ที่พอมองเห็นบ้างแต่ไม่ชัดเจน เวลาที่ต้องการมองเห็นภาพหรืออักษรต้องใช้แว่นขยายที่มีกำลังสูงถึง 10 ถึง 25 เท่า ในปัจจุบันคอมพิวเตอร์มีโปรแกรมขยายภาพบนจอ (Screen Enlargement) ขยายภาพให้ใหญ่พอที่คนสายตาเลือนลางเห็นได้สะดวก และยังมีอุปกรณ์ขยายภาพทีวีวงจรปิด (CC T.V) ที่ขยายภาพให้เห็นได้ใหญ่ถึง 60 เท่า

คอมพิวเตอร์แบบพกพา (Note Book)

เบรลล์ โน้ตเทคเกอร์ (Braille Notetaker)

อุปกรณ์ที่ใช้งานได้หลากหลายในเครื่องเดียวกัน ขนาดและน้ำหนักไม่มากเกินกว่าจะพกพาได้ หลักการก็พัฒนามาจากเครื่องคอมพิวเตอร์แบบพกพา สำหรับเครื่องนี้มีจอแสดงผลเป็นอักษรเบรลล์หรือฟังเป็นเสียงก็ได้ การป้อนข้อมูลและคำสั่งมีทั้งแบบแป้นพิมพ์ หรือเป็นคีย์อักษรเบรลล์ให้เลือกใช้ ประโยชน์ของเครื่องนี้เป็นทั้งสมุดนัดหมาย (Note Book) เชื่อมไฟล์งานในฟังก์ชั่นต่างๆ ของคอมพิวเตอร์ ใช้เป็นเครื่องรับสัญญาณ จี.พี.เอส. หรือใช้เป็นเครื่องเล่นมัลติมีเดียต่างๆ ก็ยังได้

Braille Notetaker

อุปกรณ์เพื่อการรับรู้ข้อมูล

เครื่องอ่านหนังสือ

คนตาบอดรับรู้ข้อมูลโดยการฟังหรือการอ่านผ่านอักษรเบรลล์ ถ้าใช้การฟัง ก็มีหนังสือเสียงหลายรูปแบบที่ให้บริการอยู่ในเวลานี้ แต่ก็เป็นข้อมูลสำเร็จรูปที่ผู้ฟังไม่สามารถเลือกได้เต็ม 100%

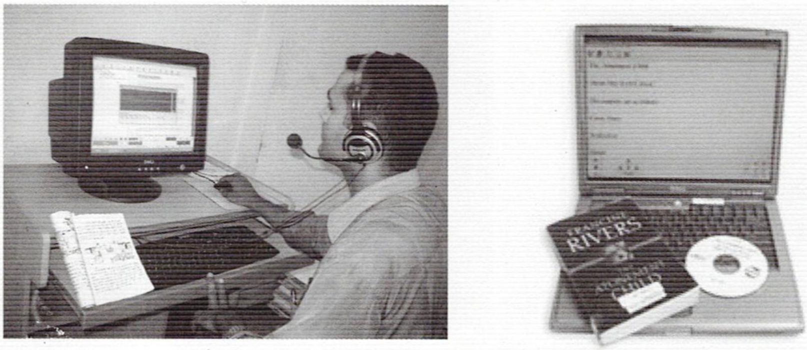
ปัจจุบันมีการประดิษฐ์เครื่องอ่านหนังสือเพื่อให้คนตาบอดอ่านหนังสือได้ด้วยตนเอง และได้พัฒนารูปแบบเป็นซอฟแวร์โปรแกรมใช้กับคอมพิวเตอร์ เรียกว่าโปรแกรม โอ.อาร์.ซี. (Optical Character Recognition) การใช้งานคือ ใช้เครื่องสแกน (Scanner) ทำการสแกนหนังสือที่ต้องการแล้วป้อนข้อมูลนั้นผ่านโปรแกรม โอ.อาร์.ซี. ซึ่งจะทำการแปลงสัญญาณเป็นเสียงพูดให้ได้ฟังในทันที

ขณะนี้เทคโนโลยี โอ.อาร์.ซี. กำลังอยู่ในระหว่างการพัฒนาให้มีการสแกนหนังสือหรือภาพด้วยกล้องของโทรศัพท์มือถือคุณภาพสูงประเภทสมาร์ทโฟนแทนเครื่องสแกน ซึ่งนับว่าน่าจะเป็นความสะดวกในอีกระดับหนึ่ง

โปรแกรม โอ.อาร์.ซี. ที่ใช้อยู่ในปัจจุบันยังมีแต่เฉพาะภาษาอังกฤษ ภาคภาษาไทยคงต้องรออีกสักระยะหนึ่ง

หนังสือเสียงเดซี่ (DAISY)

หนังสือเสียงที่คนตาบอดใช้ฟังกันมา จะอยู่ในรูปแบบของการบันทึกเสียงลงบนเทป ต่อมาก็เป็นแผ่นซีดีหรือเอ็มพี 3 วิธีการรับฟังก็คือเปิดฟังไปเรื่อยๆ อาจกดปุ่มเพื่อย้อนฟังข้อความเดิมได้ แต่ถ้าจะหาตอนใดตอนหนึ่งหรือบทใดบทหนึ่งจำเพาะเจาะจงแล้ว ก็ต้องใช้เวลาและการกดหลายครั้ง เรียกว่าไม่สะดวกทันใจ

หนังสือเสียงเดซี ใช้ได้ทั้งคนตาบอดและคนตาดี

จึงมีการคิดค้นระบบการผลิตหนังสือเสียงรูปแบบใหม่ เรียกว่าระบบเดซี่ (DIGITAL ACCESSIBLE INFORMATION SYTEM) เป็นมิติใหม่ของการผลิตหนังสือเสียงที่ให้ผลใช้งานได้หลากหลาย ให้คุณภาพของภาพและเสียงที่สมบูรณ์แบบ การใช้งานถ้าต้องการฟังเฉพาะเสียงก็ใช้แผ่นดิสก์ฟังจากเครื่องเล่นดีวีดีธรรมดาหรือเครื่องเล่นเดซี่ แต่ถ้าต้องการให้มีตัวหนังสือปรากฏพร้อมๆ กับเสียงก็รับฟังและดูด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ที่มีโปรแกรมเดซี่ได้ นั่นหมายถึงเดซี่เป็นหนังสือเสียงที่เหมาะทั้งกับคนตาดีและตาบอด

ถ้าใช้งานด้วยเครื่องเล่นเดซี่ หรือเครื่องคอมพิวเตอร์ ผู้ใช้ยังใช้ระบบนำร่องค้นหาหัวเรื่อง บท ตอน หน้า หรือส่วนใดส่วนหนึ่งของเนื้อเรื่องได้โดยไม่ต้องบังคับปุ่มกดเดินหน้าถอยหลังเหมือนการใช้ม้วนเทปอย่างเดิมอีกด้วย

ผู้ที่ใช้เดซี่จนชำนาญก็จะสามารถใช้โปรแกรมเดซี่บันทึกเสียงด้วยตนเองได้ และในขณะนี้มีเครื่องเล่นเดซี่โดยเฉพาะออกวางจำหน่ายแล้ว

ในประเทศไทยผู้สนใจเรียนรู้เกี่ยวกับเดซี่ หรือศึกษาโปรแกรมคอมพิวเตอร์เพื่อผลิตหนังสือระบบเดซี่ สามารถติดต่อกับโครงการเดซี่ประเทศไทยได้ที่หมายเลขโทรศัพท์ 0-2246-2287 หรือใช้บริการหนังสือเสียงเดซี่ได้ที่ห้องสมุดคนตาบอดแห่งชาติ 0-2248-0555 หรือ 1414

เครื่องอ่านฉลากยาอัจฉริยะของผู้พิการทางสายตา

เป็นสิ่งประดิษฐ์ที่น่าภาคภูมิใจของคนไทย โดยทีมงานทั้งอาจารย์และนักศึกษาของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

เครื่องอ่านฉลากยาอัจฉริยะ ประดิษฐ์เพื่อหาแนวทางช่วยเหลือผู้พิการทางสายตาในการรับประทานยาได้ด้วยตนเอง โดยสร้างและออกแบบฉลากยาพูดได้ ซึ่งผู้พิการทางสายตาสามารถอ่าน

ฉลากยาได้จากการที่มีเสียงบอกให้ทราบข้อมูลต่างๆ ของยาที่จะรับประทาน

"ฉลากยาพูดได้ใช้หลักการของอาร์เอฟไอดี เป็นตัวส่งข้อมูลเกี่ยวกับฉลากยา และมีไมโครคอนโทรลเลอร์เป็นตัวควบคุมการทำงานทั้งการประมวลผล การเรียกใช้ข้อมูลที่เก็บไว้ในฐานข้อมูลของข้อมูลฉลากยา และส่งต่อสู่ลำโพงออกเป็นเสียงพูด"

นับเป็นเครื่องต้นแบบขนาดเล็ก และมีฟังก์ชั่นการใช้งานที่ครอบคลุม เหมาะกับผู้พิการ โดยผู้สร้างให้ความสำคัญแก่ผู้พิการที่มีความผิดปกติทางสายตาที่มีอยู่จำนวนมาก ซึ่งไม่สะดวกในการอ่านตัวหนังสือ แต่ก็มีบางส่วนที่อ่านตัวหนังสือโดยใช้ **"สัมผัส"** และจำเป็นต้องฝึกฝนเพื่อให้เกิดความเคยชิน อีกทั้งอาจเกิดความผิดพลาดจากการอ่านในบางขณะได้

แนวคิดการสร้างเครื่องอ่านฉลากยาอัจฉริยะ มีหลักการทำงานที่ใช้ระบบ RFID (Radio Frequency Identification) เป็นตัวเซ็นเซอร์ของระบบ และไมโครคอนโทรลเลอร์จะประมวลผลเพื่อเลือกช่องเสียง และแสดงผลเกี่ยวกับคุณสมบัติของยาเป็นเสียงออกทางลำโพง ซึ่งรูปแบบของไฟล์เสียงเป็นรูปแบบ MP3 และรับส่งข้อมูลผ่านพอร์ต USB เพื่อนำมาใช้ประยุกต์ในการช่วยเหลือผู้พิการทางสายตาให้รับประทานยาได้ด้วยตนเอง ขณะเดียวกันระบบบาร์โค้ดที่ใช้กันอย่างแพร่หลาย ได้พัฒนาระบบมาอย่างต่อเนื่อง แต่พบว่ายังไม่เพียงพอสำหรับใช้ในบางกรณี เพราะอาจมีราคาถูกมาก แต่อุปสรรคคือความจุข้อมูลมีน้อย ไม่สามารถจะทำโปรแกรมได้หลายครั้ง

นอกจากนี้ ยังมีเทคโนโลยีการแสดงตัวตนอีกประเภทหนึ่ง คือเทคนิคในการจัดเก็บข้อมูลลงในซิลิกอนชิป และส่งผ่านข้อมูลโดยอุปกรณ์พาหะที่ใช้กันมากโดยทั่วไปในชีวิตประจำวัน คือสมาร์ทการ์ด เช่น บัตรโทรศัพท์ บัตรเครดิต อย่างไรก็ตามการเชื่อมต่อแบบสัมผัสยังไม่เพียงพอ การเชื่อมต่อแบบไร้สายจึงเริ่มมีบทบาท โดยการส่งผ่านข้อมูลระหว่างอุปกรณ์พาหะ และเครื่องอ่าน ซึ่งจะมีระยะห่างระหว่างอุปกรณ์ทั้งสองแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับขนาดของสายอากาศ ในทางอุดมคติกำลังไฟฟ้าที่ต้องการในการรับส่งข้อมูลระหว่างอุปกรณ์ทั้งสองนั้นได้จากเครื่องอ่านเป็นตัวส่งกำลังงานให้กับอุปกรณ์พาหะ โดยวิธีติดต่อแบบไร้สาย ทั้งหมดที่กล่าวมานี้เรียกว่าระบบ RFID ซึ่งผู้สร้างได้นำหลักการของ RFID มาประยุกต์เพื่อเป็นช่องเลือกช่วยเหลือแก้ผู้พิการทางสายตา เช่น การศึกษาระบบ RFID ในการใช้คลื่นความถี่วิทยุในการอ่าน/เขียน รวมถึงการทำงานของแท็ก RFID แต่ละชนิด และวิธีการบันทึกข้อมูล ตลอดจนการออกแบบการรับส่งข้อมูลระหว่าง RFID กับ Microcontroller

เครื่องอ่านฉลากยาอัจฉริยะ มีประโยชน์มากสำหรับผู้พิการทางสายตา เพราะใช้งานได้สะดวก รวดเร็วด้วยฟังก์ชั่นการใช้งานที่ครอบคลุม สนใจข้อมูลเพิ่มเติมติดต่อได้ที่คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ โทร.0-2913-2500 ต่อ 3203, 08-7886-6645, 08-0604-5514

ยังมีเทคโนโลยีอีกมากมายที่กำลังอยู่ในระหว่างการพัฒนาให้กลายมาเป็นของใกล้ตัวในอนาคตอันใกล้ อาทิ เทคโนโลยี 3 จีของโทรศัพท์มือถือผ่านดาวเทียมความเร็วสูง ที่จะนำมาปรับใช้เพื่อความสะดวกในชีวิตประจำวันของคนตาบอดได้หลายๆ อย่าง หรือเทคโนโลยีทางการแพทย์ในการรักษาโรคเกี่ยวกับดวงตาหรือการมองเห็น ซึ่งเป็นความหวังของคนอีกเป็นจำนวนมาก

ข้อเขียนนี้มีวัตถุประสงค์ที่จะแนะนำเทคโนโลยีที่น่าจะเป็นประโยชน์หรือควรรู้ให้กับคนตาบอดที่ยังเข้าไม่ถึงข้อมูล (ซึ่งน่าจะยังมีอยู่อีกเป็นจำนวนมาก) และคนตาดีให้ได้รับทราบ เพื่อร่วมกันเอื้อให้คนตาบอดได้มีโอกาสขยายการพึ่งพาเทคโนโลยีที่ทันสมัยให้มากขึ้น นอกจากเป็นการทำให้การดำรงชีวิตสะดวกขึ้น มีความสุขสบายเพิ่มขึ้น ยังช่วยให้เขาได้ใช้ศักยภาพของเขาได้เต็มที่อีกด้วย

* *บทความนี้แนะนำข้อมูลโดย สถาบันคนตาบอดแห่งชาติเพื่อการวิจัยและพัฒนา และคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ*

ปรารถนาดี
จากมิตรผู้ร่วมอุดมการณ์

มณเฑียร บุญตัน

สมาชิกวุฒิสภา
นายกสมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย

ในโอกาสครบรอบสามสิบปีของมูลนิธิคอลฟีลด์เพื่อคนตาบอด ในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯสยามบรมราชกุมารี ผมขอแสดงความชื่นชมยินดีและความปรารถนาอันดียิ่งมายังผู้ก่อตั้ง คณะกรรมการ ตลอดจนบุคลากรทุกท่าน ที่ทำให้มูลนิธิฯถือกำเนิดขึ้น และได้พัฒนาขึ้นจนเติบใหญ่มาจนถึงปัจจุบัน

การถือกำเนิดขึ้นของมูลนิธิคอลฟีลด์ฯ นับเป็นมงคลยิ่ง เพราะนอกจากจะเป็นการสานต่อปณิธานอันสูงส่งของอาจารย์เจนนีวิฟ คอลฟีลด์ ผู้นำที่ยิ่งใหญ่และผู้ให้กำเนิดการศึกษาคนตาบอดไทยแล้ว ชื่อ "คอลฟีลด์" ซึ่งเป็นชื่อของอาจารย์ ยังเป็นเครื่องเตือนใจให้บรรดาลูกศิษย์ หลานศิษย์ และศิษย์ของท่านในลำดับถัดไป ให้ระลึกถึงคุณูปการอันยิ่งใหญ่ที่ท่านได้สร้างสรรค์ไว้ เพื่อชีวิตที่ดีกว่าสำหรับพวกเราทุกคน

ผมขอให้ท่านทั้งหลาย ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของครอบครัวมูลนิธิคอลฟีลด์ฯ จงมุ่งมั่นในการสานต่อภารกิจอันยิ่งใหญ่นี้ และขอให้ท่านทั้งหลายจงภูมิใจเถิดว่า ท่านเป็นส่วนหนึ่งของการสร้างประวัติศาสตร์อันยิ่งใหญ่ของชุมชนคนตาบอด อันจะช่วยเป็นแรงหนุนเสริมให้การส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอด สามารถก้าวไปได้อย่างไม่หยุดยั้ง เพื่อพรุ่งนี้ที่ดีกว่าสำหรับพวกเราทุกคน บนแผ่นดินสยามและบนโลกใบนี้

มณเฑียร บุญตัน

วิรัช ศรีตุลานนท์

ประธาน สภาผู้ทรงคุณวุฒิ สมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย
ประธาน มูลนิธิคนตาบอดไทย

การศึกษาของคนตาบอดไทย ได้เริ่มขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2482 โดยมีมีสเจนีวีฟ คอลฟีลด์ สุภาพสตรีตาบอดชาวอเมริกันมาจัดตั้งโรงเรียนสอนคนตาบอดให้ โดยมีมูลนิธิช่วยคนตาบอดแห่งประเทศไทยในพระบรมราชินูปถัมภ์เป็นผู้ดูแล การศึกษาของคนตาบอดได้เจริญก้าวหน้าไปเป็นลำดับ มีศูนย์ฝึกอาชีพชายและศูนย์ฝึกอาชีพหญิงไว้รองรับนักเรียนที่เรียนจบสายสามัญจากโรงเรียนสอนคนตาบอดกรุงเทพ

อาจารย์ออรอรา และคุณหมอเครื่อง ศรีบัวพันธุ์ ได้เรียนจบจากโรงเรียนสอนคนตาบอดกรุงเทพ แล้วอาจารย์ออรอราได้ไปเรียนต่อต่างประเทศและกลับมาเป็นครูสอน ส่วนคุณหมอเครื่องได้ไปเรียนช่างที่ศูนย์ฝึกอาชีพชายและได้ไปเรียนวิชานวดแผนไทย หลังจากท่านทั้งสองได้ทำงานอยู่กับมูลนิธิช่วยฯมาระยะหนึ่ง เห็นว่าปีหนึ่งๆทางโรงเรียนรับเด็กตาบอดได้น้อยมีที่ไม่พอต้องรอคอยมาเข้าในปีถัดไป อาจารย์ออรอราอยากให้มีโรงเรียนสอนคนตาบอดแห่งที่สองขึ้นแถบชานเมืองจะได้บริการเด็กตาบอดซึ่งนับวันจะมีมากขึ้น จะได้ไม่ต้องคอยกันเป็นปี มูลนิธิช่วยฯไม่พร้อมที่จะทำ

ด้วยความปรารถนาอันแรงกล้า อาจารย์ออรอราจึงได้ชวนคุณหมอเครื่องตั้งมูลนิธิคอลฟีลด์เพื่อคนตาบอดขึ้นทั้งๆที่ยังทำงานอยู่กับมูลนิธิช่วยฯ เป็นสาเหตุให้ผู้บริหารมูลนิธิช่วยฯไม่สบายใจ เลยทำให้การทำงานของอาจารย์ออรอราในโรงเรียนสอนคนตาบอดกรุงเทพไม่ราบรื่นเหมือนเคย

ความหวังที่จะตั้งโรงเรียนสอนคนตาบอดแห่งที่สองเลือนลางเต็มทีเพราะมีอุปสรรคนานาประการ แต่ท่านก็ไม่ย่อท้อ ความมุ่งมั่นที่อยากจะเห็นคนตาบอดทำงานช่วยตนเองได้เป็นพลังผลักดันให้ท่านทั้งสองตั้งศูนย์ฝึกอาชีพเพื่อคนตาบอดวัยรุ่นขึ้น เมื่อปี 2529 คุณหมอเครื่องได้

ทุ่มเทสอนนวดให้กับคนตาบอดที่เข้ามาเรียนซึ่งไม่รู้จักการทำอะไรเลย ด้วยความวิริยะอุตสาหะ อาจารย์ออรอราได้สอนอักษรเบรลล์แก่นักเรียนตาบอดเหล่านั้นและติดต่อ การศึกษานอกโรงเรียน เพื่อนำมาสอนให้ความรู้แก่เด็กเหล่านั้น ได้นำหลักสูตรการฟื้นฟูสมรรถภาพคนตาบอดมาใช้ประสมประสานกับขนบธรรมเนียมประเพณีไทย เช่น ให้รู้จักมีสัมมาคารวะ ให้กำลังใจ ให้ความหวัง ฝึกปฏิบัติทำกิจวัตรประจำวันของตนเอง ฝึกทำงานบ้านทำงานครัว เรียนรู้ที่จะดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมด้วยความมั่นใจ ในระยะเวลาการฝึกหนึ่งปีทำให้คนที่ไม่รู้เรื่องอะไรเลย พร้อมที่จะออกมาสู่ชีวิตร่วมกับคนในสังคม ประกอบอาชีพนวดเลี้ยงตนเองด้วยความมั่นใจ ยังมีการถ่ายทอดวิชาโหราศาสตร์ให้แก่คนตาบอดที่สนใจ ซึ่งสามารถนำไปเป็นอาชีพได้ การศึกษานอกโรงเรียนช่วยให้คนตาบอดได้เรียนรู้เรื่องราวต่างๆมากมาย ในระยะเวลาสั้นๆ มีช้างเผือกเกิดขึ้นในสถาบันนี้ ชายหนุ่มตาบอดอยู่บ้านเฉยๆจนอายุ 16 ปี ได้เข้าเรียน ก.ศ.น. พออายุถึง 20 ปี ก็เรียนนวดและเรียนโหราศาสตร์ควบคู่ไปด้วย ฝึกทุกอย่างที่สอนอยู่ในมูลนิธิฯ ประกอบอาชีพนวด พยากรณ์ดวงชะตา และเรียน ก.ศ.น.จนจบมัธยมปลาย เรียนจบปริญญาตรีจากมหาวิทยาลัยรามคำแหง จบปริญญาโทจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และขณะนี้กำลังทำวิทยานิพนธ์ปริญญาเอกที่มหาวิทยาลัยรามคำแหง และได้สอนวิชาบางวิชาในมหาวิทยาลัยด้วย เชิญติดต่อขอไปดูตัวได้ที่สถาบันนี้

ในที่สุดความฝันก็เป็นจริง อาจารย์ออรอราได้เปิดโรงเรียนสอนคนตาบอดขึ้นที่พัทยาเมื่อปี 2530 ด้วยการสนับสนุนของคุณพ่อเรย์ บาทหลวงที่ทำงานด้านสงเคราะห์คนพิการแขนขา ที่ในพัทยานั้นโรงเรียนสอนคนตาบอดรับเด็กตาบอดทุกคนโดยไม่คัดเลือก ท่านตั้งใจจะทำงานช่วยเหลือคนตาบอดทุกระดับสติปัญญา การทำงานอย่างนี้ต้องทุ่มเททั้งกำลังกายและกำลังสติปัญญาโดยหวังให้เด็กตาบอดพัฒนาขึ้นได้และช่วยตนเองได้บ้างตามสมควร ขณะนี้ทางโรงเรียนได้เปิดถึงมัธยม 3 มีนักเรียนตาบอดที่สามารถเรียนจบได้น้อยมาก เพราะมีเด็กตาบอดที่พิการซ้ำซ้อนทางสมองอยู่มาก แต่ส่วนที่เรียนจบก็ไปเรียนร่วมต่อกับเด็กตาดี

แล้วไปเรียนต่อในมหาวิทยาลัย สำหรับนักเรียนที่เรียนจบแต่ไม่สามารถไปเรียนต่อได้ท่านก็นำมาฝึกอาชีพ เช่น เรียนนวด เรียนดนตรี และเรียนทำการฝีมือ เป็นต้น โดยท่านหวังว่านักเรียนแต่ละคนจะได้ฝึกอาชีพตามที่ตนเองถนัด อาจารย์ออรอรามีความภูมิใจที่มีลูกศิษย์เป็นคนดีและมีความสุขที่เห็นลูกศิษย์มีงานทำเลี้ยงตนเองได้ จะช่วยให้เขาสามารถเลี้ยงตนเองได้ จะได้ไม่เป็นภาระต่อครอบครัวและสังคม

คนตาบอดนับจำนวนพันที่ผ่านจากสถาบันนี้เป็นคนดี มีอาชีพเลี้ยงตนเองได้จากการนวด การพยากรณ์ดวงชะตา การแสดงดนตรีและการทำการฝีมือ มีบุคคลิกภาพที่ดีพร้อมที่จะอยู่ในสังคมเช่นเดียวกับคนปกติทั่วไป

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้ทรงมีพระเมตตา รับมูลนิธิฯไว้ในอุปถัมภ์ มูลนิธิคอลล์ฟิลด์เพื่อคนตาบอดในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เป็นเสาหลักที่แข็งแรงแห่งหนึ่งในวงการคนตาบอด พร้อมที่จะช่วยพัฒนาให้คนตาบอดมีความสมบูรณ์ในชีวิตยิ่งขึ้น

คณะกรรมการบริหารมูลนิธิฯ คณะครูผู้สอนสั่งและประสิทธิ์ประสาทความรู้ ตลอดจนคณะเจ้าหน้าที่ที่ดูแล แนะนำ และช่วยเติมเต็มสิ่งที่คนตาบอดควรจะรู้ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ควรได้รับการคารวะอย่างใจจริงจากกระผม บุญกุศลที่ท่านทั้งหลายได้ทำให้แก่คนตาบอดจงเป็นพลังอันศักดิ์สิทธิ์ดลบันดาลให้ท่านทั้งหลายประสบแต่ความสุขเทอญ

วิรัช ศรีตุลานนท์
วันที่ 6 มีนาคม 2553

ศาสตราจารย์วิริยะ นามศิริพงศ์พันธุ์

อาจารย์ประจำคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

มิสเจนนีวีฟ คอลฟีลด์ ได้นำการศึกษามาให้กับคนตาบอดไทย ทำให้คนตาบอดที่มีการศึกษาจำนวนมากอยู่ทุกวันนี้ ผมเองก็ได้รับผลบุญจากท่าน นางออรอรา ศรีบัวพันธุ์ถือได้ว่าเป็นศิษย์เอกของท่านคนหนึ่ง และน่าดีใจยิ่งที่นางออรอรา ศรีบัวพันธุ์ ได้ก่อตั้งมูลนิธิคอลฟีลด์เพื่อคนตาบอดฯ เพื่อสืบทอดเจตนารมณ์ของท่านที่ต้องการเห็นคนตาบอดได้รับการศึกษาและมีงานทำ

ในสมัยที่นางออรอรา ศรีบัวพันธุ์ มีความริเริ่มที่จะก่อตั้งมูลนิธิคอลฟีลด์เพื่อคนตาบอดฯ หลายคนที่ทำงานอยู่ที่มูลนิธิช่วยคนตาบอดแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชินูปถัมภ์ ต่างก็ไม่เห็นด้วย ด้วยเหตุผลง่าย ๆ ว่าไม่ต้องการให้มีหลายมูลนิธิมาแข่งขันกัน เพราะจะทำให้เงินบริจาคของแต่ละมูลนิธิน้อยลงและต้องเสียค่าใช้จ่ายในการบริหารจัดการมากยิ่งขึ้น เรื่องนี้ไม่ใช่เรื่องที่แปลก เพราะสมัยที่ผมกับรุ่นพี่หลายคนโดยการนำของคุณทิพยา กิตติขจรดำเนินการเพื่อจัดตั้งห้องสมุดสำหรับคนตาบอด กรรมการมูลนิธิช่วยคนตาบอดฯ ยังขอเจรจาไม่ให้แยกตั้งมูลนิธิต่างหาก แต่ขอให้ตั้งห้องสมุดภายใต้มูลนิธิช่วยคนตาบอดแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชินูปถัมภ์ คุณทิพยา กิตติขจรและคณะก็ยินดีที่จัดตั้งห้องสมุดคอลฟีลด์ภายใต้มูลนิธิช่วยคนตาบอดแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชินูปถัมภ์

โดยส่วนตัวผมแล้ว ใครมีความสามารถที่จะจัดตั้งมูลนิธิเพื่อช่วยเหลือคนพิการแล้ว ผมสนับสนุนอย่างเต็มที่ เพราะมีคนพิการอีกมากมายที่รอคอยในการช่วยเหลืออยู่ และการมีมูลนิธิหลายแห่งทำให้มีการแข่งขัน การแข่งขันทำให้เกิดคุณภาพ นอกจากนี้ทำให้เกิดความหลากหลาย ประโยชน์

ย่อมเกิดแก่คนตาบอด คนตาบอดสามารถเลือกที่จะรับบริการจากมูลนิธิที่ตนเห็นว่าตนจะได้รับประโยชน์มากที่สุด

มูลนิธิคอลฟีลด์เพื่อคนตาบอดฯ ได้ให้การฝึกอาชีพนวดแผนไทยที่มีหลักสูตรของตนเองแตกต่างไปจากหลักสูตรของกระทรวงสาธารณสุข ลูกศิษย์หลายคนที่จบไปจากมูลนิธิคอลฟีลด์เพื่อคนตาบอดฯ สามารถเปิดร้านนวดแผนไทยเป็นของตนเองได้ บางคนมีหลายสาขาด้วยซ้ำไป ผมเองก็ได้ใช้บริการนวดแผนไทยทั้งจากลูกศิษย์และจากอาจารย์เครื่อง ศรีบัวพันธุ์ รู้สึกประทับใจในฝีมือการนวด

ท่านพระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตฺโต) ได้กล่าวอยู่เสมอว่าคนไทยชอบทำบุญปัจเจก เช่น ทำบุญตักบาตร บุญปัจเจกนั้นคนทำได้แต่ผู้เดียว คนไทยควรหันมาทำบุญมหาชนมากๆ เพราะบุญมหาชนนั้นนอกจากผู้ทำจะได้รับแล้วคนอื่นยังได้รับด้วย และยังเป็นการได้รับอย่างต่อเนื่องด้วย การที่นายเครื่องและนางออรอรา ศรีบัวพันธุ์ได้ก่อตั้งมูลนิธิคอลฟีลด์เพื่อคนตาบอดฯ และมูลนิธินี้ได้ทำงานมาถึง 30 ปี ให้บริการฝึกอาชีพนวดแผนไทยแก่คนตาบอดมากกว่า 1,000 คน ต้องถือว่านายเครื่องและนางออรอรา ศรีบัวพันธุ์รวมทั้งกรรมการมูลนิธิคอลฟีลด์เพื่อคนตาบอดฯ ได้ร่วมกันทำบุญมหาชนแก่คนตาบอดเป็นจำนวนมาก ผมจึงขอชื่นชมในการทำงานของมูลนิธิคอลฟีลด์เพื่อคนตาบอดฯ และขอสิ่งศักดิ์สิทธิ์ได้อวยพรให้มูลนิธิคอลฟีลด์เพื่อคนตาบอดฯ ได้มีความก้าวหน้ารุ่งเรืองตลอดไป เพื่อเป็นร่มโพธิ์ร่มไทรให้แก่คนตาบอดที่รอคอยความช่วยเหลืออยู่อีกเป็นจำนวนมาก

ศ.วิริยะ นามศิริพงศ์พันธุ์

เพชรรัตน์ เตชวัชรา

ประธานมูลนิธิส่งเสริมอาชีพคนตาบอด
ประธานสภาองค์กรของคนตาบอดไทย

ขอแสดงความปิติยินดีและชื่นชมต่อมูลนิธิคอลฟีลด์เพื่อคนตาบอด ในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ที่ได้ดำเนินกิจกรรมอันเป็นประโยชน์ต่อคนตาบอดครบรอบ 30 ปี ในปี พ.ศ. 2553 นี้ ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาอาจารย์ออรอรา ศรีบัวพันธุ์ ศิษย์เก่าก้นกุฏิของอาจารย์มิสเจเนวีฟ คอลฟีลด์ คณะกรรมการและเจ้าหน้าที่ของมูลนิธิฯ ได้สืบทอดเจตนารมย์ของอาจารย์มิสเจเนวีฟ คอลฟีลด์ ผู้ให้กำเนิดการศึกษา อนาคตและชีวิตใหม่ของคนตาบอดในประเทศไทย

ขออาราธนาสิ่งศักดิ์สิทธิ์ในสากลโลกและบุญกุศลที่ท่านได้อุทิศ จงดลบันดาลให้ทุกท่านที่สนับสนุนกิจกรรมของมูลนิธิฯ จงประสบกับความสุข ความสำเร็จในชีวิต นึกสิ่งใดขอให้สมความปรารถนาทุกประการ

เพชรรัตน์ เตชวัชรา

กิติพงศ์ สุทธิ

ผู้อำนวยการ สถาบันคนตาบอดแห่งชาติเพื่อการวิจัยและพัฒนา

แทบไม่ต้องสงสัยเลยว่าสถานการณ์ของงานด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอดไทยก่อนปี 2482 ปีที่มิสเจนิวีฟ คอลฟีลด์ สตรีตาบอดชาวอเมริกันสามารถเปิดโรงเรียนสอนคนตาบอดแห่งแรกของประเทศขึ้นได้ จะมีสถานะแทบเป็นศูนย์ อีกทั้งความคิดความเชื่อของผู้คนในสังคมยุคนั้นที่ขาดแคลนประจักษ์พยานที่จะทำให้มั่นใจได้ว่าคนตาบอดคือทรัพยากรบุคคล ซึ่งหากได้รับโอกาสในการพัฒนาตนเองเหมือนคนอื่นๆ ก็สามารถจะพึ่งพาตนเองและช่วยเหลือผู้อื่นได้เช่นเดียวกัน สถานการณ์เช่นนี้น่าจะส่งผลให้งานของมิสคอลฟีลด์เต็มไปด้วยปัญหา อุปสรรคและข้อจำกัดนานาประการ แต่ท่านก็ยังสามารถยืนหยัด ปักเสาต้นแรกของงานด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอดและก่อให้เกิดคุณูปการอันใหญ่หลวงแก่คนตาบอดไทยทุกคนมาจนถึงทุกวันนี้ นอกเหนือจากจิตใจอันเข้มแข็ง ความรักในเพื่อนมนุษย์ และความเชื่อมั่นในอุดมการณ์แห่งการพัฒนาแล้ว จากข้อเขียนในหนังสือเรื่อง อาณาจักรภายใน The Kingdom Within อันเป็นหนังสืออัตชีวประวัติของท่าน มิสคอลฟิลล์ได้แสดงให้เห็นว่าการทำงานของท่านล้วนได้รับการสนับสนุนในหลากหลายรูปแบบจากลูกศิษย์ลูกหา เพื่อนๆหรือผู้หลักผู้ใหญ่ ซึ่งรวมความว่าเป็นกัลยาณมิตรในการทำงาน

มูลนิธิคอลฟีลด์เพื่อคนตาบอด ในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เป็นองค์กรด้านคนตาบอดที่นำชื่อของท่านมาเป็นชื่อองค์กร ซึ่งย่อมสะท้อนให้เห็นถึงความเชื่อมั่นขององค์กรที่มีต่อแนวทางการทำงานของมิสคอลฟีลด์

ในโอกาสครบรอบ 30 แห่งการก่อตั้งมูลนิธิฯ ผมขอร่วมแสดงความยินดีต่อความสำเร็จนานัปการจากการดำเนินงานขององค์กรไว้ ณ โอกาสนี้ และในฐานะของลูกศิษย์คนหนึ่ง ที่ได้รับคุณูปการจากความมุ่งมั่นของมิสคอลฟีลด์ ผมพร้อมและยินดีเป็นอย่างยิ่งที่จะร่วมสนับสนุนงานของมูลนิธิฯ เพื่อสืบทอดอุดมการณ์ด้านการพัฒนาของมิสคอลฟีลด์ให้ยังประโยชน์แก่คนตาบอดไทยยิ่งๆ ขึ้นไป

กิติพงศ์ สุทธิ

ประหยัด ภูหนองโอง

ประธานกรรมการการศึกษานักเรียนตาบอดเรียนร่วม กระทรวงศึกษาธิการ
ผู้ก่อตั้งมูลนิธิธรรมิกชนเพื่อคนตาบอดในประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์

เมื่อนางสาวเจนิวีฟ คอลฟีลด์ เริ่มต้นกิจการสอนนักเรียนตาบอดในประเทศไทย ในกรุงเทพมหานคร ถือเป็นมรดกที่ล้ำค่าแก่สังคมไทย ระยะเวลาผ่านไปถึง 70 ปี ข้าพเจ้าผู้เขียนคิดว่าท่านคงไม่สามารถจะจินตนาการถึงผลกระทบอันยิ่งใหญ่ที่เกิดขึ้นจากการทำงานของท่าน วันนี้ข้าพเจ้าได้ยืนอยู่อย่างอาจหาญ ในฐานะคนตาบอดผู้มีอิสรภาพและมีการศึกษาที่ดี และถือว่าได้รับส่วนแบ่งเป็นพิเศษทางอ้อมจากการริเริ่มของมิสเจนิวีฟ คอลฟีลด์ ในปีพ.ศ. 2482

ความผูกพันจากกิจการที่มิสเจนิวีฟ คอลฟีลด์ เริ่มต้นไว้นั้นได้เป็นพลังขับเคลื่อนให้คนตาบอดไทยทั้งเด็กและผู้ใหญ่ได้มีโอกาสยืนขึ้นประกาศตัวตนว่าพวกเราคือพลเมืองไทย พึงจะได้รับสิทธิและโอกาสเช่นเดียวกันกับบุคคลทั่วไป ท่านเข้ามาถึงประเทศไทยและได้เริ่มให้การศึกษาแก่คนตาบอดกลุ่มแรกในกรุงเทพมหานคร ผู้มีจิตอันเป็นกุศลได้สนับสนุนด้านค่าใช้จ่ายผ่านมูลนิธิช่วยคนตาบอดแห่งประเทศไทย ซึ่งเป็นองค์กรการกุศลแห่งแรกในประเทศไทย งานได้เริ่มต้นขึ้นในขณะที่สังคมไทยยังคิดว่าคนตาบอดเหมือนโต๊ะ เก้าอี้ มิสคอลฟีลด์สุภาพสตรีตาบอดชาวอเมริกันได้เริ่มตั้งโรงเรียนสอนคนตาบอดกรุงเทพ และมูลนิธิช่วยคนตาบอดแห่งประเทศไทย ท่านอุทิศตนทำงานด้วยความเสียสละอย่างเต็มที่จนกระทั่งถึงแก่กรรมในประเทศไทยเมื่อปี พ.ศ. 2515 รวมระยะเวลาในการบุกเบิกให้การศึกษาเป็นเวลา 33 ปี ผลงานของท่านเป็นแรงจูงใจให้แก่สาวกตาบอดอีกหลายท่านได้สืบสาน ฟันฝ่าเพื่อสร้างโอกาสทางการศึกษาให้แก่คนตาบอดไทย ทั้งเด็กและผู้ใหญ่อย่างต่อเนื่องและจริงจัง

มูลนิธิคอลฟีลด์เพื่อคนตาบอดฯ จัดตั้งขึ้นโดยอาจารย์ออรอรา ศรีบัวพันธุ์ สตรีตาบอดผู้เป็นศิษย์ของมิสเจนิวีฟ ซึ่งอาจารย์ออรอรา ได้รับตำแหน่งเป็นข้าราชการครูตาบอดคนแรกของประเทศไทย เป็นการส่งความอาทรห่วงใยจากผู้ใหญ่ไปสู่เด็กและเยาวชนตาบอดรุ่นหลัง ซึ่งขณะนี้มูลนิธิคอลฟีลด์เพื่อคนตาบอดฯ ดำเนินกิจการมาครบรอบ 30 ปี มีผลงานที่สามารถจับต้องได้ในหลายด้าน ทั้งด้านการศึกษาและอาชีพ เป็นช่วงเวลาที่ท่านทั้งหลายจะได้ระลึกนึกถึงความเสียสละของคณะกรรมการมูลนิธิฯ ทั้งในอดีตและปัจจุบัน คือส่วนแบ่งที่นำมาค้ำจุนให้กิจการเจริญก้าวหน้า

เราท่านทั้งหลายอยากถือโอกาสนี้ฉลองความสำเร็จของมิสเจนิวีฟ คอลฟีลด์ ในคุณความดีที่ท่านได้อุทิศให้สังคมไทย ในขณะเดียวกันข้าพเจ้าขอขอบพระคุณคณะกรรมการทุกท่านที่ได้ร่วมกันดูแลมูลนิธิคอลฟีลด์ฯให้ดำเนินกิจการมาบนความถูกต้องชอบธรรม และขอตั้งปณิธานอย่างแน่วแน่ว่าท่านทั้งหลายปฏิบัติหน้าที่ด้วยจิตศรัทธา แต่มิใช่ด้วยสิ่งที่ตามองเห็น ด้วยความเชื่อมั่นและความศรัทธา ท่านจึงร่วมกันเป็นกรรมการมูลนิธิคอลฟีลด์ฯ การแบ่งปันของผู้บริจาคผ่านมูลนิธิฯ แห่งนี้ไปยังเด็กและเยาวชนตาบอด ก่อให้เกิดประโยชน์ที่ล้ำค่าเพื่อให้พวกเขาได้มีโอกาสพัฒนา ล้วนเป็นพลังศรัทธาที่สร้างสรรค์เพื่อให้เกิดสังคมแห่งการแบ่งปัน

นักปราชญ์ผู้ยิ่งใหญ่เคยกล่าวไว้ว่า “ในสังคมที่มีความเมตตาอาทร คนตาบอดก็มองเห็น และคนหูหนวกก็ได้ยิน”

ประหยัด ภูหนองโอง

ศิริณี อักษรมี

นายกสมาคมสตรีตาบอดในประเทศไทย

ในนามของ "สมาคมสตรีตาบอดในประเทศไทย" ดิฉันขอแสดงความชื่นชมอย่างจริงใจ ในโอกาสที่ "มูลนิธิคอลฟีลด์เพื่อคนตาบอด ในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี" ได้ดำเนินงานมาถึง 30 ปีในปีนี้

ต้องถือว่าเป็นโชคดีอย่างยิ่งสำหรับวงการคนตาบอดไทยที่มีผู้มองการณ์ไกล เช่นบุคคลสองท่าน คืออาจารย์ออรอรา และคุณหมอเครื่อง ศรีบัวพันธุ์ ซึ่งเป็นศิษย์เอกของอาจารย์เยเนวีฟ คอลฟีลด์ สุภาพสตรีตาบอดชาวอเมริกันผู้วางรากฐานและดำเนินการด้านการศึกษาคนตาบอดของประเทศไทย บุคคลทั้งสองท่านดังกล่าวเป็นผู้สืบทอดเจตนารมณ์สานงานของอาจารย์เยเนวีฟ คอลฟีลด์ ด้วยการส่งเสริมและให้บริการด้านการศึกษา รวมถึงฝึกอาชีพให้กับคนตาบอด ทั้งในประเทศไทยและประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งเป็นการแบ่งเบาภาระกิจของหน่วยงานภาครัฐและองค์กรเอกชนที่เกี่ยวข้องกับคนตาบอด โดยท่านทั้งสองได้เชิญท่านผู้มีจิตศรัทธาและกัลยาณมิตรมาร่วมกันก่อตั้งมูลนิธิขึ้น ในชื่อ มูลนิธิคอลฟีลด์เพื่อคนตาบอด ตั้งใจทำงานในด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพคนตาบอดและการพัฒนาคุณภาพชีวิตในทุกๆ ด้าน ให้สามารถดำรงตนอยู่ในสังคมเช่นบุคคลทั่วไปได้โดยไม่เป็นภาระแก่ใครๆ สามารถเป็นทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพของประเทศชาติ

ภาระกิจของมูลนิธิคอลฟีลด์เพื่อคนตาบอดฯ ถือเป็นงานสำคัญเป็นการช่วยพัฒนาบุคคลากรของประเทศชาติที่ได้ผลอย่างน่าชมเชย เป็นตัวอย่างอันดีงามในการอุทิศตนเพื่องานการพัฒนาชีวิตคนตาบอดอย่างมีประสิทธิภาพ

การตั้งชื่อมูลนิธิโดยใช้ชื่อ "คอลฟีลด์" เป็นหลัก ย่อมมีความหมายอันประเสริฐและเป็นศิริมงคลอย่างมหาศาล แม้ว่าร่างของท่านเจ้าของชื่อจะมลายไปสิ้นแล้ว ผลงานของท่านก็ส่งให้ชื่อเสียงของท่านคงความเป็นอมตะ มีผู้เคารพเลื่อมใสสืบทอดเจตนารมณ์ของท่านอีกมากมาย ต้นไม้ที่ท่านสร้างรากแก้วไว้ บัดนี้มีกิ่งก้านสาขาแผ่กว้างเป็นประจักษ์พยานในผลงานของท่านแล้ว

งานการพัฒนาคน โดยเฉพาะคนที่ด้อยโอกาส เป็นงานที่ยิ่งใหญ่ มูลนิธิคอลฟีลด์เพื่อคนตาบอดฯ ได้ดำเนินงานนี้อย่างเป็นรูปธรรมมาถึง 30 ปี มีคนตาบอดที่สิ้นหวังสามารถกลับไปใช้ชีวิตเช่นคนสามัญได้ดี มีอาชีพ มีความก้าวหน้า ฯลฯ เป็นจำนวนมากแล้ว

ดิฉันจึงขออำนวยพรให้มูลนิธิคอลฟีลด์เพื่อคนตาบอดฯ ปฏิบัติงานที่ยิ่งใหญ่นี้ต่อไปอย่างราบรื่นปราศจากอุปสรรค มีความเจริญก้าวหน้าเพื่อชีวิตที่ดีขึ้นของคนตาบอดไทย

ศิริณี อักษรมี

10 มีนาคม 2553

Kirk Horton

Regional Representative

Hilton / Perkins Program

The Caulfield Foundation for the Blind was set up on May 8, 1980 in order to pay respect to Miss Caulfield and to carry on the work that she had started in Thailand. Miss Caulfield founded the Bangkok School for the Blind and before she passed away she asked her adopted daughter, Aurora Sribuapan, to carry on this important work in educating and rehabilitating blind children and adults. Aurora with her husband Joseph Krueng Sribuapun and a small working group set up the Foundation on May 8th, which was a very auspicious day as it is also the birth date of Miss Caulfield.

I was introduced to the work of the Caulfied Foundation when I returned to Thailand to work in July 1986 and I have followed the activities of the Foundation since that time.

The aims of the Caulfield Foundation have always remained the same and that is to rehabilitate blind adults so they can live and work independently. Not only do the train the blind trainees in traditional Thai massage which ensures that they have a vocational skill that they can use to become financially independent after they graduate but the Foundation also ensures that the trainees can also be independent in all other areas of their lives as well.

What has always impressed me about the Caulfield Foundation is that they have avoided adding a lot of extra staff, as they have become more financial stable. Rather than hiring cleaning and cooking staff, they leave these chores for the blind trainees to do. The trainees are not only taught new skills such as cooking but they are able to put this knowledge into direct use. In other rehabilitation centers the clients also learn daily living skills but they do not need to put their knowledge into practice because there are large staffs to take care of those areas for them. The Caulfield Foundation has avoided this and thus when the trainees graduate they have a strong background and actual experience in how to live independently.

I have also been impressed that although the Caulfield Foundation has grown bigger over the years and has enlarged its premises it has not lost its family feeling. When visiting the Foundation it does not feel like one is visiting a large impersonal institution but rather more like visiting a large extended Thai family with everyone helping each other. As with any large family there are times things may seem to be a little chaotic. For me though this adds to part of the special charm of the Caulfield Foundation. The trainees are not treated like children but are respected for their individual capabilities.

As within any family the trainees are still part of the "Caulfield Family" after they graduate. The doors are always open to the

old students to return to the Foundation to visit, to get additional training, or to ask for assistance. The Caulfield Foundation also acts as a good parent making sure to follow-up and keep in contact with their graduates.

Although the Foundation started at first with serving and training blind people in the greater Bangkok area, they gradually open their doors and now provide rehabilitation services to any blind person who comes to them from around the country. The "Caulfield Foundation Family" comprises family members from all over Thailand.

It is my pleasure to congratulate the Caulfield Foundation and to wish all those who are part of the extended "Caulfield Famlity" well as they enter their 30th year of providing services to the blind adults of Thailand. I wish the Foundation the best of luck as they continue to assist the blind people of Thailand during this new third cycle of life.

Sincerely yours,

Kirk Horton
Regional Representative
Hilton / Perkins Program

PHOTO : TAO

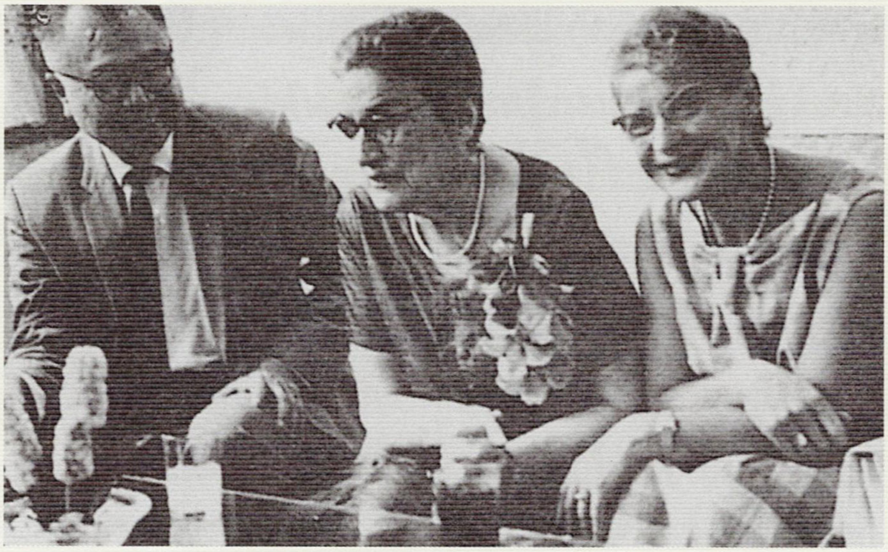
ต้นกล้าของแหม่ม

มาโนชญ์ อยู่สุข

"ฉันคิดว่าเพียงการตั้งโรงเรียนสอนคนตาบอด ก็เป็นสิ่งสำคัญอยู่ในตัวแล้ว แต่จะยิ่งมีความสำคัญเพิ่มขึ้น เพราะเป็นการชักนำให้ประชาชนสนใจช่วยเหลือบุคคลเหล่านี้ รวมทั้งผู้พิการอย่างอื่นด้วย"

นี่เป็นรับสั่งที่สมเด็จพระราชชนนีศรีสังวาลย์ทรงมีพระราชทานเป็นกำลังใจให้มิสเยเนวีฟ คอลฟีลด์ สตรีตาบอดชาวอเมริกันซึ่งเข้าเฝ้าในวโรกาสที่ทรงพาพระโอรสทั้งสองพระองค์เสด็จจากมาสซาจูเสทส์กลับมาเยี่ยมประเทศไทยในปี พ.ศ. 2481 ครั้งนั้นมิสคอลฟีลด์มีโอกาสได้สนทนาเรื่องความพยายามของเธอในการจัดตั้งโรงเรียนสอนคนตาบอดขึ้นในกรุงเทพฯ

มิสเยเนวีฟ คอลฟีลด์ ได้บันทึกเรื่องราวชีวิตของเธอและการก่อตั้งโรงเรียนสอนคนตาบอดในประเทศไทยไว้อย่างละเอียด

มิสคอลฟีลด์ (กลาง) ในระหว่างการเดินทางไปในหลายประเทศ เพื่อการหาทุนตั้งโรงเรียนสอนคนตาบอดในประเทศไทย

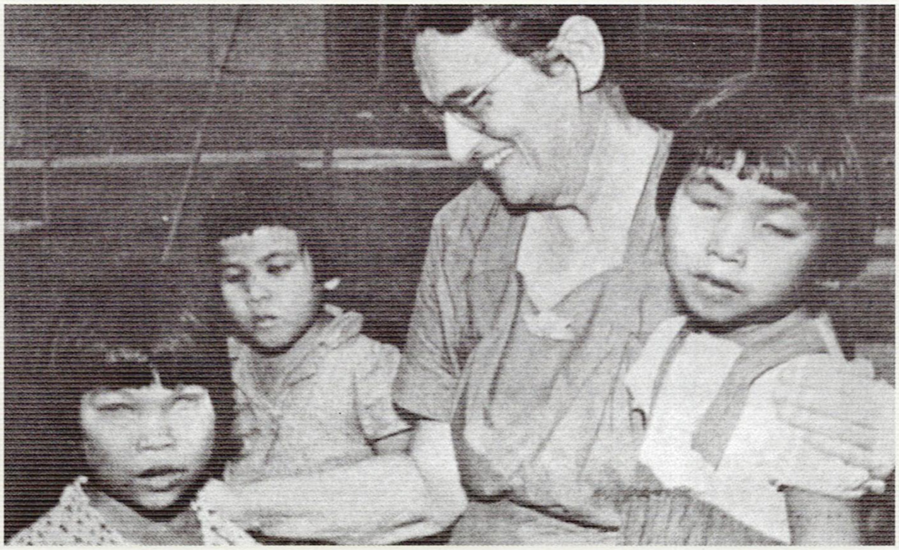
ในหนังสือเรื่อง THE KINGDOM WITHIN หรือชื่อภาษาไทยว่า "อาณาจักรภายใน"*

โรงเรียนสอนคนตาบอดแห่งแรกของมิสคอลฟีลด์ ถือกำหนดขึ้นเมื่อวันที่ 2 มกราคม พ.ศ.2482 ณ บ้านเช่าหลังหนึ่งที่ศาลาแดง ฝั่งกรุงเทพฯ ค่าเช่าบ้านหลังนั้นเดือนละ 50 บาท หลังจากฝ่าฟันอุปสรรคและแก้ไขปัญหาต่างๆ ทั้งด้านทัศนคติของคนไทยสมัยนั้นที่มีต่อคนตาบอด ปัญหากับทางราชการ ปัญหาการเงิน ฯลฯ โรงเรียนก็สามารถดำเนินงานมาได้ในระดับหนึ่ง หลังจากเวลาผ่านไปประมาณ 1 ปี มีนักเรียนตาบอดเรียนไป-กลับอยู่ประมาณ 20 คน โรงเรียนก็ได้ย้ายไปอยู่ที่ตรอกพระยาพิพัฒน์ ย่านสีลม ซึ่งมีสถานที่กว้างขวางกว่า รับนักเรียนได้มากกว่า ณ ที่นี้มิสคอลฟีลด์ได้เขียนบันทึกเรื่องราวของนักเรียนคนหนึ่งไว้ว่า

> ".....พวกนักเรียนพากันสนใจและเรียกชื่อผู้มาใหม่ว่า นิด ซึ่งแปลว่า เล็ก แต่ดิฉันไม่สู้ชอบคำเรียกชื่อห้วนๆ จึงเปลี่ยนชื่อเสียใหม่ว่า นิตตี้ แต่ฟื้น *(หญิงรับใช้-บ.ก.)* หลงผิดคิดว่าดิฉันเรียกชื่อเด็กว่า นิตติ้ง จึงเป็นเหตุให้พากันเรียกว่า นิตติ้ง มาเป็นเวลาหลายปี
>
> ในเช้าวันแรกที่นิตติ้งมาโรงเรียน อาสาสมัครซึ่งเป็นครูสอนพบว่านิตติ้งมิใช่เป็นเด็กตาบอดที่หมดหวังทำอะไรไม่ได้ดังที่คาดคิด เพราะนิตติ้งสามารถเย็บเสื้อผ้าได้และ

---

* มูลนิธิช่วยคนตาบอดแห่งประเทศไทยฯ จัดพิมพ์ พ.ศ.2532, ดอนบอสโกการพิมพ์ กรุงเทพฯ

มิสคอลฟีลด์ กับลูกศิษย์ชุดแรกๆ

เย็บได้สวยด้วย ทั้งนี้เพราะเคยช่วยมารดาของเธอเย็บกางเกงให้แก่ร้านค้าอยู่บ่อยๆ เรามีความลำบากใจในตัวเธออยู่อย่างเดียว คือสุขภาพที่อ่อนแอมากของเธอ..... แม้เราจะไม่มีหอพักก็ตาม แต่เดี๋ยวนี้เราต้องรับนิตติ้งไว้ให้อยู่กับเรา ฮารุโกะ *(บุตรบุญธรรมของมิสคอลฟีลด์-บ.ก.)* จัดมุมหนึ่งในห้องนอนของเราเป็นที่นอนของเด็กหญิง น้อยๆ คนนี้ และได้กลายเป็นนักเรียนประจำของเราคนแรก คุณหมอยาคอบสัน ได้ทำการผ่าตัดควักตาดำที่บอดแล้วออก นำตาปลอมมาใส่ให้ทั้งสองข้าง ซึ่งทำให้มองดูสะสวยขึ้นมากจนแลเกือบเป็นคนละคน

เมื่อนิตติ้งมาในวันแรกๆ เป็นเด็กเฉยเมย ไม่พูดจากับใครได้เป็นวันๆ แต่ฮารุโกะช่วยเปลี่ยนนิสัยใบ้นั้นลงเสียได้โดยให้ความรักความเอ็นดูต่อเธอ แล้วต่อมาวันหนึ่งพวกเพื่อนๆ ก็เข้ามารายงานแก่ดิฉันว่าเขาได้ยินเสียงหัวเราะของนิตติ้งเป็นครั้งแรก และเมื่อเริ่มหัวเราะเสียครั้งหนึ่งแล้ว ก็ไม่มีอะไรมากั้นไว้ได้อีก เราจึงต้องทนฟังเสียงเจี๊ยวจ๊าวของนิตติ้งต่อไป..... ดิฉันเชื่อว่าใครๆ ที่ได้เป็นเพื่อนบ้านในเวลานั้น เมื่อได้ยินเสียงร้องของนิตติ้งคงต้องคิดว่าเธอกำลังถูกฆ่า แต่ดิฉันก็ยังแน่ใจว่า เมื่อฮารุโกะฝึกบังคับได้แล้วคงทำให้เด็กที่เคยขาดความรักความอบอุ่นคนนี้สามารถเปลี่ยนนิสัยได้

ที่จริงเธอเรียนได้เก่งทีเดียว และเป็นเด็กที่มีใจเที่ยงธรรม ที่ไม่เคยยักยอกเอาผลไม้จากกองของใครอื่นมาเป็นของตน ดังนี้เป็นต้น

บรรยากาศในห้องเรียนยุคเริ่มต้น มิสคอลฟีลด์สอนด้วยตนเอง

เวลาผ่านไป นิตติ้งก็ดีและก้าวหน้าขึ้นเรื่อยๆ ทั้งด้านสุขภาพและการเล่าเรียน และเมื่อได้รับศีลล้างบาปก็ได้รับศาสนนามคาทอลิคว่า ออรอรา เธอได้เป็นที่รู้จักดีในกรุงเทพฯ ทุกวันนี้บ่อยครั้งทีเดียว เมื่อดิฉันพบผู้คนในประเทศญี่ปุ่นที่เคยอยู่ในกรุงเทพฯ สมัยนั้น พวกเขาจะถามเสมอว่า เดี๋ยวนี้เด็กหญิงที่เคยติดสอยห้อยตามฮารุโกะนั้นยังมีความเป็นอยู่ดีอยู่หรือ? ดิฉันก็รู้สึกสุขใจที่จะตอบแก่พวกเขาว่า หลังจากนิตติ้งจบจากโรงเรียนของเรา เธอได้ไปเรียนต่อที่อเมริกาอีกสี่ปี และกลับมาเป็นครูสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนของเรา....."

ในปี พ.ศ. 2492 ทางรัฐบาลได้จัดให้โรงเรียนสอนคนตาบอดของมิสคอลฟีลด์ย้ายไปดำเนินการอยู่ที่สี่แยกตึกชัย ถนนราชวิถี ในเนื้อที่ประมาณ 7 ไร่เศษ ซึ่งก็คือโรงเรียนสอนคนตาบอดกรุงเทพในปัจจุบัน มิสคอลฟีลด์ได้บันทึกไว้ว่า *".....นิตติ้ง หรือ ออรอรา ลี ก็ได้ไปเรียนอยู่ที่ โอเวอร์บรุ๊คสี่ปี แล้วกลับมาเป็นครูสอนที่ก้าวหน้าที่สุดในโรงเรียนของเรา....."*

ออรอรา ลี หรือ ลีสวัสดิ์ นามสกุลไทยที่มิสคอลฟีลด์เป็นผู้ตั้งให้ด้วยความที่ชอบในความหมายของคำว่าว่า "สวัสดี" ออกเดินทางจากประเทศไทยไปในปี พ.ศ. 2494 เพื่อใช้ชีวิตและศึกษาเล่าเรียนอยู่ที่สถาบันสอนคนตาบอด โอเวอร์บรุ๊ค รัฐเพนซิลเวเนีย สหรัฐอเมริกา เป็นเวลาถึง 4 ปีจนกระทั่งจบไฮสกูล จึงเดินทางกลับบ้านเกิดเมื่อปี พ.ศ. 2498 กลับเข้าประจำการเป็นครูสอนที่โรงเรียน

สอนคนตาบอดกรุงเทพ ถนนราชวิถี ที่ซึ่งมิสคอลฟีลด์ยังบริหารงานอยู่ด้วยตนเอง ออรอราทำงานอย่างเต็มกำลังความสามารถภายใต้การเคี่ยวกรำอย่างเข้มงวดจากมิสคอลฟีลด์อย่างใกล้ชิด จนเป็นที่ไว้วางใจ ได้รับมอบหมายหน้าที่ร่วมเตรียมงานและเป็นผู้บริหารงานแทนมิสคอลฟีลด์ที่โรงเรียนสอนคนตาบอดที่กำลังจัดตั้งขึ้นใหม่อีกแห่งหนึ่ง* ที่จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเปิดดำเนินการเมื่อปี พ.ศ. 2503

การดำเนินงานของโรงเรียนสอนคนตาบอดภาคเหนือ ที่เชียงใหม่เป็นไปอย่างราบรื่น มีครูหลายคนที่โรงเรียนสอนคนตาบอดกรุงเทพ ถูกส่งไปช่วยการสอนที่เชียงใหม่ด้วย หนึ่งในจำนวนนี้คือครูเครื่อง ศรีบัวพันธุ์ ซึ่งต่อมาก็คือผู้ที่ทำให้ออรอรา ลีสวัสดิ์ ต้องเปลี่ยนมาใช้นามสกุล ศรีบัวพันธุ์

ในช่วงที่ทำงานอยู่เชียงใหม่ ออรอรา ได้มีโอกาสศึกษาเพิ่มเติมด้วยตนเองในวิชาครู และเข้าสอบเทียบได้วุฒิ ป.ก.ศ.ต้น และ พ.ม. ที่เชียงใหม่นั้นเอง แล้วหลังจากนั้นเธอก็ได้กลับมาสอนอยู่ที่กรุงเทพฯ อีกครั้ง เมื่อเข้ากรุงเทพฯ ก็เป็นโอกาสดีที่จะได้ใช้เวลาของเธอให้เป็นประโยชน์มากที่สุดในการศึกษาเพิ่มเติมอันเป็นเป้าหมายสำคัญประการหนึ่งของชีวิต ปีพ.ศ. 2518 ถึง 2521 เป็นช่วงเวลาที่เธอทั้งทำงานและเรียนไปด้วยที่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร กระทั่งสำเร็จรับปริญญา กศ.บ เป็นบัณฑิตสตรีตาบอดอันน่าภาคภูมิใจของทั้งตัวเธอเองและคนรอบข้าง เมื่อเข้าชั้นสอนหนังสือเธอก็กลายเป็น*อาจารย์ออรอรา* ตั้งแต่บัดนั้น และเป็นชื่อที่ผู้คนเรียกขานจนกระทั่งทุกวันนี้

เมื่อมิสคอลฟีลด์ได้เข้ามาตั้งโรงเรียนสอนคนตาบอดในประเทศไทย นอกจากจะเป็นการวางรากฐานการศึกษาของคนตาบอดแล้ว ยังมีผลงานอื่นๆ อีกนานัปการเพื่อผู้พิการในประเทศไทย คุณูปการหนึ่งที่เป็นผลจากการรณรงค์ของมิสคอลฟีลด์ คือการแก้กฎหมายห้ามคนพิการเข้ารับราชการ ให้คนพิการที่ไม่ถึงกับไร้ความสามารถยังรับราชการอยู่ได้ หรือมีสิทธิบรรจุเข้ารับราชการได้ หลังจากที่มิสคอลฟีลด์เสียชีวิตไปแล้ว (พ.ศ. 2515) ในปีพ.ศ. 2518 กฎหมายห้ามคนพิการเข้ารับราชการถูกยกเลิก และอาจารย์ออรอรา ศรีบัวพันธุ์ ก็ได้เป็นข้าราชการครูตาบอดคนแรกของประเทศไทย

ปี พ.ศ. 2525 อาจารย์ออรอรา เดินทางไปสหรัฐอเมริกาอีกครั้งหนึ่ง เป็นการลาราชการเพื่อไปศึกษาต่อระดับปริญญาโท ที่มหาวิทยาลัยบอสตัน รัฐมาสซาจูเสทส์ สำเร็จเป็นมหาบัณฑิตสองสาขา คือการศึกษาพิเศษ และวิชาครูสอนคนตาบอด เดินทางกลับเมืองไทยอีกครั้งในปี พ.ศ. 2526 เข้าทำงานที่โรงเรียนสอนคนตาบอดกรุงเทพ ดังเดิม

รากฐานการศึกษาของคนตาบอดในประเทศไทยที่มิสคอลฟีลด์ได้วางไว้ บรรลุผลเป็นรูปธรรมเป็นอย่างดี จากการดำเนินงานของโรงเรียนสอนคนตาบอดกรุงเทพฯ พ่อแม่และผู้ปกครองของคนตาบอดไทยเริ่มเปลี่ยนทัศนคติเดิมๆ กลับมาเห็นว่าบุตรหลานตาบอดของพวกเขาดำเนินชีวิตได้ดีและสามารถศึกษาเล่าเรียนได้เช่นคนทั่วไป

---

* ปัจจุบัน คือโรงเรียนสอนคนตาบอดภาคเหนือ สังกัดกองการศึกษาพิเศษ กรมสามัญศึกษา

คณะศิษย์เก่าของมิสคอลฟีลด์

โรงเรียนมีผลงานเป็นที่รู้จักและกล่าวขานไปทั่วประเทศ มีนักเรียนตาบอดที่มาจากทุกภาคของประเทศเข้ามาเรียน จนกระทั่งเต็มกำลังของบุคลากรและขนาดของสถานที่ไม่พอรองรับ แต่กระนั้นในทุกๆ วันก็ยังมีผู้ปกครองจูงเด็กตาบอดเข้ามาที่โรงเรียนและอ้อนวอนขอให้รับไว้เป็นนักเรียน บางคนก็ต้องเสียน้ำตาด้วยความผิดหวังกลับไป พวกเขาบางคนต้องเดินทางมาจากจังหวัดที่ห่างไกลและก็ต้องมาพบกับความไม่สมหวัง เหตุการณ์เหล่านี้เกิดขึ้นทุกวี่วันและอยู่ในความรับรู้ของอาจารย์ ออรอราเสมอๆ ทำให้นึกย้อนไปถึงคำสั่งเสียสุดท้ายที่มิสคอลฟีลด์มอบไว้กับตัวเธอ

เสมือนใจของคนตาบอดภายใต้ร่มเงาของมิสคอลฟีลด์ทุกดวงหลุดลอยตามดวงวิญญาณของมิสคอลฟีลด์ไปเมื่อวันที่ 12 เดือนธันวาคม พ.ศ. 2515 อาจารย์ออรอรา ศรีบัวพันธุ์ ได้บันทึกคำปรารภครั้งสุดท้ายของมิสคอลฟีลด์ไว้ดังนี้ ..... *ค่ำวันที่ 11 ธันวาคม 2515 หลังจากที่พระคุณเจ้าสังฆราชคาเรตโต (สหายคนหนึ่งที่ได้ช่วยงานของมิสคอลฟีลด์มาตั้งแต่ต้น) มาให้กำลังใจและได้กลับไปแล้ว มิสคอลฟีลด์ซึ่งนอนป่วย* อยู่บนเตียง ห้อง 301 ของโรงพยาบาลคาเมเลียน พูดขึ้นว่า "ฉันอยากกลับไปโรงเรียน (โรงเรียนคือโรงเรียนสอนคนตาบอดกรุงเทพ ซึ่งเป็นที่พักของท่านด้วยในขณะนั้น) ที่นั่นฉันยังมีงานอีกมาก มีคนตาบอดรอฉันอยู่*

---

* อุบัติเหตุ ลื่นล้มในห้องน้ำที่โรงเรียน เมื่อคืนวันที่ 4 ธันวาคม พ.ศ. 2515

"แม่ท่านทำใจให้สบายเถิด อย่าเป็นกังวลเลย" ข้าพเจ้าปลอบ "คิดว่ามาพักผ่อน อีกไม่กี่วันหมอคงจะให้กลับบ้านได้"

มิสคอลฟีลด์เงียบไปสักครู่ แล้วพูดขึ้นอีก "เธอต้องช่วยฉันในงานนี้ อย่าลืมว่าเธอได้รับโอกาสดีแล้ว แต่ยังมีคนตาบอดอีกจำนวนมากกำลังรอโอกาสอย่างที่เธอได้รับมาแล้ว บอกเขาว่าเมื่อพวกเขาได้รับโอกาสอย่างที่เธอได้รับ ทุกคนต้องช่วยกันแบ่งโอกาสดีให้แก่ผู้ด้อยโอกาส อย่าคิดเป็นแต่ผู้รับฝ่ายเดียว ต้องเป็นผู้ให้ด้วย"

นี่คือคำปรารภ-คำสั่งสอนครั้งสุดท้ายก่อนที่มิสคอลฟีลด์จะจากไปสู่อ้อมหัตถ์ของพระเจ้าในวันรุ่งขึ้น เวลาใกล้เที่ยงของวันอังคารที่ 12 ธันวาคม 2515".....

****

การที่ได้สัมผัสกับคนตาบอดที่รอรับการช่วยเหลืออยู่บ่อยครั้ง เป็นแรงกระตุ้นที่ทำให้อาจารย์ออรอราคิดถึงสิ่งที่จะต้องกระทำ ตามที่มิสคอลฟีลด์ได้ปรารภมอบหมายงานที่จะต้องสานต่อเพื่อช่วยคนตาบอดให้ได้รับโอกาสอย่างที่เธอได้รับอยู่ตลอดเวลา จนกระทั่งวันหนึ่งช่วงปลายปี พ.ศ.2520 มีการประชุมครูและลูกจ้างของโรงเรียนสอนคนตาบอดกรุงเทพ ซึ่งมีหัวหน้ากองการศึกษาพิเศษ กรมสามัญ กระทรวงศึกษาธิการมาเป็นประธานที่ประชุม คือคุณเฉลิม บุญธรรมเจริญ ในตอนท้ายของการประชุม อาจารย์ออรอราให้ข้อคิดเห็นว่า กระทรวงศึกษาธิการน่าจะตั้งโรงเรียนสอนคนตาบอดขึ้นอีกแห่งหนึ่งในกรุงเทพฯ เนื่องจากในขณะนั้น กรุงเทพฯ มีประชากรไม่ต่ำกว่าหกล้านคน และโรงเรียนสอนคนตาบอดกรุงเทพ ไม่สามารถรับคนตาบอดเพิ่มขึ้นได้มาหลายปีแล้ว เมื่อผู้ปกครองนำเด็กจากต่างจังหวัดมาฝากก็ต้องผิดหวังกลับไป เนื่องจากโรงเรียนสอนคนตาบอดกรุงเทพไม่มีบุคลากรและสถานที่พอที่จะให้บริการ อาจารย์ออรอราได้รับคำตอบจากหัวหน้ากองว่า ทางกรมฯ ไม่มีงบประมาณ แต่ถ้าเอกชนทำได้ กรมฯ ก็ยินดีให้การสนับสนุน

อาจารย์ออรอราได้เขียนไว้ในบันทึกเรื่อง "เตรียมงานก่อตั้งมูลนิธิคอลฟีลด์เพื่อคนตาบอด" ดังนี้

".....คำแนะนำของหัวหน้ากองเฉลิมครั้งกระนั้นให้แสงสว่างและกำลังใจแก่ข้าพเจ้า ข้าพเจ้าได้ตั้งปณิธานว่า เมื่อโอกาสมาถึงก็จะลองดู

กลางปี พ.ศ.2521 หลังโรงเรียนเลิก พอถึงบ้านก็เปรยขึ้นกับหมอเครื่อง (สามี) ว่า "วันนี้ จิตใจไม่อยู่กับเนื้อกับตัวเลย คล้ายๆ กับแหม่ม (แหม่มคือมิสคอลฟีลด์ ซึ่งคนตาบอดจะเรียกท่านว่าแหม่มเมื่อกล่าวถึง) มาทวงสัญญา ท่านจากไปตั้งหลายปี ฉันก็ยังไม่ได้ทำอะไรกับคำขอร้องของท่าน"

"ถ้าคุณพร้อมก็เอาซิ ผมจะช่วย" หมอเครื่องพูดอย่างกระตือรือร้น

อันที่จริงข้อนี้ข้าพเจ้าไม่ได้ลืม แต่เนื่องจากติดภารกิจส่วนตัวกับครอบครัว งานสอนที่โรงเรียนสอนคนตาบอดกรุงเทพ กับการเรียนที่มหาวิทยาลัย มศว.ประสานมิตร

"ถ้าเช่นนั้นเราหาเวลาไปเยี่ยมหมอฝนไหมล่ะ ไปขอคำปรึกษาท่าน"

หมอฝนเป็นชื่อที่ติดปากของคนตาบอดที่รู้จักท่านดี ท่านผู้นี้คือ ศาสตราจารย์นายแพทย์ฝน แสงสิงแก้ว มิตรสหายที่มิสคอลฟีลด์รักและนับถือยิ่ง บุคคลผู้นี้เป็นกำลังสำคัญที่ช่วยมิสคอลฟีลด์ตั้งโรงเรียนสอนคนตาบอดแห่งแรกขึ้นในประเทศไทย ฝ่าฟันอุปสรรคนานัปการกว่าจะสัมฤทธิ์ผล

ในบ่ายวันนั้น เป็นโชคดี เราทั้งสองได้พบหมอฝน ท่านกำลังพักผ่อนอยู่บนเตียงในห้องนั่งเล่น เมื่อได้บอกความประสงค์ในการไปหาท่านครั้งนั้น โดยลำดับคำปรารภของมิสคอลฟีลด์ก่อนวันที่ท่านจะสิ้นบุญ ความผิดหวังของผู้ปกครองที่นำเด็กตาบอดมาเข้าโรงเรียนและคำแนะนำของหัวหน้ากองกองการศึกษาพิเศษว่าอยากให้เอกชนเปิดโรงเรียนสอนคนตาบอดอีกแห่งมากกว่ารัฐเป็นผู้ทำ ข้าพเจ้าเรียนท่านว่า ถ้าเป็นไปได้โรงเรียนแห่งที่สองควรอยู่แถวชานเมืองพระนคร จะได้เป็นการกระจายการศึกษาแก่คนตาบอด

"ถ้าพวกคุณมาพบผมเมื่อ 10 ปีก่อน ผมเต็มใจช่วย แต่ตอนนี้ผมกลายเป็นคนป่วย คงไม่สามารถลุกขึ้นเต้นกับพวกคุณได้"

เราเรียนท่านว่า ไม่เป็นไร ขอท่านเป็นที่ปรึกษาคอยให้กำลังใจ แล้วเราถามถึงคุณจิตร วัฒนเกษม (ซึ่งเป็นอีกผู้หนึ่งที่ช่วยมิสคอลฟีลด์ก่อตั้งโรงเรียนสอนคนตาบอด) ว่าอยู่ที่ไหน เราใคร่จะเชิญท่านมาร่วมงานอีกครั้งหนึ่ง คุณหมอเล่าว่า

"พักหลังๆ ไม่ค่อยได้พบกัน เนื่องจากคุณจิตรเป็นพ่อค้า ต้องเดินทางบ่อยๆ ทราบว่าตอนนี้อยู่ที่สหรัฐฯ จะพยายามติดต่อคุณจิตรให้ ได้ข่าวคืบหน้าอย่างไรจะบอกให้พวกคุณทราบ" เรากล่าวขอบคุณพร้อมกับกราบลาท่าน

ยังมีบุคคลอีกสองท่านที่เราไปหาเพื่อแจ้งความประสงค์เรื่องนี้ คือคุณหญิงกนก สามเสน วิล ซึ่งรู้จักมิสคอลฟีลด์ดีเมื่อหลังสงครามโลกครั้งที่สอง และได้ช่วยงานท่านมาตลอด

"ดีใจด้วยที่เธอคิดได้ โรงเรียนสอนคนตาบอดแห่งที่สองใน กทม. ควรมีมาตั้งแต่ 10 ปีที่แล้ว"

เมื่อขอให้ท่านรับเป็นประธานการก่อตั้ง ท่านตอบว่า "อยากช่วย แต่เวลาไม่มี ทั้งงานสมาคมผู้บำเพ็ญประโยชน์ งานของพรรคฯ มันรัดตัว ขอเป็นที่ปรึกษาก็แล้วกัน"

บุคคลอีกผู้หนึ่งที่รับช่วยเราอย่างเต็มที่ ท่านผู้นี้มิสคอลฟีลด์เคยทาบทามให้ช่วยดูแลโรงเรียนสอนคนตาบอดกรุงเทพฯ ช่วงหลังสงครามเลิก ด้วยเหตุที่มิสคอลฟีลด์ต้องจากเมืองไทยไปประเทศญี่ปุ่น และท่านผู้นี้เคยเป็นครูอาสาสมัครสอนภาษาไทยข้าพเจ้าสมัยเรียนมัธยม 4-6 ท่านคือนางสาวภิญโญ ณ นคร ผู้จัดการโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย

อาจารย์ภิญโญรับเป็นธุระจัดหาผู้รู้เรื่องกฎหมาย การจดทะเบียนเป็นมูลนิธิ พร้อมทั้งการร่างระเบียบข้อบังคับ (ตราสาร) ท่านยินดีให้ใช้สถานที่ในโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัยเพื่อการพบปะหารือกัน

เป็นโชคดีของเรา ในราวต้นปี พ.ศ. 2522 หมอเครื่องซึ่งได้รับเชิญจากสมาคมแพทย์แผนไทยวัดสามพระยา ให้ไปเปิดสถานนวดแผนโบราณในวัด หมอเครื่องได้พบผู้สูงอายุผู้หนึ่งมารับบริการนวด ครั้นทราบว่าหมอเครื่องเป็นคนตาบอด ท่านถามว่ารู้จักคุณจิตร วัฒนเกษมหรือไม่ คุณจิตรเป็นเพื่อนของท่านและได้เคยช่วยมิสคอลฟีลด์ก่อตั้งโรงเรียนสอนคนตาบอด

เมื่อได้เบอร์โทรศัพท์ของคุณจิตรที่บ้านแล้ว ข้าพเจ้าจึงรีบโทรไปหาท่าน ซึ่งท่านจำได้ว่าข้าพเจ้าคือใคร ท่านรู้จักข้าพเจ้าดีมาตั้งแต่เป็นเด็กอยู่กับมิสคอลฟีลด์ ท่านยินดีและพร้อมที่จะร่วมงานกับเรา

อาจารย์ภิญโญ ณ นคร ส่งข่าวนัดหมายให้ข้าพเจ้ากับหมอเครื่อง ศรีบัวพันธุ์ไปพบที่โรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย เมื่อวันที่ 2 มิถุนายน พ.ศ. 2522 และขอให้คุณจิตรวัฒนเกษมไปด้วย

เมื่อทุกคนมาพร้อมกันแล้ว อาจารย์ภิญโญได้แนะนำคุณพูนสวัสดิ์ บุลยเลิศข้าราชการบำนาญผู้มีประสพการณ์ในการร่างระเบียบข้อบังคับ ตราสารมูลนิธิ และจัดการจดทะเบียนมูลนิธิมาหลายแห่ง

คุณพูนสวัสดิ์เป็นคนร่าเริง อัธยาศัยดีมาก สนใจและกระตือรือล้นที่จะมาร่วมงานกับเรา เมื่อท่านทราบวัตถุประสงค์ของเราเพื่อแก้ปัญหาความด้อยโอกาสในการศึกษาของคนตาบอด ท่านพูดว่า

“ถ้าจะเปิดโรงเรียนสอนคนตาบอด เราจะต้องจดทะเบียนเป็นมูลนิธิ เพื่อหารายได้มาจุนเจือการดำเนินงานของโรงเรียน”

ทุกคนเห็นด้วย แม้แต่ครั้งที่มิสคอลฟีลด์เปิดโรงเรียนสอนคนตาบอดแห่งแรกก็ต้องขอจดทะเบียนก่อตั้งมูลนิธิเพื่อรับบริจาคเงิน

“.....ขั้นต่อไป เราต้องฟอร์มคณะกรรมการก่อตั้งขออนุญาตกรมตำรวจ เพื่อหา

คณะกรรมการหลัก 5 คน ผู้ก่อตั้งมูลนิธิคอลฟีลด์เพื่อคนตาบอด

ทุนก่อตั้งมูลนิธิจำนวนหนึ่งแสนบาท ช่วยกันคิดซิว่า มีทางใดบ้างที่จะได้รับเงินบริจาคเป็นทุนจดทะเบียนและค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน ถ้าเป็นเพื่อนฝูง ผมเชื่อว่าขยิกขากันได้ แต่ถ้าจากหน่วยงานภาครัฐและเอกชนต้องรอใบอนุญาตเรี่ยไรจากกรมตำรวจ"

อาจารย์ภิญโญรับจะทำขนมเบเกอรี่ขายเพื่อหาทุน

หมอเครื่องเสริมว่า จะผลิตยาหม่องสมุนไพรขาย โดยยกให้ทั้งทุนทั้งกำไร

ทุกคนยินดีจะใช้วิธีของคุณพูนสวัสดิ์ คือ "ขยิกขากันได้"

ในการประชุมของเดือนถัดไป คุณพูนสวัสดิ์ได้นำร่างระเบียบข้อบังคับหมวดต่างๆ ที่สำเร็จรูปมาให้พิจารณา และให้พิจารณาเพิ่มข้อบังคับที่เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของเรา โดยต้องตั้งชื่อมูลนิธิก่อน ข้าพเจ้าแจ้งว่าเดิมคิดชื่อไว้ว่า "มูลนิธิคอลฟีลด์ผู้ให้แสงสว่างแก่คนตาบอด" ซึ่งคุณหญิงกนก สามเสน วิล ที่ปรึกษาให้เปลี่ยนเป็น "มูลนิธิคอลฟีลด์เพื่อคนตาบอด" ท่านว่าชื่อคอลฟีลด์นี้ใครจะผูกขาดไม่ได้ มิสคอลฟีลด์เกิดมาเพื่อคนตาบอด สำหรับโลโก้ประจำมูลนิธิคุณจิตรได้รับไปพิจารณาออกแบบ

การแบ่งหน้าที่คณะทำงาน ที่ประชุมมอบให้คุณพูนสวัสดิ์เป็นประธาน, อาจารย์ภิญโญเป็นเลขานุการ, คุณจิตรเป็นเหรัญญิก, หมอเครื่องและข้าพเจ้าเป็นกรรมการ

เมื่อเป็นรูปกรรมการแล้ว จะสามารถทำหนังสือถึงกรมตำรวจได้เพื่อขออนุญาตเรี่ยไร

บางครั้ง คณะกรรมการพบปะกันเดือนละสองครั้งเพื่อเร่งร่างระเบียบข้อบังคับให้เป็นฉบับสมบูรณ์ โดยยื่นขอจดทะเบียนในวันที่ 12 ธันวาคม พ.ศ. 2522 อันตรงกับวันถึงแก่กรรมของมิสคอลฟีลด์ และขอให้ได้ใบอนุญาตในวันที่ 8 พฤษภาคม พ.ศ. 2523 อันเป็นวันคล้ายวันเกิดของมิสคอลฟีลด์

ขอบคุณคุณพูนสวัสดิ์ ที่อุตสาหะติดตามเรื่องนี้จนสำเร็จสมดังความปรารถนาของคณะกรรมการก่อตั้ง..... ขอขอบคุณทุกๆ ท่านทั้งที่รู้จักและไม่รู้จัก ที่ให้การสนับสนุนเพื่อการก่อตั้ง “มูลนิธิคอลฟีลด์เพื่อคนตาบอด” ได้สำเร็จ.....

มูลนิธิคอลฟีลด์เพื่อคนตาบอด ถือกำเนิดขึ้นเมื่อวันที่ 12 ธันวาคม พ.ศ. 2522 มีนายแพทย์ประพฤติ ธีรคุปต์ ผู้อำนวยการโรงพยาบาลวชิระ เป็นประธานคนแรก และในวันที่ 9 กรกฎาคม พ.ศ. 2535 สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงพระกรุณารับมูลนิธิฯ เข้าอยู่ในพระราชูปถัมภ์ สร้างความปลาบปลื้มใจเป็นที่สุดในชีวิตของหมอเครื่องและอาจารย์ออรอรา ศรีบัวพันธุ์ ตลอดจนคณะกรรมการของมูลนิธิฯ ทุกคน และมูลนิธิฯ ก็ได้เปลี่ยนชื่อมาเป็น “มูลนิธิคอลฟีลด์เพื่อคนตาบอด ในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี” มาจนทุกวันนี้

****

มิสคอลฟีลด์ได้เขียนไว้ในหนังสือ “อาณาจักรภายใน” ประโยคหนึ่งว่า

“ดิฉันคิดอยู่เสมอว่า ถ้าโรงเรียนสอนคนตาบอดกรุงเทพ มิได้ทำประโยชน์อื่นใดนอกจากปั้นเด็กหญิงคนนี้ให้เป็นนักเรียนที่ประสพความสำเร็จเพียงคนเดียว กิจกรรมทั้งหลายที่เราได้เพียรพยายามทำกันมาก็คุ้มค่าสมกับความเหน็ดเหนื่อยอยู่ทีเดียว”

10,950 วัน

มูลนิธิคอลฟิลด์เพื่อคนตาบอดฯ

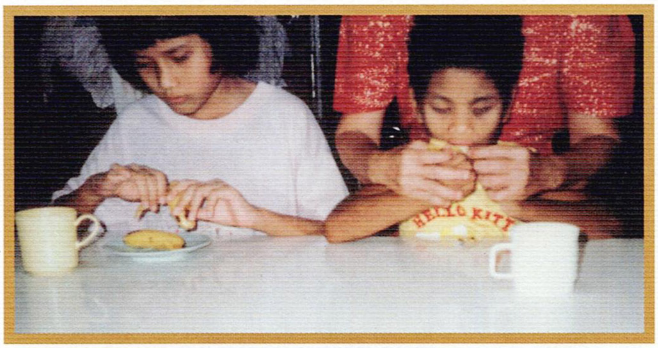
PHOTO : TAO

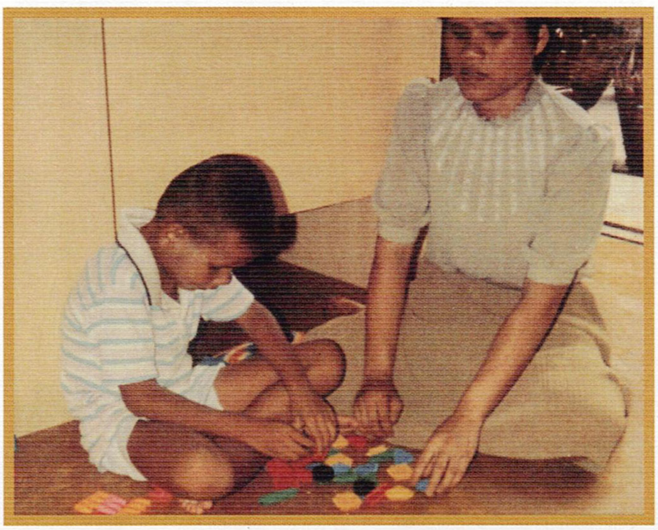

คณะผู้ก่อตั้งมูลนิธิคอลฟีลด์เพื่อคนตาบอด

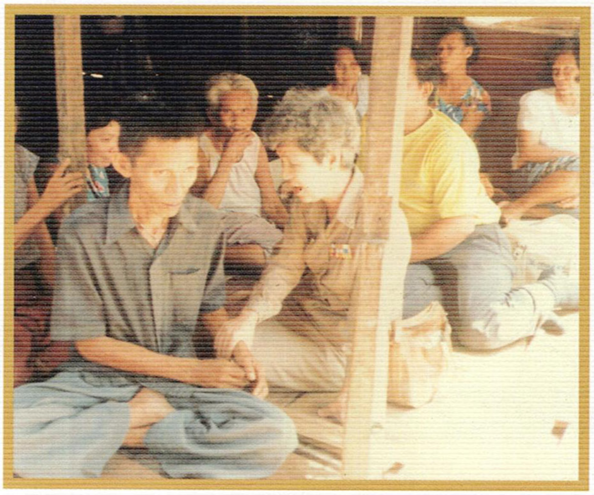

ฟื้นฟูสมรรถภาพเด็กตาบอด

ออกเชิญชวนผู้ตาบอดจากทั่วประเทศเข้ารับการฝึกอาชีพกับมูลนิธิฯ

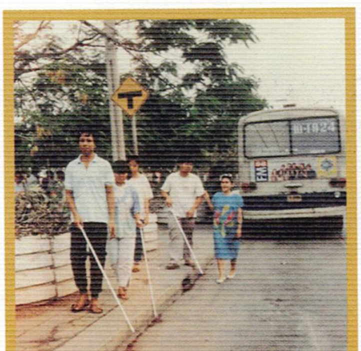

สมาชิกชุดเริ่มแรก

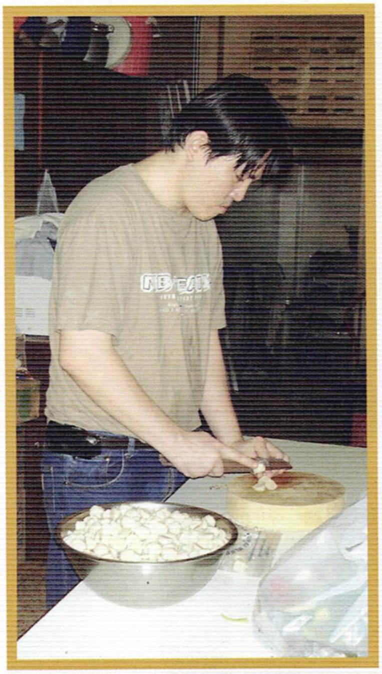

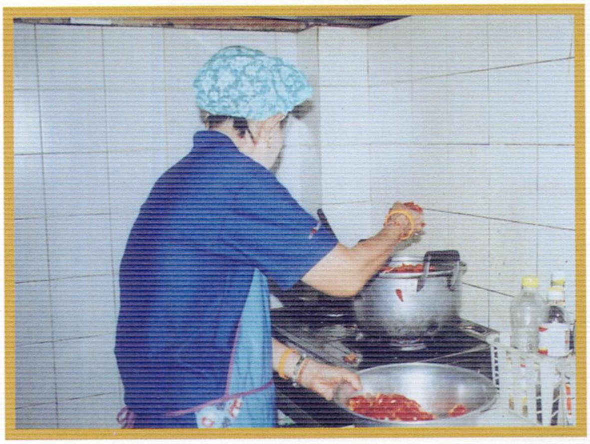
ฝึกใช้ไม้เท้าขาว
ตามขั้นตอน
จนสามารถ
เดินทางได้
โดยลำพัง

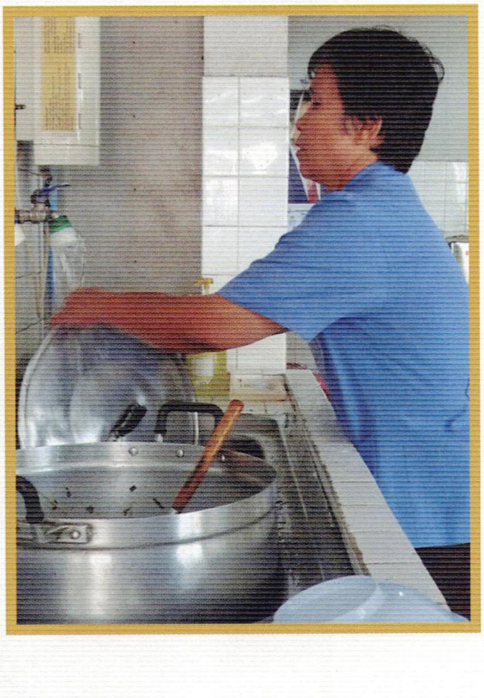

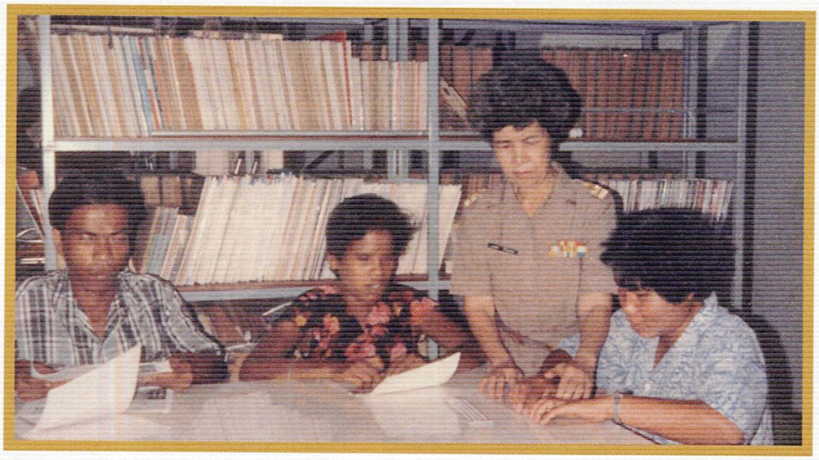

ใช้ชีวิตประจำวันได้ด้วยตนเอง

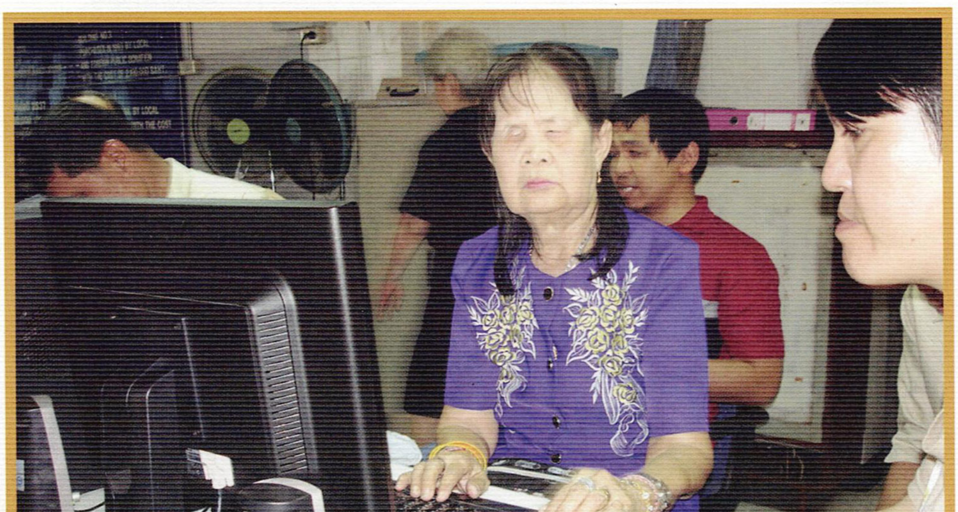

เรียนวิชาอักษรเบรลล์

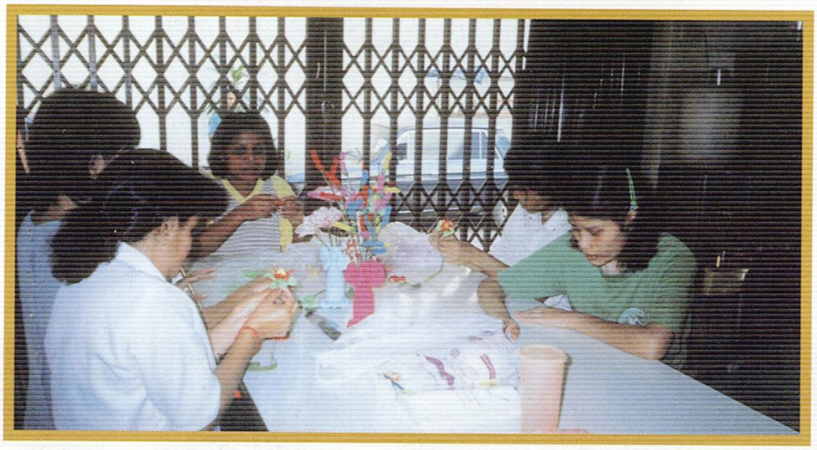

เรียนวิชาคำนวณ, พิมพ์ดีดและคอมพิวเตอร์

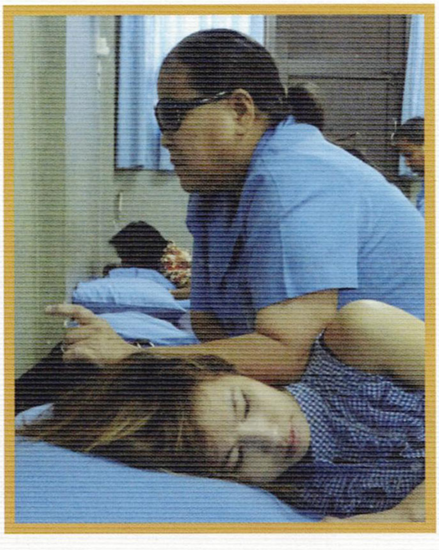
ฝึกวิชาโหราศาสตร์

ฝึกวิชาการฝีมือ

ฝึกวิชานวดแผนโบราณ

การเรียนและสอบ
วิชาสามัญ

ภาพส่วนพระองค์ฯ พระราชทานให้มูลนิธิฯ เป็นมิ่งขวัญ

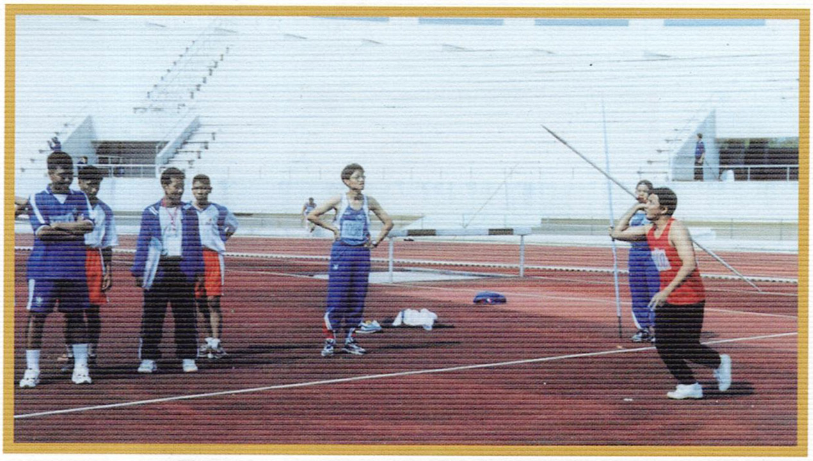
เตรียมงานห้องสมุดหนังสือเสียง

สาขาของชมรมอนุรักษ์การนวดแผนโบราณและโหราศาสตร์ มูลนิธิคอลฟีลด์ฯ ในหลายจังหวัด

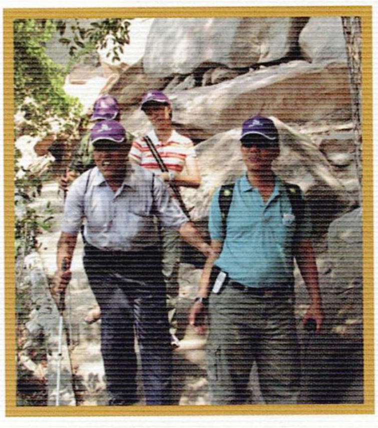

กิจกรรมกีฬา

ดูงาน - ทัศนศึกษา และพักผ่อน

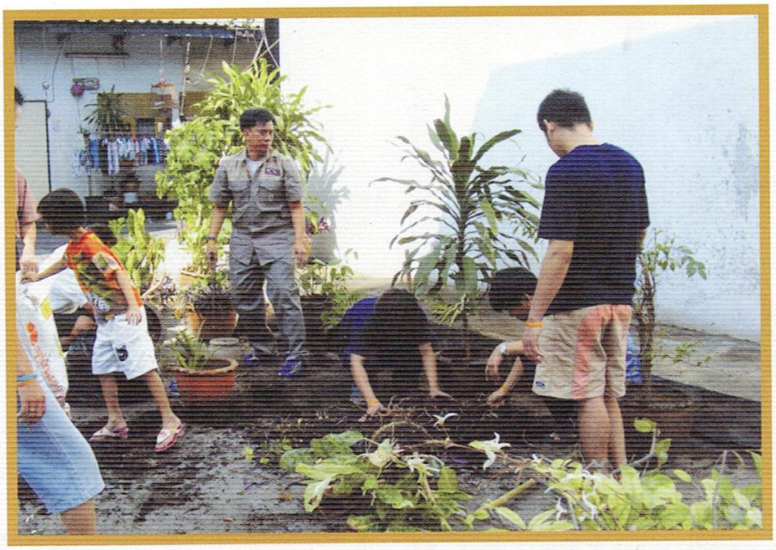

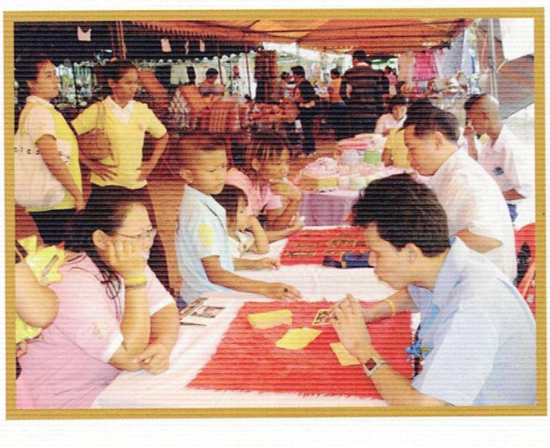

งานกิจกรรมเพื่อสังคม

งานกิจกรรมเพื่อสังคม

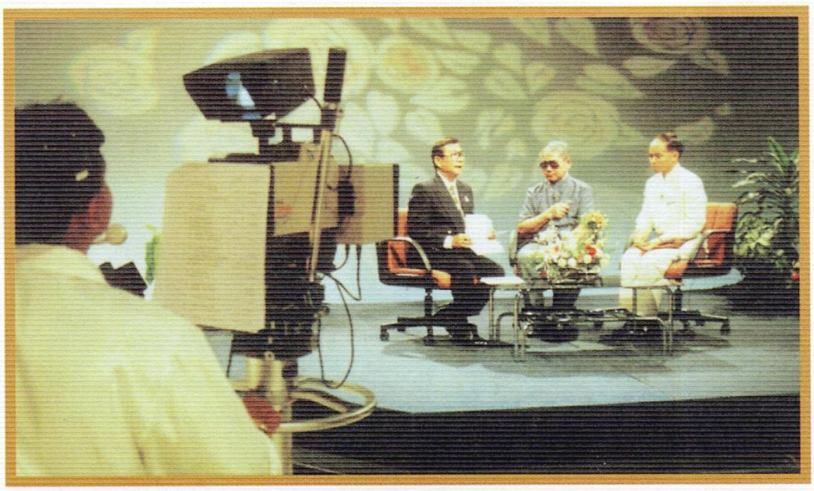

น้อมรำลึกถึงสมเด็จย่า

รณรงค์หาทุนเข้ามูลนิธิฯ

รณรงค์หาทุนเข้ามูลนิธิฯ

รับบริจาคจากท่านผู้มีอุปการะคุณ

มูลนิธิคอลฟิลด์เพื่อคนตาบอด

ในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

THAILAND CAULFIELD FOUNDATION FOR THE BLIND

UNDER THE ROYAL PATRONAGE OF HER ROYAL HIGHNESS PRINCESS MAHA CHAKRI SIRINDHORN

มอบวุฒิบัตรนี้ไว้เพื่อแสดงว่า

AWARDS THIS CERTIFICATE IN ABSOLUTE RECOGNITION THAT

....

ได้ผ่านการฝึกอบรมหลักสูตร

HAS SUCCESSFULLY COMPLETED ALL THE REQUIREMENTS
OF THE FULL COURSE OF INSTRUCTION FOR THE

....

ให้ไว้ ณ วันที่ ....

WITH DISTINCTION ON

ขออำนวยพรให้ประสบความสำเร็จและความเจริญรุ่งเรืองตลอดไป

ประธานฝ่ายอาชีพ	ประธานมูลนิธิ
DIRECTOR	CHAIRMAN
OF CAREER DEVELOPMENT	OF THE BOARD
T.C.F.B.	T.C.F.B.

หลายชีวิต

ที่บ้านดินแดง ซอย 16

รวบรวมโดย ฝ่ายประชาสัมพันธ์มูลนิธิฯ

ความทุกข์เป็นนามธรรม มองไม่เห็น จับต้องไม่ได้ เป็นเพียงความรู้สึกของใจ แต่ทำไมจึงมีอิทธิพลสูงต่อชีวิตของมนุษย์ทุกผู้ทุกนาม มีผลถึงขนาดทำให้มนุษย์จำนวนมากมายยอมสละชีวิต เพราะทนอยู่ร่วมกับความทุกข์ไม่ได้

ที่มูลนิธิคอลฟีลด์เพื่อคนตาบอดฯ มีสมาชิกที่เป็นคนตาบอด เปลี่ยนผ่านไปปีแล้วปีเล่ารวมแล้วนับเป็นพันชีวิต มูลนิธิฯ มีหน้าที่ดูแลคนตาบอดให้มีกำลังใจกล้าแข็งที่จะต่อสู้ดำรงชีวิตอยู่ต่อไปเป็นประการแรก และใช้ชีวิตเยี่ยงคนธรรมดาสามัญโดยพึ่งพาคนอื่นให้น้อยที่สุด เป็นประการต่อไป สามารถเลี้ยงชีพได้ด้วยตนเอง เป็นคนโดยสมบูรณ์ ทำประโยชน์ให้สังคมได้บ้าง ไม่เป็นที่ดูถูกดูแคลนของคนในสังคม นั่นคือหน้าที่หลักของทางมูลนิธิฯ

คนตาบอดที่เข้ามาเป็นสมาชิก เป็นศิษย์ของมูลนิธิฯ ส่วนมากจะเป็นผู้ที่ประสพภาวะตาบอดเมื่อโต เคยมีประสพการณ์เป็นคนตาดีปกติมานานหลายปี เมื่อเกิดตาบอดขึ้น ไม่ว่าจะล่วงรู้มาก่อนว่าจะเกิดภาวะนั้น หรือโดยกะทันหันก็ตาม ก็จะเกิดความทุกข์อย่างแสนสาหัส วิตกกังวลจนสภาวะจิตใจยอมแพ้ต่อความทุกข์นั้นและทนไม่ได้ มีหลายเปอร์เซ็นต์ผ่านประสพการณ์การฆ่าตัวตาย หรือคิดที่จะฆ่าตัวตายเป็นอย่างน้อย

มูลนิธิฯ นำเสนอเรื่องราวชีวิต 5-6 เรื่อง ณ ที่นี้ เพื่อเป็นตัวอย่างและเป็นกำลังใจให้เห็นว่าการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตจากคนตาดีมาเป็นคนตาบอดนั้นสามารถทำได้ และทำได้อย่างดีถ้าจิตใจพร้อมจะต่อสู้อย่างมีแบบแผนและถูกขั้นตอน นอกจากในตัวอย่างที่เป็นสมาชิกของมูลนิธิฯ นี้แล้ว ในประเทศไทยก็ยังมีคนตาบอดอีกจำนวนมากมายที่สู้ชีวิตจนประสพความสำเร็จสูงสุดทั้งในหน้าที่การงาน และสร้างประโยชน์แก่ประเทศชาติและสังคม ดังเป็นที่ประจักษ์ชัดเจน

สุทัศน์ ปึงศิริพัฒนา
(หมอโจ)

คุณโจแนะนำตัวเองหน่อยค่ะ

ผมเกิดที่จังหวัดพิจิตร ตอนที่แม่ท้องผมนั้น บังเอิญแม่ป่วยเป็นหัดเยอรมัน เมื่อผมคลอดออกมาเลยตาบอด แต่ยังเป็นชนิดที่เรียกว่าเห็นเลือนลาง พอโตขึ้นมาอีกหน่อยก็เป็นโรคต้อกระจกและต้อหิน เป็นเหตุให้ตาบอดสนิทเมื่ออายุได้ประมาณ 12-13 ขวบ ตั้งแต่เล็กๆ แม่นำผมมาฝากให้อาเลี้ยงที่กรุงเทพฯ ผมก็เติบโตมาในบ้านที่ให้การเลี้ยงดูแบบประคบประหงม แต่ก็พอช่วยตัวเองได้บ้าง ทำงานบ้านได้บ้างแต่ก็ไม่มาก พูดถึงความสุขสบายนั้นมีมากพอสมควร แต่ถ้าคิดถึงอนาคตในช่วงนั้นก็ยังมองไม่ใคร่เห็น

ที่บ้านอามีคนตาบอดมาขายลอตเตอรี่เป็นประจำ เขาเคยแนะนำให้อาพาผมไปเข้าโรงเรียน แต่อาก็เป็นห่วงไม่อยากให้ไปไกลตัว จึงปล่อยเวลาให้ผ่านเลยไปจนผมอายุได้ 17 ปี คนตาบอดอีกเช่นกันส่งข่าวให้ทราบว่า มูลนิธิคอลฟีลด์ฯ ที่ดินแดงสอนให้คนตาบอดช่วยเหลือตัวเอง ทำนั่นทำนี่ได้ อาจึงพาผมมาสมัครกับมูลนิธิฯ ด้วยตนเองเลย

ได้อะไรบ้างจากมูลนิธิฯ

ที่สำคัญที่สุดคือเรื่องการศึกษา แต่ทุกอย่างก็ต้องได้มาเป็นขั้นเป็นตอนและต้องใช้เวลากับความอดทนและความพยายาม เมื่อแรกเข้าคือการเรียนรู้ที่จะอยู่ได้ด้วยตนเอง สิ่งแรกคือการใช้ไม้เท้าขาวให้ชำนาญเพื่อเดินทางได้ด้วยตัวเอง เมื่อทำสำเร็จดีใจมากเพราะเมื่อก่อนทำไม่ได้เลย เวลาจะไปไหนต้องรอคนตาดีคอยช่วย อย่างอื่นก็เรียนรู้อีกหลายอย่างแม้แต่ทำกับข้าวกับปลา

คราวนี้มาถึงเรื่องการศึกษา ผมไม่มีพื้นเรื่องการเรียนการศึกษามาเลย ก็มาเริ่มที่มูลนิธิคอลฟีลด์ฯ นี้ ได้เริ่มจากเรียนอักษรเบรลล์แล้วพิมพ์ดีด คอมพิวเตอร์ จนได้เข้าสอบเทียบ ป.6 - ม.3 - ม.6 ใช้เวลาเพียง 2 ปีครับ ทำไมจึงเร็วมากหรือ เป็นเพราะตอนที่อยู่บ้านผมจะชอบฟังวิทยุ ฟังโทรทัศน์อยู่ทุกๆ วัน อาจจะเป็นนิสัยหรือความชอบส่วนตัวที่เลือกชอบฟังสาระความรู้มากกว่าบันเทิงเริงรมย์นะหรือความฝักใฝ่ในความรู้อยากศึกษาเล่าเรียน แต่ไม่มีโอกาสได้สัมผัสตอนนั้นก็เป็นได้ ทำให้เราพยายามหาความรู้เข้าตัวในทุกโอกาส ก็เลยเกิดประโยชน์ตอนได้เรียนจริงครับ

จากนั้นก็สอบเอนทรานส์เข้าเรียนปริญญาตรีที่คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง เลือกวิชาเอกสื่อสารมวลชน วิชาโทจิตวิทยา จบแล้วย้ายมาที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจนจบ ปริญญาโท

ทางปรัชญาครับ **ผมค่อนข้างสนุกกับการเรียนครับ ตอนนี้ก็เรียนปริญญาเอกต่ออีกก็เกือบจบแล้ว คอสเวอร์คเสร็จหมดแล้วเหลือแต่วิทยานิพนธ์**

เรียนขนาดนี้ต้องใช้ทุนมากนะคะ

เมื่อเราทำในสิ่งที่เราชอบก็ต้องพยายามครับ ผมอยู่ที่มูลนิธิฯ ได้เรียนนวดแผนโบราณกับวิชาโหราศาสตร์ ตั้งใจเข้าก็เอาดีได้ครับ ก็เก็บเงินที่เราหาได้จากการทำงานในสองอาชีพนี่แหละเอามาเรียน เวลาเรียนก็เลือกเรียนวิชาที่คิดว่ามีประโยชน์กับการทำงาน ตอนที่เรียนปริญญาโทอยู่ผมมีโอกาสไปทำงานที่สมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทยอยู่ 2 ปี ปัจจุบันผมใช้วิชาโหราศาสตร์มากครับ ผมพิจารณาจากเสียงของลูกค้าและประมวลเก็บเป็นสถิติไว้ได้มากเลย ก็เป็นหลักวิชาครับ ในเรื่องทุนการศึกษาก็แล้วแต่โอกาส บางครั้งก็เป็นทุนจากทางมหาวิทยาลัย ทุนงดเว้นค่าเทอม และทุนอื่นๆ มาเสริมก็มี

มองเรื่องของสวัสดิการคนตาบอดในประเทศไทยอย่างไรบ้าง?

ก็มีมากขึ้น ทั้งของรัฐของเอกชน แต่ก็ไม่ค่อยพอหรือไม่ทั่วถึงลงไประดับล่างจริงๆ ในส่วนของมูลนิธิต่างๆ ก็มีหลายรูปแบบ บางแห่งที่ทราบก็เป็นแบบฉาบฉวยก็มี เหมือนกับให้ปลาเอาไปกิน แต่ที่ผมสัมผัสจากมูลนิธิฯ เป็นการให้เบ็ดไปตกปลา สอนวิธีตกปลาให้ ก็ยั่งยืนกว่า แล้วอีกอย่างคือมูลนิธิคอลฟีลด์ฯ ไม่มีข้อจำกัดมากมาย ไม่มีข้อผูกมัด ไม่มีเงื่อนไข ทำให้ง่ายต่อการทำอะไรได้หลายอย่างพร้อมๆ กัน เป็นฟรีแลนซ์ในอาชีพตามความเหมาะสมของแต่ละคน อยากให้มีการแนะนำหรือฝึกอาชีพอื่นๆ ที่หลากหลายขึ้น ก็จะเป็นการส่งผลหรือต่อยอดได้มากขึ้น

จะฝากบอกอะไรถึงสมาชิกรุ่นหลังๆ บ้าง

ก่อนอื่น คนตาบอดต้องเห็นคุณค่าของตัวเราเองก่อน ว่ายังทำประโยชน์ได้ แล้วทำทุกอย่างด้วยความพยายาม มุมานะ ก็จะเห็นผล ผมนึกถึงสิ่งที่ครูออรอราย้ำเสมอว่า แหม่มสอนครูมาว่า ให้รู้จักให้ ท่านให้ครู ครูก็ให้ต่อ และรุ่นต่อไปจะได้ให้กันต่อๆ ไป.

จังสี่ แสนจัง

จังสี่เกิดบนดอยสูงแห่งหนึ่งในอำเภอแม่จัน ซึ่งปัจจุบันแยกออกมาเป็นอำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย เป็นสายเลือดชาวไทยภูเขาเผ่ามูเซอร์แท้ ครอบครัวของจังสี่อยู่กันมาด้วยขนบวัฒนธรรมและความเชื่อของชาวเขา *ตั้งแต่จังสี่ตาบอดตอนอายุ 6 ขวบ พ่อแม่ของจังสี่เลี้ยงดูจังสี่แบบเสี่ยงดวง คือ ถ้าดวงดีก็รอดชีวิต ถ้าดวงไม่ดีก็ให้มีอันเป็นไปเอง*

แล้ววันหนึ่ง เมื่อจังสี่อายุประมาณ 10 ขวบ จังสี่ถูกม้าเตะกระเด็นตกลงไปในเหวตื้นๆ ได้รับบาดเจ็บ จึงตะโกนเรียกให้พ่อแม่ช่วย แต่พ่อแม่ก็เพิกเฉยเสีย จังสี่จึงช่วยตัวเองขึ้นมาและกระเสือกกระสนเดินทางไปหายายที่อีกหมู่บ้านหนึ่งเพื่อขอความช่วยเหลือ ยายพาจังสี่กลับมาหาพ่อแม่และใช้ชีวิตอยู่อาศัยกับพ่อแม่ต่อไป

โชคชะตาของจังสี่เริ่มดีขึ้น เมื่อผู้ใหญ่บ้านพาจังสี่ไปฝากเรียนที่โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์อำเภอแม่จัน ซึ่งเปิดให้คนตาบอดเข้าเรียนได้ แต่เรียนมาไม่นานนักโรงเรียนก็ปิดตัวลงชั่วคราวเพราะขาดครูสอน จังสี่ถูกส่งตัวไปเข้าเรียนที่โรงเรียนสอนคนตาบอดภาคเหนือ จังหวัดเชียงใหม่ จนจบชั้นประถมหก เมื่ออายุ 20 ปี และนี่คือจุดเปลี่ยนชีวิตของจังสี่ จังสี่ได้ยินเรื่องเกี่ยวกับมูลนิธิคอลฟีลด์เพื่อคนตาบอดที่กรุงเทพฯ เพราะตอนเรียนอยู่ที่โรงเรียนสอนคนตาบอดภาคเหนือ เชียงใหม่ ซึ่งเป็นโรงเรียนที่แหม่มเยเนวีฟ คอลฟีลด์และอาจารย์ออรอรา ศรีบัวพันธุ์ มีส่วนร่วมก่อตั้งขึ้น และภายหลังอาจารย์ออรอราได้ไปก่อตั้งมูลนิธิคอลฟีลด์เพื่อคนตาบอดขึ้นที่กรุงเทพฯ ด้วย

เมื่อเรียนจบ ป.6 จังสี่ดิ้นรนหาเลี้ยงชีวิตด้วยความยากลำบาก อาชีพที่คนตาบอดใช้หาเลี้ยงชีพมากที่สุดตอนนั้นคือขายลอตเตอรี่ แต่จังสี่ไม่มีทุนรอนที่จะทำ จึงหาทางเข้ากรุงเทพฯ มุ่งสู่มูลนิธิคอลฟีลด์เพื่อคนตาบอดฯ

“... เมื่อผมเข้ารับการฝึกอบรม สิ่งแรกที่เข้าใจถ่องแท้ขึ้นคือการยอมรับสภาพตัวเองว่าเป็นคนตาบอด ไม่หวังปาฏิหาร์ย์ว่าจะกลับมามองเห็น ทำให้เป็นสุขใจมากขึ้น เพราะเรียนรู้ว่าคนตาบอดก็สามารถดูแลตัวเองได้ ประกอบอาชีพเลี้ยงตัวและครอบครัวได้ ครูเครื่องและแม่ครูออรอรา จัดงานแต่งงานให้ผมและภรรยาในช่วงที่อยู่ที่มูลนิธิฯ นี้ ผมมุ่งมั่นฝึกฝนวิชานวดแผนโบราณเพื่อให้สำเร็จเป็นอาชีพในการดำรงชีวิต ไม่กลัวการมีชีวิตแบบคนตาบอดอีกต่อไป สิ่งสำคัญยิ่งที่ได้รับก็คือการสนับสนุนให้เกิดกำลังใจที่กล้าแข็ง ไม่ยอมแพ้และอยากเป็นคนดี ผมมีชีวิตใหม่ที่ดีเพราะมูลนิธิฯ มีคำสอนที่ดีครับ...”

เมื่อเสร็จสิ้นภาระกิจจากมูลนิธิฯ จังสี่ไปฝึกงานธุรกิจนวดแผนโบราณกับหมอนวดรุ่นพี่ที่จังหวัดเชียงใหม่ 2 ปี แล้วพาภรรยาและลูกชาย 1 คนมาหาทำเลเปิดกิจการนวดแผนโบราณของตัวเองที่อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน จนถึงทุกวันนี้ กิจการของจังสี่เป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวาง

ปัจจุบันจังสี่มีบ้านและสถานประกอบการเป็นของตัวเอง 3 หลัง มีหมอนวดตาบอดมาร่วมงานด้วย 7-8 คน ได้ตอบแทนพระคุณพ่อแม่ด้วยการซื้อที่นา ไร่ขิง ควายหลายตัวและช่วยด้านการเงิน นับเป็นตัวอย่างที่ดีของคนตาบอดที่ไม่ยอมแพ้ชีวิต กตัญญู ขยันหมั่นเพียร จนประสพความสำเร็จสูงคนหนึ่ง

กิมโท้ แซ่แต้

ก่อนตาบอด ผมทำงานรับจ้างขับรถบรรทุก ในฐานะหัวหน้าครอบครัวผมหารายได้เลี้ยงครอบครัวพอดำเนินชีวิตไปได้ ภรรยาผมก็ป่วยเป็นโรคเบาหวาน มีลูกสาวคนโตที่ทำงานช่วยครอบครัวอีกแรงหนึ่ง ส่วนลูกอีกคนหนึ่งขาพิการทำงานไม่ได้

ผมเสียตาเมื่อปี 2521 ด้วยอุบัติเหตุไม้หล่นกระทบหัวอย่างแรง ทำให้ตามืดไปข้างหนึ่ง ผมเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลแห่งแรกปีกว่าๆ ก็ไม่ดีขึ้น จึงเปลี่ยนโรงพยาบาลใหม่ หมอบอกว่าใช้ยาชนิดหนึ่งในการรักษานานเกินไป ทำให้ยาตกตะกอน ตาข้างนั้นจึงกลายเป็นต้อหิน

ผมเข้ารับการผ่าตัดในปี 2528 อาการทำท่าว่าจะดีขึ้น แต่ภายในสองสามปี ตากลับมืดลงทั้งสองข้างและไม่ดีขึ้นอีกเลย จนผมกลายเป็นคนตาบอดในที่สุด ที่ร้ายกว่านั้นคือครอบครัวลำบากกว่าเดิมมาก เพราะผมกลายเป็นคนไร้ความสามารถ ใครจะให้งานคนตาบอดที่มีความรู้เพียงชั้น ป.4 และช่วยตัวเองไม่ได้ทำ

ปี 2530 มีคนแนะนำให้ผมมาฝึกการใช้ชีวิตด้วยตนเอง ที่มูลนิธิคอลฟีลด์เพื่อคนตาบอดฯ ผมได้รับการฝึกวิชาไม้เท้าขาว อ่านเขียนอักษรเบรลล์ ฝึกนวดแผนโบราณ และวิชาทำนายทางโหราศาสตร์

เมื่อจบหลักสูตรทั้งหมด ใช้เวลาประมาณ 2 ปี ผมก็ออกมาดำเนินชีวิตอยู่กับครอบครัว ใช้วิชาที่ร่ำเรียนมาประกอบอาชีพหารายได้เลี้ยงครอบครัว ไม่ต้องอดอยากเหมือนเมื่อ 10 ปีก่อนโน้น

บัวลาศ คงเรือง

บัวลาศ เป็นสมาชิกอาวุโสคนหนึ่งของมูลนิธิคอลฟีลด์เพื่อคนตาบอดฯ เข้ารับการอบรมและฝึกอาชีพกับทางมูลนิธิฯ เมื่อ 22 ปีก่อนและอยู่ประจำทำงานที่มูลนิธิฯต่อมาจนกระทั่งทุกวันนี้ อาชีพการงานของบัวลาศก็เจริญก้าวหน้าควบคู่ไปกับการเติบโตของมูลนิธิฯ บัวลาศอยู่ที่มูลนิธิฯมานานจนกระทั่งรู้สึกว่าตัวเองเป็นส่วนหนึ่งของมูลนิธิฯ ไปแล้ว

ย้อนกลับไปในสมัยสงครามโลกครั้งที่สอง บัวลาศถือกำเนิดที่อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ สมัยนั้นเป็นบ้านชนบทที่สงบสุขและงดงามในความรู้สึก มองเห็นโลกได้เพียง 3-4 ปีก็ตาบอดจากสาเหตุที่ป่วยเป็นไข้หวัด ไปรับการรักษาทั้งจากหมอพื้นบ้านและภายหลังไปโรงพยาบาลแมคคอร์มิค ก็ไม่อาจรักษาให้หายได้ คนโบราณเรียกโรคนี้ว่าหวัดลงตา การใช้ชีวิตของบัวลาศก็คือติดตามพ่อและแม่ไปทำงานประจำวัน พ่อแม่เป็นเกษตรกร ไปดำนา เกี่ยวข้าว ปลูกถั่ว ก็ไปเล่นอยู่แถวๆ นั้น พ่อแม่ไม่ยอมให้อยู่ไกลจากสายตา เวลาแม่เดินไปไหน บัวลาศก็จะเกาะชายเสื้อแม่เดินซอยเท้าตามไปทุกที่

บัวลาศจำได้ว่าหลังจากที่ดำเนินชีวิตแบบเด็กตาบอดที่พอช่วยตัวเองได้บ้างแล้ว เธออยากทำอะไรด้วยตัวเองเป็นอย่างมาก แม่เป็นคนชอบทำขนม บัวลาศก็อยากทำขนมได้อย่างแม่บ้าง แต่แม่ก็ไม่ยอมให้ทำเพราะกลัวอันตรายจากฟืนไฟ เห็นว่ายังเด็กอยู่และอีกอย่างก็คือกังวลในเรื่องลูกมองไม่เห็น อดรนทนไม่ไหวก็เลยต้องแอบทำจนได้ตอนที่แม่ไม่อยู่บ้าน เป็นเรื่องภาคภูมิใจของเธอมาจนทุกวันนี้

ชีวิตของบัวลาศมาถึงจุดเปลี่ยนแปลงครั้งสำคัญที่สุดเมื่ออายุได้ 12 ขวบ ข่าวว่ามีเด็กตาบอดอยู่ที่บ้านสารภี ทำให้อำเภอสารภีได้ต้อนรับสตรีอเมริกันตาบอดคนหนึ่งที่เดินทางมาถึงโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อมาพบบัวลาศและพ่อแม่โดยเฉพาะ แหม่มคนนี้ก็คือมิสเยเนวีฟ คอลฟีลด์ ซึ่งเปิดและดำเนินการโรงเรียนสอนคนตาบอดอยู่ที่พระนคร เจตนาคือมาชักชวนให้บัวลาศไปรับการศึกษาคือไปเรียนหนังสือที่กรุงเทพฯ สมัยนั้นเด็กตาบอดจะได้เรียนหนังสือเป็นเรื่องเหลือเชื่อสำหรับคนทั่วไป โดยเฉพาะคนในชนบท ยิ่งในภาคเหนือด้วยแล้ว เด็กสาวที่ไปไกลจากท้องถิ่นมีจำนวนมากที่ได้ชื่อว่าถูกหลอกลวงไปขายตัวและไปเป็นอันตรายต่างๆ ในกรณีของบัวลาศพ่อแม่ต้องตัดสินใจอยู่นานกว่าจะยอมให้เธอเดินทางมากับแหม่มคอลฟีลด์

ในปี พ.ศ. 2496 บัวลาศเข้าโรงเรียนเป็นครั้งแรกในชีวิตคือที่โรงเรียนสอนคนตาบอดกรุงเทพ เป็นลูกศิษย์ของแหม่มคอลฟีลด์ เริ่มจากชั้นอนุบาล จนกระทั่งจบชั้นมัธยมปีที่ 3 ใช้เวลา 9 ปี ตามเกณฑ์ ได้รับการฝึกอาชีพติดออกมาจากโรงเรียนคืออาชีพทำพลอย เป็นคนฝนพลอย เธอใช้ชีวิต

การทำงานหลากหลายอย่างมาก จากคนฝนพลอย เปลี่ยนไปทำงานเป็นโอปเรเตอร์อยู่ที่บริษัทนายเลิศ 6 ปี เคยเดินสายเป็นนักร้องร้องเพลงไปกับวงดนตรีก็เคย ขายลอตเตอรี่ก็เคย อะไรที่พอทำได้ก็ทำหมด ขอให้เป็นงานที่สุจริตและปลอดภัยกับตัวเอง แต่การเป็นคนตาบอดทำให้เสียเปรียบคนอื่นในการทำงาน ทำให้มีอุปสรรคมากและที่สำคัญคือรายได้ไม่พอหล่อเลี้ยงชีวิต

มีเพื่อนรุ่นพี่ส่งข่าวว่าอาจารย์เครื่องและอาจารย์ออรอราที่เคยเป็นอาจารย์สอนอยู่ที่โรงเรียนสอนคนตาบอดกรุงเทพ ก่อตั้งมูลนิธิฯ และเปิดสอนอาชีพนวดแผนโบราณและวิชาโหราศาสตร์ บัวลาศจึงมาสมัครรับการฝึกอาชีพ ซึ่งเมื่อมีประสบการณ์มากขึ้นเธอจึงมั่นใจว่าการเป็นหมอนวดแผนโบราณสามารถยึดเป็นอาชีพที่ถาวรได้ เธอจึงทุ่มเทให้กับการประกอบอาชีพนี้ด้วยความตั้งใจอย่างที่สุด

22 ปีแล้ว ที่บัวลาศยึดถือการนวดและดูหมอเป็นอาชีพหลัก ซึ่งเธอทำได้ดีทั้งสองอย่าง เธอหวนระลึกไปถึงสถานที่ที่เธอทำงานอยู่นี้ เมื่อยี่สิบกว่าปีที่แล้ว จากห้องแถวโล่งๆ ห้องเดียวกลายเป็นห้องแถวห้าห้อง เพื่อนสมาชิกเพิ่มมากขึ้นหลากหลาย ในแต่ละปีที่ผ่านไป คนโน้นมาคนนี้ไป บริเวณถนนซอยอันเงียบสงบก็กลายเป็นทำเลที่ผู้คนพลุกพล่าน รถจอดเต็มไปหมดจนบางครั้งรถลูกค้าของบัวลาศที่จะมานวดกับเธอไม่มีที่จอด บัวลาศคำนึงอยู่เสมอว่า ก็ที่แห่งนี้แหละที่ทำให้ปัจจุบันเธอได้ชื่อว่าเป็นหมอนวดและหมอดูฝีมือดีคนหนึ่ง ไปไหนมาไหนก็มีคนรู้จักทักทายเรียกชื่อหมอบัวลาศ ที่สำคัญคือบัวลาศมีฐานะความเป็นอยู่ที่มั่นคงแล้ว ถึงไม่หรูหราแต่ก็มั่นใจว่าจะเลี้ยงตัวเองเลี้ยงครอบครัวได้ไม่ลำบาก มีบ้านของตัวเองอยู่ในกรุงเทพฯ กับสามีซึ่งประกอบอาชีพเดียวกันและเป็นคนตาบอดเหมือนกัน ลงทุนซื้อสวนยางพาราให้น้องสามีดูแลอยู่ที่ทางใต้ ภาพเก่าๆ ในความทรงจำเมื่อครั้งแรกที่มาถึงมูลนิธิฯ ภาพที่คนตาบอดต้องช่วยกันออกไปเดินแจกใบปลิวประชาสัมพันธ์มูลนิธิฯ ยังประทับอยู่ในใจมิรู้ลืม

บัวลาศคิดอยู่ตลอดเวลาเพื่อเป็นกำลังใจให้ตัวเองว่า ได้ทำงาน เลี้ยงตน เลี้ยงครอบครัว เราก็ยังมีคุณค่าอยู่ไม่น้อยเลย.

ปฐวี ธนานันท์

ชีวิตมนุษย์ หากปราศจากซึ่งความหวัง ชีวิตนั้นก็จะเลื่อนลอย ไร้จุดหมายและสิ้นหวัง
หากมีความหวัง ก็จะมีความพยายาม ไขว่คว้าเอาความสำเร็จมาเป็นของตน
แต่ความหวังนั้นมันอยู่ ณ ที่แห่งใดกันเล่า

ผมเป็นชาวโคราชโดยกำเนิด มีพี่น้องทั้งหมด 6 คน เตี่ยและแม่ประกอบอาชีพค้าขาย ฐานะค่อนข้างดี ต่อมาประสบปัญหาขาดทุนทำให้ความเป็นอยู่ในครอบครัวลำบากขึ้น แต่ก็เป็นสิ่งที่มีคุณค่ากับชีวิต ลูกๆ ต้องรู้จักช่วยตัวเองและครอบครัว สำหรับผม เพื่อจะได้เรียนหนังสือ ต้องดิ้นรนหางานพิเศษทำโดยไม่เลือกงาน ผมทำมาแทบทั้งนั้นไม่ว่า ขายขนมครก กล้วยทอด ข้าวแกง น้ำแข็งไส ล้างขวดน้ำปลาในโรงงานน้ำปลา ฯลฯ แล้วผมก็ผ่านชีวิตวัยเด็กมาได้ด้วยดี ผลการเรียนอยู่ในระดับน่าพอใจเรื่อยมา กระทั่งสอบผ่านการคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัยได้

ผมเลือกเข้าเรียนในคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (ปทุมวัน) เพราะอยากจบออกไปเป็นครูอย่างที่ตั้งใจเอาไว้ตั้งแต่ยังเด็ก ระยะที่อยู่ในมหาวิทยาลัยก็เรียนใช้ได้ เข้าร่วมกิจกรรมในมหาวิทยาลัยมากและทำได้ดี ดำเนินชีวิตมีแบบแผน ทำตัวอยู่ในกลุ่มสังคมอย่างราบรื่น ดูเหมือนว่าทางเดินชีวิตผมมีแววจะงดงาม

วันหนึ่งเริ่มมีสัญญาณบางอย่างบ่งบอกความผิดปกติในตัวผม เริ่มต้นจากผมประสบอุบัติเหตุเดินตกท่อระบายน้ำที่เปิดฝาทิ้งไว้บริเวณหน้าหอพัก ทั้งๆที่ผมก็ใส่แว่นสายตาอยู่ (ผมสายตาสั้นมาตั้งแต่ชั้นมัธยมต้น) เวลาอ่านหนังสือ บางครั้งตัวหนังสือก็เลือนหายไปจากการมองเห็น, เดินเข้าโรงหนังก็มองหาที่นั่งไม่เจอเพราะมืดเกินไป, เวลาไปอยู่ในที่ระดับแสงเปลี่ยนไป ตาจะพร่ามัวอยู่นานผิดปกติ ผมเริ่มหงุดหงิดเมื่อมีคนมาทักเรื่องผมเดินชน เดินเตะอะไรต่ออะไรหลายอย่าง และผมเริ่มเครียดเริ่มกลัวความมืด

เมื่ออยู่ปีที่ 3 ในมหาวิทยาลัย ผมเข้ารับการตรวจรักษาตากับแพทย์ผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งค่าตรวจรักษาแพงมาก เป็นเสมือนกับจ่ายค่าซื้อคำพิพากษาชะตาชีวิตตัวผมเอง เพราะผลที่แพทย์ลงความเห็นไว้ชัดเจนมาก นั่นคือ “อาการของคุณคือกล้ามเนื้อประสาทตาเสื่อมสภาพ โดยจะเสื่อมสภาพลงไปทีละน้อยจนถึงมองไม่เห็น คือจะตาบอดในที่สุด อาการของคุณเป็นโรคที่เกิดกับคนในอัตราส่วนหนึ่งต่อล้านคน ยังไม่พบวิธีรักษา ทางที่ดีที่สุดคือหาทางชะลอให้เสื่อมสภาพช้าที่สุดเท่านั้น กรณีของคุณ คุณมีเวลาประมาณห้าปีถึงสิบปี...”

ชีวิตผมจากวันนั้นเปลี่ยนแปลงไปโดยสิ้นเชิง สภาพจิตใจจมอยู่ในความทุกข์ตลอดเวลาที่ตื่นอยู่ ความหวังต่างๆ ในชีวิตเหมือนจะจบสิ้นลง คิดไม่ตกว่าจะทำอย่างไรกับชีวิตตัวเองดีและใครจะช่วยผมได้ วันเวลาผ่านไป ผมทนอยู่มาได้ เรียนหนังสือต่อไปได้เพราะมีเพื่อนที่เข้าใจและให้กำลังใจ ขณะเดียวกันผมก็ยังรักษาตาและอยู่ในความดูแลของแพทย์โดยตลอด

หลังจากรับพระราชทานปริญญาบัตร ผมเดินทางกลับบ้านโคราชและเข้าทำงานเป็นอาจารย์สอนหนังสือที่โรงเรียนเอกชนแห่งหนึ่งไม่ไกลจากบ้าน ผมทุ่มเทเวลาของชีวิตช่วงนี้ให้กับงานครูที่ผมรู้ว่าไม่ยาวนานนัก ผมทำงานอย่างตั้งใจสุดชีวิต สนใจแต่กับลูกศิษย์และคุณภาพการเรียนการสอน โดยที่ไม่ได้ใส่ใจกับความก้าวหน้าของตัวผมเองเลย ผมสอนหนังสือได้ 6 ปี ดวงตาสองข้างของผมก็มืดสนิทลง

จากคนที่เคยมองเห็น ก็มองไม่เห็น, จากคนที่ไม่ต้องพึ่งพาอาศัยใคร ต้องรอคอยความช่วยเหลือ, ผมเป็นคนที่พึ่งตนเองมาตลอด เคยช่วยคนอื่นมาก็มาก กลับช่วยตนเองไม่ได้แม้แต่เรื่องง่ายๆ ผมหงุดหงิด น้อยใจและอารมณ์ร้ายจนกลายเป็นความก้าวร้าว ผมทนไม่ได้อีกแล้ว

เมื่อผมสะสมยานอนหลับได้หลายร้อยเม็ด ปลีกตัวไปอยู่ในสถานที่ที่ผมคิดว่าไม่มีคนพบเห็น กราบพระสวดมนต์ อธิษฐานขอชดใช้หนี้เวรที่ผมได้กระทำ คนไร้ค่าคนนี้ขอไปรับกรรมในชาติหน้าหรือในนรกก็ได้

แม้แต่นรกก็ยังไม่ต้องการผม เกิดมีคนมาพบนำผมส่งโรงพยาบาล ล้างท้อง ผมอยู่ในโรงพยาบาล 10 วัน ญาติพี่น้อง เพื่อน ครูบาอาจารย์ ต้องลำบากมาเยี่ยมผมมากมาย คำปลอบ คำด่าทั้งหลายทำให้ผมฉุกคิด ชีวิตที่ไร้ค่าของผมยังมีความหมายกับคนอีกหลายๆ คนจริงหรือ การใช้เวลาบนเตียงโรงพยาบาล ทำให้ผมใคร่ครวญ ผมปล่อยให้ตัวผมตกอยู่ในมือของเพื่อนๆ พี่ๆ ที่รักและเมตตาผมหลายกลุ่ม ผมเดินทางไปอยู่ในหลายที่หลายทาง จนในที่สุดผมถูกส่งไปพบคุณพ่อเรย์บาทหลวงคาทอลิคแห่งคณะพระมหาไถ่ที่พัทยา ซึ่งท่านได้พิจารณาแนะนำให้ผมไปยังสถานที่อีกแห่งหนึ่งแถวถนนดินแดง ท่านว่าเป็นที่ที่เหมาะสมกับผมมากที่สุดในช่วงเวลาของผมขณะนั้น

มูลนิธิคอลฟีลด์เพื่อคนตาบอด อยู่ในซอยแห่งหนึ่งแถวถนนดินแดง ปีนั้นคือปี พ.ศ. 2534 ผมจำวันที่ไม่ได้ สิ่งที่ผมจำได้แม่นยำคือความรู้สึกในขณะนั้น เมื่อได้พบกับอาจารย์ออรอรา ศรีบัวพันธุ์ มือทั้งสองข้างของอาจารย์ที่โอบหัวไหล่ผมไว้ อบอุ่นจนสัมผัสได้ แขนนั้นประคองผมเพื่อขึ้นไปคุยบนชั้นสอง คำพูดของอาจารย์ปลุกปลอบใจและชี้ให้เห็นโอกาสของคนตาบอด แต่ในขณะที่ผมเหนื่อยและเพลียมาก รวมทั้งหวาดหวั่นกับสถานที่ที่ไม่อาจมองเห็นได้ การรับรู้คำพูดของอาจารย์จึงรับได้เพียงบางส่วน ผมพักอยู่ที่มูลนิธิฯ 3 คืน ผมยังไม่พร้อมจริงๆ จิตใจผมย่ำแย่ลงกว่าเดิม หดหู่ หมกมุ่นกับหนทางชีวิตที่มืดมนของตัวเอง สุขภาพกายก็ยังไม่พร้อมที่จะเรียนรู้อะไรทั้งสิ้น ผมตัดสินใจติดต่อเพื่อนให้มารับ

ผมออกไปจากมูลนิธิฯ และคิดว่าจะไม่ย้อนกลับมาที่นี่อีก ในสมองมีความคิดที่วกวนกับความต้องการ อยากอยู่ อยากตาย อยากอยู่ อยากตาย

ผมกลับไปอยู่ที่หอพักเดิมท่ามกลางเพื่อนรักหลายคน ทุกคนผลัดกันประกบผมเกือบจะตลอดเวลา ไม่ยอมส่งผมกลับโคราช พูดกรอกหัวสมองผมด้วยคำพูดในความหมายที่ว่า "นายต้องสู้ นายผ่านไปได้แล้ว อย่ายอมแพ้อีก นายจะกลัวอะไรกับปัญหาที่ยังไม่เกิด ความตายนายยังไม่กลัว..." หลายวันผ่านไป ผมตัดสินใจที่จะดำรงชีวิตในโลกใหม่ของผม โลกของคนตาบอด

ผมย้อนกลับไปที่มูลนิธิคอลฟีลด์เพื่อคนตาบอด ไปพบอาจารย์ออรอรา ไม่มีคำต่อว่าต่อขาน ทุกอย่างดำเนินไปในวิธีการฟื้นฟูสภาพชีวิตของคนที่สูญเสียชีวิตไปชั่วคราว แล้วฟื้นคืนมาใหม่ในอีกสภาพชีวิตหนึ่ง หัวใจในร่างเดิมของผมค่อยๆ ฟื้นความรู้สึกขึ้นมาทีละน้อย เดือนแล้วเดือนเล่าผ่านไป ผมช่วยตัวเองได้หลายอย่าง ผมเรียนวิชาการใช้ไม้เท้าขาว เดินทางด้วยตัวคนเดียว ไปตลาดซื้อกับข้าว ไปศูนย์การค้าขึ้นบันไดเลื่อน ลงสะพานลอย เรียกรถแท็กซี่ ฯลฯ *ที่สำคัญผมเลิกอายที่จะเป็นคนตาบอด* ผมสนใจในคำสอนของพระพุทธองค์อย่างจริงจังขึ้น ยึดอริยสัจสี่ของพระพุทธองค์มาเป็นหลักการดำเนินชีวิตของผมเรื่อยมา

ผมกลายเป็นอีกคนหนึ่ง สุขภาพจิตดีขึ้น ทำอะไรได้มากกว่าที่ผมเคยคิดว่าทำอะไรไม่ได้ อะไรที่คนตาบอดคนอื่นทำได้ ผมก็จะต้องทำให้ได้เช่นกัน เช่น ทำกับข้าว จุดเตาไฟ เสียบปลั๊กไฟ เทน้ำร้อนใส่กระติก เปิดเทปฟังเพลง ฯลฯ ข้อสำคัญ บุคลิคภาพต้องดูดี ผมรักการว่ายน้ำมานานแล้ว จึงขอไปว่ายน้ำที่ศูนย์เยาวชนไทย-ญี่ปุ่นดินแดงที่อยู่ไม่ไกลจากมูลนิธิฯนัก โดยทำหน้าที่สอนเพื่อนคนตาบอดอื่นๆ ด้วย ผมได้รับการถ่ายทอดวิชาการนวดแผนโบราณจากอาจารย์เครื่อง ศรีบัวพันธุ์และหมอนวดรุ่นพี่ ผมสำเร็จหลักสูตรวิชาโหราศาสตร์อีกด้วย มีอย่างหนึ่งที่ผมไม่เก่งอย่างที่ต้องการ เป็นข้อด้อยของผม นั่นคือการฝึกใช้อักษรเบรลล์

ผมเคยอยากที่จะไปเป็นครูสอนเด็กตาบอดที่โรงเรียนสอนคนตาบอดพระมหาไถ่พัทยา เพราะผมเรียนครูมาและเคยทำงานครูมาก่อน แต่ก็ต้องล้มความคิดเพราะผมไม่เก่งอักษรเบรลล์ หลังจากที่ผมจบหลักสูตรต่างๆ ของมูลนิธิฯ แล้ว ผมอยู่ช่วยงานของมูลนิธิฯ อยู่ระยะหนึ่ง จนกระทั่งเสร็จงานหารายได้เข้ามูลนิธิฯทางสถานีโทรทัศน์ เนื่องในโอกาสที่มูลนิธิคอลฟีลด์เพื่อคนตาบอด ได้รับพระกรุณาธิคุณ เข้าอยู่ในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ผมก็อำลามูลนิธิฯ กลับบ้านเกิด เพื่อดำรงชีวิตใหม่ของผมต่อไปด้วยกำลังใจที่กล้าแข็งขึ้นเป็นคนละคน

ทางมูลนิธิฯกับผมร่วมวางแผนงานให้ผมเปิดสาขาที่ 4 ชมรมอนุรักษ์การนวดแผนโบราณและโหราศาสตร์ขึ้นที่โคราช เพื่อเป็นที่ประกอบการอาชีพของผมสืบไป ผมต้องขอจารึกไว้ตรงนี้ว่าผมซาบซึ้งกับสิ่งที่ผมไม่เคยทราบมาก่อนว่า ตัวผมเองจะเป็นที่รักของคนหลายๆคนมากมายขนาดนี้

ถ้าผมตายไป ผมก็คงไม่มีโอกาสได้รับรู้ นอกจากแม่และพี่ๆ น้องๆ, จากมูลนิธิคอลฟีลด์เพื่อคนตาบอดฯแล้ว ผมได้รับอุปการะคุณจากท่านอาจารย์รื่นรมย์ เวชโช อาจารย์สอน ม.ศ. 5 ผมที่โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย มอบตึกแถว 1 ห้องให้เป็นที่ประกอบการและอยู่อาศัยโดยไม่ได้คิดค่าใช้จ่ายใดๆ ได้ความช่วยเหลือจากเพื่อนสนิทมิตรสหายทั้งจากสมัยเด็กจนถึงสมัยเรียนมหาวิทยาลัย และอาจารย์อีกหลายท่าน ความช่วยเหลือคนละไม้คนละมือเหล่านี้ ทำให้สำนักนวดของผมก่อตั้งได้สำเร็จเริ่มดำเนินการได้อย่างรวดเร็วเหลือเชื่อ ผมเริ่มทำงานหาเงิน ประกอบอาชีพได้อีกครั้งหนึ่งแล้ว ผมทำงานสะสมสร้างชื่อเสียงทีละเล็กละน้อยจากการเป็นหมอนวด จากการใช้วิชาโหราศาสตร์ทำนาย ดูฤกษ์ดูยามในการประกอบพิธีกรรม เป็นที่เชื่อถืออยู่ในโคราชพอสมควร ความเป็นอยู่ก็สบายขึ้นบ้าง

ผมมีโอกาสได้ถวายการนวดให้กับหลวงพ่อพุธ ฐานิโย แห่งวัดป่าสาละวัน, หลวงพ่อคูณ ปริสุทโธ แห่งวัดบ้านไร่, รับเชิญเป็นวิทยากรไปให้ความรู้ในสายวิชาชีพของผมให้กับหลายสถาบัน เช่น โรงพยาบาลจิตเวช โรงพยาบาลมหาราช มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี เป็นต้น

นิสัยพื้นฐานของผมตั้งแต่ก่อนตาบอดเป็นคนที่ไม่ชอบเก็บตัว ชอบความสนุกสนานร่าเริง ชอบหากิจกรรมทำในหมู่เพื่อนฝูงและสังคม แต่ได้สะดุดหยุดไปเมื่อตาบอด เริ่มจะกลับมาสู่ชีวิตผมอีกครั้งหนึ่ง ผมเริ่มเปิดตัวในสังคมระดับต่างๆมากขึ้นเรื่อยๆ ผมอยากแสดงให้ผู้คนรับรู้ว่าคนตาบอดก็มีความสามารถเหมือนคนปกติเกือบทุกด้าน ผมไปเที่ยวตามสถานที่ต่างๆ โดยมีเพื่อนพาไปบ้าง เดินทางไกลคนเดียวบ้าง ไปกินอาหารนอกบ้าน อยากไปไหนก็ไป อยากทำอะไรก็ทำ ลูกศิษย์ลูกหาเก่าๆ มาพบปรึกษาหารือเรื่องต่างๆ ก็ช่วยกันคิด ช่วยกันทำ แก้ปัญหากันไป ผมออกไปเป็นพิธีกรตามงานแต่งงานของเพื่อนฝูงหรือญาติมิตร ที่ภูมิใจมากก็คือเป็นกรรมการงานฉลอง 100 ปีโรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย ผมเขียนบทความลงในหนังสือ ผมเรียนรู้วิธีการทำหนังสือที่ระลึกจากเพื่อนที่ทำเป็นอาชีพแล้วนำกลับมาฝึกฝน จนได้รับเลือกจากเพื่อนๆร่วมรุ่นมัธยมให้เป็นสาราณียกรทำหนังสือศิษย์เก่ารุ่นผมของโรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย งานนี้ได้รับคำชมจากครูอาจารย์และเพื่อนๆ ดีอยู่ บางครั้งเมื่อมีเพื่อนๆ อยากทำหนังสืองานศพก็ยังมาให้ช่วยคิดช่วยทำก็มี ปัจจุบันผมก็ยังรับเป็นศูนย์กลางการติดต่อของเพื่อนๆ รุ่นผมอยู่ ที่ผมเขียนส่วนนี้ของเรื่อง ไม่ใช่จะอวดอ้างว่าผมเก่งหรือมีความสามารถอะไรกว่าคนอื่น เพียงแต่จะแสดงว่าเรา คนตาบอด ถ้าไปจำกัดความสามารถของตัวเราเองว่าเราทำอย่างนั้นอย่างนี้ไม่ได้ แล้วไม่ลองทำดู เราก็จะไม่มีโอกาสรู้เลยว่าเราทำได้หรือไม่ ถ้าเราพยายามและลองไปเรื่อยๆ เราก็จะค้นพบความสามารถของตัวเราเองแน่นอน สำคัญที่เราต้องฝึกให้แม่นยำเท่านั้น

ทุกวันนี้ ผมหาเลี้ยงตนเองมาจนอายุได้ห้าสิบปี จากวิชาชีพนวดแผนโบราณและวิชาโหราศาสตร์เท่านั้น เก็บหอมรอมริบซื้อที่ดินห้าสิบแปดตารางวาใกล้กับวัดป่าสาละวัน ปลูกบ้านหลังย่อมๆ ใช้เป็นสำนักงานใหม่ของชมรมฯ เป็นที่ประกอบอาชีพและอยู่อาศัยถาวร ตั้งชื่อว่า บ้านรื่นรมย์ เพื่อเป็นที่ระลึกในพระคุณของอาจารย์ที่อุปการะที่อยู่อาศัยให้ผมมาตั้งแต่ผมเริ่มตาบอด

ประการสำคัญของคนตาบอดที่ประสพปัญหาตาบอดเมื่อโตแล้ว คือต้องพลิกฟื้นคืนสภาพชีวิตทั้งทางกายภาพและจิตใจให้ได้ การเลือกสถานที่และบุคคลที่จะเป็นผู้ฝึกจิตใจและสมรรถภาพทางกายของคนตาบอดในเบื้องแรกเป็นสิ่งสำคัญมาก ไม่ควรจะมีการผิดพลาดในขั้นตอนนี้ ผมเองได้รับการฝึกอบรม ฟื้นฟูสมรรถภาพอย่างถูกต้องสมบูรณ์แบบตามหลักวิชาจากทางมูลนิธิฯ นับว่าโชคดีที่สุด

สิ่งที่ได้คืนมาหลังความตาย **นอกจากชีวิตแล้วก็คือความหวัง**

พูลทิพย์ หิรัญโน

ดิฉันเกิดเมื่อวันที่ 20 กันยายน 2503 ณ จังหวัดสุราษฎร์ธานี จบปริญญาตรีจากวิทยาลัยครูสุราษฎร์ธานี ชีวิตครอบครัวแต่งงานเมื่อปี 2523 สามีเป็นข้าราชการตำรวจ มีบุตร 2 คน ดิฉันรับราชการเป็นครูอยู่ที่โรงเรียนบ้านทะเลหอยสุราษฎร์อุทิศ จังหวัดกระบี่

โรงเรียนนี้อยู่ในถิ่นกันดารอย่างมาก ไม่มีไฟฟ้าใช้ เวลากลางคืนจะอ่านจะเขียนหนังสือหรือตรวจข้อสอบ ก็ต้องอาศัยแสงไฟฟ้าที่ต่อจากแบตเตอรี่ ปกติดิฉันเป็นคนสายตาสั้นอยู่แล้ว เมื่อแสงสว่างไม่พอก็ต้องเพ่งมากและในที่สุดก็มองไม่เห็น หมอบอกว่าเป็นโรค *จอประสาทตาลอก* ไม่สามารถรักษาให้หายได้ ทำให้หมดหวังในชีวิตทันที การที่กลายเป็นบุคคลทุพพลภาพทำให้ดิฉันต้องพ้นสภาพความเป็นข้าราชการ

ดิฉันเคยคิดฆ่าตัวตาย แต่ก็ทำไม่ลง สามีคอยให้กำลังใจและเตือนสติว่า *ลูกมีแม่ตาบอดดีกว่าขาดแม่*

เมื่อทราบว่ามูลนิธิคอลฟีลด์เพื่อคนตาบอดฯ เปิดรับคนตาบอดเข้าฟื้นฟูสมรรถภาพ รวมทั้งให้การศึกษาและฝึกอาชีพที่เหมาะกับคนตาบอด จึงตัดสินใจสมัครเข้ารับการฝึก

ดิฉันเข้ามาอยู่ที่มูลนิธิฯ ที่ดินแดง กินอยู่หลับนอน ฝึกการใช้ชีวิตคนตาบอดจนช่วยตัวเองได้ดี สำหรับตัวดิฉันเองใช้เวลาทั้งหมด 9 เดือนก็ทำได้สำเร็จ (คนตาบอดแต่ละคนจะใช้เวลาตรงนี้ไม่เท่ากัน)

ดิฉันนำความรู้วิชานวดแผนโบราณไปประกอบอาชีพที่บ้านจังหวัดสุราษฎร์ธานี มีรายได้เลี้ยงตัวเองและครอบครัวเป็นที่น่าพอใจ ที่ดีใจก็คือยังพอมีเงินเหลือ 10 เปอร์เซนต์ของรายได้จากการนวดสะสมฝากออมสินให้ลูกได้ทุกเดือน

กฎหมาย

และ

สิทธิคนพิการ

ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มิใช่สิ้นสุดที่ความพิการ

ขนิษฐา เทวินทรภักติ *

...เพราะโลกนี้ ประกอบขึ้นด้วยความหลากหลาย
โลกจึงมิได้จำเป็นต้องมีแต่มนุษย์ที่สมบูรณ์แบบ
แต่โลกที่หลากหลายควรประกอบด้วย
บุคคลที่มีศักดิ์และศรีทางจิตวิญญาณที่ทัดเทียมกันเสมอภาคกัน
และศรัทธาในคุณค่าของกันและกัน
เพื่อที่จะเป็นสังคมที่ทั้งคนพิการและไม่พิการ
อาศัยอยู่ร่วมกันอย่างศานติสุข...

"คนพิการเป็นทรัพยากรส่วนหนึ่งของประเทศ แต่เนื่องจากสภาพความพิการ ทำให้เป็นอุปสรรคในการดำรงชีวิต ประกอบอาชีพ การพึ่งตนเอง และการดำเนินชีวิตอิสระ....."

โดยทั่วไปแล้วทุกคนต่างตระหนักและสำนึกว่าคนพิการเป็นสมาชิกส่วนหนึ่งของสังคม มีศักดิ์ศรีและหน้าที่เท่าเทียมกัน มีส่วนร่วมด้วยความเสมอภาคในการดำรงชีวิตและการพัฒนาประเทศ

ประเทศไทย รัฐบาลได้ตระหนักถึงความสำคัญในเรื่องสิทธิ ความเสมอภาค และโอกาสของคนพิการ จึงได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. 2534 โดยสาระสำคัญของกฎหมายถือว่า "คนพิการเป็นทรัพยากรส่วนหนึ่งของประเทศ แต่เนื่องจากสภาพความพิการทำให้เป็นอุปสรรคในการดำรงชีวิต การประกอบอาชีพ การพึ่งตนเอง และการดำเนินชีวิตอิสระได้ในสังคม (Independent Living) และการเข้ามีส่วนร่วมในกิจกรรมของสังคมอย่างเต็มที่และเสมอภาค ภายใต้สภาพแวดล้อมที่ปราศจากอุปสรรค โดยกำหนดให้คนพิการต้องได้รับสิทธิ ความจำเป็นพื้นฐานของชีวิต ได้รับการคุ้มครองด้านสวัสดิการสังคม การพัฒนาและการฟื้นฟูสมรรถภาพโดยวิธีการทางการแพทย์ ทางการศึกษา ทางสังคม การฝึกอาชีพ การมีงานทำ ตลอดจนแก้ไขอุปสรรคต่างๆ ทางเศรษฐกิจ การเมือง และสังคมให้แก่คนพิการ

หลังจากประกาศใช้พระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. 2534 เป็นระยะเวลากว่าสิบปี เพิ่มจากในเนื้อหาสาระและวิธีการปฏิบัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งตัวคนพิการเองยังไม่สามารถเข้าถึงเจตนารมณ์ของกฎหมาย สิทธิและบริการไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ทางสังคมที่เปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน จึงได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ.2550 โดยมีเจตนารมณ์เพื่อกำหนดแนวทางและการปรับปรุงวิธีการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการให้เหมาะสมต่อสถานการณ์ สิ่งแวดล้อม และการฟื้นฟูสมรรถภาพที่สอดคล้องเหมาะสมกับสากลโลก โดยเน้นการกำหนดบทบัญญัติเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์และการคุ้มครองคนพิการมิให้มีการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมเพราะเหตุสภาพทางกายหรือสุขภาพ

สาระสำคัญของพระราชบัญญัตินี้ได้กำหนดให้มีคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตแห่งชาติ เพื่อรับผิดชอบและควบคุมดูแลให้มีการเสนอข้อคิดเห็น ติดตามผล เพื่อให้คนพิการที่กำหนดไว้ในกฎหมายเข้าถึงสิทธิประโยชน์และการคุ้มครองที่มิให้มีการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม กำหนดให้คนพิการมีสิทธิเข้าถึงสิทธิและใช้ประโยชน์จากสิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะ ตลอดจนสวัสดิการและความช่วยเหลืออื่นจากรัฐดังต่อไปนี้คือ บริการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์ การศึกษา การฝึกอาชีพและการมีงานทำ การยอมรับและการมีส่วนร่วมกิจกรรมทางสังคม เศรษฐกิจ

"การรวมตัวกันจะเกิดศักยภาพ เกิดพลังที่จะนำไปสู่การกระจายโอกาส ขยายเครือข่าย เพื่อการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ....."

และการเมือง การเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร การสื่อสารบริการล่ามภาษามือ การใช้สัตว์นำทาง เครื่องมือและสื่ออุปกรณ์นำทาง หรือเครื่องช่วยความพิการ การจัดสวัสดิการ เบี้ยความพิการ การปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย และการมีผู้ช่วยคนพิการ และสวัสดิการทางสังคมต่างๆ ตามสิทธิที่เท่าเทียมกับสิทธิของประชากรทั่วไปอีกทางหนึ่งด้วย

จัดตั้งกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตเพื่อเป็นทุนไว้ให้ยืมเพื่อประกอบอาชีพอิสระแทนการเข้าทำงานในสถานประกอบการตามระบบสัดส่วนที่กฎหมายกำหนดให้สถานประกอบการต้องรับคนพิการเข้าทำงานตามความสามารถโดยใช้ระบบสัดส่วน การส่งเสริมและดำเนินงานด้านการส่งเสริมกิจกรรมเพื่อคนพิการ การฟื้นฟูสมรรถภาพการศึกษาและการประกอบอาชีพของคนพิการ รวมทั้งการสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนพิการตามโครงการที่เหมาะสม โดยเฉพาะการส่งเสริมสนับสนุนให้การรวมตัวเป็นองค์กรคนพิการให้เข้มแข็งและมีมาตรฐานในชุมชนและภูมิภาคต่างๆ เพื่อให้คนพิการที่อยู่ท้องถิ่นได้รับการพิทักษ์สิทธิ การสร้างความรู้ความเข้าใจสิทธิประโยชน์ของตนเอง เพื่อการเข้าถึงสิทธิและโอกาสต่างๆ ในการพัฒนาคุณภาพชีวิต การรวมตัวกันจะเกิดศักยภาพ เกิดพลังที่จะนำไปสู่การกระจายโอกาส ขยายเครือข่ายเพื่อการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เรียนรู้หลักการประชาธิปไตย *"โดยคนพิการและเพื่อคนพิการ"* เพื่อให้เกิด *"สิทธิคนพิการ...สู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ยั่งยืน"*

อนึ่ง การดำเนินงานด้านคนพิการในปัจจุบันเป็นจุดเชื่อมต่อการดำเนินงานระหว่างพระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ.2534 และการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ.2550 ซึ่งพระราชบัญญัติฉบับใหม่ให้ความสำคัญต่อสิทธิและการเข้าถึงสิทธิในทุกด้านที่กฎหมายกำหนด ซึ่งหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องของภาครัฐจะต้องรับไปกำหนดแผนการดำเนินงาน จัดสรรงบประมาณให้ปรากฏผลเป็นรูปธรรมที่ชัดเจน แต่สิ่งที่เป็นปัญหาใหญ่ในการดำเนินงานที่ถือเป็นอุปสรรคขัดขวางการเข้าถึงบริการและสวัสดิการด้านต่างๆ คือ *การขาดสิ่งอำนวยความสะดวกและกายภาพแวดล้อมสำหรับคนพิการทุกประเภท*

นอกจากนี้การดำเนินงานด้านคนพิการต้องคำนึงถึงพันธกรณีระหว่างประเทศที่ประเทศไทยร่วมเป็นภาคี อาทิ อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ (CRPD) ซึ่งประเทศไทยได้ให้สัตยาบันรับรองเมื่อวันที่ 29 กรกฎาคม 2551 ซึ่งมีข้อกำหนดที่เป็นสาระสำคัญ คือ กำหนดให้คนพิการดำรงชีวิตอยู่ได้

ด้วยการพึ่งตนเอง ดำเนินชีวิตได้โดยอิสระ (Independent Living) และมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ในทุกด้านของชีวิต โดยได้รับการยอมรับให้เป็นส่วนหนึ่งของชุมชน มีโอกาสเลือกสถานที่อยู่อาศัยโดยเสมอภาคกับผู้อื่น สามารถเข้าถึงบริการในระดับต่างๆ ในชุมชน รวมถึงการช่วยเหลือในสิ่งที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต การป้องกันการถูกทอดทิ้งหรือแยกออกจากครอบครัว ชุมชน และเพื่อให้คนพิการมีสภาพความเป็นอยู่ที่ดีและมีระบบการคุ้มครองทางสังคม มีอาหาร เครื่องนุ่งห่ม และมีที่อยู่อาศัยที่ถูกสุขลักษณะ โดยปราศจากการเลือกปฏิบัติ โดยเฉพาะคนพิการในครอบครัวที่ยากจนจะต้องได้รับค่าใช้จ่ายที่จำเป็น เช่น เงินสงเคราะห์ครอบครัว เงินสงเคราะห์เด็กในครอบครัว เบี้ยความพิการและเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ (คนพิการจะต้องได้รับสิทธิทั้ง 2 เบี้ยเมื่อมีอายุ 60 ปีเต็ม)

ดังได้กล่าวแล้วแต่เบื้องต้นว่า ปัจจุบันการดำเนินงานคุ้มครองสิทธิคนพิการตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 กำลังอยู่ระหว่างเชื่อมต่อกฎหมายทั้งสองฉบับ ยังคงพบปัญหาการดำเนินงานตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติที่ปรากฏผลเป็นรูปธรรมได้ทั้งหมด โดยเฉพาะปัญหาการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกด้านกายภาพแวดล้อม อาคารสถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวกในอาคาร เช่น สถานที่จอดรถ ห้องน้ำ (หากมีอยู่แล้วก็มักถูกผู้มีร่างกายพร้อมสมบูรณ์แย่งใช้แทนจนคนพิการตัวจริงไม่สามารถใช้ได้) สิ่งที่เป็นปัญหาหลักคือ สถานที่ก่อสร้างอาคารต่างๆ และทางสาธารณะส่วนใหญ่สร้างแล้วเสร็จก่อนมีการประกาศใช้พระราชบัญญัติ ซึ่งขณะนี้กำลังอยู่ระหว่างการดำเนินการแก้ไขและรณรงค์ร่วมกับพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 และแก้ไขเพิ่มเติม กำหนดให้มีการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกภายในอาคารสำหรับคนพิการ คนสูงอายุ และหญิงตั้งครรภ์ (กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ได้มีการรณรงค์จัดประกวดประกาศเกียรติคุณให้หน่วยงานที่ตระหนักถึงความสำคัญในเรื่องจัดสิ่งอำนวยความสะดวกและกายภาพแวดล้อมสำหรับคนพิการ) ตลอดจนกำหนดให้บริการสาธารณะ เช่น ถนนหนทาง บริการรถโดยสาร รถไฟฟ้า รถไฟ เครื่องบิน กำหนดให้คนพิการได้รับบริการพิเศษในเรื่องสถานที่นั่ง อัตราค่าโดยสาร เช่น สายการบินไทยลดค่าโดยสารให้กับคนพิการครึ่งราคา และผู้ติดตามคนพิการลดอัตราร้อยละ 25 เป็นต้น ซึ่งสิทธิประโยชน์นี้ได้ดำเนินการมาแล้วกว่า 5 ปี

นอกจากนี้ประเทศไทยยังได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ.2551 เพื่อให้คนพิการซึ่งหมายถึง บุคคลที่มีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคม เนื่องจากมีความบกพร่องทางการมองเห็น การได้ยิน การเคลื่อนไหว การสื่อสาร จิตใจ อารมณ์ พฤติกรรม สติปัญญา การเรียนรู้ หรือความบกพร่องอื่นใดที่เป็นอุปสรรคในด้านต่างๆ ที่เป็นอุปสรรคต่อการเข้าถึงการศึกษา สาระสำคัญของพระราชบัญญัติการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551 กำหนดให้คนพิการมีสิทธิทางการศึกษาดังนี้

"สิทธิทางการศึกษาของคนพิการยังคงมีอุปสรรค มีปัญหาหลากหลายที่ทำให้คนพิการและเด็กพิการจำนวนมากยังเข้าไม่ถึงการศึกษา ....."

1. ได้รับการศึกษาโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายตั้งแต่แรกเกิดหรือพบความพิการตลอดชีวิต พร้อมได้รับเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ฯลฯ

2. เลือกบริการทางการศึกษา สถานศึกษา การจัดระบบ รูปแบบการศึกษา โดยคำนึงถึงความสามารถ ความสนใจ ความถนัด และความต้องการที่จำเป็นพิเศษของบุคคลนั้น

3. ได้รับการศึกษาที่มีมาตรฐานและประกันคุณภาพทางการศึกษา รวมทั้งการจัดหลักสูตรกระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสม สอดคล้องกับความต้องการและความจำเป็นพิเศษของแต่ละประเภทความพิการของแต่ละบุคคล ทั้งการศึกษาในระบบและการศึกษานอกระบบ รวมทั้งการศึกษาในบ้านและโรงพยาบาล เป็นต้น

กระทรวงศึกษาธิการได้พัฒนางานด้านการศึกษาสำหรับคนพิการในทุกด้าน เพื่อให้คนพิการได้รับการศึกษาที่สอดคล้องกับความจำเป็นพิเศษของแต่ละบุคคล เพื่อสิทธิทางการศึกษา เพื่อเป็นการวางรากฐานสู่การพัฒนาตนเอง สามารถพึ่งตนเองและดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างมีศักดิ์ศรี

เนื่องจากสิทธิทางการศึกษาของคนพิการยังคงมีอุปสรรค มีปัญหาหลากหลายที่ทำให้คนพิการและเด็กพิการจำนวนมากยังเข้าไม่ถึงการศึกษา การเตรียมอาชีพเพื่อเชื่อมต่อการฟื้นฟูสมรรถภาพการอาชีพสู่การดำเนินชีวิตได้เท่าเทียมคนที่ไม่พิการ อาทิ ปัญหาความไม่รู้ ปัญหาด้านการเดินทางกายภาพแวดล้อม สถานที่ตั้งของโรงเรียน บุคลากรที่ขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการแต่ละประเภท เป็นต้น

สถาบันสร้างเสริมสุขภาพคนพิการ (สสพ.) นับเป็นหน่วยงานที่สำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตซึ่งถือเป็นความสำคัญอันดับแรกต่อการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์ โดยเฉพาะเมื่อเริ่มแรกพบความพิการ และการป้องกันมิให้เกิดความพิการ โดยเฉพาะความพิการซ้ำซ้อน เป้าหมายการดำเนินงานที่สอดคล้องต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต คือ การเสริมสร้างศักยภาพคนพิการให้ดำรงชีวิตอย่างมีสุขภาวะได้ทั่วถึง การลดช่องว่างความเสี่ยงด้านสุขภาพ รวมถึงการมีระบบสุขภาพที่ตอบสนองความต้องการของคนพิการอย่างทั่วถึง (ซึ่งพวกเราทุกคนหวังว่าในอนาคตอันใกล้นี้) ในช่วงของการปรับฐานการพัฒนางาน เราจะไม่เห็นภาพในจอโทรทัศน์หรือในสื่อต่างๆ ที่คนพิการต้องดิ้นรนขวนขวาย ถูกทอดทิ้งรอคอยการรักษาและการฟื้นฟูสมรรถภาพอีกต่อไป

จากเจตนารมณ์ของกฎหมายที่กำหนดเป็นตัวอักษรอย่างงดงาม คนพิการทุกคนและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็นผู้ปกครอง พ่อแม่ เครือญาติและหน่วยงานต่างๆ จากภาครัฐที่รับผิดชอบต่างพยายามทุกวิถีทางที่จะทำให้กฎหมายทุกฉบับที่เกี่ยวข้องกับคนพิการ โดยเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ต่างหวังว่าตัวอักษรทุกตัวที่กำหนดจัดวางไว้อย่างงดงามในแผ่นกระดาษจะได้รับการสวมใส่จิตวิญญาณให้มีชีวิตชีวา เดินด้วยลีลาที่ละเอียดอ่อนเข้าถึงตัวตนคนพิการทุกคน เราทุกคนเข้าใจดีถึงการดำเนินงานตามวาระของกฎหมายนั้น ลำพังเพียงภาครัฐเพียงฝ่ายเดียวอาจไม่มีพลังเพียงพอที่จะแก้ไขปัญหา การเข้าถึงบริการและสวัสดิการต่างๆ ได้เพียงพอ หน่วยงานภาครัฐเองจำเป็นต้องมีแนวร่วมในการเสริมพลังในการดำเนินงาน โดยเฉพาะองค์กรคนพิการประเภทต่างๆ มูลนิธิ องค์กรสาธารณประโยชน์ หน่วยงานในท้องถิ่น องค์กรภาคประชาชน ภาคธุรกิจเอกชน องค์กรอาสาสมัครและสถาบันทางสังคมอื่นๆ ได้เข้ามามีส่วนร่วมพัฒนางานด้านสวัสดิการสังคมเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ เพื่อโอกาสการเข้าถึงบริการด้านต่างๆ เป็นองค์รวมที่กำหนดไว้ในเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนพิการ ทั้งนี้เพราะคนพิการถือเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณค่า มีศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ที่เท่าเทียมกับพลเมืองดีของประเทศชาติ

"ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มิใช่สิ้นสุดที่ความพิการ"

** ขนิษฐา เทวินทรภักติ กรรมการอำนวยการ และประธานคณะกรรมการส่งเสริมอาชีพและพัฒนาคนพิการ สภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ประธานมูลนิธิคอลฟีลด์เพื่อคนตาบอด ในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี*

จะกี่แขนกี่ขากี่ตาเห็น ก็นับเป็นมนุษย์พิสุทธิ์ใส
จะกี่เท้าก้าวเดินดำเนินไป ก็นับได้ว่ามีค่าราคาคน
ถึงพิการเป็นใบ้ไร้น้ำเสียง ถึงตัวเองถือไม้เท้าข้ามถนน
ถึงไร้แขนไร้ขาพาอรตล ยังมีความเป็นคนล้นหัวใจ
หากต่อสู้ชีวิตไม่คิดถอย ไม่มัวคอยคิดว่าหมดความสดใส
หากลุกขึ้นยืนหยัดฟันฝ่าไป ด้วยหัวใจแกร่งกล้าน่าชื่นชม
ขอเป็นแรงใจด้วยช่วยเกื้อหนุน เป็นพลังค้ำจุนพูนสุขสม
ขอวิงวอนท่านทั้งหลายในสังคม ช่วยเชิดชมเขาเพียงเยี่ยงอย่างคน

คนตาบอดกับการใช้สิทธิ ใน "กองทุนยุติธรรม"

เฉลิมชนม์ แน่นหนา *

มูลนิธิคอลฟีลด์เพื่อคนตาบอด ในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้ตระหนักถึงการสร้างคุณค่าให้กับผู้พิการทางสายตา เพื่อให้สามารถอยู่ในสังคมได้อย่างสง่างามและมีศักดิ์ศรี การติดอาวุธทางปัญญาหรือการเสริมสร้างความรู้ให้กับคนตาบอดได้เท่าทันโลก เป็นสิ่งที่ทางมูลนิธิฯ ได้ทำอย่างสม่ำเสมอตลอดมา เรื่องที่จะกล่าวถึงต่อไปนี้ นับว่าเป็นอาวุธทางปัญญาอีกประการหนึ่งที่มูลนิธิฯ ถือว่าเป็นเรื่องสำคัญ นั่นคือ ให้มีความรู้เรื่องบริการใหม่ที่ส่วนราชการให้ความช่วยเหลือคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อนจากการถูกละเมิดสิทธิ์ให้ได้เข้าถึงกระบวนการยุติธรรมอย่างแท้จริง

การถูกละเมิดสิทธิ์นั้น ประชาชนทั่วไปที่เป็นคนปกติธรรมดาจำนวนมากก็ยังถูกกระทำโดยที่มองไม่เห็นทางที่จะไป

เรียกร้องความยุติธรรมจากใครที่ไหนได้สะดวก เพราะขัดข้องทั้งความรู้ด้านกฎหมายหรือไม่มีทุนรอนที่จะไปจ้างทนายความ ดังนั้นไม่มีใครรู้ว่าใครถูก ใครผิด จนกว่าผู้พิพากษาจะพิจารณาความในศาลแล้ว ถ้าเป็นคนตาบอดที่ถูกละเมิดสิทธิ์ หนทางที่จะต่อสู้เพื่อสิทธิของตนก็จะยิ่งมีอุปสรรคมากขึ้นและเสียเปรียบในการต่อสู้ยิ่งขึ้น

ทางราชการโดยกระทรวงยุติธรรม ได้ให้บริการ **"กองทุนยุติธรรม"** ฟังชื่อแล้วอาจดูแปลกๆ แล้วคนตาบอดจะได้ประโยชน์อย่างไรจากกองทุนยุติธรรมนี้ ซึ่งไม่แต่ท่านเท่านั้นที่จะตั้งคำถามนี้ หลายๆ คนที่ได้ยินชื่อก็มักจะตั้งคำถามในทำนองเดียวกัน

กองทุนยุติธรรม

กองทุนยุติธรรม มีวัตถุประสงค์เพื่อให้การสนับสนุนเงินหรือค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือประชาชนในด้านกฎหมาย การฟ้องร้อง การดำเนินคดีความหรือการบังคับคดี การคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของผู้ที่ได้รับความเดือดร้อน หรือไม่ได้รับความเป็นธรรมหรือการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ รวมถึงการกระทำใดๆ เพื่อปกป้อง คุ้มครอง หรือรักษาทรัพยากรธรรมชาติหรือสิ่งแวดล้อม

แล้วที่กล่าวมาทั้งหมด จะให้ความช่วยเหลืออะไรบ้าง ก็ขอเฉลยเลยว่า การให้ความช่วยเหลือที่เป็นรูปธรรม สรุปได้ดังต่อไปนี้

1. สนับสนุนเงินหรือค่าใช้จ่ายในการวางเงินประกันการปล่อยตัวชั่วคราว ก็หมายถึงการขอความช่วยเหลือสนับสนุนเงินเพื่อเป็นเงิน**ประกันตัวผู้ต้องหา**ในคดีอาญา ทั้งในการประกันตัวในชั้นสอบสวนของเจ้าหน้าที่ตำรวจ หรือพนักงานอัยการ หรือในชั้นศาล

2. สนับสนุนเงินหรือค่าใช้จ่ายในการ**จ้างทนายความว่าความ**ในคดีอาญา คดีแพ่ง คดีปกครอง หรือการบังคับคดี

3. สนับสนุนเงินหรือค่าใช้จ่ายในการชำระ**ค่าธรรมเนียมขึ้นศาลและค่าธรรมเนียมอื่นๆ** ในคดีแพ่ง และคดีปกครอง

4. สนับสนุนเงินหรือค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดีเกี่ยวกับ**การพิสูจน์ ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับค่าวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือที่ใช้ในการแสวงหาข้อเท็จจริงและหลักฐาน รวมถึงค่าใช้จ่ายในการจัดเตรียมเอกสาร ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการเดินเผชิญสืบของศาล ค่าใช้จ่ายในการสอบแนวเขตรังวัดที่ดิน หรือค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับแผนที่ภาพถ่ายทางอากาศหรือดาวเทียม และการอ่านแปล ตีความ และวิเคราะห์ภาพถ่ายดังกล่าว**

5. สนับสนุนเงินหรือ**ค่าใช้จ่ายอื่นของผู้ขอรับการสนับสนุน** ได้แก่ ค่าพาหนะเดินทาง ค่าที่พัก

ค่าตอบแทน และค่าใช้จ่ายอื่นที่จำเป็นและเหมาะสมตามวัตถุประสงค์กองทุน

6. สนับสนุนเงินหรือค่าใช้จ่ายอื่นเพื่อ**คุ้มครองช่วยเหลือให้ได้รับความปลอดภัยจากการก่ออาชญากรรม หรือการป้องกันการปองร้ายเพราะได้เข้าช่วยเหลือภารกิจของเจ้าหน้าที่รัฐหรือประชาชน**

7. สนับสนุนเงินหรือ**ค่าใช้จ่ายอันเนื่องมาจากความเสียหายที่เกิดจากการกระทำความผิดทางอาญา การกระทำโดยมิชอบทางปกครอง หรือการกระทำละเมิดในลักษณะที่มีผลกระทบต่อประชาชนหรือกลุ่มบุคคลตั้งแต่สิบรายขึ้นไป หรือที่มี หรืออาจมีผลกระทบต่อความเชื่อมั่นในกระบวนการยุติธรรม**

8. สนับสนุนเงินหรือ**ค่าใช้จ่ายอื่นๆ** เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของข้อ 5

ผู้ที่จะขอรับการสนับสนุนเงินหรือค่าใช้จ่ายจากกองทุนยุติธรรม ในการพิจารณาให้ความช่วยเหลือตามรายละเอียดทั้ง 8 ข้อ กระทรวงยุติธรรม ได้มีคณะกรรมการบริหารกองทุนยุติธรรม ซึ่งมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมเป็นประธานกรรมการ ทำหน้าที่ในการพิจารณาช่วยเหลือตามความเดือดร้อน จำเป็น โดยต้องคำนึงถึงความสามารถในการให้ความช่วยเหลือของกองทุน พฤติกรรมและข้อเท็จจริงของผู้ขอรับการสนับสนุน ลักษณะของการกระทำหรือการกระทำละเมิดที่มีผลกระทบต่อประชาชนให้ได้รับความเสียหายหรือเกิดภัยพิบัติต่อส่วนรวมหรือความมั่นคง หรือผลกระทบต่อความเชื่อมั่นของประชาชนหรือกระบวนการยุติธรรมของประเทศ กระทบต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ความมั่นคงของประเทศ หรือความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ พฤติกรรม ข้อเท็จจริงและเงื่อนไขอื่นๆ ตามสถานการณ์ สภาพแวดล้อมที่เกิดขึ้น เช่น การช่วยเหลือให้พ้นจากการกระทำของผู้มีอิทธิพลหรือมีการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ฐานะของผู้ขอรับการสนับสนุนรวมถึงโอกาสที่ผู้ขอรับการสนับสนุนจะได้รับการช่วยเหลือหรือบรรเทาความเสียหายตามกฎหมายอื่นด้วย

จะเห็นได้ว่า รัฐบาลได้จัดสรรงบประมาณไว้จำนวนหนึ่งเพื่อนำมาจัดตั้งเป็นกองทุนยุติธรรม เพื่อให้ประชาชนทุกคนได้มีโอกาสเข้าถึงความยุติธรรมได้อย่างเท่าเทียมกัน เพื่อสร้างความเป็นธรรมในสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ด้อยโอกาสทางสังคม สามารถขอรับบริการได้ที่กระทรวงยุติธรรมหรือหน่วยงานในสังกัดกระทรวงยุติธรรมทุกแห่ง ไม่ว่าจะเป็นเรือนจำทุกจังหวัด สำนักงานบังคับคดีทุกจังหวัด สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนทุกจังหวัด สำนักงานคุมประพฤติทุกจังหวัด หรือสำนักงานยุติธรรมจังหวัดทุกจังหวัด โดยให้นำหลักฐานที่เกี่ยวกับความเดือดร้อน หรือถูกละเมิดสิทธิของบุคคลผู้นั้น บิดา มารดา ภรรยา หรือบุตรที่บรรลุนิติภาวะแล้ว หรือผู้แทนโดยชอบธรรม ได้แก่

- บัตรประจำตัวประชาชนของผู้ยื่นคำขอหรือผู้เกี่ยวข้อง หรือสมุดประจำตัวผู้พิการ

- สำเนาทะเบียนบ้านของผู้ยื่นหรือผู้เกี่ยวข้อง
- บันทึกประจำวัน แจ้งความ ร้องทุกข์กล่าวโทษ หรือ บันทึกรายงานการสอบสวนของพนักงานสอบสวน หรือพนักงานอัยการ
- สำเนาคำพิพากษาของศาล
- หนังสือสัญญาต่างๆ
- สำเนาเอกสารที่เกี่ยวข้อง เช่น สำเนาโฉนดที่ดิน นส.3 นส.3ก ภาพถ่ายต่างๆ เป็นต้น
- หลักฐานอื่นๆ ตามที่เจ้าหน้าที่ร้องขอ

ฉะนั้น หากท่านที่ประสบปัญหาเดือดร้อน เมื่อมีคดีความหรือต้องการปรึกษาทนายความ หรือต้องการข้อเสนอแนะทางด้านกฎหมาย ต้องการความช่วยเหลือเงินหรือค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดีความสำหรับตนเองหรือบุคคล ครอบครัว คนใกล้ชิด ก็สามารถใช้บริการจาก "กองทุนยุติธรรม" โดยสามารถติดต่อหน่วยงานในสังกัดกระทรวงยุติธรรมทุกแห่งทั่วประเทศ และหวังว่าท่านคงจะไม่เก็บความรู้นี้ไว้คนเดียว แต่ขยายความเพื่อประโยชน์ของคนที่เดือดร้อนอื่นๆ ต่อไป ซึ่งมูลนิธิคอลฟีลด์ฯ ก็หวังในประโยชน์เช่นนั้น สมดังข้อคิดที่ว่า **"มีความรู้ สู้วิกฤติได้เสมอ"**

* *เฉลิมชนม์ แน่นหนา* — *หัวหน้ากลุ่มงานนิติการ กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กระทรวงยุติธรรม*
กรรมการมูลนิธิคอลฟีลด์เพื่อคนตาบอด ในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

รายงานสถานการณ์คนพิการ ปี 2552 *

จากภาพรวมการสำรวจคนพิการของสำนักงานสถิติแห่งชาติ เมื่อปี 2550 และข้อมูลคนพิการของสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติพบว่า คนพิการมีโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมในสังคมมากขึ้น และเป็นไปอย่างแข็งขัน ทำให้คนพิการรู้สึกมีคุณค่ามากขึ้นตามวิถีชีวิตปกติในครอบครัว ชุมชนสังคม

โดยเฉพาะในส่วนภาคเมือง คนพิการได้เปลี่ยนสถานะตนเองจากผู้รับมาเป็นหุ้นส่วน (Partner) และเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder) ชัดเจนขึ้น ซึ่งเป็นรูปธรรมการเข้าถึงสิทธิตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับคนพิการ โดยเฉพาะพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ.2550 ซึ่งเป็นการปรับเปลี่ยนจากการสงเคราะห์และฟื้นฟู เป็น**สิทธิคนพิการ** ทั้งนี้ สามารถนำมาประมวลเป็นสถานการณ์คนพิการ ในปี 2552 ดังนี้

นิยามคนพิการ

■ พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 “คนพิการ” หมายความว่า บุคคลซึ่งมีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวัน หรือเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคม เนื่องจากมีความบกพร่องทางการเห็น การได้ยิน การเคลื่อนไหว การสื่อสาร จิตใจ อารมณ์ พฤติกรรม สติปัญญา การเรียนรู้ หรือความบกพร่องอื่นใด ประกอบกับมีอุปสรรคในด้านต่างๆ และมีความจำเป็นเป็นพิเศษที่จะต้องได้รับความช่วยเหลือด้านหนึ่งด้านใด เพื่อให้สามารถปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคมได้อย่างบุคคลทั่วไป

■ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ได้ประกาศกำหนดประเภทความพิการ 6 ประเภท ได้แก่ คนพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย คนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย คนพิการทางการเห็น คนพิการทางจิตใจ หรือพฤติกรรม หรือออทิสติก คนพิการทางสติปัญญา และคนพิการทางการเรียนรู้

สถิติคนพิการ

สำนักงานสถิติแห่งชาติ สำรวจคนพิการเมื่อปี 2550 พบว่า มีคนพิการจำนวน**ประมาณ 1,871,860 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 2.9** ของประชากรทั้งประเทศ จำนวน 65,566,359 คน โดยเพศหญิงมีสัดส่วนที่สูงกว่าเพศชายเล็กน้อย คือ ร้อยละ 3.0 และร้อยละ 2.7 ตามลำดับ ส่วนใหญ่

เป็นกลุ่มอายุ 75 ปีขึ้นไป (ร้อยละ 30.0) และแยกเป็นรายภาคได้ดังนี้

- ภาคเหนือมีประชากรที่พิการสูงกว่าภาคอื่น ร้อยละ 4.4
- ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ร้อยละ 3.5
- ภาคใต้และภาคกลาง มีอัตราใกล้เคียงกันร้อยละ 2.3 และ 2.2
- กรุงเทพมหานคร มีประชากรที่พิการต่ำกว่าทุกภาค คือ ร้อยละ 0.5

สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ (พก.) ได้ดำเนินการจดทะเบียนคนพิการ ตั้งแต่ปี 2537 ตามพระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ.2534 และปัจจุบันได้มีการเปลี่ยนแปลงจากการจดทะเบียนคนพิการ เป็นการออกบัตรประจำตัวคนพิการตามมาตรา 19 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ.2550

ทั้งนี้ คนพิการมีบัตรประจำตัวคนพิการแล้ว **จำนวน 855,937 ราย** (ณ เดือนกันยายน 2552) เป็นชายจำนวน 502,113 ราย หญิงจำนวน 353,860 ราย

ด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม

- คนพิการมีส่วนร่วมในงานประเพณีของชุมชนเกือบทุกครั้ง แต่ยังขาดโอกาสเข้าร่วมประชุมแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชน รวมถึงการเข้าร่วมเวทีประชาคมที่จัดโดยองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น
- คนพิการส่วนใหญ่ ยังไม่เป็นสมาชิกกลุ่มต่างๆ ที่มีในชุมชน เช่น กลุ่มออมทรัพย์ หรือกลุ่มอาชีพ แต่คนพิการที่เป็นสมาชิกจะมีการเข้าร่วมประชุมเกือบทุกครั้ง
- คนพิการที่มีโอกาสเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการองค์กรของคนพิการ จะมีส่วนร่วมเป็นอย่างดี แต่คนพิการมีโอกาสเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการหรืออนุกรรมการของรัฐค่อนข้างน้อย
- คนพิการเข้าร่วมรณรงค์กับองค์กรของคนพิการในการพิทักษ์สิทธิต่างๆ มีค่อนข้างน้อย
- คนพิการให้ความสำคัญกับการใช้สิทธิทางการเมืองอย่างมาก โดยไปใช้สิทธิเลือกตั้งผู้แทนระดับท้องถิ่นอย่างดี

ด้านการเข้าถึงและใช้ประโยชน์ทางภูมิสถาปัตย์

- คนพิการมีความสะดวกและสามารถเข้าถึงบริการหน่วยงานของรัฐและเอกชนมากที่สุด คือ โรงพยาบาลของรัฐ ห้างสรรพสินค้าและสถานีอนามัยที่ใกล้บ้าน ส่วนสถานที่ที่ไม่สามารถเข้าถึงบริการมากที่สุด คือ สถานีรถไฟ
- คนพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกายสามารถเข้าถึงบริการทุกประเภทได้มากที่สุด

■ คนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายมีปัญหามากที่สุดคือ การใช้โทรศัพท์สาธารณะ

■ คนพิการทางสติปัญญา มีความยากลำบากที่สุดในการเข้าถึงบริการทุกประเภท

■ มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 15 พฤษภาคม 2552 เห็นชอบให้หน่วยงานราชการ ได้แก่ โรงพยาบาล ศาลากลางจังหวัด ที่ว่าการอำเภอ/สำนักงานเขต ที่ทำการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สถาบันการศึกษา และสถานีตำรวจ ดำเนินการสำรวจและจัดทำสิ่งอำนวยความสะดวกให้คนพิการเข้าถึงได้

ด้านสาธารณสุข

■ คนพิการที่มีอายุตั้งแต่อายุ 7 ปีขึ้นไป มีความลำบากในการดูแลตนเองหรือปัญหาสุขภาพ ส่วนใหญ่อยู่กับผู้ดูแล และส่วนหนึ่งไม่มีผู้ดูแล เป็นคนพิการรุนแรงจำนวน 239,782 คน

■ คนพิการและครอบครัว ต้องการการช่วยเหลือจากรัฐ โดยต้องการเงินสนับสนุน ต้องการให้พยาบาลมาเยี่ยมบ้าน ต้องการรายได้และพาหนะเวลาจำเป็น

■ คนพิการสามารถเข้าถึงสิทธิตามระบบหลักประกันสุขภาพ จำนวน 557,345 คน โดยสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติเป็นผู้สนับสนุนค่าใช้จ่าย ครอบคลุมทุกประเภทความพิการและทุกพื้นที่ โดยผ่านหน่วยบริการปฐมภูมิ ได้แก่ สถานีอนามัย ศูนย์สุขภาพชุมชน หน่วยทุติยภูมิ ได้แก่ โรงพยาบาลชุมชน (รพช.) โรงพยาบาลทั่วไป (รพท.) และหน่วยตติยภูมิ ได้แก่ โรงพยาบาลศูนย์ (รพศ.) และที่เป็นหน่วยที่เหนือขึ้นไป

ด้านการศึกษา

คนพิการที่ได้รับสิทธิด้านการศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2549 และพระราชบัญญัติการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ.2551 สามารถจัดบริการสำหรับคนพิการ รวมจำนวน 276,129 คน โดยแบ่งออกได้ดังนี้

■ เด็กพิการที่ได้รับการศึกษาที่ศูนย์การศึกษาพิเศษ 13 เขต ศูนย์การศึกษาพิเศษ 63 จังหวัด และโรงเรียนการศึกษาพิเศษ 43 โรงเรียน รวมจำนวน 272,506 คน

■ นักศึกษาพิการในโรงเรียนอาชีวศึกษาจำนวน 1,670 คน

■ นักศึกษาพิการในสถาบันอุดมศึกษาจำนวน 1,953 คน

คนพิการได้รับการจัดการศึกษาใน 4 รูปแบบ ได้แก่ การเรียนร่วม การเรียนร่วมบางเวลา การเรียนร่วมแบบคู่ขนาน และการเรียนแบบเฉพาะทาง

ด้านการจ้างงานและประกอบอาชีพ

■ คนพิการที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป ร้อยละ 64.8 เป็นผู้ที่ไม่มีอาชีพ หรือไม่มีงานทำ มีเพียงร้อยละ 35.2 มีงานทำ ส่วนใหญ่เป็นคนพิการสูงอายุ ร้อยละ 45.5 และร้อยละ 19.4 ของผู้พิการที่มีงานทำ ส่วนใหญ่จะอยู่ในภาคเกษตรและประมง งานบริการและขายแรงงาน รายได้ของคนพิการส่วนใหญ่ต่ำกว่า 7,000 บาท/เดือน

■ คนพิการได้รับการบริการจากกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ โดยการฝึกอาชีพที่ศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการ จำนวน 9 แห่ง และการฝึกอบรมอาชีพในชุมชน จำนวนประมาณ 1,000 คนต่อปี สำหรับการกู้ยืมเงินเพื่อประกอบอาชีพอิสระจากกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ จำนวนประมาณ 3,000 คนต่อปี รวมถึงการฝึกอาชีพและส่งเสริมอาชีพของกระทรวงแรงงาน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชนอื่นๆ

ด้านสวัสดิการ

■ คนพิการได้รับสวัสดิการในสถานสงเคราะห์ทุกประเภท ได้แก่ คนพิการ คนไร้ที่พึ่ง รวม 20 แห่ง สามารถดูแลคนพิการได้ทั้งหมด ประมาณ 9,450 คน

■ คนพิการได้รับสวัสดิการเบี้ยยังชีพคนพิการ 500 บาท/คน/เดือน จำนวน 262,669 คน และรัฐบาลมีนโยบายสนับสนุนเบี้ยความพิการอย่างทั่วถึงทุกคน เพิ่มขึ้นอีก ในปี 2553 จำนวนประมาณ 440,000 คน

■ รัฐมีการจัดสวัสดิการให้แก่คนพิการที่ครอบคลุมและหลายหลาย พบว่าสวัสดิการที่คนพิการเข้าถึงได้มากที่สุด คือ ด้านสุขภาพอนามัย รองลงมาเป็นด้านการศึกษา และที่เป็นปัญหามากที่สุด คือ การมีงานทำ และการมีรายได้

ด้านสื่อเทคโนโลยีสำหรับคนพิการ

■ คนพิการได้รับรู้ เรียนรู้ ตำราเรียน ข้อมูลข่าวสารในหลายรูปแบบ ซึ่งขณะนี้ได้ดำเนินการผลิตและกระจายสื่อไปยังสถานศึกษาต่างๆ อย่างทั่วถึง ตามนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาล

■ กระทรวงศึกษาธิการ โดยศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา (ศท.) และส่วนส่งเสริมการผลิตสื่อการศึกษาเพื่อคนพิการ (สสพ.) ดำเนินการผลิตและเผยแพร่สื่อการศึกษา เพื่อเสริมการเรียนการสอน ทั้งการศึกษาในระบบและนอกระบบ และส่งเสริมการเรียนรู้ตามอัธยาศัยสำหรับคนพิการทุกประเภทอย่างเหมาะสมและมีคุณภาพ

■ สื่อการเรียนการสอนหลากหลายรูปแบบ อาทิเช่น การนำโปรแกรม Speech Viewer มาใช้เพื่อช่วย

ในการฝึกออกเสียงและฝึกพูด การจัดอุปกรณ์สัญญาณเสียง การพัฒนาโปรแกรมช่วยสื่อสารด้วยภาษาไทย การพัฒนามัลติมีเดีย ภาษามือไทย และการพัฒนาหนังสือเสียง เป็นต้น

ด้านการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร

■ คนพิการสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารจากโทรทัศน์มากที่สุด รองลงมาคือวิทยุ โทรศัพท์มือถือ หนังสือพิมพ์รายวัน และอินเตอร์เน็ต ตามลำดับ

■ ข้อมูลข่าวสารที่คนพิการได้รับมีอยู่ 2 ระดับ คือ ข้อมูลข่าวสารทางวิชาการ ส่วนใหญ่เป็นคนพิการที่ได้รับการศึกษา เพราะข้อมูลข่าวสารเหล่านี้จะอยู่ในเว็บไซต์ต่างๆ และข้อมูลจากการจัดกิจกรรมให้ความรู้

■ อีกส่วนคือ ข้อมูลข่าวสารทั่วไปเป็นข้อมูลข่าวสารที่สื่อสารผ่านช่องทางสาธารณะ เป็นเรื่องต่างๆ ที่คนพิการ หรือผู้เกี่ยวข้องควรรู้ เช่น บริการต่างๆ สำหรับคนพิการ ข่าวสารเกี่ยวกับคนพิการ กิจกรรมของกลุ่มของคนพิการต่างๆ ซึ่งข่าวสารในส่วนนี้ยังไม่เพียงพอในการสร้างความรู้ความเข้าใจในการเข้าถึงสิทธิของคนพิการอย่างแท้จริง

** ที่มาของข้อมูล : รายงานการสำรวจประชากร สำนักงานสถิติแห่งชาติ พ.ศ.2550*
รายงานสถานการณ์คนพิการ ปี 2551 สภาพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
รายงานสถานการณ์คนพิการ ปี 2552 สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ

หลักเกณฑ์ วิธีการ ในการรับสิทธิของคนพิการ

เพื่อเปิดโอกาสให้คนพิการได้รับประโยชน์ตามสิทธิต่างๆ ที่คนพิการพึงมีพึงได้เหมือนกับบุคคลอื่น จำเป็นอย่างยิ่งที่ร่างกายของคนพิการในส่วนที่เหลืออยู่ต้องได้รับการฟื้นฟูให้สามารถใช้ประโยชน์ได้สูงสุด และส่วนที่ขาดไปควรมีเครื่องมือหรือกายอุปกรณ์เข้ามาใช้แทนได้เท่าที่ทำได้ ตลอดจนได้รับการฝึกฝนให้ใช้สิ่งต่างๆ ที่มีอยู่ให้สามารถช่วยเหลือตนเองในชีวิตประจำวัน และสามารถออกไปทำงานได้ การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการด้วยวิธีทางการแพทย์ จึงเป็นจุดเริ่มต้นที่สำคัญของคนพิการ

สำหรับคนพิการที่ไม่สามารถฟื้นฟูสมรรถภาพจนสามารถประกอบอาชีพได้ และครอบครัวยากจน คนพิการเหล่านั้นยังมีสิทธิ**ได้เบี้ยยังชีพคนพิการ เดือนละ 500 บาท** แต่มีจำนวนเงินจำกัดยังไม่สามารถให้ได้อย่างทั่วถึง

1. การจดทะเบียนคนพิการและการออกบัตรประจำตัวคนพิการ

คนพิการซึ่งประสงค์จะได้รับสิทธิในการสงเคราะห์ การพัฒนา และการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการตามพระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. 2534 นั้นจะต้องไปจดทะเบียนต่อนายทะเบียนกลาง ณ สำนักงานคณะกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ หรือต่อนายทะเบียนจังหวัด ณ ที่ทำการประชาสงเคราะห์จังหวัดที่ตนมีภูมิลำเนาอยู่ ในกรณีที่คนพิการมีอายุไม่ครบ 20 ปี หรือเป็นคนเสมือนไร้ความสามารถหรือคนไร้ความสามารถ หรือในกรณีที่คนพิการมีสภาพความพิการถึงขั้นไม่สามารถไปจดทะเบียนด้วยตนเองได้ ผู้ปกครอง ผู้พิทักษ์ ผู้อนุบาลหรือบุคคลที่ดูแลคนพิการ แล้วแต่กรณี จะยื่นขอจดทะเบียนแทนก็ได้ แต่ต้องนำคนพิการหรือหลักฐานว่าเป็นคนพิการไปแสดงต่อนายทะเบียนกลางหรือนายทะเบียนจังหวัดแล้วแต่กรณีด้วย

การจดทะเบียนต้องใช้หลักฐาน ดังต่อไปนี้

(1) บัตรประจำตัวประชาชน หรือบัตรประจำตัวข้าราชการ หรือบัตรประจำตัวคนต่างด้าว หรือเอกสารอื่นที่ทางราชการออกให้ (ถ้ามี)

(2) สำเนาทะเบียนบ้าน

(3) รูปถ่าย ขนาด 1 นิ้ว จำนวน 2 รูป

(4) เอกสารรับรองความพิการโดยแพทย์ของทางราชการ และโรงพยาบาลอื่นที่กระทรวงสาธารณสุขประกาศกำหนด

ส่วนในกรณีที่ผู้อื่นไปจดทะเบียนคนพิการ หากไม่สามารถนำตัวคนพิการไปได้ ให้นำหลักฐานเพิ่มเติมดังต่อไปนี้ไปประกอบการจดทะเบียน

(1) บัตรประจำตัวประชาชน หรือบัตรประจำตัวข้าราชการ หรือบัตรประจำตัวคนต่างด้าว หรือเอกสารอื่นที่ราชการออกให้ ของผู้จดทะเบียนแทน

(2) ใบมอบอำนาจจากคนพิการหรือหนังสือรับรองจากทางราชการ

(3) สำเนาทะเบียนบ้านของผู้จดทะเบียนแทน

(4) คำสั่งศาล ในกรณีศาลสั่งให้เป็นคนเสมือนไร้ความสามารถหรือคนไร้ความสามารถ หรือการจัดตั้งผู้ปกครอง กรณีผู้เยาว์ไม่มีบิดามารดา หรือบิดามารดาถูกถอนอำนาจปกครอง (ถ้ามี)

เมื่อได้จดทะเบียนแล้วก็จะได้รับบัตรประจำตัวคนพิการ เพื่อใช้แสดงเป็นหลักฐานในการขอรับสิทธิต่างๆ ตาม พ.ร.บ. ต่อไป แต่ถ้าหากได้รับแจ้งการไม่รับจดทะเบียนเป็นหนังสือจากนายทะเบียน ก็ให้คนพิการหรือผู้แทนทำคำร้องยื่นต่ออนุกรรมการอุทธรณ์ ภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งการไม่รับจดทะเบียนเป็นหนังสือจากนายทะเบียน

ในกรณีไม่มีสูจิบัตร บัตรประชาชนและสำเนาทะเบียนบ้าน ให้นายทะเบียนออกบัตรชั่วคราวเพื่อให้คนพิการมีสิทธิได้รับประโยชน์ตาม พรบ.การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ และให้นายทะเบียนประสานงานกับฝ่ายปกครอง เพื่อดำเนินการให้คนพิการสามารถมีบัตรประจำตัวประชาชนและมีชื่อในสำเนาทะเบียนบ้านต่อไป

2. การกู้ยืมเงินกองทุนฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ

สำหรับการกู้ยืมเงินกองทุนฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการเพื่อเป็นทุนไปประกอบอาชีพหรือเพื่อขยายกิจการที่ได้ดำเนินการแล้วนั้น ผู้มีสิทธิกู้ยืมเงินทุนหมุนเวียนต้องเป็นคนพิการที่ได้จดทะเบียนแล้วตาม พ.ร.บ. การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. 2534 และต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า 15 ปี ส่วนคนพิการที่มีอายุต่ำกว่า 15 ปี อาจมีสิทธิก็ได้ หากคณะอนุกรรมการบริหารกองทุนฟื้นฟูฯ เห็นว่าเพื่อความเหมาะสมแก่การดำรงชีพหรือการประกอบอาชีพ โดยการยื่นคำร้องขอกู้ยืมเงินนั้น ให้ผู้มีสิทธิกู้ยืมยื่นคำขอกู้ที่สำนักงานคณะกรรมการฟื้นฟูฯ หรือสำนักงานประชาสงเคราะห์จังหวัด ที่ผู้กู้ยืมมีภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่

ในการยื่นคำขอกู้ ผู้มีสิทธิขอกู้ยืมเงินต้องใช้หลักฐานประกอบ ดังนี้

(1) สำเนาสมุดประจำตัวคนพิการ

(2) สำเนาทะเบียนบ้าน

(3) สำเนาเอกสารหลักฐานการศึกษา หรือประกาศนียบัตร หรือวุฒิบัตรผ่านการฝึกอบรมวิชาชีพ (ถ้ามี)

(4) รูปถ่าย ขนาด 1 นิ้ว 2 รูป

(5) แผนผังแสดงที่พักอาศัย หรือที่ประกอบกิจการ

(6) วัตถุประสงค์ในการขอกู้ยืมเงินและประมาณการค่าใช้จ่าย

และในการกู้ยืมเงินนั้นจะต้องมีหลักทรัพย์ หรือบุคคลค้ำประกันต่อหน้าเจ้าหน้าที่ สำนักงานฟื้นฟูฯ หรือประชาสงเคราะห์จังหวัด แล้วแต่กรณี เว้นแต่คณะอนุกรรมการฯ เห็นว่าไม่จำเป็นต้องมีหลักประกัน โดยการประกันด้วยบุคคล ผู้ค้ำประกันซึ่งเป็นบุคคลธรรมดาจะค้ำประกันผู้กู้ยืมเงินได้ไม่เกิน 2 คน **ผู้ค้ำประกันไม่จำเป็นต้องเป็นข้าราชการ จะเป็นคนพิการที่จดทะเบียนแล้ว คู่สมรส ญาติ พี่น้อง หรือบุคคลอื่นใดที่น่าเชื่อถือก็ได้** ส่วนกรณีที่ผู้กู้ยืมใช้หลักทรัพย์ค้ำประกัน หลักทรัพย์นั้นจะต้องเป็นอสังหาริมทรัพย์ซึ่งตั้งอยู่ในภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่ของผู้กู้ยืม และผู้กู้ยืมจะต้องเป็นผู้รับผิดชอบชำระค่าใช้จ่ายในการจำนอง ตลอดจนการไถ่ถอนจำนองด้วย

ในการกู้ยืมเงิน ผู้กู้ยืมเงินต้องทำสัญญากู้ยืมเงินไว้ต่ออธิบดีกรมประชาสงเคราะห์ ส่วนในเขตจังหวัดอื่นนอกจากกรุงเทพมหานครทำสัญญากับผู้ว่าราชการจังหวัด

ผู้กู้ที่ไม่มีความสามารถในการทำนิติกรรม การทำสัญญากู้ยืมเงิน ผู้กู้ต้องได้รับความยินยอมจากผู้แทนโดยชอบธรรม หรือผู้พิทักษ์ แล้วแต่กรณี หรือให้ผู้แทนโดยชอบธรรมหรือผู้อนุบาลทำแทนก็ได้

ส่วนวงเงินที่จะได้รับนั้นจะได้รับเงินเป็นทุนเริ่มต้นประกอบอาชีพรายละไม่เกิน 20,000 บาท และหรือเพื่อเป็นทุนในการขยายกิจการที่ได้ดำเนินการมาแล้วไม่น้อยกว่า 1 ปี อีกรายละไม่เกิน 20,000 บาท ซึ่งอาจเป็นกรณีที่กู้ไป 20,000 แล้ว และมีการชำระหนี้สม่ำเสมอจะมากู้ขยายกิจการอีก 20,000 บาทก็ได้

ส่วนการผ่อนชำระคืนเงินกู้ ให้ผ่อนเป็นรายเดือน หรือตามฤดูกาลในกรณีทำเกษตรกรรม หรือรายครึ่งปี ภายในระยะเวลาไม่เกิน 5 ปี โดยไม่มีดอกเบี้ย โดยชำระคืนเงินกู้ ณ สำนักงานคณะกรรมการฟื้นฟูฯ หรือสำนักงานประชาสงเคราะห์จังหวัด หรือด้วยวิธีอื่นที่หน่วยงานดังกล่าวเห็นชอบ แล้วแต่กรณี

การกู้ยืมเงินกองทุนฟื้นฟูฯ คนพิการ คู่สมรส ญาติ พี่น้อง หรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง ควรช่วยกันพยายามหาเงินมาคืนกองทุนฟื้นฟูฯ จนเต็มความสามารถ เพราะมิฉะนั้นแล้ว รัฐบาลอาจไม่จัดสรรเงินมาให้คนพิการกู้ยืมเงินอีก อันจะก่อให้เกิดความเสียหายแก่คนพิการในรุ่นหลังๆ อย่างมาก อันถือได้ว่าคนพิการในรุ่นนี้ได้สร้างวิบากกรรมให้คนพิการในรุ่นหลัง อันสมควรได้รับการประนาม ส่วนคนพิการที่ไม่สามารถคืนเงินอันเนื่องมาจากการทำอาชีพล้มเหลว หรือเพราะเหตุอื่น คนพิการนั้นควรทำคำร้องขอให้ตัดหนี้สูญ แทนการอยู่เฉยๆ ทำให้เกิดการเข้าใจผิดว่ามีเจตนาทุจริต ไม่ยอมใช้หนี้กองทุนฟื้นฟูฯ อันจะเป็นเหตุให้รัฐไม่จ่ายเงินอุดหนุนให้กองทุนได้

สภาคนพิการทุกประเภทแห่งประเทศไทย หวังว่าคนพิการจะช่วยกันดูแลให้กองทุนนี้มีประโยชน์แก่คนพิการรุ่นหลังได้ตลอดไป

3. การได้รับเบี้ยยังชีพช่วยเหลือคนพิการ

สำหรับสิทธิในการได้รับเบี้ยยังชีพช่วยเหลือของคนพิการนั้น คนพิการที่มีสิทธิจะได้รับ คือ คนพิการที่ได้จดทะเบียนแล้วและมีความพิการจนไม่สามารถประกอบอาชีพเลี้ยงตนเองได้ โดยจะมีการคัดเลือกคนพิการ เพื่อให้เป็นผู้มีสิทธิได้รับเบี้ยยังชีพคนพิการที่จะได้รับคัดเลือกนั้น ต้องเป็นผู้มีฐานะยากจน อาศัยอยู่ตามลำพังหรืออยู่ในครอบครัวที่มีฐานะยากจน โดยรายได้ถัวเฉลี่ยต่อคนต่ำกว่าเกณฑ์ความจำเป็นพื้นฐาน และได้รับความเห็นชอบจากคณะอนุกรรมการพิจารณาเบี้ยยังชีพสำหรับคนพิการ สำหรับในกรุงเทพมหานคร หรือคณะอนุกรรมการสาขาการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการประจำจังหวัด สำหรับในส่วนภูมิภาคแล้วแต่กรณี โดยคนพิการที่ได้รับการคัดเลือกจะต้องเปิดบัญชีเงินฝากธนาคารในนามของตนเอง หรือหากคนพิการไม่สามารถเปิดบัญชีเงินฝากได้ ก็ให้คนพิการและหรือสำนักงานฟื้นฟูฯ หรือสำนักงานประชาสงเคราะห์จังหวัด คัดเลือกบุคคลในครอบครัวเปิดบัญชีเงินฝากธนาคารเพื่อรับโอนเงินแทนคนพิการนั้น แล้วแจ้งรายละเอียดชื่อและสาขาของธนาคาร ตลอดจนประเภทเงินฝากและเลขที่บัญชีให้สำนักงานฯทราบ เพื่อสำนักงานฯ จะได้จ่ายเงินเบี้ยยังชีพคนพิการโดยวิธีการโอนเงินเข้าบัญชีเงินฝากของคนพิการหรือบุคคลในครอบครัวดังกล่าว เดือนละ 500 บาท เป็นประจำทุกเดือนจนคนพิการนั้นตาย หรือคณะอนุกรรมการฯ มีมติให้ระงับการจ่ายเบี้ยยังชีพคนพิการ

ก่อนที่สำนักงานฯ จะโอนเบี้ยยังชีพคนพิการในงวดแรกเข้าบัญชีของคนพิการหรือบุคคลในครอบครัวที่เปิดบัญชีเงินฝากรับโอนเงินแทนคนพิการ จะต้องมีหนังสือจากข้าราชการตั้งแต่ระดับ 3 หรือเทียบเท่า หรือผู้มียศตั้งแต่ ร้อยตรี เรือตรี เรืออากาศตรี หรือร้อยตำรวจตรีขึ้นไป หรือบุคคลที่น่าเชื่อถือรับรองต่อสำนักงานฯ ว่าหากคนพิการหรือบุคคลในครอบครัวที่เปิดบัญชีเงินฝากรับโอนเงินแทนคนพิการนั้นตายจะแจ้งให้สำนักงานฯ ทราบภายใน 3 วัน นับแต่วันตาย และในเดือนตุลาคมของทุกปี คนพิการที่มีสิทธิได้รับเงินเบี้ยยังชีพคนพิการหรือ คนพิการและบุคคลในครอบครัวที่เปิดบัญชีเงินฝากรับโอนเงินแทนคนพิการ แล้วแต่กรณีจะต้องแสดงตนต่อสำนักงานฯ หากไม่สามารถแสดงตนได้ก็ให้ส่งหนังสือรับรองการมีชีวิตอยู่ ซึ่งรับรองโดยกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน นายทะเบียนท้องถิ่น หรือข้าราชการตั้งแต่ระดับ 3 หรือเทียบเท่า หรือผู้มียศตั้งแต่ร้อยตรี เรือตรี เรืออากาศตรี หรือร้อยตำรวจตรีขึ้นไป แจ้งต่อสำนักงานฯ ว่าคนพิการที่มีสิทธิได้รับเบี้ยยังชีพคนพิการหรือคนพิการและบุคคลในครอบครัวที่เปิดบัญชีเงินฝากรับโอนเงินแทนคนพิการนั้นยังมีชีวิตอยู่ หากไม่มีการแสดงตนหรือมีการส่งหนังสือรับรองการมีชีวิตอยู่แล้ว สำนักงานฯ จะไม่โอนเงินเบี้ยยังชีพคนพิการให้

ต้องเข้าใจว่า คนพิการที่กำลังเรียนหนังสือ หรือฝึกอาชีพอยู่ ไม่มีสิทธิได้รับเบี้ยยังชีพคนพิการ ทุกวันนี้เบี้ยยังชีพมีจำนวนจำกัด คนพิการที่มีความจำเป็นจริงๆที่ต้องได้รับเบี้ยยังชีพก็มีอยู่มาก แต่ก็ปรากฏว่ามีคนพิการที่ขาดคุณสมบัติยังได้รับเบี้ยยังชีพอยู่จำนวนหนึ่ง

ด้วยเหตุนี้จึงเป็นหน้าที่ของบุคคลที่เกี่ยวข้องต้องช่วยกันตรวจสอบ ถ้าพบคนพิการที่ขาดคุณสมบัติ ช่วยแจ้งให้สภาคนพิการทุกประเภทแห่งประเทศไทยทราบ เพื่อจะได้ดำเนินการเพิกถอนสิทธิ และนำเบี้ยยังชีพนั้นไปให้คนพิการที่มีสิทธิและรอเบี้ยยังชีพอยู่ต่อไป

4. การรับบริการฟื้นฟูสมรรถภาพโดยวิธีการทางการแพทย์

คนพิการที่ได้จดทะเบียนแล้ว จะได้รับบริการฟื้นฟูสมรรถภาพโดยวิธีการทางการแพทย์ ดังต่อไปนี้

(1) การตรวจวินิจฉัย การตรวจทางห้องปฏิบัติการ และการตรวจพิเศษด้วยวิธีอื่นๆ

(2) การให้คำแนะนำปรึกษา

(3) การให้ยา

(4) การศัลยกรรม

(5) การพยาบาลเวชกรรมฟื้นฟู

(6) กายภาพบำบัด

(7) กิจกรรมบำบัด (อาชีวบำบัด)

(8) พฤติกรรมบำบัด

(9) จิตบำบัด

(10) สังคมสงเคราะห์และสังคมบำบัด

(11) การแก้ไขการพูด (อรรถบำบัด)

(12) การฟื้นฟูสมรรถภาพทางการได้ยินและการสื่อความหมาย

(13) การให้อุปกรณ์หรือเครื่องช่วยคนพิการ

ซึ่งคนพิการจะได้รับบริการเหล่านี้โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล ไม่ต้องเสียค่าบริการทางการแพทย์ดังกล่าว และค่าห้อง ค่าอาหารไม่เกินอัตราที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนด ตลอดเวลาที่เข้ารับการรักษาพยาบาล และในกรณีที่ต้องใช้อุปกรณ์เทียม อุปกรณ์เสริม หรือเครื่องช่วยคนพิการ สถานพยาบาลจะจัดหาให้ และหากอุปกรณ์ดังกล่าวชำรุดบกพร่อง จำเป็นต้องซ่อมแซมหรือเปลี่ยนแปลงชิ้นส่วนของอุปกรณ์ ถ้าสถานพยาบาลสามารถดำเนินการให้ได้ก็จะให้บริการซ่อมแซมหรือเปลี่ยนแปลงชิ้นส่วนของอุปกรณ์โดยไม่คิดมูลค่า โดยสถานพยาบาลที่คนพิการจะขอรับบริการฟื้นฟู

สมรรถภาพโดยวิธีการทางการแพทย์โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายนั้น คือ สถานพยาบาลของ**กระทรวงสาธารณสุข** หรือสถานพยาบาลของกระทรวง ทบวง กรม หรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือรัฐวิสาหกิจที่**กระทรวงสาธารณสุขประกาศกำหนด** โรงพยาบาลของรัฐบาลที่**กระทรวงสาธารณสุขประกาศกำหนด** ส่วนใหญ่ยินดีที่จะช่วยในเรื่องกายอุปกรณ์และเครื่องช่วยความพิการซึ่งสามารถเบิกได้จาก**ศูนย์สิรินธรเพื่อการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์แห่งชาติ**เท่านั้น ไม่รวมค่ารักษาพยาบาลและศัลยกรรมต่างๆ **คนพิการจึงควรไปขอรับบริการจากโรงพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุขเป็นหลัก (ถ้าทำได้)**

ส่วนในกรณีที่คนพิการมีสิทธิได้รับการสงเคราะห์หรือมีสิทธิได้รับสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลจากหน่วยงานอื่นแล้ว ให้คนพิการใช้สิทธิในการรับการสงเคราะห์หรือสิทธิในสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลจากหน่วยงานนั้นๆ ก่อน

นอกจากคนพิการจะได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์ ตามพระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. 2534 โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายแล้ว ในการรักษาพยาบาลทั่วไป เช่น เป็นไข้ เป็นหวัด เป็นต้น คนพิการยังสามารถได้รับสิทธิตามระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยเงินอุดหนุนโครงการรักษาพยาบาลผู้มีรายได้น้อยและผู้ที่สังคมควรช่วยเหลือเกื้อกูล พ.ศ. 2541 โดยผู้มีสิทธิตามระเบียบดังกล่าว คือ

1. ผู้มีรายได้น้อย

    1.1 คนโสดที่มีรายได้ไม่เกินเดือนละ 2,000 บาท

    1.2 บุคคลในครอบครัวเดียวกัน มีรายได้รวมแล้วไม่เกินเดือนละ 2,800 บาท

    1.3 ผู้เยาว์ซึ่งมิได้อยู่ในความอุปการะของบุคคลตามข้อ 1.1 หรือ 1.2 และมีรายได้ไม่เกินเดือนละ 2,000 บาท

2. ผู้ที่สังคมควรช่วยเหลือเกื้อกูล

    2.1 เด็กแรกเกิดจนถึง 12 ปีบริบูรณ์

    2.2 ผู้สูงอายุ ที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปีบริบูรณ์

    2.3 ผู้พิการตามที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนด

    2.4 พระภิกษุ สามเณร หรือผู้นำศาสนาอื่นๆ

    2.5 ทหารผ่านศึกและครอบครัว

กรณี 2.1 - 2.3 ยกเว้นผู้มีสิทธิได้รับสวัสดิการค่ารักษาพยาบาลของข้าราชการและลูกจ้างรัฐวิสาหกิจ

คนพิการที่ประสงค์จะได้รับสิทธิตามระเบียบจะต้องแสดงความจำนงขอมีบัตรสวัสดิการประชาชนด้านการรักษาพยาบาล (สปร.) โดยนำสำเนาบัตรประจำตัวประชาชน สำเนาทะเบียนบ้าน หรือ

สำเนาเอกสารที่ทางราชการออกให้ ประกอบการยื่นความจำนงขอมีบัตร สปร. ต่อบุคคลดังต่อไปนี้

(1) เขตชนบท (นอกเขตเทศบาล เมืองพัทยา หรือกรุงเทพมหานคร) ให้ยื่นต่อผู้ใหญ่บ้าน อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) หรือเจ้าหน้าที่สาธารณสุขระดับตำบล

(2) ในเขตเทศบาล ให้ยื่นต่อหัวหน้าศูนย์บริการสาธารณสุข หรือประธานกรรมการชุมชน หรืออาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน

(3) ในเขตเมืองพัทยา ให้ยื่นต่อหัวหน้าศูนย์บริการสาธารณสุขเมืองพัทยา หรือประธานกรรมการชุมชนหรืออาสาสมัครสาธารณสุขประจำชุมชน

(4) ในเขตกรุงเทพมหานคร ให้ยื่นต่อผู้อำนวยการเขต หรือประธานกรรมการชุมชน หรืออาสาสมัครขององค์การหรือมูลนิธิภาคเอกชน ซึ่งผู้อำนวยการเขตแต่งตั้ง หรือเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำศูนย์บริการสาธารณสุข ซึ่งรับผิดชอบชุมชนที่ผู้นั้นมีภูมิลำเนาอยู่

โดยบัตรสวัสดิการประชาชนด้านการรักษาพยาบาล จะมีอยู่ 2 ประเภท ได้แก่

1. บัตรถาวร คือ บัตรที่ออกให้แก่ผู้ที่มีที่อยู่ในภูมิลำเนาตามทะเบียนบ้าน ให้มีสิทธิได้รับสวัสดิการด้านการรักษาพยาบาล คราวละไม่เกิน 3 ปี

2. บัตรชั่วคราว คือ บัตรที่ออกให้แก่ผู้ที่มีที่อยู่นอกภูมิลำเนาตามทะเบียนบ้าน ให้มีสิทธิได้รับสวัสดิการด้านการรักษาพยาบาลคราวละไม่เกิน 1 ปี แต่รวมกันแล้วไม่เกิน 2 ปี สำหรับท้องที่นั้นๆ

สิทธิของผู้ได้รับบัตรสวัสดิการประชาชนด้านการรักษาพยาบาล คือ

(1) มีสถานพยาบาลประจำครอบครัวและเจ้าหน้าที่ให้การดูแลสุขภาพของผู้ได้รับบัตร ให้บริการทางการแพทย์และสาธารณสุขพื้นฐานที่จำเป็น ได้มาตรฐานอย่างต่อเนื่อง

(2) เมื่อเจ็บป่วยจะได้รับการรักษาพยาบาลที่จำเป็นจนสิ้นสุดการรักษาพยาบาล จากสถานพยาบาลประจำครอบครัวที่ระบุในบัตรรวมทั้งเครือข่ายของสถานพยาบาลนั้น โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายดังต่อไปนี้

- ค่ายา ค่าผ่าตัด ค่าน้ำเกลือ ค่าทำคลอด ค่าทำหมัน ค่าบริการในการวางแผนครอบครัว ค่าเลือดและส่วนประกอบของเลือดหรือสารทดแทน ค่าน้ำยาหรืออาหารทางเส้นเลือด ค่าออกซิเจนและอื่นๆ ทำนองเดียวกันที่ใช้ในการบำบัดโรค
- ค่าอวัยวะเทียมและอุปกรณ์ในการบำบัดรักษาโรค รวมทั้งค่าซ่อมแซม ยกเว้นค่าแว่นตา
- ค่าบริการทางการแพทย์ ค่าตรวจโรค ค่าวิเคราะห์โรค ค่าชันสูตรโรค ค่าตรวจทางห้องทดลองและค่าใช้จ่ายอื่นๆ ของผู้ป่วยใน แต่ไม่รวมถึงค่าจ้างผู้พยาบาลพิเศษ ค่าธรรมเนียมพิเศษและค่าบริการอื่นทำนองเดียวกันที่มีลักษณะเป็นเงินตอบแทนพิเศษ

- ค่าอุดฟันธรรมดา ค่าถอนฟัน ค่าขูดหินน้ำลาย (หินปูน) ค่าทำฟันปลอมที่ใช้อะคริลิกเป็นฐาน
- ค่าห้องและค่าอาหารสามัญตลอดเวลาที่เข้ารับการรักษาพยาบาล ยกเว้นค่าห้องพิเศษ

ทั้งนี้ หากเป็นการบาดเจ็บเพราะอุบัติเหตุจากรถ ซึ่งผู้บาดเจ็บจะได้รับการคุ้มครองให้ใช้สิทธิตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ พ.ศ. 2535 ก่อน โดยให้ผู้ป่วยมอบอำนาจ และสำเนาเอกสารที่จำเป็นให้สถานพยาบาลเรียกเก็บเงินค่ารักษาพยาบาลจากบริษัทประกันภัยหรือกองทุนทดแทนผู้ประสบภัยจากรถแทน

ผู้ได้รับบัตร เมื่อใช้สิทธิรับการรักษาพยาบาลจากสถานพยาบาลแห่งหนึ่งแล้วจะใช้สิทธิเพื่อเข้ารับการรักษาพยาบาลสำหรับโรคเดียวกันในสถานพยาบาลแห่งอื่นในวันเดียวกันนั้นอีกไม่ได้ เว้นแต่กรณีที่แพทย์ผู้ทำการรักษาจะนัดหมายโดยเฉพาะหรือกรณีที่การเจ็บป่วยเกิดจากอุบัติเหตุหรือป่วยฉุกเฉินหรือผู้ได้รับบัตรยินยอมชำระค่ารักษาพยาบาลตามที่สถานพยาบาลเรียกเก็บ

ในการใช้สิทธิรับบริการ ผู้ได้รับบัตรต้องแสดงบัตร สปร. และบัตรประจำตัวที่ทางราชการออกให้ หรือหลักฐานอื่นที่แสดงว่าเป็นบุคคลเดียวกันเมื่อไปรับบริการ และต้องไปรับบริการตามสถานพยาบาลประจำครอบครัวที่ระบุไว้ในบัตร ยกเว้นกรณีได้รับการส่งตัวไปรับการรักษาต่อที่สถานพยาบาลอื่น โดยในการรับบริการต้องปฏิบัติตามระเบียบของสถานพยาบาลประจำครอบครัวและต้องขอรับบริการในเวลาทำการปกติของสถานพยาบาลนั้น เว้นแต่ในกรณีที่การเจ็บป่วยเกิดจากอุบัติเหตุหรือป่วยฉุกเฉิน หากผู้ได้รับบัตรไม่ปฏิบัติตามระเบียบที่กำหนดไว้ดังกล่าว ก็จะไม่ได้รับสิทธิในการไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล และต้องเสียค่าใช้จ่ายเอง

เราจะเห็นได้ว่าปัจจุบันคนพิการมีสิทธิที่จะได้รับการช่วยเหลือตามกฎหมายพอสมควร แต่ก็เป็นที่น่าเสียดายว่ายังมีคนพิการอีกมากที่ไม่ทราบว่าตนมีสิทธิที่จะได้รับความช่วยเหลือดังกล่าว จึงเป็นความมุ่งหมายของเอกสารฉบับนี้ที่จะช่วยเผยแพร่ใน ***เรื่องสิทธิของคนพิการ****ว่ามีอยู่อย่างไรบ้าง และเป็นแนวทางเบื้องต้นในการขอรับสิทธิต่างๆ ตามกฎหมายของคนพิการ โดยหวังว่าคนพิการจะมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นและเป็นคนที่มีคุณภาพของสังคม*

หน่วยงานที่ให้บริการคนตาบอด

หน่วยงานเอกชน

1. มูลนิธิราชสุดา ในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

111 หมู่ 6 ถนนพุทธมณฑลสาย 4 ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม 73170

โทรศัพท์ 0-2889-5315-9

ให้บริการ
- ให้การศึกษาและพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนพิการทางกาย ตาบอด หูหนวก จนถึงระดับปริญญา
- ส่งเสริมการวิจัยเกี่ยวกับคนพิการ
- สนับสนุนการประกอบอาชีพของคนพิการ อบรมวิชาชีพ ฯลฯ

2. มูลนิธิช่วยคนตาบอดแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชินูปถัมภ์

420 ถนนราชวิถี แขวงทุ่งพญาไท เขตพญาไท กทม. 10400

โทรศัพท์ 0-2246-0070, 0-2246-1431

โทรสาร 0-2248-1369

ให้บริการ ด้านการศึกษา - ฝึกอาชีพแก่คนตาบอดอายุตั้งแต่ 6 ปีขึ้นไป, โรงเรียนสอนคนตาบอดกรุงเทพ

3. สมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย

85/1-2 ซอยบุญอยู่ ถนนดินแดง แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กทม. 10400

โทรศัพท์ 0-2246-3855

โทรสาร 0-2245-9846

ให้บริการ
- พัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อการดำรงอยู่ในสังคม, ฝึกอบรมวิชาชีพต่างๆ
- จัดตั้งศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน
- ให้บริการห้องสมุดแถบเสียง

3.1 สำนักงานภาคเหนือ

31/1 ถนนสามสาน ซอย 1 ต.พระสิงห์ อ.เมือง จ.เชียงใหม่ 50000

โทรศัพท์ (053) 282009

3.2 สำนักงานภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

633/3 ถนนมหาชัยดำริห์ ต.ตลาด อ.เมือง จ.มหาสารคาม 44000

โทรศัพท์ (043) 722029

4. มูลนิธิคอลฟีลด์เพื่อคนตาบอด ในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

1424/268 ถนนประชาสงเคราะห์ ซอย 6 แขวงดินแดง เขตดินแดง กทม. 10400

โทรศัพท์ 0-2276-1411, 0-2275-1979

โทรสาร 0-2275-3104

E-mail off@caulfield-blind.org

www. caulfield-blind.org

ให้บริการ
- ฟื้นฟูสมรรถภาพให้คนตาบอดสามารถช่วยตัวเองในชีวิตประจำวัน
- ฝึกอาชีพ, สอนอักษรเบรลล์, คอมพิวเตอร์
- ให้การศึกษานอกระบบ, วิชาสามัญเพื่อสอบเทียบได้ถึง ม.6

5. โรงเรียนสอนคนตาบอดพระมหาไถ่พัทยา

285/103 ถนนพัทยา-นาเกลือ ซอย 16 อ.บางละมุง จ.ชลบุรี 20150

โทรศัพท์ (038) 225479, 225963

โทรสาร (038) 225479

ให้บริการ
- ให้การศึกษาและความรู้ขั้นพื้นฐานเกี่ยวกับวิชาชีพแก่เด็กตาบอด และเด็กตาบอดพิการซ้ำซ้อน อายุ 3-20 ปี ชาย-หญิง

6. ศูนย์พัฒนาอาชีพคนตาบอด

69/43 ซอยพระมหาการุณย์ ถนนติวานนท์ อ.ปากเกร็ด จ.นนทบุรี 11120

โทรศัพท์ 0-2583-7722

โทรสาร 0-2583-2277

ให้บริการ คนตาบอดที่จบการศึกษาแล้วเข้าฝึกอาชีพและหางานให้ทำ รับคนตาบอดชาย-หญิง อายุ 18-45 ปี

7. มูลนิธิส่งเสริมอาชีพคนตาบอด

2218/86 ถนนจันทร์ แขวงช่องนนทรี เขตยานนาวา กทม. 10120

โทรศัพท์ 0-2678-0763-8

โทรสาร 0-2678-0765

ให้บริการ
- ฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์
- ให้บริการด้านการศึกษาและฝึกอาชีพ

8. สมาคมสตรีตาบอดในประเทศไทย

38 ถนนนวมินทร์ ซอย 90 แขวงรามอินทรา เขตคันนายาว กทม. 10230

โทรศัพท์ 0-2519-3330

ให้บริการ
- ฝึกการดำรงชีวิต, ฝึกอาชีพ, ให้การศึกษา จัดสวัสดิการ

9. ศูนย์พัฒนาสมรรถภาพคนตาบอด

78/2 หมู่ 1 ถนนติวานนท์ ต.บางตลาด อ.ปากเกร็ด จ.นนทบุรี 11120

โทรศัพท์ 0-2583-7327, 0-2583-2533

โทรสาร 0-2583-2534

ให้บริการ
- ฟื้นฟูสมรรถภาพคนตาบอดเฉพาะชาย อายุ 15-35 ปี ให้ดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้

10. ศูนย์ฝึกอาชีพหญิงตาบอดสามพราน

42/126 หมู่ 5 ต.ไร่ขิง อ.สามพราน จ.นครปฐม 73210

โทรศัพท์ 0-2429-0856

โทรสาร 0-2812-5233

ให้บริการ เฉพาะคนตาบอดหญิง ต้องอยู่ประจำ
- ฟื้นฟูสมรรถภาพ, ฝึกอาชีพ หลักสูตร 3 ปี

11. มูลนิธิธรรมิกชนเพื่อคนตาบอดในประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์

214 หมู่ 6 ถนนประชารักษ์ ต.บ้านเป็ด อ.เมือง จ.ขอนแก่น 40000

โทรศัพท์ (043) 242098, 239499

โทรสาร (043) 243448

ให้บริการ ช่วยฟื้นฟูสมรรถภาพ, ให้การศึกษาและอาชีพแก่ผู้พิการทางสายตาทั่วไป

11.1 ศูนย์บริการการศึกษาคนตาบอดนครราชสีมา

149 หมู่ 9 ถ.มุขมนตรี อ.เมือง จ.นครราชสีมา 30000

11.2 บ้านเด็กตาบอดผู้พิการซ้ำซ้อน

21/13 ซอยรามอินทรา 34 ถนนรามอินทรา เขตบางเขน กทม. 10230

โทรศัพท์ 0-2510-4895, 0-2510-3625

โทรสาร 0-2943-6235

11.3 ศูนย์พัฒนาสมรรถภาพคนตาบอดลำปาง

128/2 ถนนสุขสวัสดิ์ ต.พระบาท อ.เมือง จ.ลำปาง 52000

12. ศูนย์การศึกษาและฟื้นฟูสมรรถภาพคนตาบอดจังหวัดร้อยเอ็ด

49 หมู่ 10 ถนนราชดำเนิน ต.ดงลาน อ.เมือง จ.ร้อยเอ็ด 45000

ตู้ ป.ณ. 99 ร้อยเอ็ด

โทรศัพท์ (043) 512989

โทรสาร (043) 512989

ให้บริการ
- ฟื้นฟูสมรรรถภาพโดยชุมชน
- บริการการศึกษาและฝึกอาชีพ

13. มูลนิธิดวงตาสุรนารี

โรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมา 49 ถนนช้างเผือก อ.เมือง จ.นครราชสีมา 30000

โทรศัพท์ (044) 341310-39

โทรสาร (044) 246389

ให้บริการ
- ช่วยเหลือผู้ป่วยอนาถาที่มารับบริการรักษาโรคตา, บริจาคแว่นตา

14. มูลนิธิพิทักษ์ดวงตาชัยภูมิ

โรงพยาบาลชัยภูมิ อ.เมือง จ.ชัยภูมิ 36000

โทรศัพท์ (044) 811444

ให้บริการ รักษาโรคตาผู้ป่วยอนาถา จัดหาแว่นตา

15. สมาคมจักษุแพทย์แห่งประเทศไทย

โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ กรุงเทพฯ 10330

โทรศัพท์ 0-2256-4423

โทรสาร 0-2252-8290

ให้บริการ - ให้คำปรึกษา

- ประสานงานกับองค์กรอื่น

16. สมาคมศิษย์เก่าศูนย์ฝึกอาชีพและพัฒนาสมรรถภาพคนตาบอด

126/440 เคหะชุมชนนนทบุรี ถนนสุขาประชาสรรค์ ต.ปากเกร็ด อ.ปากเกร็ด จ.นนทบุรี 11120

โทรศัพท์ 0-2964-2731

โทรสาร 0-2964-2732

ให้บริการ พัฒนาความสามารถและสนับสนุนด้านการอาชีพ (บริการเฉพาะสมาชิก)

17. ชมรมคนตาบอดผู้ค้าสลาก

75/94 ถนนติวานนท์ ต.บางตลาด อ.ปากเกร็ด จ.นนทบุรี 11120

โทรศัพท์ 0-2438-5310

ให้บริการ - ช่วยเหลือกลุ่มคนตาบอดผู้ค้าสลากกินแบ่งรัฐบาล, จัดสวัสดิการเงินทุนหมุนเวียน

18. ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษาเพื่อคนตาบอดแห่งประเทศไทย

78/2 ถ.ติวานนท์ ต.บางตลาด อ.ปากเกร็ด จ.นนทบุรี 11120

โทรศัพท์ 0-2962-5818-9

ให้บริการ - จำหน่ายผลิตภัณฑ์-เครื่องใช้สำหรับคนตาบอด

- สถานอบรมให้คำแนะนำคนตาบอดทั่วไป
- เป็นศูนย์ข้อมูลเรื่องคนตาบอดสำหรับหน่วยงานและบุคคล
- บริการห้องสมุดหนังสือเสียงและหนังสือเบรลล์

สถานฝึกอาชีพคนตาบอด

1. **ศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการบ้านหยาดฝน**
   อ.แม่แตง จ.เชียงใหม่ 50150
   โทรศัพท์ (053) 471327
   ให้บริการ ฝึกพนักงานพิมพ์ดีด, คอมพิวเตอร์

2. **ศูนย์บริการสวัสดิการสังคมเฉลิมพระชนมพรรษา 5 รอบ**
   อ.ชัยบาดาล จ.ลพบุรี 15130
   โทรศัพท์ (036) 461555
   ให้บริการ ฝึกพนักงานพิมพ์ดีด, คอมพิวเตอร์ (หลักสูตร 6 เดือน)

3. **สถานฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการภาคตะวันออกเฉียงเหนือ**
   อ.เมือง จ.อุบลราชธานี 34000
   ให้บริการ ฝึกอาชีพนวดแผนโบราณเฉพาะคนตาบอด

4. **สำนักส่งเสริมและพิทักษ์คนพิการ**
   อาคาร 60 ปี บ้านราชวิถี ถ.ราชวิถี ราชเทวี กทม. 10400
   โทรศัพท์ 0-2644-7991-4
   โทรสาร 0-2644-7995

สมาคม, ชมรม วิชาชีพคนตาบอด

สหกรณ์บริการคนตาบอดแห่งประเทศไทย

85/1-2 ซ.บุญอยู่ ถ.ดินแดง สามเสนใน พญาไท กทม. 10400
โทรศัพท์ 0-2426-3822
โทรสาร 0-2644-8347

ชมรมคนตาบอดผู้ค้าสลาก

75/94 ถนนติวานนท์ ต.บางตลาด อ.ปากเกร็ด จ.นนทบุรี 11120
โทรศัพท์ 0-2438-5310

สมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย สาขาภาคเหนือ

276 ม.4 ต.หนองผึ้ง อ.สารภี จ.เชียงใหม่ 50140
โทรศัพท์ (053) 424447

สมาคมคนตาบอดจังหวัดเชียงใหม่

52/12 ถ.ช้างเผือก ต.สีภูมิ อ.เมือง จ.เชียงใหม่ 50000
โทรศัพท์ (053) 418373-4
โทรสาร (053) 226253

ชมรมคนตาบอดจังหวัดตาก

172/1 ม.11 ต.วังประจบ อ.เมือง จ.ตาก 63000
โทรศัพท์ 08-1781-0421

ชมรมคนตาบอดจังหวัดน่าน

137 ม.8 ต.พระพุทธบาท อ.เชียงกลาง จ.น่าน 55160
โทรศัพท์ 08-9923-8510

ชมรมคนตาบอดจังหวัดลำปาง

85 ม.5 ต.แม่ปะ อ.เถิน จ.ลำปาง 52150
โทรศัพท์ 08-9885-1871, (054) 326449

ชมรมคนตาบอดจังหวัดลำพูน

1/3 ม.2 ต.เหมืองจี้ อ.เมือง จ.ลำพูน 51000

โทรศัพท์ (053) 530298

ชมรมคนตาบอดจังหวัดแพร่

124 ม.9 ต.ห้วยล้อ อ.ลอง จ.แพร่ 54150

ชมรมคนตาบอดจังหวัดอุตรดิตถ์

128 ม.2 ต.พญาแมน อ.พิชัย จ.อุตรดิตถ์ 53120

โทรศัพท์ 08-9987-4234

ชมรมคนตาบอดจังหวัดพิษณุโลก

3/63 ซ.รักษาสัตย์ ถ.เทพารักษ์ ต.ในเมือง อ.เมือง จ.พิษณุโลก 65000

โทรศัพท์ 08-9705-6576

ชมรมคนตาบอดจังหวัดสุโขทัย

134/4 ถ.ประชาราษฎร์ ต.เมืองสวรรคโลก อ.สวรรคโลก จ.สุโขทัย 64110

โทรศัพท์ 08-9568-0143

ชมรมคนตาบอดจังหวัดกำแพงเพชร

173/1 ม.1 ต.สักงาม อ.คลองลาน จ.กำแพงเพชร 62190

โทรศัพท์ 08-9708-4375, 08-1743-0366

ชมรมคนตาบอดจังหวัดพิจิตร

112 ม.11 ต.สากเหล็ก อ.สากเหล็ก จ.พิจิตร 66130

โทรศัพท์ 08-9564-1008

ชมรมคนตาบอดจังหวัดเพชรบูรณ์

9/1 ม.7 ต.บ้านติ้ว อ.หล่มสัก จ.เพชรบูรณ์ 67110

โทรศัพท์ 08-1550-5944

ชมรมคนตาบอดจังหวัดพะเยา

276 ต.แม่ต๋ำ อ.เมือง จ.พะเยา 56000

โทรศัพท์ (054) 412091

ชมรมคนตาบอดจังหวัดเชียงราย

77 ม.13 ต.ป่างิ้ว อ.เวียงป่าเป้า จ.เชียงราย โทรศัพท์ (053) 428097

สมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย สาขาภาคกลาง

126/170 เคหะชุมชนนนทบุรี ต.ปากเกร็ด อ.ปากเกร็ด จ.นนทบุรี 11120

โทรศัพท์ 0-2964-1561

โทรสาร 0-2964-0569

สมาคมคนตาบอดจังหวัดนครปฐม

83 ม.4 ต.ห้วยพระ อ.ดอนตูม จ.นครปฐม 73150

โทรศัพท์ 08-9925-4284

สมาคมคนตาบอดจังหวัดปทุมธานี

34/347 ซ.4 ชุมชนปทุมวิลเลจ ถ.ปทุม-กรุงเทพฯ ต.บางปรอก อ.เมือง จ.ปทุมธานี 12000

โทรศัพท์ 0-2975-0862

สมาคมคนตาบอดจังหวัดราชบุรี

105 ถ.ราษฎร์ยินดี ต.หน้าเมือง อ.เมือง จ.ราชบุรี

โทรศัพท์ 08-1986-0794

สมาคมคนตาบอดจังหวัดเพชรบุรี

360/1 ม.1 ต.ท่ายาง อ.ท่ายาง จ.เพชรบุรี 76130

โทรศัพท์ 08-1965-1251

ชมรมคนตาบอดจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

31 ม.สมอโพรง ต.หัวหิน จ.ประจวบคีรีขันธ์ 77110

โทรศัพท์ 08-6901-2422

ชมรมคนตาบอดจังหวัดกาญจนบุรี

80 ม.3 ต.วังศาลา อ.ท่าม่วง จ.กาญจนบุรี 71130

โทรศัพท์ (034) 562933

ชมรมคนตาบอดจังหวัดสมุทรสงคราม

3 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม 75110

โทรศัพท์ 08-1705-9650

ชมรมคนตาบอดจังหวัดสุพรรณบุรี

43/2 ม.6 ต.แจงงาม อ.หนองหญ้าไซ จ.สุพรรณบุรี 72240

โทรศัพท์ 08-6541-1925

ชมรมคนตาบอดจังหวัดนครสวรรค์

11/2 ซ.สวรรค์วิถี 33 ต.ปากน้ำโพ อ.เมือง จ.นครสวรรค์ 60000

โทรศัพท์ (056) 223606

ชมรมคนตาบอดจังหวัดอ่างทอง

76/1 ต.ป่างิ้ว อ.เมือง จ.อ่างทอง 14000

โทรศัพท์ (035) 612882

ชมรมคนตาบอดจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

30 ม.9 ต.หัวรอ อ.พระนครศรีอยุธยา จ.อยุธยา 13000

โทรศัพท์ -

ชมรมคนตาบอดจังหวัดสระบุรี

30/1 ต.หนองแค อ.หนองแค จ.สระบุรี 18140

โทรศัพท์ 08-1947-9368

ชมรมคนตาบอดจังหวัดลพบุรี

446/10 ม.8 ต.ลำนารายณ์ อ.ชัยบาดาล จ.ลพบุรี 15130

โทรศัพท์ -

สมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย สาขาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

178/129 ม.พิมานเทพ ถ.ประชาสโมสร อ.เมือง จ.ขอนแก่น 40000

โทรศัพท์ (043) 338258

สมาคมคนตาบอดจังหวัดขอนแก่น

482 ม.10 ต.บ้านเป็ด อ.เมือง จ.ขอนแก่น 40000

โทรศัพท์ (043) 239499

สมาคมคนตาบอดจังหวัดชัยภูมิ

261/7 ม.6 ต.ในเมือง อ.เมือง จ.ชัยภูมิ 36000

โทรศัพท์ 08-9815-2791

สมาคมคนตาบอดจังหวัดนครราชสีมา

149 ม.6 ซ.วัชรปาน ต.บ้านใหม่ อ.เมือง จ.นครราชสีมา 30000

โทรศัพท์ 08-9282-9846

สมาคมคนตาบอดจังหวัดมหาสารคาม

633/3 ถ.มหาชัยดำริห์ ต.ตลาด อ.เมือง จ.มหาสารคาม 44000

โทรศัพท์ 08-1392-0287

สมาคมคนตาบอดจังหวัดยโสธร

62/1 ม.8 ต.กุดชุม อ.กุดชุม จ.ยโสธร 35140

โทรศัพท์ 08-9715-3690

สมาคมคนตาบอดจังหวัดศรีสะเกษ

58 ม.2 บ้านกระแชง ต.ตำแย อ.พยุห์ จ.ศรีสะเกษ 33230

โทรศัพท์ 08-1644-0844

สมาคมคนตาบอดจังหวัดสุรินทร์

286 ถ.ภักดีชุมพล ต.ในเมือง จ.สุรินทร์ 32000

โทรศัพท์ (044) 520578

สมาคมคนตาบอดจังหวัดอุดรธานี

229/57-58 ถ.อุดรดุษฎี ซ.7 ต.ในเมือง อ.เมือง จ.อุดรธานี 41000

โทรศัพท์ 08-1989-1268

ชมรมคนตาบอดจังหวัดอำนาจเจริญ

187 ม.1 ต.หนองไฮ อ.เสนานิคม จ.อำนาจเจริญ 37290

โทรศัพท์ 08-1360-8338

ชมรมคนตาบอดจังหวัดอุบลราชธานี

11/1 ม.10 ต.ธาตุน้อย อ.เขื่องใน จ.อุบลราชธานี 34150

โทรศัพท์ 08-1074-7328

ชมรมคนตาบอดจังหวัดหนองบัวลำภู

83 ม.14 ต.หัวนา อ.เมือง จ.หนองบัวลำภู 39000

โทรศัพท์ 08-9843-5733

ชมรมคนตาบอดจังหวัดหนองคาย

942 ซ.วัดศรีเมือง ถ.มีชัย อ.เมือง จ.หนองคาย 43000

โทรศัพท์ 08-1871-3895

ชมรมคนตาบอดจังหวัดสกลนคร

ศูนย์การศึกษาและฟื้นฟูสมรรถภาพคนตาบอด จ.ร้อยเอ็ด

49 ม.10 ถ.ราชการดำเนิน อ.เมือง จ.ร้อยเอ็ด 45000 (ติดต่อผ่านนายไชยา หงษ์ณี)

โทรศัพท์ 08-9710-6702

ชมรมคนตาบอดจังหวัดกาฬสินธุ์

891 ต.ประดิษฐ์ อ.ในเมือง จ.กาฬสินธุ์ 46000

โทรศัพท์ (043) 820359

ชมรมคนตาบอดจังหวัดนครพนม

360 ถ.ศรีเทพ ต.ในเมือง อ.เมือง จ.นครพนม 48000

โทรศัพท์ 08-1717-8623, 08-9417-9360

ชมรมคนตาบอดจังหวัดบุรีรัมย์

33/9 ถ.ลำดวน ต.ในเมือง อ.เมือง จ.บุรีรัมย์ 31000

โทรศัพท์ 08-1069-6934

ชมรมคนตาบอดจังหวัดมุกดาหาร

10 ถ.สุทธิมรรค ต.ศรีบุญเรือง อ.เมือง จ.มุกดาหาร 49000
โทรศัพท์ 08-1380-4545

ชมรมคนตาบอดจังหวัดร้อยเอ็ด

125/4 ถ.เทวาภิบาล ต.ในเมือง อ.เมือง จ.ร้อยเอ็ด 45000
โทรศัพท์ 08-1392-1614

ชมรมคนตาบอดจังหวัดเลย

1112/160 ถ.ผังเมืองบัญชา ต.ตลอด อ.เมือง จ.มหาสารคาม 44000
(ติดต่อผ่านผู้แทนจังหวัด)
โทรศัพท์ 08-1369-1690

สมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย สาขาภาคตะวันออกและกรุงเทพ

85/1-2 ซ.บุญอยู่ ถ.ดินแดง แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพฯ 10400
โทร. 0-246-3835 ต่อ 103, 0-2247-3390

สมาคมคนตาบอดจังหวัดสมุทรปราการ

204/3 เคหะเมืองใหม่บางพลี ต.บางเสาธง อ.บางเสาธง จ.สมุทรปราการ 10540
โทรศัพท์ 0-2705-0919, 08-1657-0510

ชมรมคนตาบอดจังหวัดจันทบุรี

159 ม.3 ต.หนองตาคง อ.โป่งน้ำร้อน จ.จันทบุรี 22140
โทรศัพท์ 08-9093-4463

ชมรมคนตาบอดจังหวัดปราจีนบุรี

94/15 ม.7 ต.โคกไม้ลาย อ.เมือง จ.ปราจีนบุรี 25000
โทรศัพท์ 08-1250-4635

ชมรมคนตาบอดจังหวัดชลบุรี

50/28 ม.9 ต.หนองขาม อ.ศรีราชา จ.ชลบุรี 20110
โทรศัพท์ (038) 269465, 08-1781-2138

ชมรมคนตาบอดจังหวัดตราด

257 ม.6 ต.ห้วยแร้ง อ.เมือง จ.ตราด 23000

โทรศัพท์ 0-2921-2250, 08-1558-7212

ชมรมคนตาบอดจังหวัดระยอง

44 ม.3 ต.กระแสบน อ.แกลง จ.ระยอง 21110

โทรศัพท์ 08-1453-6326

ชมรมคนตาบอดจังหวัดสระแก้ว

119 ม.10 ซ.เทศบาล 2 ต.วัฒนานคร อ.วัฒนานคร จ.สระแก้ว

โทรศัพท์ (037) 261187

ชมรมคนตาบอดจังหวัดฉะเชิงเทรา

174 ถ.บางปะกง-ฉะเชิงเทรา ต.ยโสธร อ.เมือง จ.ฉะเชิงเทรา 24000

โทรศัพท์ (038) 516003

สมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย สาขาภาคใต้

130/216 (ตรงข้าม บขส.ใหม่สุราษฎร์ธานี) ต.วัดประดู่ อ.เมือง จ.สุราษฎร์ธานี 84000

โทรศัพท์ (077) 201144

สมาคมคนตาบอดจังหวัดพัทลุง

3/9 ถ.ดิสราสาครินทร์ อ.เมือง จ.พัทลุง 93000

โทรศัพท์ (074) 617708, 08-1969-9110

ชมรมคนตาบอดจังหวัดนครศรีธรรมราช

1854/3 ซ.ตากสิน ต.ท่าวัง อ.เมือง จ.นครศรีธรรมราช 80000

สมาคมศิษย์เก่าโรงเรียนสอนคนตาบอดกรุงเทพ

27/9 ม.5 ซ.พหลโยธิน 54 แขวงคลองถนน เขตสายไหม กรุงเทพฯ 10220

โทรศัพท์ 0-2521-8747

สมาคมศิษย์เก่าโรงเรียนสอนคนตาบอดภาคเหนือ

102/57 การเคหะร่มเกล้า ถ.ร่มเกล้า แขวงคลองต้นนุ่น เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

โทรศัพท์ 0-2543-9468

สมาคมศิษย์เก่าศูนย์ฝึกอาชีพและพัฒนาสมรรถภาพคนตาบอด

126/440 เคหะชุมชนนนทบุรี ต.ปากเกร็ด อ.ปากเกร็ด จ.นนทบุรี 11120

โทรศัพท์ 0-2964-2731-2

สมาคมส่งเสริมอาชีพและสวัสดิการคนตาบอด

331 ซ.กรุงธนบุรี 4 ต.กรุงธนบุรี 4 ถ.กรุงธนบุรี แขวงบางลำพูล่าง เขตคลองสาน 10400

โทรศัพท์ 0-2860-8601

โทรสาร 0-2246-4362

สมาคมสตรีตาบอดในประเทศไทย

38 ถนนนวมินทร์ ซอย 90 แขวงรามอินทรา เขตคันนายาว กทม. 10230

โทรศัพท์ 0-2519-3330

สมาคมเพื่อความก้าวหน้าอาชีพคนตาบอด

93 ซ.ประชาราษฎร์ 28 ถ.กรุงเทพ-นนทบุรี เขตบางซื่อ กรุงเทพฯ 10800

โทรศัพท์ 08-1847-8405

สมาคมวาทศาสตร์คนตาบอดเพื่อการสร้างสรรค์

309/494 ม.6 แขวงคลองสองต้นนุ่น เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ 10220

โทรศัพท์ 08-9010-2233

สมาคมคนตาบอดชาวอีสาน

126/232 เคหะชุมชนนนทบุรี ต.ปากเกร็ด อ.ปากเกร็ด จ.นนทบุรี 11120

โทรศัพท์ 0-2964-0483-4

สมาคมคนตาบอดดาวคะนอง

664 ม.11 ถ.สุขสวัสดิ์ ซ.สุขสวัสดิ์ 1 แขวงบางปะกอก เขตราษฎร์บูรณะ กรุงเทพฯ 10140

โทรศัพท์ 08-1070-3955

สมาคมส่งเสริมการนวดแผนไทยคนตาบอด

378/1 เคหะนคร 1 แขวงหนองบอน เขตประเวศ กรุงเทพฯ 10260

โทรศัพท์ 0-2747-2749, 08-9996-0195

มูลนิธิของคนตาบอดไทย

85/1-2 ซ.บุญอยู่ ถ.ดินแดง แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพฯ 10400

โทรศัพท์ 08-6618-8264

ชมรมเยาวชนคนตาบอดไทย

85/1-2 ซ.บุญอยู่ ถ.ดินแดง แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพฯ 10400

โทรศัพท์ 08-6618-8264

ชมรมผู้มีสายตาเลือนลาง

390 ม.1 ม.เทพานิเวศน์ ถ.เทพารักษ์ ต.เทพารักษ์ อ.เมือง จ.สมุทรปราการ 10240

โทรศัพท์ 0-2385-4579

ชมรมคนตาบอดผู้ใช้คอมพิวเตอร์

138/111-115 ม.ศาลายานิเวศน์ ถ.พุทธมณฑลสาย 4 อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม 73170

โทรศัพท์ 0-2889-5308

หน่วยงานการศึกษา
โรงเรียนสอนคนตาบอด

(ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน)

1. **โรงเรียนสอนคนตาบอดกรุงเทพ**

ถนนราชวิถี เขตราชเทวี กทม. 10400
โทรศัพท์ 0-2246-1431, 0-2246-0070
โทรสาร 0-2248-1369
อนุบาล - ม.6

2. **โรงเรียนสอนคนตาบอดภาคเหนือ**

อ.เมือง จ.เชียงใหม่ 50200
โทรศัพท์ (053) 278009
โทรสาร (053) 815137
อนุบาล - ม.6

3. **โรงเรียนสอนคนตาบอดภาคใต้**

อ.เมือง จ.สุราษฎร์ธานี 84100
โทรศัพท์ (077) 211493
โทรสาร (077) 211494
อนุบาล - ม.6

(ในสังกัดสำนักงานบริหารงาน คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน)

1. **โรงเรียนสอนคนตาบอดกรุงเทพ**

   ถนนราชวิถี เขตราชเทวี กทม. 10400

   โทรศัพท์ 0-2246-0070, 0-2246-1431

   โทรสาร 0-2248-1369

2. **โรงเรียนสอนคนตาบอดขอนแก่น**

   อ.เมือง จ.ขอนแก่น 40000

   โทรศัพท์ (043) 259499

3. **โรงเรียนการศึกษาคนตาบอดนครราชสีมา**

   ถนนมุขมนตรี อ.เมือง จ.นครราชสีมา 30000

   โทรศัพท์ (044) 282028

4. **โรงเรียนการศึกษาคนตาบอดร้อยเอ็ด**

   อ.เมือง จ.ร้อยเอ็ด 45000

   โทรศัพท์ (043) 512989

5. **โรงเรียนสอนคนตาบอดพระมหาไถ่พัทยา**

   อ.บางละมุง จ.ชลบุรี 20150

   โทรศัพท์ (038) 225479

6. **โรงเรียนศึกษาพิเศษนครศรีธรรมราช**

   อ.ทุ่งสง จ.นครศรีธรรมราช 80110

   โทรศัพท์ (075) 412153

7. **ศูนย์การศึกษาพิเศษสถาบันราชภัฏสวนดุสิต กทม.**

   โทรศัพท์ 0-2241-4401

   กระตุ้นพัฒนาการเด็กตาบอด อายุ แรกเกิด-7 ปี

(ในสังกัดองค์กรเอกชน)

1. **ศูนย์การศึกษาและอาชีพนอกระบบแก่คนตาบอด**
   มูลนิธิคอลฟีลด์เพื่อคนตาบอด ในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
   โทรศัพท์ 0-2276-1411

2. **โรงเรียนศูนย์พัฒนาสมรรถภาพคนตาบอด**
   ต.บางตลาด อ.ปากเกร็ด จ.นนทบุรี 11120
   โทรศัพท์ 0-2583-7327

3. **ศูนย์เทคโนโลยีการศึกษาเพื่อคนตาบอด**
   อ.ปากเกร็ด จ.นนทบุรี 11120
   โทรศัพท์ 0-2583-6518

4. **โรงเรียนสันติจินตนา**
   อ.เด่นชัย จ.แพร่ 54110
   โทรศัพท์ (054) 614235

สถานพยาบาล
ให้บริการแก่คนพิการทางการมองเห็น

อาทิ การรักษาพยาบาล, ให้บริการเครื่องช่วยคนตาบอด, ไม้เท้าคนตาบอด ฯลฯ ในการติดต่อขอรับบริการให้นำสมุดประจำตัวคนพิการไปด้วยทุกครั้ง

กรุงเทพมหานคร

1. **โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์**
   ถนนพระราม 4 เขตปทุมวัน กทม. 10330
   โทรศัพท์ 0-2252-8181

2. **โรงพยาบาลรามาธิบดี**
   ถนนพระราม 6 เขตพญาไท กทม. 10400
   โทรศัพท์ 0-2246-0024

3. **โรงพยาบาลศิริราช**
   ถนนพรานนก เขตบางกอกน้อย กทม. 10700
   โทรศัพท์ 0-2419-7000

4. **โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า**
   ถนนราชวิถี เขตพญาไท กทม. 10400
   โทรศัพท์ 0-2246-1400

5. **โรงพยาบาลราชวิถี**
   ถนนราชวิถี เขตพญาไท กทม. 10400
   โทรศัพท์ 0-2246-0052, 0-2246-1246

6. **โรงพยาบาลสงฆ์ (เฉพาะพระภิกษุ, สามเณร)**
   ถนนศรีอยุธยา เขตพญาไท กทม. 10400
   โทรศัพท์ 0-2247-1825

7. **สถาบันสุขภาพเด็ก**
   ถนนราชวิถี เขตราชเทวี กทม. 10400
   โทรศัพท์ 0-2246-1260-8

ภาคกลาง

1. **โรงพยาบาลนครปฐม**
   อ.เมือง จ.นครปฐม 73000
   โทรศัพท์ (034) 254150-4

2. **โรงพยาบาลเมตตาประชารักษ์ (วัดไร่ขิง)**
   อ.สามพราน จ.นครปฐม 73000
   โทรศัพท์ (034) 321243

3. **โรงพยาบาลสวรรค์ประชารักษ์**
   อ.เมือง จ.นครสวรรค์ 60000
   โทรศัพท์ (056) 228688

4. **โรงพยาบาลสระบุรี**
   อ.เมือง จ.สระบุรี 18000
   โทรศัพท์ (036) 223811-6

5. **โรงพยาบาลราชบุรี**
   อ.เมือง จ.ราชบุรี 70000
   โทรศัพท์ (032) 337272-3

ภาคเหนือ

1. **โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่**
   อ.เมือง จ.เชียงใหม่ 50000
   โทรศัพท์ (053) 221122

2. **โรงพยาบาลค่ายกาวิละ**
อ.เมือง จ.เชียงใหม่ 50000
โทรศัพท์ (053) 241644

3. **โรงพยาบาลพุทธชินราช**
อ.เมือง จ.พิษณุโลก 65000
โทรศัพท์ (055) 258031, 258608

4. **โรงพยาบาลลำปาง**
อ.เมือง จ.ลำปาง 52000
โทรศัพท์ (054) 223623

5. **โรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์**
อ.เมือง จ.เชียงราย 57000
โทรศัพท์ (053) 711300

ภาคตะวันออก

1. **โรงพยาบาลชลบุรี**
อ.เมือง จ.ชลบุรี 20000
โทรศัพท์ (038) 274200-8

2. **โรงพยาบาลพระปกเกล้า**
อ.เมือง จ.จันทบุรี 22000
โทรศัพท์ (039) 324975-84

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

1. **โรงพยาบาลขอนแก่น (ศูนย์ขอนแก่น)**
อ.เมือง จ.ขอนแก่น 40000
โทรศัพท์ (043) 241462-3

2. **โรงพยาบาลศรีนครินทร์**
   อ.เมือง จ.ขอนแก่น 40000
   โทรศัพท์ (043) 241331-44

3. **โรงพยาบาลบุรีรัมย์**
   อ.เมือง จ.บุรีรัมย์ 31000
   โทรศัพท์ (044) 612082

4. **โรงพยาบาลสกลนคร**
   อ.เมือง จ.สกลนคร 47000
   โทรศัพท์ (042) 711636

5. **โรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมา**
   อ.เมือง จ.นครราชสีมา 30000
   โทรศัพท์ (044) 254990-9

6. **โรงพยาบาลอุดรธานี**
   อ.เมือง จ.อุดรธานี 41000
   โทรศัพท์ (042) 248163, 244249

7. **โรงพยาบาลศรีสะเกษ**
   อ.เมือง จ.ศรีสะเกษ 33000
   โทรศัพท์ (045) 611503

8. **โรงพยาบาลสรรพสิทธิประสงค์**
   อ.เมือง จ.อุบลราชธานี 34000
   โทรศัพท์ (045) 254392

ภาคใต้

1. **โรงพยาบาลสงขลานครินทร์**

   อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา 90110

   โทรศัพท์ (074) 212077

2. **โรงพยาบาลหาดใหญ่**

   อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา 90110

   โทรศัพท์ (074) 230800-4

3. **โรงพยาบาลสุราษฎร์ธานี**

   อ.เมือง จ.สุราษฎร์ธานี 84000

   โทรศัพท์ (077) 272592, 273231

4. **โรงพยาบาลมหาราชนครศรีธรรมราช**

   อ.เมือง จ.นครศรีธรรมราช 80000

   โทรศัพท์ (075) 342016

5. **โรงพยาบาลยะลา**

   อ.เมือง จ.ยะลา 95000

   โทรศัพท์ (073) 212223

คณะกรรมการจัดทำหนังสือที่ระลึกครบรอบ 30 ปี
มูลนิธิคอลฟีลด์เพื่อคนตาบอด
ในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ที่ปรึกษา :

นางขนิษฐา เทวินทรภักติ
นายเครื่อง ศรีบัวพันธุ์
นางออรอรา ศรีบัวพันธุ์

กรรมการ :

นางสาวนงลักษณ์ จินาวรกุล
นางศิรินาถ ชาติการุณ
นางสาวยศวดี ณ นคร
นายบุญมี บูรณะภักดี
นางศิรประภา อยู่สุข
นายสมชาย ปัญญ์เอกวงศ์
นายจรัญ จ้อยรุ่ง
นายชูฤทธิ์ โกมลรุจินันท์
นายเฉลิมชนม์ แน่นหนา
นางสุนีย์ สายสุพัฒน์ผล
นางประกายรัตน์ ต้นธีรวงศ์
นางจารุนันท์ อึ้งอาภรณ์
นางสาวจามจุรี สิทธิวรรณรักษ์
นายช่วง โพธิรัญ
นายพิเชฐ ธัชศฤงคารสกุล
นายสมพร ซ้ายขวัญ
นายประสพพร ผ่องศรี
นายชูชาติ หวังกิตติพร
นายกำธร อรรถยุกติ
นายมาโนชญ์ อยู่สุข

ท้ายเล่ม

การออกหนังสือในวาระสำคัญของมูลนิธิคอลฟีลด์เพื่อคนตาบอด ในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เล่มนี้ นอกจากเพื่อเป็นที่ระลึกครบรอบ 30 ปีที่ได้ดำเนินงานมาเป็นการแนะนำตัวเอง บันทึกผลงานแล้ว เจตนารมณ์ของคณะบรรณาธิการยังต้องการให้หนังสือนี้เป็นข้อมูลแสดงความเป็นตัวตนของมูลนิธิฯ ให้เห็นการทำงานที่เป็นจริงของมูลนิธิฯ ในฐานะองค์กรที่มีอุดมการณ์ ปฏิบัติงานตามที่ได้ตั้งเป็นนโยบายและวัตถุประสงค์ ซึ่งได้กระทำมาอย่างต่อเนื่องยาวนาน การที่มีคนตาบอดจำนวนมากผ่านเข้ามาใช้ชีวิตและสามารถก้าวออกไปเผชิญโลกได้อย่างมั่นคงนั้น ถือเป็นผลสัมฤทธิ์ที่น่าชื่นใจ

เราสำนึกในความสำคัญของผู้ที่เห็นด้วยกับอุดมการณ์ กับสิ่งที่เราปฏิบัติ โดยแสดงออกด้วยการให้ความอุปการะ การบริจาคและสนับสนุนร่วมมือในภารกิจต่างๆ ซึ่งทำให้เราดำรงอยู่ได้ ดังนั้นสาระในหนังสือเล่มนี้จึงเป็นความพยายามที่จะแสดงออกให้เห็นถึงวิสัยทัศน์ของมูลนิธิฯ ที่เป็นสากลขึ้นมองโลกในมุมมองที่กว้างและหลากหลายขึ้น อันมีผลถึงสังคมคนตาบอดโดยรวมและคนพิการอื่นๆ เรามีความเชื่อมั่นว่าเราจะเป็นองค์กรหนึ่งของการเป็นพันธมิตรระหว่างองค์กรคนพิการทั้งหลาย ซึ่งจะยังประโยชน์อันยิ่งใหญ่กว่าการอยู่อย่างโดดเดี่ยว

ดิฉันได้รับความกรุณาจากท่านผู้ทรงคุณวุฒิหลายท่านที่ได้แสดงวิสัยทัศน์ผ่านทางบทความในหลายแนวคิด ทั้งด้านแนวคิดของการดำรงอยู่อย่างศานติและมั่นคง การศึกษาของคนตาบอด องค์กรคนพิการ กฎหมายและสิทธิของคนพิการ ฯลฯ ซึ่งก็เป็นแนวทางในการเสริมสร้างวิสัยทัศน์ของมูลนิธิฯ ให้เป็นสากลมากยิ่งขึ้น

ซึ่งดิฉันขอกราบขอบพระคุณท่านที่ให้ความกรุณาและทุกท่านที่มีส่วนทำให้หนังสือสำเร็จได้อย่างราบรื่น ทั้งในส่วนของหนังสือคนตาดีและหนังสือเสียงสำหรับคนตาบอด

(นางศิรประภา อยู่สุข)

บรรณาธิการ

มูลนิธิคอลฟีลด์เพื่อคนตาบอด
ในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
ขอขอบคุณ
ท่านผู้ให้ความอุปถัมภ์ในการจัดทำหนังสือที่ระลึกครบรอบ 30 ปี ของมูลนิธิฯ

บริษัท ไทยเบฟเวอเรจ จำกัด (มหาชน)

คุณฐาปน - คุณปภัชญา สิริวัฒนภักดี

คุณพิชิต บูรพวงศ์

คุณสมชาย ปัญญ์เอกวงศ์
ประธานที่ปรึกษาสมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย

คุณวิรัช ศรีตุลานนท์
มูลนิธิคนตาบอดไทย

มูลนิธิคอลฟีลด์เพื่อคนตาบอด
ในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
ขอขอบคุณ
ท่านผู้เขียนและให้ข้อมูลในการจัดทำหนังสือที่ระลึกครบรอบ 30 ปี ของมูลนิธิฯ

ศาสตราจารย์เกียรติคุณ นายแพทย์ประเวศ วะสี

ศาสตราจารย์วิริยะ นามศิริพงศ์พันธุ์

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

ผู้ช่วยศาสตราจารย์กมลวรรณ อินอร่าม

อาจารย์กิติพงศ์ สุทธิ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์จักรพงษ์ แพทย์หลักฟ้า

อาจารย์เขมมังกร ศรีสุระ

คณะกรรมการจัดทำหนังสือเกี่ยวกับความก้าวหน้าในการดำเนินการ
ของประเทศไทยในเรื่องคนพิการ, สำนักนายกรัฐมนตรี

สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ
กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

มูลนิธิช่วยคนตาบอดแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชินูปถัมภ์

สถาบันคนตาบอดแห่งชาติเพื่อการวิจัยและพัฒนา

ส่วนแผนประชาสัมพันธ์, ฝ่ายประชาสัมพันธ์
บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน)

หนังสือที่ระลึกครบรอบ 30 ปี มูลนิธิคอลฟีลด์เพื่อคนตาบอด
ในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

บรรณาธิการ :
ศิรประภา อยู่สุข

ออกแบบข้อมูล :
มาโนชญ์ อยู่สุข

ถ่ายภาพ :
กำธร อรรถยุกติ
ฉัฐสุดา ศรีบัวพันธุ์
ว่าที่ ร.ต.อรรถพร ศรีบัวพันธุ์

ออกแบบรูปเล่ม :
กิจไพศาลพับลิชชิ่ง

คอมพิวเตอร์/อาร์ต :
วันเพ็ญ เสมอถุง

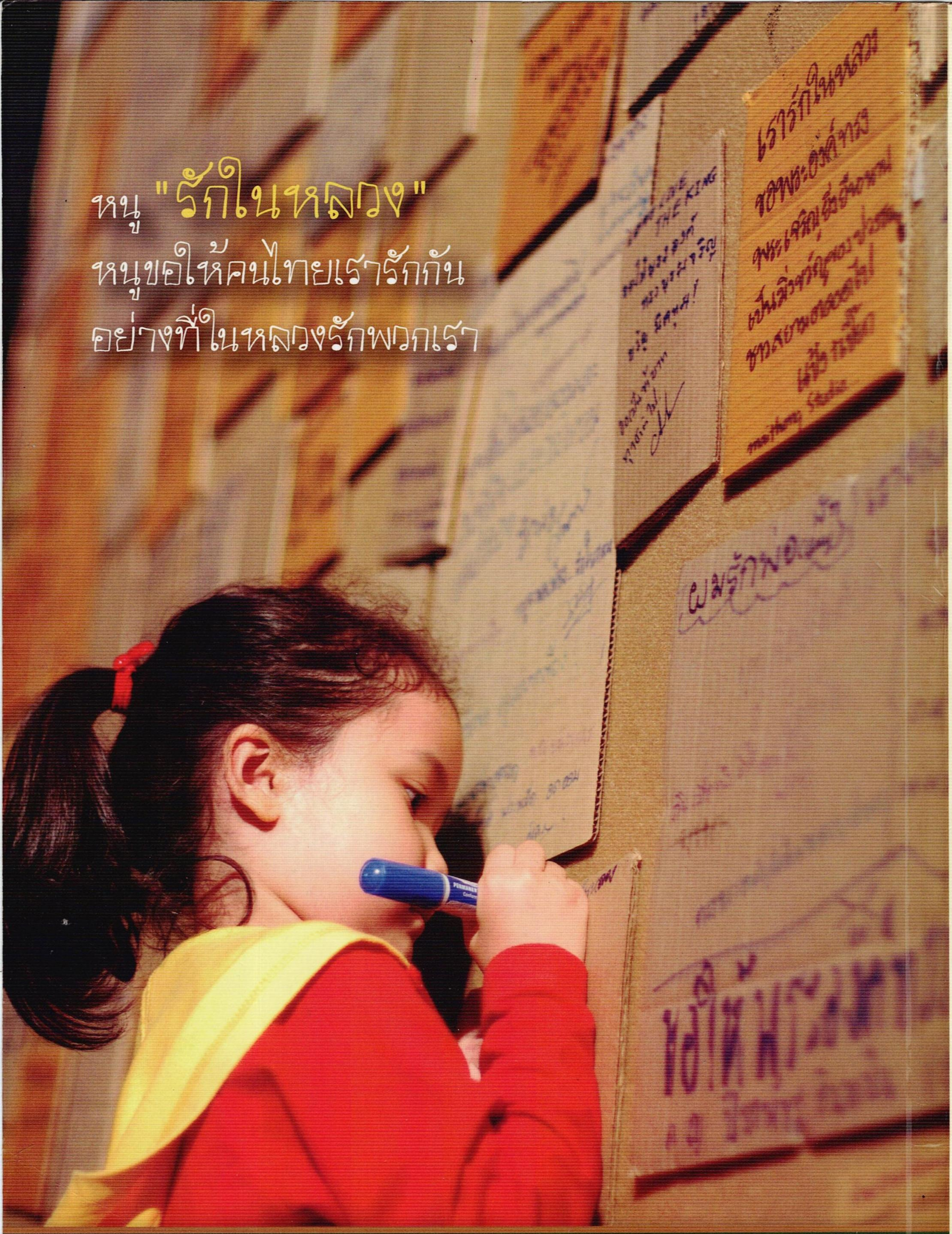
ควบคุมการผลิต :
ชูชาติ หวังกิตติพร

พิมพ์ที่ :
บริษัท กิจไพศาลการพิมพ์และซัพพลายส์ จำกัด
10/38-40 ซอยสุขุมวิท 101/1 แขวงบางนา เขตบางนา กรุงเทพฯ 10260
โทร. 0-2747-6162-3 โทรสาร 0-2747-6161
E-mail : kjp.publish@gmail.com

ติดต่อ มูลนิธิคอลฟีลด์เพื่อคนตาบอด
ในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
1424/268 ถ.ประชาสงเคราะห์ 16 ดินแดง กรุงเทพฯ 10400
โทร. 02 2761411, 02 2753104 แฟกซ์ 02 2751964
E-mail : off@caulfield-blind.org Website : www.caulfield-blind.org

Chang
มหัศจรรย์ น้ำดื่มช้าง
ล้านขวด ล้านน้ำใจ
ชีวิตเริ่มต้นใหม่...ด้วยน้ำใจให้สภากาชาดไทย
จุดเริ่มต้นใหม่
เกิดขึ้นได้ทุกวัน
Chang
มหัศจรรย์ น้ำดื่มช้าง
ล้านขวด ล้านน้ำใจ
ชีวิตเริ่มต้นใหม่...ด้วยน้ำใจให้สภากาชาดไทย
น้ำดื่มช้าง...
มอบโลกสวยให้เด็กไทย
Chang
DRINKING WATER
ทุกดื่มคือการให้
"มหัศจรรย์ น้ำดื่มช้าง ล้านขวด ล้านน้ำใจ"
โดยทุกขวดที่ซื้อ คุณจะได้ร่วมบริจาค 1 บาท และน้ำดื่มช้าง
ร่วมสมทบทุนอีก 1 บาท เงินบริจาคทั้งหมดมอบให้
สภากาชาดไทย เพื่อสมทบทุนโครงการ
"แว่นสายตาสภากาชาดไทย เพื่อเด็กนักเรียนในชนบท"
ตรวจวัดสายตาพร้อมประกอบแว่น
เพื่อการมองเห็นโลกกว้างสดใส
ขอขอบคุณ ล้านน้ำใจ เพราะจุดเริ่มต้นใหม่ เกิดขึ้นได้ทุกวัน
สะอาดใส มั่นใจได้
น้ำดื่มช้าง
ร่วมเป็นส่วนหนึ่งของการปันน้ำใจได้ที่
TESCO Lotus
makro
คาร์ฟูร์ Carrefour
JUSCO
MaxValu
VILLA MARKET
TOKYU
108 SHOP
7 ELEVEN

หนู "รักในหลวง"
หนูขอให้คนไทยเรารักกัน
อย่างที่ในหลวงรักพวกเรา

30 ปี มูลนิธิคอลฟิลด์เพื่อคนตาบอด
ในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

บริษัท ไทยเบฟเวอเรจ จำกัด (มหาชน)